

कार्यालयीन उपयोगासाठी

महाराष्ट्र विधानसभेच्या
ऑगस्ट, २०२२ मध्ये झालेल्या तृतीय (पावसाळी)
अधिवेशनातील कामकाजाचा

संक्षिप्त अहवाल

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय
विधान भवन, मुंबई
२०२२.

महाराष्ट्र विधानसभेच्या
ऑगस्ट, २०२२ मध्ये झालेल्या तृतीय (पावसाळी)
अधिवेशनातील कामकाजाचा

संक्षिप्त अहवाल

(तीन)

प्रास्ताविक

महाराष्ट्र विधानसभेच्या विधान भवन, मुंबई येथे ऑगस्ट, २०२२ मध्ये झालेल्या तृतीय (पावसाळी) अधिवेशनातील कामकाजाच्या विविध बाबींसंबंधी थोडक्यात वर्णनात्मक माहितीचा या पुस्तिकेत अंतर्भाव केला आहे. तद्वतच, शक्य तेथे काही बाबींसंबंधी सांख्यिकीय माहिती देण्यात आली आहे.

विधान भवन :

मुंबई,
दिनांक , २०२२.

राजेन्द्र भागवत,

प्रधान सचिव,

महाराष्ट्र विधानसभा.

(पाच)

अनुक्रमणिका

महाराष्ट्र विधानसभेच्या सन २०२२ च्या तृतीय (पावसाळी) अधिवेशनातील
(ऑगस्ट, २०२२)

कामकाजाचा संक्षिप्त अहवाल

अनुक्रमांक (१)	विवरण क्रमांक (२)	विषय (३)	पृष्ठ क्रमांक (४)
(१) विवरण क्रमांक १	:	बैठकीचे दिनांक व वेळ.	१
(२) विवरण क्रमांक २	:	शपथ घेणे किंवा दृढकथन करणे.	२
(३) विवरण क्रमांक ३	:	बैठकीचे दिनांक व स्थगितीमुळे वाया गेलेला वेळ.	३
(४) विवरण क्रमांक ४	:	मंत्री उपस्थित नसल्यामुळे वाया गेलेला वेळ.	४
(५) विवरण क्रमांक ५	:	विधानसभेच्या सदस्यांची उपस्थिती दर्शविणारे विवरणपत्र.	५
(६) विवरण क्रमांक ६	:	विधानसभा सदस्यांच्या उपस्थितीची टक्केवारी.	६
(७) विवरण क्रमांक ७	:	महाराष्ट्र विधानसभेच्या सन २०२२ च्या तृतीय (पावसाळी) अधिवेशनातील (ऑगस्ट, २०२२) दैनंदिन कार्यवाहीचा संक्षिप्त वृत्तांत.	१७
(८) विवरण क्रमांक ८	:	महाराष्ट्र विधानसभा नियम ८ (१) अन्वये अध्यक्षांनी नामनिर्देशित केलेली सभाध्यक्षांची तालिका.	९०
(९) विवरण क्रमांक ९	:	विविध समित्यांवर / संस्थांवर / मंडळांवर / विद्यापीठांवर सदस्यांची निवडणूक व नामनियुक्ती.	९१
(१०) विवरण क्रमांक १०	:	विविध समित्यांच्या बैठका.	९२
(११) विवरण क्रमांक ११	:	शासकीय विधेयकांसंबंधी सांगित्रीकीय माहिती.	९४
(१२) विवरण क्रमांक १२	:	संविधान सुधारणेच्या अनुसमर्थनाचा प्रस्ताव.	९७
(१३) विवरण क्रमांक १३	:	पुरःस्थापित अशासकीय विधेयके.	९७
(१४) विवरण क्रमांक १४	:	विचारात घेण्यात आलेली अशासकीय विधेयके.	९८
(१५) विवरण क्रमांक १५	:	अध्यादेश नापसंत करण्यासंबंधी प्रस्ताव.	९९

(सहा)

अनुक्रमांकिका—चालू

अनुक्रमांक (१)	विवरण क्रमांक (२)	विषय (३)	पृष्ठ क्रमांक (४)
(१६)	विवरण क्रमांक १६	: पुरवणी खर्चाच्या मागण्या.	१०१
(१७)	विवरण क्रमांक १७	: पुरवणी खर्चाच्या मागण्यांवरील कपात सूचना.	१०३
(१८)	विवरण क्रमांक १८	: पुरवणी विनियोजन विधेयकावरील मुद्दे.	१०५
(१९)	विवरण क्रमांक १९	: अध्यक्षांना पदावरुन दूर करण्याबाबतचा प्रस्ताव.	१०६
(२०)	विवरण क्रमांक २०	: उपाध्यक्षांना पदावरुन दूर करण्याबाबतचा प्रस्ताव.	१०७
(२१)	विवरण क्रमांक २१	: मा.अध्यक्षांवर विश्वास व्यक्त करण्याबाबतचा प्रस्ताव. (म.वि.स.नियम २३ अन्वये).	१०८
(२२)	विवरण क्रमांक २२	: एखाद्या व्यक्तीविरुद्ध करावयाच्या अभिकथनासंबंधी सूचना (म.वि.स. नियम ३५ अन्वये).	१०९
(२३)	विवरण क्रमांक २३	: मंत्र्यांनी केलेली निवेदने (म.वि.स. नियम ४७ अन्वये).	११०
(२४)	विवरण क्रमांक २४	: सदस्यांचे वैयक्तिक स्पष्टीकरण (म.वि.स. नियम ४८ अन्वये).	१११
(२५)	विवरण क्रमांक २५	: नियम स्थगित करण्याबाबतचा प्रस्ताव (म.वि.स. नियम ५७ अन्वये).	११२
(२६)	विवरण क्रमांक २६	: अर्धा-तास चर्चा (म.वि.स. नियम ९४ अन्वये) सर्वसाधारण.	११३
(२७)	विवरण क्रमांक २७	: मंत्रीमंडळावर अविश्वास व्यक्त करणारा प्रस्ताव (म.वि.स. नियम ९५ अन्वये).	११४
(२८)	विवरण क्रमांक २८	: मंत्रीमंडळावर विश्वास व्यक्त करणारा प्रस्ताव (म.वि.स. नियम २३ अन्वये).	११५
(२९)	विवरण क्रमांक २९	: स्थगन प्रस्ताव (म.वि.स. नियम ९७ अन्वये).	११६
(३०)	विवरण क्रमांक ३०	: सभागृहात उपस्थित करण्यात आलेले औचित्याचे मुद्दे.	१२०
(३१)	विवरण क्रमांक ३१	: औचित्याच्या मुद्द्यांवरील माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे.	१२६

(सात)

अनुक्रमणिका—चालू

अनुक्रमांक (१)	विवरण क्रमांक (२)	विषय (३)	पृष्ठ क्रमांक (४)
(३२) विवरण क्रमांक ३२	:	पॉर्ट ऑफ इन्फॉरमेशनच्या माध्यमातून मा.सदस्यांनी उपस्थित केलेल्या मुद्यांसंदर्भात मा.अध्यक्षांच्या निदेशानुसार संबंधित मंत्रांनी केलेली निवेदने.	१२७
(३३) विवरण क्रमांक ३३	:	अल्पकालीन चर्चा (म.वि.स. नियम १०१ अन्वये).	१२८
(३४) विवरण क्रमांक ३४	:	अल्पकालीन चर्चेवरील अधिक माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे.	१२९
(३५) विवरण क्रमांक ३५	:	लक्षवेधी सूचना (म.वि.स. नियम १०५ अन्वये).	१३०
(३६) विवरण क्रमांक ३६	:	लक्षवेधी सूचनेवरील अधिक माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे (म.वि.स. नियम १०५ अन्वये).	२२३
(३७) विवरण क्रमांक ३७	:	शासकीय ठराव (म.वि.स. नियम ११० अन्वये).	२२४
(३८) विवरण क्रमांक ३८	:	अशासकीय ठराव (म.वि.स. नियम १०६ अन्वये).	२२८
(३९) विवरण क्रमांक ३९	:	समिती नियुक्त करण्याबाबत प्रस्ताव (म.वि.स. नियम १९४ अन्वये).	२३०
(४०) विवरण क्रमांक ४०	:	समिती नियुक्त करण्याबाबत प्रस्ताव (सर्वसाधारण) (म.वि.स. नियम १६३ अन्वये).	२३१
(४१) विवरण क्रमांक ४१	:	विशेषाधिकार सूचनांसंबंधी माहिती (म.वि.स. नियम २७३ अन्वये).	२३२
(४२) विवरण क्रमांक ४२	:	सार्विधिक प्रस्ताव (म.वि.स. नियम २९० अन्वये).	२३४
(४३) विवरण क्रमांक ४३	:	अंतिम आठवडा प्रस्ताव (म.वि.स. नियम २९२ अन्वये).	२३५
(४४) विवरण क्रमांक ४४	:	अंतिम आठवडा प्रस्तावावरील चर्चेसंबंधातील अधिक माहिती सभागृहासमारो ठेवणे (म.वि.स. नियम २९२ अन्वये).	२३९
(४५) विवरण क्रमांक ४५	:	सार्वजनिक हितसंबंधातील इतर बाबतीतील प्रस्ताव (म.वि.स. नियम २९३ अन्वये).	२४०

(आठ)

अनुक्रमणिका—समाप्त

अनुक्रमांक (१)	विवरण क्रमांक (२)	विषय (३)	पृष्ठ क्रमांक (४)
(४६) विवरण क्रमांक ४६	:	सार्वजनिक हितसंबंधाच्या बाबीवर चर्चेबाबत अधिक माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे.	२४५
(४७) विवरण क्रमांक ४७	:	श्वेतपत्रिका सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे.	२४६
(४८) विवरण क्रमांक ४८	:	मत विभाजन.	२४७
(४९) विवरण क्रमांक ४९	:	तारांकित/ अतारांकित/ अल्पसूचना प्रश्न व प्रश्नातून उद्भवलेल्या अर्धा-तास चर्चा यावरीत कार्यवाहीचे विवरण पत्र.	२४८
(५०) विवरण क्रमांक ५०	:	तारांकित व अतारांकित प्रश्नांसंबंधी माहिती.	२५१
(५१) विवरण क्रमांक ५१	:	तारांकित प्रश्नांची विभागनिहाय सांख्यिकीय माहिती.	२५२
(५२) विवरण क्रमांक ५२	:	मूळ अतारांकित प्रश्नांची विभागनिहाय सांख्यिकीय माहिती.	२५५
(५३) विवरण क्रमांक ५३	:	अल्पावधी सूचना प्रश्नांसंबंधी कार्यवाहीचे विवरण.	२५७
(५४) विवरण क्रमांक ५४	:	तोंडी उत्तरित झालेल्या तारांकित स्वीकृत प्रश्नांचे विवरणपत्र.	२५८
(५५) विवरण क्रमांक ५५	:	अर्धा-तास चर्चा (म.वि.स. नियम १४ अन्वये प्रश्नातून उद्भवणा-या सूचना).	२६१
(५६) विवरण क्रमांक ५६	:	प्रश्नांच्या उत्तरावरून उद्भवणा-या पुरेशा सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीविषयी म.वि.स. नियम १४ अन्वये अर्धा-तास चर्चा उपस्थित करण्यासाठी आलेल्या सुचनांचे विवरणपत्र.	२६३
(५७) विवरण क्रमांक ५७	:	प्रश्नांसंबंधी विशेष माहिती.	२६४
(५८) विवरण क्रमांक ५८	:	वैधानिक प्राधिकाराखाली विधानसभेसमोर ठेवलेल्या कागदपत्रांची यादी.	२६५
(५९) विवरण क्रमांक ५९	:	कार्यावलीचे पुरवणी पत्र.	२७३

(नऊ)

राज्य मंत्रिमंडळाची यादी

(दिनांक १५ ऑगस्ट २०२२ रोजीच्या शासन राजपत्राप्रमाणे)

अ.क्र.	मंत्रांची नावे	विभाग
(१)	(२)	(३)
मुख्यमंत्री		
१.	श्री. एकनाथ संभाजी शिंदे	: सामान्य प्रशासन, नगरविकास, माहिती तंत्रज्ञान, माहिती व जनसंपर्क, सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम), परिवहन, पणन, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य, मदत व पुनर्वसन, आपत्ती व्यवस्थापन, मृद व जलसंधारण, पर्यावरण व वातावरणीय बदल, अल्पसंगुल्याक विकास व औकाफ आणि इतर कोणत्याही मंत्रांना विवक्षितपणे नेमून न दिलेले विभाग किंवा विषय.
उप मुख्यमंत्री		
२.	श्री. देवेंद्र गंगाधरराव फडणवीस	: गृह, वित्त, नियोजन, विधि व न्याय, जलसंपदा व लाभक्षेत्र विकास, गृहनिर्माण, ऊर्जा, राजशिष्टाचार.
मंत्री		
३.	श्री. राधाकृष्ण एकनाथराव विखे-पाटील	: महसूल, पशुसंवर्धन, दुध व्यवसाय विकास.
४.	श्री. सुधीर सचिदानंद मुनगंटीवार	: वने, सांस्कृतिक कार्य, मत्स्यव्यवसाय.
५.	श्री. चंद्रकांत (दादा) बच्चू पाटील	: उच्च व तंत्रशिक्षण, वस्त्रोदय, संसदीय कार्ये.
६.	श्री. विजयकुमार कृष्णराव गावित	: आदिवासी विकास.
७.	श्री. गिरीश दत्तात्रेय महाजन	: ग्रामविकास व पंचायत राज, वैद्यकीय शिक्षण, क्रीडा व युवक कल्याण.
८.	श्री. गुलाबराव रघुनाथ पाटील	: पाणीपुरवठा व स्वच्छता.
९.	श्री. दादाजी दगडू भुसे	: बंदरे आणि खनिकर्म.
१०.	श्री. संजय दुलीचंद राठोड	: अन्न व औषध प्रशासन.
११.	श्री. सुरेश (भाऊ) दगडू खाडे	: कामगार.
१२.	श्री. संदिपनराव आसाराम भुमरे	: रोजगार हमी योजना, फलोत्पादन.
१३.	श्री. उदय रविंद्र सामंत	: उद्योग.

(दहा)

अ.क्र. (१)	मंत्रांची नावे (२)	विभाग (३)
१४.	श्री. तानाजी जयवंत सावंत	: सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण.
१५.	श्री. रविंद्र दत्तात्रेय चव्हाण	: सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून), अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण.
१६.	श्री. अब्दुल सत्तार	: कृषि.
१७.	श्री. दिपक वसंतराव केसरकर	: शालेय शिक्षण, मराठी भाषा.
१८.	श्री. अतुल मोरेश्वर सावे	: सहकार, इतर मागास बहुजन कल्याण.
१९.	श्री. शंभूराज शिवाजीराव देसाई	: राज्य उत्पादन शुल्क.
२०.	श्री. मंगल प्रभात लोढा	: पर्यटन, कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता, महिला व बालविकास.

(अकरा)

महाराष्ट्र विधानसभा

आवाहनपत्र

क्रमांक : १६६२२/अ,

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय,

विधान भवन, बॅकबे रेक्लमेशन,

मुंबई ४०० ०३२.

दिनांक : ९ ऑगस्ट, २०२२
श्रावण १८, १९४४ (शके)

प्रति,

महाराष्ट्र विधानसभेचे सर्व सदस्य (मंत्री व राज्यमंत्री यांसह).

महोदय/महोदया,

कळविण्यात येत आहे की, महाराष्ट्र राज्याच्या राज्यपालांनी भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद १७४ अन्वये त्यांना प्रदान केलेले अधिकार वापरून महाराष्ट्र विधानसभेचे अधिवेशन, बुधवार, दिनांक १७ ऑगस्ट, २०२२ रोजी सकाळी ११-०० वाजता मुंबई येथील विधान भवनात भरविण्याचे उरविले आहे (महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, अधिसूचना क्रमांक १६६२१/अ, दिनांकित ९ ऑगस्ट, २०२२ पहा). म्हणून, महाराष्ट्र विधानसभा नियमांतील नियम ३ अन्वये मी आपणांस विनंती करतो की, आपण वर नमूद केलेल्या वेळी मुंबई येथील विधान भवनात विधानसभेच्या अधिवेशनासाठी उपस्थित रहावे.

आपला स्नेहांकित,

कृष्ण ग. भागवत

(राजेन्द्र ग. भागवत)

प्रधान सचिव,

महाराष्ट्र विधानसभा.

(बारा)

RNI No. MAHBIL /2009/31745

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण भाग एक—मध्य उप-विभाग

वर्ष ८, अंक ३७]

मंगळवार, ऑगस्ट ९, २०२२/श्रावण १६, शके १९४४

[पृष्ठ १, किंमत : रुपये ४.००

असाधारण क्रमांक ५५

प्राधिकृत प्रकाशन

अधिसूचना

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय

विधान भवन, बैंकबे रेकलमेशन, मुंबई ४०० ०३२,
दिनांकित ९ ऑगस्ट २०२२.

भारताचे संविधान.

क्रमांक १६६२१/अ.—महाराष्ट्राच्या राज्यपालांचा खालील आदेश
सर्वसाधारण माहितीसाठी प्रकाशित करण्यात येत आहे :—

“मी, भगत सिंह कोश्यारी, महाराष्ट्राचे राज्यपाल, भारताच्या
संविधानाच्या अनुच्छेद १७४, खंड (१) द्वारे मला प्रदान
करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून, याद्वारे महाराष्ट्र
विधानसभेची बैठक, विधान भवन, मुंबई येथे बुधवार, दिनांक
१७ ऑगस्ट, २०२२ रोजी सकाळी ११.०० वाजता अधिनियमत्रित
करीत आहे.

भगत सिंह कोश्यारी,
महाराष्ट्राचे राज्यपाल.”

राजेन्द्र ग. भागवत,
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानसभा.

भाग एक (म.उ.वि.)—५५-१

(१)

भगत सिंह कोश्यारी,
महाराष्ट्राचे राज्यपाल.”

राजेन्द्र ग. भागवत,
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानपारिषद.

ON BEHALF OF GOVERNMENT PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATION, PRINTED AND PUBLISHED BY DIRECTOR, RUPENDRA DINESH MORE, PRINTED AT GOVERNMENT CENTRAL PRESS, 21-A, NETAJI SUBHASH ROAD, CHARNI ROAD, MUMBAI 400 004 AND PUBLISHED AT DIRECTORATE OF GOVERNMENT PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATIONS, 21-A, NETAJI SUBHASH ROAD, CHARNI ROAD, MUMBAI 400 004. EDITOR : DIRECTOR, RUPENDRA DINESH MORE.

(तेरा)

महाराष्ट्र विधानसभा

बैठकींची दिनदर्शिका

तृतीय (पावसाळी) अधिवेशन,
(ऑगस्ट, २०२२)

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय
विधान भवन, मुंबई ४०० ०३२.

(चौदा)

२

गट क्रमांक एक, दोन, तीन व चार मध्ये समाविष्ट असलेले मंत्री

गट क्रमांक (१)	* गटामध्ये समाविष्ट असलेले मंत्री (२)
एक	(१) अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्री (२) अन्न व औषध प्रशासन मंत्री (३) शालेय शिक्षण मंत्री (४) उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्री (५) पाणीपुरवठा व स्वच्छता मंत्री (६) परिवहन, संसदीय कार्य मंत्री (७) पर्यटन, पर्यावरण व वातावरणीय बदल, राजशिष्टाचार मंत्री
दोन	(१) मुख्यमंत्री (२) सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम बगळून) मंत्री (३) गृहनिर्माण, अल्पसंख्याक विकास व औंकाफ मंत्री (४) नगरविकास, सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम) मंत्री
तीन	(१) उद्योग, खनिकर्म, मराठी भाषा मंत्री (२) ऊर्जा मंत्री (३) इतर मागास बहुजन कल्याण, खार जमिनी विकास, आपत्ती व्यवस्थापन, मदत व पुनर्वसन मंत्री. (४) आदिवासी विकास मंत्री (५) सहकार, पणन मंत्री (६) सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य मंत्री
चार	(१) उप मुख्यमंत्री (२) जलसंपदा व लाभक्षेत्र विकास मंत्री (३) सार्वजनिक आरोग्य व कुरुंब कल्याण, कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता मंत्री. (४) ग्रामविकास व कामगार मंत्री (५) वैद्यकीय शिक्षण, सांस्कृतिक कार्य मंत्री (६) महिला व बालविकास मंत्री (७) मृद व जलसंधारण मंत्री

(पंधरा)

३

महाराष्ट्र विधानसभा
बैठकीची दिनदर्शिका
तृतीय (पावसाळी) अधिवेशन, माहे ऑगस्ट, २०२२

ऑगस्ट, २०२२

* प्रश्नाकरिता
गट क्रमांक

बुधवार, दिनांक १७	(१) अध्यादेश सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे. (२) सन २०२२-२३ च्या पुरवणी मागण्या सादर करणे. (३) शासकीय कामकाज. (४) मा. राष्ट्रपती व मा. उपराष्ट्रपती यांच्या निवडीसंदर्भात अभिनंदनपर प्रस्ताव. (५) शोक प्रस्ताव.	
गुरुवार, दिनांक १८	(१) शासकीय कामकाज. (२) विरोधी पक्षाचा प्रस्ताव.	चार
शुक्रवार, दिनांक १९	सुट्टी. गोपाळकाला (दहिंडी)	
शनिवार, दिनांक २०	सुट्टी.	
रविवार, दिनांक २१	सुट्टी.	
सोमवार, दिनांक २२	(१) सन २०२२-२३ च्या पुरवणी मागण्यांवर चर्चा व मतदान (पहिला दिवस). (२) शासकीय कामकाज.	एक
मंगळवार, दिनांक २३	(१) सन २०२२-२३ च्या पुरवणी मागण्यांवर चर्चा व मतदान (दुसरा व शेवटचा दिवस) (चर्चारोध). (२) पुरवणी विनियोजन विधेयक. (३) शासकीय कामकाज. (४) सत्तारुढ पक्षाचा प्रस्ताव.	दोन

(सोळा)

४

* प्रश्नाकरिता
गट क्रमांक

ऑगस्ट, २०२२

बुधवार, दिनांक २४	(१) स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव कार्यक्रमानिमित्त प्रस्तावावर चर्चा. (२) ज्येष्ठ स्वातंत्र्यसेनानी, माझी खासदार व माझी आमदार डॉ. भाई केशवराव धोंडगे यांच्या वयाच्या शतकपूर्ती निमित्त त्यांच्या संसदीय व सामाजिक कार्याच्या गौरव करण्याबाबतच्या प्रस्तावावर चर्चा. (३) शासकीय कामकाज. (४) अंतिम आठवडा प्रस्ताव.	तीन
गुरुवार, दिनांक २५	(१) शासकीय कामकाज. (२) अशासकीय कामकाज (ठराव).	चार

विधान भवन :
मुंबई,
दिनांक: ११ ऑगस्ट, २०२२.

राजेन्द्र भागवत,
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानसभा.

टीप :-- (१) दिवसाच्या कामकाजाच्या कार्यक्रम पत्रिकेनुसार वरील दिनदर्शिकेत दर्शविण्यात आलेल्या कामकाजात फेरफार होण्याची शक्यता आहे.
(२) *गट क्रमांक एक, दोन, तीन व चार मध्ये समाविष्ट असलेल्या मंत्र्यांची यादी कृपया पृष्ठ क्रमांक २ वर पहावी.

(सतरा)

Maharashtra Legislative Assembly
Calendar of Meetings

**Third (Monsoon) Session,
(August, 2022)**

**Maharashtra Legislature Secretariat
Vidhan Bhavan, Mumbai 400 032.
2022**

(अठरा)

2

Ministers included in the Group No. I, II, III & IV

Group No. (1)	* Ministers included in the Group (2)
I	(1) Minister for Food, Civil Supplies and Consumer Protection.
	(2) Minister for Food and Drugs Administration.
	(3) Minister for School Education.
	(4) Minister for Higher and Technical Education.
	(5) Minister for Water Supply and Sanitation.
	(6) Minister for Transport, Parliamentary Affairs.
	(7) Minister for Tourism, Environment and Climate Change, Protocol.
II	(1) Chief Minister.
	(2) Minister for Public Works (Excluding Public Undertakings).
	(3) Minister for Housing, Minority Development and Aukaf.
	(4) Minister for Urban Development, Public Works (Public Undertakings).
III	(1) Minister for Industries, Mining, Marathi Language.
	(2) Minister for Energy.
	(3) Minister for Other Backward Bahujan Welfare, Khar Lands Development, Disaster Management, Relief and Rehabilitation.
	(4) Minister for Tribal Development.
	(5) Minister for Co-operation, Marketing.
	(6) Minister for Social Justice and Special Assistance.
IV	(1) Deputy Chief Minister.
	(2) Minister for Water Resources and Command Area Development.
	(3) Minister for Public Health and Family Welfare, Skills, Employment, Entrepreneurship and Innovation.
	(4) Minister for Rural Development and Labour.
	(5) Minister for Medical Education, Cultural Affairs.
	(6) Minister for Women and Child Development.
	(7) Minister for Soil and Water Conservation.

(एकोणीस)

3

**Maharashtra Legislative Assembly
Calendar of Meetings
Third (Monsoon) Session, August, 2022.**

August, 2022		*Group No. for Questions
Wednesday, the 17th	(1) Laying of Ordinances on the Table of the House.	
	(2) Presentation of Supplementary Demands for the Year 2022-2023.	
	(3) Government Business.	
	(4) Congratulatory Motion on the election of the Hon'ble President and the Hon'ble Vice-President.	
	(5) Condolence Motion.	
Thursday, the 18th	(1) Government Business.	IV
	(2) Motion of the Opposition Party.	
Friday, the 19th	Holiday <i>Gopal Kala (Dahihandi)</i>	
Saturday, the 20th	Holiday.	
Sunday, the 21st	Holiday	
Monday, the 22nd	(1) Discussion and Voting on Supplementary Demands for the Year 2022-2023 (First Day).	I
	(2) Government Business.	
Tuesday, the 23rd	(1) Discussion and Voting on Supplementary Demands for the Year 2022-2023 (Second and Last Day) (Guillotine).	II
	(2) Supplementary Appropriation Bill.	
	(3) Government Business.	
	(4) Motion of the Ruling Party.	
Wednesday, the 24th	(1) Discussion on Motion over programmes celebrating Platinum Jubilee (<i>Amrut Mohostav</i>) of Independence Day.	III
	(2) Discussion on Motion to Felicitate the Parliamentary and Social Works of Dr. Bhai Keshavrao Dhondge, Senior Freedom Fighter, Former Member of Parliament and Ex-M.L.A., on the occasion of his birth centenary.	
	(3) Government Business.	
	(4) Last Week Motion.	

Hb 281-2

एचबी १६०७-२३

(वीस)

4

August, 2022			*Group No. for Questions
Thursday, the 25 th	(1)	Government Business.	IV
	(2)	Non official Business (Resolutions).	

Vidhan Bhavan :
Mumbai,
Date : 11th August, 2022.

RAJENDRA BHAGWAT,
Principal Secretary,
Maharashtra Legislative Assembly.

- Note :- (1) The above Calendar is likely to be changed according to the Order of Business for the Day.
- (2) Please see Page No. 2 for the list of the Ministers included in *Group No. I, II, III and IV.

(एकवीस)

महाराष्ट्र विधानसभेच्या सन २०२२ च्या तृतीय (पावसाळी) अधिवेशनातील

(ऑगस्ट, २०२२)

कामकाजाचा संक्षिप्त अहवाल

महाराष्ट्र विधानसभेचे तृतीय (पावसाळी) अधिवेशन विधान भवन, मुंबई येथे बुधवार, दिनांक १७ ऑगस्ट, २०२२ रोजी सुरु झाले व गुरुवार, दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी संस्थगित करण्यात आले. उक्त कालावधीत एकूण ०६ बैठका घेण्यात आल्या एकूण ५५ तास १८ मिनिटे कामकाज चालले.

(बाबीस)

राज्यपालांचे अभिभाषण

निरंक

***

शपथ घेणे किंवा दृढकथन करणे
(विवरण क्र. १)

निरंक

***

(तेवीस)

नामनियुक्ती व निवडणूक

मा. अध्यक्षांनी बुधवार दिनांक १७ ऑगस्ट, २०२२ रोजी सभाध्यक्ष-तालिकेवर
अनुक्रमे चार सदस्य नामनिर्देशित केले. (विवरण क्र. ८)

(चोवीस)

अर्थसंकल्पीय कामकाज

सन २०२२-२०२३ च्या पुरवणी मागण्या बुधवार, दिनांक १७ ऑगस्ट, २०२२ रोजी सभागृहास सादर करण्यात आल्या.

एकूण ७ विभागाच्या पुरवणी मागण्यांवर दिनांक २२ ते २३ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा व मतदान झाले. या पुरवणी मागण्यांवर एकूण २४२ कपात सूचना प्राप्त झाल्या, त्यापैकी २२७ कपात सूचना मान्य व १५ कपात सूचना अमान्य करण्यात आल्या. मान्य झालेल्या कपात सूचनांपैकी एकही कपात सूचना सभागृहात मांडण्यात आली नाही.

मंगळवार, दिनांक २३ ऑगस्ट, २०२२ रोजी सन २०२२ चे वि.स.वि. क्रमांक २३ —महाराष्ट्र (द्वितीय पुरवणी) विनियोजन विधेयक, २०२२ संमत करण्यात आले. सदरहू पुरवणी विनियोजन विधेयकावरील चर्चेकरिता ११ मुद्दे प्राप्त झाले. सर्व ११ मुद्दे मान्य करण्यात आले.

शासनाच्या गृह विभाग, सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग व उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग या विभागांतर्गत संस्थांनी दिनांक १ एप्रिल, २०२१ ते ३१ मार्च, २०२२ या कालावधीत घेतलेले कर्ज व त्यावरील व्याजास देण्यात आलेल्या हमी विषयीचे विवरणपत्र दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी मा.उप मुख्यमंत्री तथा वित्त मंत्री यांनी सभागृहाच्या पटलावर ठेवले.

***

(पंचवीस)

मा. अध्यक्ष यांचा प्रस्ताव

बुधवार, दिनांक २४ ऑगस्ट, २०२२ रोजी झालेल्या महाराष्ट्र विधानसभेच्या बैठकीत “ज्येष्ठ स्वातंत्र्य सेनानी, माजी खासदार व माजी आमदार डॉ. भाई केशवरावजी शंकरराव धोऱ्यांच्या शतकपूर्ती निमित्त त्यांच्या संसदीय व सामाजिक कार्याचा गौरव करण्याबद्दलचा प्रस्ताव” मा.अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा यांनी सभागृहात मांडला. मा. मुख्यमंत्री, मा. विरोधी पक्ष नेते व इतर सन्माननीय सदस्यांनी श्री. केशवराव धोऱ्यांच्याबद्दल गौरवपर भाषणे केलीत.

***

(संवीक्षण)

भारतीय स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव

गुरुवार, दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी झालेल्या महाराष्ट्र विधानसभेच्या बैठकीत “भारतीय स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव” या विषयावर चर्चा करण्यात आली. सभागृह नेते मा. मुख्यमंत्री यांनी सदर विषयावरील चर्चेस सुरुवात केली. तदनंतर मा. विरोधी पक्ष नेते, इतर सन्माननीय सदस्य तसेच मा. अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा यांनी भाषणे केलीत.

***

(सत्तावीस)

अभिनंदनपर प्रस्ताव

बुधवार, दिनांक १७ ऑगस्ट, २०२२ रोजी झालेल्या महाराष्ट्र विधानसभेच्या बैठकीत माननीय श्रीमती द्वौपदी मुर्मू यांची भारताच्या राष्ट्रपती पदी तसेच माननीय श्री. जगदीप धनखड यांची भारताच्या उप राष्ट्रपती पदी निवड झाल्याबद्दल सभागृहात “अभिनंदन पर प्रस्ताव” सभागृह नेते मा. मुख्यमंत्री यांनी मांडला. त्यावर सन्माननीय विरोधी पक्ष नेते, सन्माननीय सदस्य व मा. अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा यांनी गौरवपर भाषणे केली व “अभिनंदन पर प्रस्ताव” सर्वानुमते संमत करण्यात आला.

गुरुवार, दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी झालेल्या महाराष्ट्र विधानसभेच्या बैठकीत मार्गरिटा रूडोमिनो ऑल रशिया स्टेट लायब्ररी फॉर फॉरेन लिटरेचर मॅस्को, रशिया यांनी साहित्यरत्न, लोकशाहीर अण्णाभाऊ साठे यांचा अर्धाकृती पुतळा संस्थेच्या प्रांगणात बसविल्याबद्दल या संस्थेचे अभिनंदन करण्याबाबतचा “अभिनंदन पर प्रस्ताव” मा. अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा यांनी सभागृहात मांडला व सर्वानुमते “अभिनंदन पर प्रस्ताव” संमत करण्यात आला.

***

(अड्डावीस)

शोक प्रस्ताव

सन २०२२ मधील विधानसभेच्या तृतीय (पावसाळी) अधिवेशनातील बुधवार, दिनांक १७ ऑगस्ट, २०२२ रोजी झालेल्या विधानसभेच्या बैठकीत श्री. भरतभाऊ नारायणभाऊ बहेकर, माजी वि.स.स. व माजी उप मंत्री, सर्वश्री बाबुराव काशिनाथ पाचर्णे, जनार्दन दत्तुआप्पा बोंद्रे, नानासाहेब शांताराम माने, रावसाहेब पांडूरंग हाडोळे व उद्घवराव अंताराम शिंगाडे, माजी वि.स.स. यांच्या दुःखद निधनाबद्दल शोकप्रस्ताव सर्वानुमते संमत करण्यात आला. मा. अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा यांनी शोकप्रस्ताव मांडला. त्यांनी आपल्या भावना व्यक्त केल्यानंतर सर्व सन्माननीय सदस्यांनी थोडा वेळ स्तब्ध उभे राहून दिवंगतांच्या स्मृतीस आदरांजली वाहिली.

***

(एकोणतीस)

अध्यादेश सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे

या अधिवेशनात बुधवार, दिनांक १७ ऑगस्ट, २०२२ रोजी खालील अध्यादेश सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आले :—

- (१) सन २०२२ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक ३.— महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समित्या (सुधारणा) अध्यादेश, २०२२
- (२) सन २०२२ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक ४.—महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी (सुधारणा) अध्यादेश, २०२२
- (३) सन २०२२ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक ५.—महाराष्ट्र ग्रामपंचायत (सुधारणा) अध्यादेश, २०२२
- (४) सन २०२२ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक ६.—महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ (सुधारणा) अध्यादेश, २०२२
- (५) सन २०२२ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक ७.—मुंबई महानगरपालिका आणि महाराष्ट्र महानगरपालिका (सुधारणा) अध्यादेश, २०२२
- (६) सन २०२२ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक ८.—महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समित्या (दुसरी सुधारणा) अध्यादेश, २०२२.

***

(तीस)

विविध घोषणा

- (१) सन २०२१ च्या २ व सन २०२२ च्या ७ विधेयकांना मा.राज्यपालांची अधिसंमती मिळाल्याची घोषणा करण्यात आली.
- (२) गुरुवार, दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी अधिवेशन संस्थागित झाल्याची घोषणा करण्यात आली.

***

(एकतीस)

शासकीय विधेयके

सन २०२२ च्या तृतीय (पावसाळी) अधिवेशनात एकूण १० (दहा) विधेयके विधानसभेत पुरःस्थापित झाली. विधानसभेने एकूण १० (दहा) विधेयके संमत केली व दोन्ही सभागृहांनी एकूण १० (दहा) विधेयके संमत केली.

***

(बत्तीस)

अशासकीय विधेयके

निरंक

***

अध्यादेश नापसंत करण्यासंबंधी प्रस्ताव
(विवरण क्र. १५)

***

(तेहतीस)

सभागृहासमारे ठेवण्यात आलेले विविध अहवाल

अ. क्र.	विषय	विधानसभेत ठेवण्यात आलेला दिनांक	अहवालावर सभागृहामध्ये चर्चा झाल्याचा दिनांक
(१)	(२)	(३)	(४)
(१)	श्री विठ्ठल रुक्मिणी मंदिर समिती, पंढरपूर यांचा सन २०२०-२०२१ या आर्थिक वर्षाचा लेखापरिक्षण अहवाल व त्यावरील अनुपालन अहवाल	२२ ऑगस्ट, २०२२	....
(२)	महाराष्ट्र राज्य हातमाग महामंडळ मर्यादित नागपूर यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा पत्रासावा वार्षिक अहवाल आणि वित्तीय पत्रके	२२ ऑगस्ट, २०२२	....
(३)	पश्चिम महाराष्ट्र विकास महामंडळ मर्यादित, पुणे यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा पत्रासावा वार्षिक अहवाल	२२ ऑगस्ट, २०२२	....
(४)	कोकण विकास महामंडळ मर्यादित, मुंबई यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा पत्रासावा वार्षिक अहवाल	२२ ऑगस्ट, २०२२	....
(५)	महिला आर्थिक विकास महामंडळ यांचा सन २०२०-२०२१ चा सेहेचाळीसावा वार्षिक अहवाल	२२ ऑगस्ट, २०२२	....
(६)	डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, ओरंगाबाद यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा चौसप्तावा वार्षिक अहवाल	२३ ऑगस्ट, २०२२	....
(७)	राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल	२३ ऑगस्ट, २०२२	....
(८)	स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, विष्णुपुरी, नांदेड यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल	२३ ऑगस्ट, २०२२	....

(चौतीस)

(१)	(२)	(३)	(४)
(९)	महाराष्ट्र पेट्रोकेमिकल्स महामंडळ मर्यादित यांचा सन २०१८-२०१९ व सन २०१९-२०२० या वर्षाचा अनुक्रमे अडतीसावा व एकोणचाळीसावा वार्षिक अहवाल	२३ ऑगस्ट, २०२२	....
(१०)	शहर व औद्योगिक विकास महामंडळ महाराष्ट्र मर्यादित (सिडको) यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा एकोणपन्नासावा वार्षिक अहवाल	२४ ऑगस्ट, २०२२	....
(११)	कविकुलगुरु कालिदास संस्कृत विश्वविद्यालय, रामटेक यांचा सन २०१९-२०२० व सन २०२०-२०२१ या वर्षाचे वार्षिक अहवाल	२४ ऑगस्ट, २०२२	....
(१२)	संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठ यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा अडतीसावा वार्षिक अहवाल	२४ ऑगस्ट, २०२२	....
(१३)	सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल	२४ ऑगस्ट, २०२२	....
(१४)	शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर यांचे सन २०१९-२०२० व २०२०-२०२१ या वर्षाचा अनुक्रमे सत्तावन्नावा व अट्टावन्नावा वार्षिक अहवाल	२४ ऑगस्ट, २०२२	....
(१५)	महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल	२४ ऑगस्ट, २०२२	....
(१६)	डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली, जि. रत्नागिरी यांचा सन २०१७-२०१८ व सन २०१८-२०१९ या वर्षाचे लेखा परिक्षण अहवाल	२४ ऑगस्ट, २०२२	....
(१७)	वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी यांचे सन २०१६-२०१७ ते सन २०१९-२०२० या वर्षाचे वार्षिक लेखे व लेखा परिक्षण अहवाल	२४ ऑगस्ट, २०२२	....

(पस्तीस)

(१)	(२)	(३)	(४)
(१८)	महाराष्ट्र राज्य विद्याणे महामंडळ मर्यादित, अकोला यांचा सन २०१६-२०१७ ते सन २०२०-२०२१ या वर्षाचे अनुक्रमे चाळीसावा, एकेचाळीसावा, बेचाळीसावा, त्रेचाळीसावा व चव्वेचाळीसावा वार्षिक अहवाल	२४ ऑगस्ट, २०२२	....
(१९)	महाराष्ट्र राज्य माहिती आयोग यांचा दिनांक १ जानेवारी, २०१९ ते ३१ डिसेंबर, २०१९ या कालावधीतील चौदावा वार्षिक अहवाल	२५ ऑगस्ट, २०२२	....
(२०)	गोदावरी मराठवाडा पाटबंधारे विकास महामंडळ, औरंगाबाद यांचा सन २०१७-१८ व सन २०१८-१९ या वर्षाचा स्वतंत्र लेखा अहवाल	२५ ऑगस्ट, २०२२	....
(२१)	महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी मर्यादित यांचा सन २०२०-२१ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल	२५ ऑगस्ट, २०२२	....
(२२)	महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ सूत्रधारी कंपनी मर्यादित यांचा सन २०१९-२० या वर्षाचा पंधरावा वार्षिक अहवाल	२५ ऑगस्ट, २०२२	....
(२३)	महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण यांचा सन २०१२-२०१३, सन २०१३-२०१४, सन २०१८-२०१९ व सन २०१९-२०२० या वर्षाचे वार्षिक प्रशासन अहवाल	२५ ऑगस्ट, २०२२	....
(२४)	महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा सोळावा वार्षिक अहवाल	२५ ऑगस्ट, २०२२	....
(२५)	महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा वार्षिक लेखा अहवाल	२५ ऑगस्ट, २०२२	....
(२६)	शिवशाही पुनर्वसन प्रकल्प मर्यादित यांचा सन २०१५-२०१६ व २०१६-२०१७ या वर्षाचा अनुक्रमे सतरावा व अठरावा वार्षिक अहवाल	२५ ऑगस्ट, २०२२	....

(छत्तीस)

(१)	(२)	(३)	(४)
(२७)	गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली यांचा सन २०२०-२१ या वर्षाचा वार्षिक लेखे अहवाल.	२५ ऑगस्ट, २०२२	....
(२८)	कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगांव यांचा सन २०१९-२० व सन २०२०-२१ या वर्षाचे लेखा परिक्षण अहवाल	२५ ऑगस्ट, २०२२	....
(२९)	महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधि विद्यापीठ, मुंबई यांचा सन २०१५-२०१६ ते सन २०१९-२०२० या वर्षाचे वार्षिक अहवाल	२५ ऑगस्ट, २०२२	....
(३०)	श्रीमती नाथीबाई दामोदर ठाकरसी महिला विद्यापीठ, २५ ऑगस्ट, २०२२ मुंबई यांचा दिनांक १ एप्रिल, २०१५ ते ३१ मार्च, २०१६, १ एप्रिल, २०१६ ते ३१ मार्च, २०१७, १ एप्रिल, २०१७ ते ३१ मार्च, २०१८ व १ एप्रिल, २०१८ ते ३१ मार्च, २०१९ या कालावधीचे लेखापरिक्षण अहवाल	....	
(३१)	सवित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे यांचे सन २०२०-२०२१ या वर्षाचे वार्षिक लेखे आणि संविधानिक लेखापरिक्षण अहवाल	२५ ऑगस्ट, २०२२	....
(३२)	महाराष्ट्र राज्य वस्त्रोद्योग महामंडळ मर्यादित यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा त्रेपनावा वार्षिक अहवाल	२५ ऑगस्ट, २०२२	....
(३३)	महाराष्ट्र सागरी मंडळ यांचे सन २०१७-२०१८, सन २०१८-२०१९ व सन २०१९-२०२० या वर्षाचे प्रशासकीय अहवाल	२५ ऑगस्ट, २०२२	....
(३४)	महाराष्ट्र सागरी मंडळ यांचा सन २०१७-२०१८, सन २०१८-२०१९ व सन २०१९-२०२० या वर्षाचा स्वतंत्र लेखापरीक्षा अहवाल	२५ ऑगस्ट, २०२२	....
(३५)	महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना महाराष्ट्र यांचा सन २०२१-२०२२ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल	२५ ऑगस्ट, २०२२	....

(सदतीस)

(१)	(२)	(३)	(४)
(३६)	राजीव गांधी विज्ञान व तंत्रज्ञान आयोग यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल	२५ ऑगस्ट, २०२२	....
(३७)	महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ यांचा सन २०१७-२०१८ व सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा अनुक्रमे छपनावा व सत्तावन्नावा वार्षिक अहवाल	२५ ऑगस्ट, २०२२	....

(अडतीस)

या सचिवालयातील विविध कक्षांकडून सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आलेले
अहवाल,

याद्या, विवरणपत्रे, माहिती व इतर कागदपत्रे

अ. क्र.	समितीचे नाव	तपशिल	आश्वासने/ अहवाल सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आल्याचा दिनांक
(१)	विधानसभा आश्वासन समिती	सन २०२२ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशनातील दिनांक ३ मार्च, २०२२ ते दिनांक २५ मार्च, २०२२ या कालावधीत मा.मंत्री/मा. राज्यमंत्री महोदयांनी विधानसभा सभागृहात दिलेल्या एकूण १५३ आश्वासनांची यादी तसेच सन २०२२ चे पहिले (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशन संस्थगित झाल्यानंतर आतापर्यंत पूर्तता करण्यात आलेल्या एकूण १९० आश्वासनांच्या पूर्तेबाबतच्या माहितीच्या विवरणपत्रांची यादी सभागृहाच्या पटलावर ठेवण्यात आली आहे.	दिनांक २३ ऑगस्ट, २०२२

विवरण क्रमांक - १
बैठकीचे दिनांक व वेळ

अ.क्र.	बैठकीचा दिनांक	बैठकीची वेळ		एकूण वेळ	
		पासून	पर्यंत	तास	मिनिटे
(१)	(२)	(३)	(४)		
१.	बुधवार, दिनांक १७ ऑगस्ट, २०२२	सकाळी ११-०० ते दुपारी १२-०६		०१	०६
२.	गुरुवार, दिनांक १८ ऑगस्ट, २०२२	सकाळी १०-०० ते सकाळी १०-५१ सकाळी ११-०० ते सायं. ०५-२८		०० ०६	५१ २८
३.	सोमवार, दिनांक २२ ऑगस्ट, २०२२	सकाळी ०९-३० ते सकाळी १०-४६ सकाळी ११-०० ते रात्री. ०९-२४		०१ १०	१६ २४
४.	मंगळवार, दिनांक २३ ऑगस्ट, २०२२	सकाळी ०९-३० ते सकाळी १०-५३ सकाळी ११-०० ते रात्री. १०-२२		०१ ११	२३ २२
५.	बुधवार, दिनांक २४ ऑगस्ट, २०२२	सकाळी ०९-३० ते सकाळी १०-५० सकाळी ११-०० ते दुपारी ०९-४३ दुपारी ०२-०० ते रात्री. १०-२१		०१ ०२ ०८	२० ४३ २१
६.	गुरुवार, दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२	दुपारी ९.०० ते सकाळी १०-३३ दुपारी १२-०० ते रात्री. ०८-३१		०१ ०८	३३ ३१
				५५	१८

एकूण : पंचावत्र तास अठरा मिनिटे.

विवरण क्रमांक - २

शपथ घेणे किंवा दृढकथन करणे

निरंक

विवरण क्रमांक - ३
बैठकीचे दिनांक व स्थगितीमुळे वाया गेलेला वेळ

अ.क्र.	बैठकीचा दिनांक	बैठकीची वेळ		एकूण वेळ	
		पासून	पर्यंत	तास	मिनिटे
(१)	(२)	(३)		(४)	
१.	बुधवार, दिनांक १७ ऑगस्ट, २०२२	....			
२.	गुरुवार, दिनांक १८ ऑगस्ट, २०२२	सकाळी १०-५१ ते सकाळी ११-००	००	०९	
३.	सोमवार, दिनांक २२ ऑगस्ट, २०२२	सकाळी १०.४६ ते सकाळी ११-००	००	१४	
४.	मंगळवार, दिनांक २३ ऑगस्ट, २०२२	सकाळी १०.५३ ते सकाळी ११-००	००	०७	
५.	बुधवार, दिनांक २४ ऑगस्ट, २०२२	सकाळी १०-५० ते सकाळी ११-०० दुपारी ०१-४३ ते दुपारी ०२-००	०० ००	१० १७	
६.	गुरुवार, दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२	सकाळी १०.३३ ते दुपारी १२-००	००	२७	
			०१	२४	

एकूण : एक तास चोवीस मिनिटे.

विवरण क्रमांक - ४

मंत्री उपस्थित नसत्यामुळे वाया गेलेला वेळ

निरंक

विवरण क्रमांक - ५

विधानसभा तृतीय (पावसाळी) अधिवेशन २०२२

दिनांक १७ ते २५ ऑगस्ट, २०२२

महाराष्ट्र विधानसभेच्या सदस्यांच्या उपस्थितीचे दिवस व बैठकीच्या एकंदर दिवसांची टक्केवारी

(मा. अध्यक्ष, मा. उपाध्यक्ष, मा. मुख्यमंत्री, मंत्री, मा. राज्यमंत्री, विरोधी पक्ष नेता व्यतिरिक्त)

एकूण बैठकांची संख्या - ०६

अ.क्र.	वार व दिनांक	एकूण सदस्य संख्या	उपस्थिती संख्या	अनुपस्थितीची संख्या	उपस्थितीची टक्केवारी
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
१.	बुधवार, दिनांक १७ ऑगस्ट, २०२२	२६४	२१९	४५	८२.९५%
२.	गुरुवार, दिनांक १८ ऑगस्ट, २०२२	२६४	२२१	४३	८३.७१%
३.	सोमवार, दिनांक २२ ऑगस्ट, २०२२	२६४	२१५	४९	८१.४२%
४.	मंगळवार, दिनांक २३ ऑगस्ट, २०२२	२६४	२२०	३४	८७.९२%
५.	बुधवार, दिनांक २४ ऑगस्ट, २०२२	२६४	२२७	३७	८५.९८%
६.	गुरुवार, दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२	२६४	१८५	७९	७०.०७%

विवरण क्रमांक - ६

विधानसभा तृतीय (पावसाळी) अधिवेशन २०२२

दिनांक १७ ते २५ ऑगस्ट, २०२२

महाराष्ट्र विधानसभेच्या सदस्यांच्या उपस्थितीचे दिवस व बैठकीच्या एकंदर दिवसांची टक्केवारी

(मा. अध्यक्ष, मा. उपाध्यक्ष, मा. मुख्यमंत्री, मा. मंत्री, मा. राज्यमंत्री, विरोधी पक्षनेता व्यतिरिक्त)

एकूण बैठकांची संख्या - ६

अ.क्र.	सदस्यांचे नाव	उपस्थिती	अनुपस्थिती	उपस्थितीची
				(५)
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१	आत्राम, श्री.धर्मरावबाबा भगवंतराव (अहेरी)	५	१	८३.३३%
२	आविंटकर, श्री.प्रकाश आनंदराव (राधानगारी)	६	०	१००%
३	अडसळ, श्री.प्रताप अरुणभाऊ (धामणगाव रेल्वे)	६	०	१००%
४	अग्रवाल, श्री.विनोद (गोंदिया)	५	१	८३.३३%
५	आहेर, डॉ.राहुल दौलतराव (चांदवड)	४	२	६६.६६%
६	आहिरे, श्रीमती सरोज बाबुलाल (देवळाली)	५	१	८३.३३%
७	आयलानी, श्री.कुमार	५	१	८३.३३%
८	आजबे, श्री.बाळासाहेब भाऊसाहेब (आष्टी)	६	०	१००%
९	अळवणी, श्री.परग (विलेपाले)	३	३	५०%
१०	अंतापूरकर, श्री.जितेश रावसाहेब (देगलूर)	६	०	१००%
११	आवताडे, श्री.समाधान महादेव (पंढरपूर)	६	०	१००%
१२	आवाडे, श्री.प्रकाश आण्णा (इचलकरंजी)	४	२	६६.६६%
१३	आवळे, श्री.राजू (बाबा) (हातकणगले)	२	४	३३.३३%
१४	आवळा, श्री.जितेंद्र सतीश (मुंब्रा-कळवा)	६	०	१००%
१५	आजमी, श्री.अबू आसिम (मानखुर्द शिवाजीनगर)	२	४	३३.३३%
१६	बाबर, श्री.अनिलभाऊ (खानापूर)	६	०	१००%
१७	बागडे, श्री.हरीभाऊ किसनराव (फुलंबी)	६	०	१००%
१८	बालदी, श्री.महेश (उरण)	६	०	१००%

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१९ बंब, श्री.प्रशांत बन्सीलाल (गंगापूर)	५	१	८३.३३%	
२० बांगर, श्री.संतोष लक्ष्मणराव (कळमनुरी)	६	०	१००%	
२१ बनकर, श्री.दिलीपराव शंकरराव (निफाड)	६	०	१००%	
२२ बनसेडे, श्री.अण्णा दादू (पिंपरी)	३	३	५०%	
२३ बनसेडे, श्री.संजय बाबूराव (उदगिर)	६	०	१००%	
२४ बेनके, श्री.अतुल वल्लभ (जुन्नर)	६	०	१००%	
२५ भांगडिया, श्री.बटी (चिमुर)	५	१	८३.३३%	
२६ भरणे, श्री.दत्तात्रय विठोबा (इंदापूर)	६	०	१००%	
२७ भारसाकळे, श्री.प्रकाश गुणवंतराव (आकोट)	६	०	१००%	
२८ भातखळकर, श्री.अतुल (कांदिवली पूर्व)	६	०	१००%	
२९ भोईर, श्री.विश्वनाथ आत्माराम (कल्याण पश्चिम)	६	०	१००%	
३० भोळे, श्री.सुरेश दामू (राजूमामा) (जळगाव शहर)	६	०	१००%	
३१ भॉडेकर, श्री.नरेंद्र भोजराज (भंडारा)	५	१	८३.३३%	
३२ भोसले, श्री.शिवेंद्रसिंह अभ्यर्सिहराजे (सातारा)	६	०	१००%	
३३ भोयर, डॉ.पंकज राजेश (वर्धा)	६	०	१००%	
३४ भुजबळ, श्री.छगन (येवला)	६	०	१००%	
३५ भुसारा, श्री.सुनिल चंद्रकांत (विक्रमगढ)	६	०	१००%	
३६ भुयार, श्री.देवेंद्र महादेवराव (मोर्शी)	०	६	०	
३७ बोदकुरवार, श्री.सजिवरेहु बापूराव (वणी)	६	०	१००%	
३८ बोरनारे, श्री.रमेश नानासाहेब (वेजापूर)	६	०	१००%	
३९ बोरसे, श्री.दिलीप मंगळू (बागलान)	६	०	१००%	
४० चंद्रीकापुरे, श्री.मनोहर गोवर्धन (अर्जुनी मोरगाव)	६	०	१००%	
४१ चौधरी, श्री.शिरीष मधुकरराव (रावरे)	५	१	८३.३३%	
४२ चौधरी, श्रीमती मनिषा अशोक (दहिसर)	६	०	१००%	
४३ चौगुले, श्री.महेश प्रभाकर (भिंवडी पश्चिम)	६	०	१००%	
४४ चव्हाण, श्री.अशोकराव शंकरराव (भोकर)	६	०	१००%	

(૧)	(૨)	(૩)	(૪)	(૫)
૪૫	ચવ્હાણ, શ્રી.દિપક પ્રલહાદ (ફલટણ)	૬	૦	૧૦૦%
૪૬	ચવ્હાણ, શ્રી.મંગેશ રમેશ (ચાઠીસગાવ)	૪	૨	૬૬.૬૬%
૪૭	ચવ્હાણ, શ્રી.પૃથ્વીરાજ દાજીસાહેબ (કરાડ દક્ષિણ)	૬	૦	૧૦૦%
૪૮	ચૌધરી, શ્રી.અનુય વિનાયક (શિવડી)	૬	૦	૧૦૦%
૪૯	ચૌગુલે, શ્રી.જ્ઞાનરાજ ધોંડિરામ (ઉમરગા)	૬	૦	૧૦૦%
૫૦	દળવી, શ્રી.મહેંદ્ર હરી (અલિબાગ)	૬	૦	૧૦૦%
૫૧	દાનવે, શ્રી.સંતોષ રાવસાહેબ (ભોકરદન)	૪	૨	૬૬.૬૬%
૫૨	દરોડા, શ્રી.ડૌલત ભિકા (શહાપૂર)	૬	૦	૧૦૦%
૫૩	દેશમુખ, શ્રી.અમિત વિલાસરાવ (લાતૂર શહર)	૫	૧	૮૩.૩૩%
૫૪	દેશમુખ, શ્રી.અનિલ (કાટોલ)	૦	૬	૦
૫૫	દેશમુખ, શ્રી.ધિરજ વિલાસરાવ (લાતૂર ગ્રામીણ)	૫	૧	૮૩.૩૩%
૫૬	દેશમુખ, શ્રી.નિતીનકુમાર ભિકનરાવ (બાલાપુર)	૪	૨	૬૬.૬૬%
૫૭	દેશમુખ, શ્રી.સુભાષ સુરેશચંદ્ર (સોલાપૂર દક્ષિણ)	૬	૦	૧૦૦%
૫૮	દેશમુખ, શ્રી.વિજયકુમાર સિદ્રમણ્ણ (સોલાપૂર શહર ઉત્તર)	૬	૦	૧૦૦%
૫૯	ધાનોરકર, શ્રીમતી પ્રતિભા સુરેશ (વરોરા)	૬	૦	૧૦૦%
૬૦	દિકલે, અંડ.રાહૂલ ઉત્તમરાવ (નાશિક પૂર્વ)	૩	૩	૫૦%
૬૧	ધોટે, શ્રી.સુભાષ રામચંદ્રરાવ (રાજુરા)	૬	૦	૧૦૦%
૬૨	ધુંબ, ડા.સંદીપ પ્રભાકર (આર્ઝી)	૬	૦	૧૦૦%
૬૩	એકડે, શ્રી.રાજેશ પંડીતરાવ (મલકાપૂર)	૬	૦	૧૦૦%
૬૪	ફુંડકર, શ્રી.આકાશ પાંડુરંગ (ખામગાંવ)	૬	૦	૧૦૦%
૬૫	ગડાખ, શ્રી.શંકરરાવ યશવંતરાવ (નેવસા)	૬	૦	૧૦૦%
૬૬	ગાડગીળ, શ્રી.ધનંજય ઊર્ફ સુધીર હરી (સાંગળી)	૬	૦	૧૦૦%
૬૭	ગાયકવાડ, શ્રી.ગણપત કાળૂ (કલ્યાણ પૂર્વ)	૦	૬	૦
૬૮	ગાયકવાડ, શ્રીમતી વર્ષા એકનાથ (ધારાવી)	૫	૧	૮૩.૩૩%
૬૯	ગાયકવાડ, શ્રી.સંજય રામભાડુ (બુલઢાણા)	૪	૨	૬૬.૬૬%

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
७०	गजबे, श्री.कृष्णा दामाजी (आरमोरी)	६	०	१००%
७१	गावीत, श्रीमती मंजुळा तुळशीराम (साक्री)	६	०	१००%
७२	घाडगे-पाटील, श्री.कैलास बाळासाहेब (उस्मानाबाद)	६	०	१००%
७३	गोगावले, श्री.भरत मारुती (महाड)	६	०	१००%
७४	गोरंट्याल, श्री.कैलास किसनराव (जालना)	५	१	८३.३३%
७५	गोरे, श्री.जयकुमार भगवानराव (माण)	५	१	८३.३३%
७६	गुडे, श्री.रत्नाकर माणिकराव (गंगाखेड)	६	०	१००%
७७	हंबडे, श्री.मोहनराव मारोतराव (नांदेड दक्षिण)	६	०	१००%
७८	हिरे, श्रीमती सीमा महेश (नाशिक पश्चिम)	५	१	८३.३३%
७९	होळी, डॉ.देवराव मादगुजी (गडचिरोली)	६	०	१००%
८०	जाधव, श्री.भास्कर भाऊराव (गुहागर)	६	०	१००%
८१	जाधव, श्रीमती जयश्री चंद्रकांत (कोल्हापूर)	०	६	०
८२	जाधव (पाटील), श्री.मकरंद लक्ष्मणराव (वाई)	३	३	५०%
८३	जाधव, श्रीमती यामिनी यशवंत (भायखळा)	२	४	३३.३३%
८४	जगताप, श्री.लक्ष्मण पांडुरंग (चिंचवड)	०	६	०
८५	जगताप, श्री.संग्राम अरुणकाका (अहमदनगर शहर)	६	०	१००%
८६	जगताप, श्री.संजय चंदुकाका (पुरंदर)	६	०	१००%
८७	जैन, श्रीमती गीता भरत (मिरा-भाईदर)	५	१	८३.३३%
८८	जयस्वाल (वकील), श्री.आशिष नंदकिशोर (रामटेक)	६	०	१००%
८९	जैस्वाल, श्री.प्रदिप शिवनारायण (ओरंगाबाद मध्य)	४	२	६६.६६%
९०	जोरेवार, श्री.किशोर गजानन (चंदपूर)	६	०	१००%
९१	कदम, श्री.राम (घाटकोपर पश्चिम)	४	२	६६.६६%
९२	कदम, श्री.विश्वजीत पतंगराव (पलुस कडेगाव)	५	१	८३.३३%
९३	कदम, श्री.योगेशदादा रामदास (दापोली)	६	०	१००%
९४	कडू, श्री.बच्चू बाबाराव (अचलपूर)	४	२	६६.६६%
९५	काढे, श्री.आशुतोष अशोकराव (कोपरगाव)	६	०	१००%

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१६	कल्याणकर, श्री.बालाजी देविदासराव (नांदेड उत्तर)	६	०	१००%
१७	कल्याणशेट्टी, श्री.सचिन पंचपा (अक्कलकोट)	६	०	१००%
१८	कांबळे, श्री.रणजित प्रतापराव (देवळी)	२	४	३३.३३%
१९	कांबळे, श्री.सुनिल ज्ञानदेव (पुणे छावणी)	६	०	१००%
२००	कानडे, श्री.लहू नाथा (श्रीरामपूर)	६	०	१००%
२०१	कांदे, श्री.सुहास (आण्णा) द्वारकानाथ (नांदगाव)	६	०	१००%
२०२	कारेमोरे, श्री.राजू माणिकराव (तुमसर)	५	१	८३.३३%
२०३	कथोरे, श्री.किसन शंकर (मुरबाड)	६	०	१००%
२०४	केचे, श्री.वादाराव यादवरावजी (आर्वा)	६	०	१००%
२०५	केदार, श्री.सुनील छत्रपाल (सावनेर)	२	४	३३.३३%
२०६	केळकर, श्री.संजय मुकुंद (ठाणे)	६	०	१००%
२०७	केराम, श्री.भिमराव रामजी (किनवट)	४	२	६६.६६%
२०८	खोडके, श्रीमती सुलभा संजय (अमरावती)	६	०	१००%
२०९	खोडके, श्री.कृष्णा पंचम (नागपूर पूर्व)	४	२	६६.६६%
२१०	खोसकर, श्री.हिरामण भिका (इगतपूरी)	५	१	८३.३३%
२११	किणीकर, डॉ.बालाजी प्रत्नाद (अंबरनाथ)	५	१	८३.३३%
२१२	कोकाटे, अँड.माणिकराव शिवाजीराव (सिन्हर)	०	६	०
२१३	कोळंबकर, श्री.कालीदास निळकंठ (वडाळा)	६	०	१००%
२१४	कोरे (सावकर), श्री.विनय विलासराव (शाहूवाडी)	६	०	१००%
२१५	कोरगांवकर, श्री.रमेश गजानन (भांडुप पश्चिम)	६	०	१००%
२१६	कोरोटे, श्री.सहस्रराम मारोती (आमगाव)	५	१	८३.३३%
२१७	कोरेचा, श्री.मिहीर चंद्रकांत (मुलुंड)	६	०	१००%
२१८	किरसागर, श्री.संदिप रविंद्र (बीड)	५	१	८३.३३%
२१९	कुचे, श्री.नारायण तिलकचंद (बदनापूर)	५	१	८३.३३%
२२०	कुडाळकर, श्री.मंगेश (कुर्ला)	६	०	१००%
२२१	कुल, अँड.राहुल सुभाषराव (दोँड)	६	०	१००%

(૧)	(૨)	(૩)	(૪)	(૫)
૧૨૨ કુંભારે, શ્રી.વિકાસ શંકરરાવ (નાગપૂર મધ્ય)	૬	૦	૧૦૦%	
૧૨૩ કુણાવાર, શ્રી.સમીર ત્રયંબકરાવ (હિંગણાટ)	૬	૦	૧૦૦%	
૧૨૪ કુટે, ડૉ.સંજય શ્રીરામ (જળગાવ જામોડ)	૫	૧	૮૩.૩૩%	
૧૨૫ લહામટે, ડૉ.કિરણ યમાજી (અકોલે)	૬	૦	૧૦૦%	
૧૨૬ લાંડે, શ્રી.દિલીપ ભાડસાહેબ (ચાંદીવલી)	૬	૦	૧૦૦%	
૧૨૭ લાંડગે, શ્રી.મહેશ (દાદા) કિસન (ભોસરી)	૨	૪	૩૩.૩૩%	
૧૨૮ લંકે, શ્રી.નિલેશ જ્ઞાનદેવ (પારનેર)	૪	૨	૬૬.૬૬%	
૧૨૯ લંકેર, ડૉ.ભારતી (વર્સોવા)	૫	૧	૮૩.૩૩%	
૧૩૦ મહાલે, શ્રીમતી શવેતા વિદ્યાધર (ચિખલી)	૬	૦	૧૦૦%	
૧૩૧ મલિક, શ્રી.લખન સહદેવ (વાશિમ)	૫	૧	૮૩.૩૩%	
૧૩૨ મલિક, શ્રી.નવાબ (અણુશક્તી નગર)	૦	૬	૦	
૧૩૩ માને, શ્રી.યશવંત વિષુલ (મોહોળ)	૬	૦	૧૦૦%	
૧૩૪ મતે, શ્રી.મોહન ગોપાઠરાવ (નાગપૂર દક્ષિણ)	૪	૨	૬૬.૬૬%	
૧૩૫ મેઘે, શ્રી.સમીર દત્તાત્ર્ય (હિંગણા)	૬	૦	૧૦૦%	
૧૩૬ મ્હાત્રે, શ્રીમતી મંદા વિજય (બેલાપૂર)	૬	૦	૧૦૦%	
૧૩૭ મિસાળ, શ્રીમતી માધુરી સતીશ (પર્વતી)	૪	૨	૬૬.૬૬%	
૧૩૮ મોહિતે, શ્રી.દિલીપ દત્તાત્ર્ય (ખેડ આળંદી)	૪	૨	૬૬.૬૬%	
૧૩૯ મારે, શ્રી.શાંતારામ તુકારામ (ભિવંડી ગ્રામીણ)	૬	૦	૧૦૦%	
૧૪૦ મુફતી શ્રી.મોહમ્મદ ઇસ્માઈલ અબુલ ખાલિક (માલેગાવ મધ્ય)	૬	૦	૧૦૦%	
૧૪૧ મુંડા, શ્રીમતી નમિતા અક્ષય (કૈજ)	૬	૦	૧૦૦%	
૧૪૨ મુંડે, શ્રી.ધનંજય પંડિતરાવ (પરછી)	૩	૩	૫૦%	
૧૪૩ મુશ્રીફ, શ્રી.હસન મિયાલાલ (કાગલ)	૫	૧	૮૩.૩૩%	
૧૪૪ મુટકુળે, શ્રી.તાન્હાજી સખારામજી (હિંગોલી)	૫	૧	૮૩.૩૩%	
૧૪૫ નાઈક, શ્રી.ગણેશ (એરોલી)	૬	૦	૧૦૦%	
૧૪૬ નાઈક, શ્રી.ઝ્રનિલ મનોહર (પુસડ)	૩	૩	૫૦%	

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१४७ नाईक, श्री.मानसिंग फत्तेसिंगराव (शिराळा)	५	१	८३.३३%	
१४८ नाईक, श्री.शिरोषकुमार सुरुपसिंग (नवापूर)	६	०	१००%	
१४९ नाईक, श्री.वैभव विजय (कुडाळ)	६	०	१००%	
१५० नवघरे, श्री.चंद्रकांत ऊर्फे राजभैय्या रमाकांत (बसमत)	६	०	१००%	
१५१ निकम, श्री.शेखर गोविंदराव (चिपळूण)	६	०	१००%	
१५२ निकोले, श्री.विनोद भिवा (डहाणू)	६	०	१००%	
१५३ निलंगेकर-पाटील, श्री.संभाजी दिलीपराव (निलंगा)	६	०	१००%	
१५४ पाचपुते, श्री.बबनराव भिकाजी (श्रीगोंदा)	०	६	०	
१५५ पाडवी, अँड.के.सी.(अक्कलकुवा)	०	६	०	
१५६ पाडवी, श्री.राजेश उदेसिंग (शहादा)	६	०	१००%	
१५७ पारवे, श्री.राजू देवनाथ (उमरेड)	६	०	१००%	
१५८ पटेल, श्री.अमीन (मुंबादेवी)	४	२	६६.६६%	
१५९ पटेल, श्री.राजकुमार दयाराम (मेळघाट)	५	१	८३.३३%	
१६० पाटील, श्री.अनिल भाईदास (अमळनेर)	६	०	१००%	
१६१ पाटील, श्री.बाबासाहेब मोहनराव (अहमदपूर)	५	१	८३.३३%	
१६२ पाटील, श्री.बाळासाहेब उर्फ शामराव (कराड उत्तर)	६	०	१००%	
१६३ पाटील, श्री.चंद्रकांत (भाऊ) निंबाजी (मुक्ताईनगर)	४	२	६६.६६%	
१६४ पाटील, श्री.चिमणराव रुपचंद (एरंडोल)	६	०	१००%	
१६५ पाटील, श्री.जयंत राजाराम (इस्लामपूर)	४	२	६६.६६%	
१६६ पाटील, श्री.किशोर आपा (पाचोरा)	६	०	१००%	
१६७ पाटील, श्री.कुणालबाबा रोहिदास (धुळे ग्रामीण)	५	१	८३.३३%	
१६८ पाटील (सडोलीकर), श्री.पी.एन.(करवीर)	४	२	६६.६६%	
१६९ पाटील, श्री.प्रमोद (राजू) रतन (कल्याण ग्रामीण)	५	१	८३.३३%	
१७० पाटील, डॉ.राहुल वेदप्रकाश (परभणी)	४	२	६६.६६%	
१७१ पाटील (यड्वावकर), श्री.राजेंद्र शामगोंडा (शिरोळ)	५	१	८३.३३%	
१७२ पाटील, श्री.राजेश नरसिंगराव (चंदगड)	५	१	८३.३३%	

(૧)	(૨)	(૩)	(૪)	(૫)
૧૭૩ પાટીલ, શ્રી.રાજેશ રઘુનાથ (બોઇસર)	૪	૨	૬૬.૬૬%	
૧૭૪ પાટીલ, શ્રી.રાણાજગંજિતસિંહ પદ્મસિંહ (તુળજાપૂર)	૬	૦	૧૦૦%	
૧૭૫ પાટીલ, શ્રી.રવિશેઠ (પેણ)	૫	૧	૮૩.૩૩%	
૧૭૬ પાટીલ, શ્રી.ऋતુરાજ સંજય (કોલહાપૂર દક્ષિણ)	૫	૧	૮૩.૩૩%	
૧૭૭ પાટીલ, અંડ.શહારીબાપુ રાજારામ (સાંગોળે)	૧	૫	૧૬.૬૬%	
૧૭૮ પાટીલ, શ્રીમતી સુમનતાઈ આર (તાસગાવકબઠે મહાંકાળ)	૬	૦	૧૦૦%	
૧૭૯ પાટીલી, શ્રી.રાજેદ્ર સુખાનંદ (કરંજા)	૬	૦	૧૦૦%	
૧૮૦ પટોલે, શ્રી.નાનાભાડ ફાલ્યુનરાવ (સાકોલી)	૬	૦	૧૦૦%	
૧૮૧ પવાર, શ્રી.અભિમન્દુ દત્તાત્રેય (ઔસા)	૬	૦	૧૦૦%	
૧૮૨ પવાર, શ્રી.અશોક રાવસાહેબ (શિરુર)	૪	૨	૬૬.૬૬%	
૧૮૩ પવાર, શ્રી.લક્ષ્મણ માધવરાવ (ગેવરાઈ)	૫	૧	૮૩.૩૩%	
૧૮૪ પવાર, શ્રી.માધવરાવ નિવૃત્તીરાવ (હદગાવ)	૫	૧	૮૩.૩૩%	
૧૮૫ પવાર, શ્રી.નિતીન અર્જુન (એ.ટી.) (કલવણ)	૬	૦	૧૦૦%	
૧૮૬ પવાર, શ્રી.રાજેશ (નાયગાંવ)	૫	૧	૮૩.૩૩%	
૧૮૭ પવાર, શ્રી.રોહિત (કર્જત જામખેડ)	૫	૧	૮૩.૩૩%	
૧૮૮ પાવરા, શ્રી.કાશિરામ વેચાન (શિરપૂર)	૩	૩	૫૦%	
૧૮૯ ફરાદે, શ્રીમતી દેવયાની સુહાસ (નાશિક મધ્ય)	૬	૦	૧૦૦%	
૧૯૦ ફાતપેકર, શ્રી.પ્રકાશ વૈકુંઠ (ચેંબૂર)	૫	૧	૮૩.૩૩%	
૧૯૧ પિંપળે, શ્રી.હરીષ મારોતીઆપા (મૂર્તિજાપૂર)	૬	૦	૧૦૦%	
૧૯૨ પોતનીસ, શ્રી.સંજય ગોવિંદ (કલિના)	૫	૧	૮૩.૩૩%	
૧૯૩ પ્રભુ, શ્રી.સુનીલ (વિંડોશી)	૫	૧	૮૩.૩૩%	
૧૯૪ રહાંગડાલે, શ્રી.વિજય ભરતલાલ (તિરોરા)	૬	૦	૧૦૦%	
૧૯૫ રાજાઢે, શ્રીમતી મોનિકા રાજીવ (શેવગાવ)	૫	૧	૮૩.૩૩%	
૧૯૬ રાજપુત, શ્રી.ઉદ્યાસિંગ સરદારસિંગ (કન્નડ)	૬	૦	૧૦૦%	
૧૯૭ રાણા, શ્રી.રવિ (બડનેરા)	૧	૫	૧૬.૬૬%	

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१९८	राणे, श्री.नितेश नारायण (कणकवली)	६	०	१००%
१९९	राणे, श्री.सुनील दत्तात्रय (बोरिवली)	५	१	८३.३३%
२००	राठोड, श्री.तुषार गोविंद (मुंबई)	६	०	१००%
२०१	राऊत, डॉ.नितीन (नागपूर उत्तर)	४	२	६६.६६%
२०२	राऊत, श्री.राजेंद्र विठ्ठल (बार्सी)	६	०	१००%
२०३	राऊत, श्री.सुनिल राजाराम (विक्रोली)	५	१	८३.३३%
२०४	रावल, श्री.जयकुमार जितेंद्रसिंह (सिंदखेड़ा)	५	१	८३.३३%
२०५	रायमुलकर, श्री.संजय भास्कर (मेहकर)	६	०	१००%
२०६	सागर, श्री.योगेश (चारकोप)	६	०	१००%
२०७	साकोरे-बोर्डीकर, श्रीमती मेघना (जिंतून)	६	०	१००%
२०८	साळवी, श्री.राजन प्रभाकर (राजापूर)	६	०	१००%
२०९	सरनाईक, श्री.प्रताप बाबुराव (ओवळा-माजीवडा)	६	०	१००%
२१०	सरवणकर, श्री.सदा (माहिम)	५	१	८३.३३%
२११	ससाने, श्री.नामदेव जयराम (उमरखेड)	५	१	८३.३३%
२१२	साटम, श्री.अमीत भास्कर (अंधेरी पश्चिम)	५	१	८३.३३%
२१३	सातुपते, श्री.राम विठ्ठल (माळशिरस)	६	०	१००%
२१४	सावंत, श्री.विक्रमसिंह बाळासाहेब (जत)	५	१	८३.३३%
२१५	सावरकर, श्री.रणधीर प्रल्हादराव (अकोला पूर्व)	६	०	१००%
२१६	सावरकर, श्री.टेकचंद श्रावण (कामठी)	५	१	८३.३३%
२१७	सावकारे, श्री.संजय वामन (भुसावळ)	६	०	१००%
२१८	सेल्वन, कॅटन आर तामिल (सायन कोळीवाडा)	५	१	८३.३३%
२१९	शाह, श्री.फारुक अन्वर (धुळे शहर)	४	२	६६.६६%
२२०	शाह, श्री.पराग (घाटकोपर पुर्व)	६	०	१००%
२२१	शेख, श्री.अस्लम रमजानअली (मालाड पश्चिम)	६	०	१००%
२२२	शेख, श्री.रईस कासम (भिवंडी पुर्व)	६	०	१००%
२२३	शर्मा, श्री.गोवर्धन मांगोलाल (अकोला पश्चिम)	३	३	५०%

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
२२४ शेलार, अँड.आशिष बाबाजी (वांद्रे पश्चिम)	३	३	५०%	
२२५ शेळके, श्री.सुनिल शंकरराव (मावळ)	६	०	१००%	
२२६ शिंदे, श्री.बबनराव विठ्ठलराव (माढा)	६	०	१००%	
२२७ शिंदे, श्री.महेश संभाजीराजे (कोरेगाव)	६	०	१००%	
२२८ शिंदे, श्रीमती प्रणिती सुशीलकुमार (सोलापूर शहर मध्य)५	१	८३.३३%		
२२९ शिंदे, श्री.संजयमामा विठ्ठलराव (करमाळा)	६	०	१००%	
२३० शिंदे, श्री.श्यामसुंदर (लोहा)	५	१	८३.३३%	
२३१ शिंगणे, डॉ.राजेंद्र भास्करराव (सिंदखेड राजा)	५	१	८३.३३%	
२३२ शिरोळे, श्री.सिध्दर्थ अनिल (शिवाजीनगर)	६	०	१००%	
२३३ शिरसाट, श्री.संजय पांडुरंग (ओरंगाबाद पश्चिम)	६	०	१००%	
२३४ सिहिकी, श्री.झीशान बाबा (वांद्रे पुर्व)	४	२	६६.६६%	
२३५ सोळके, श्री.प्रकाश (दादा) सुंदरराव (माजलगाव)	५	१	८३.३३%	
२३६ सोनवणे, श्रीमती लताबाई चंद्रकांत (चोपडा)	४	२	६६.६६%	
२३७ सुर्ब, श्री.प्रकाश राजाराम (मागाठाणे)	४	२	६६.६६%	
२३८ तनपुरे, श्री.प्राजक्त प्रसादराव (राहुरी)	३	३	५०%	
२३९ तापकीर, श्री.भिमराव (अण्णा) धोंडीबा (खडकवासला)६	६	०	१००%	
२४० तटकरे, श्रीमती अदिती सुनिल (श्रीवर्धन)	६	०	१००%	
२४१ ठाकरे, श्री.आदित्य उधव (वरळी)	६	०	१००%	
२४२ ठाकरे, श्री.विकास पांडुरंग (नागपूर पश्चिम)	२	४	३३.३३%	
२४३ ठाकूर, श्री.हितेंद्र विष्णु (वसई)	४	२	६६.६६%	
२४४ ठाकूर, श्री.क्षितीज हितेंद्र (नालासोपारा)	३	३	५०%	
२४५ ठाकूर, श्री.प्रशांत रामशेठ (पनवेल)	३	३	५०%	
२४६ ठाकूर, श्रीमती विद्या जयप्रकाश (गोरेगाव)	६	०	१००%	
२४७ ठाकूर, अँड.यशोमती चंद्रकांत (तिवसा)	५	१	८३.३३%	
२४८ थोपटे, श्री.संग्राम अनंतराव (भोरे)	६	०	१००%	
२४९ थोरात, श्री.विजय उर्फ बाळासाहेब भाऊसाहेब (संगमनेर)	५	१	८३.३३%	

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
२५० थोरवे, श्री.महेंद्र सदाशिव (कर्जत)	६	०	१००%	
२५१ टिळक, श्रीमती मुक्ता शैलेश (कसबा पेठ)	०	६	०	
२५२ टिंगरे, श्री.सुनिल विजय (वडगाव शेरी)	६	०	१००%	
२५३ टोपे, श्री.राजेशभैय्या (घनसावंगी)	६	०	१००%	
२५४ तुपे, श्री.चेतन विठ्ठल (हडपसर)	६	०	१००%	
२५५ बनगा, श्री.श्रीनिवास चिंतामण (पालघर)	६	०	१००%	
२५६ वडेडीवार, श्री.विजय नामदेवराव (ब्रह्मपुरी)	५	१	८३.३३%	
२५७ वायकर, श्री.रविंद्र दत्ताराम (जोगेश्वरी पूर्व)	६	०	१००%	
२५८ बळसे पाटील, श्री.दिलोप दत्तात्रय (आंबेगाव)	६	०	१००%	
२५९ वानखडे, श्री.बळवंत बसवंत (दर्यापूर)	५	१	८३.३३%	
२६० वरपुडकर, श्री.सुरेश अंबादासराव (पाथरी)	५	१	८३.३३%	
२६१ उर्डिके, श्री.अशोक रामाजी (राळेगांव)	६	०	१००%	
२६२ यादव (लोणीकर), श्री.बबनराव दत्तात्रय (परतूर)	६	०	१००%	
२६३ येरावार, श्री.मदन मधुकर (यवतमाळ)	४	२	६६.६६%	
२६४ झानक, श्री.अमित सुभाषराव (रिसोड)	६	०	१००%	

विवरण क्रमांक ७

सन २०२२ च्या विधानसभेच्या तिस-या (पावसाळी) अधिवेशनातील (ऑगस्ट, २०२२) दैनंदिन कार्यवाहीचा संक्षिप्त वृत्तांत

बुधवार, दिनांक १७ ऑगस्ट, २०२२

विधानसभेची बैठक विधान भवन मुंबई येथील विधानसभेच्या सभागृहात सकाळी ११-०० वाजता माननीय अध्यक्ष अँडे. राहुल नार्वकर यांच्या अध्यक्षतेखाली सुरु झाली.

अधिवेशनाचा शुभारंभ 'राष्ट्रगीत' या गीताच्या समूह गायनाने झाला.

१. माननीय मुख्यमंत्र्यांनी, खालील मंत्र्यांचा सभागृहाला परिचय करून दिला :—

- (१) श्री. राधाकृष्ण एकनाथराव विखे-पाटील
- (२) श्री. सुधीर सचिदानंद मुनगंटीवार
- (३) श्री. चंद्रकांत (दादा) बचू पाटील
- (४) श्री. विजयकुमार कृष्णराव गावित
- (५) श्री. गिरीश दत्तात्रेय महाजन
- (६) श्री. गुलाबराव रघुनाथ पाटील
- (७) श्री. दादाजी दगडू भुसे
- (८) श्री. संजय दुलीचंद राठोड
- (९) श्री. सुरेश (भाऊ) दगडू खाडे
- (१०) श्री. संदिपानराव आसाराम भुमरे
- (११) श्री. तानाजी जयवंत सावंत
- (१२) श्री. रविंद्र दत्तात्रेय चव्हाण
- (१३) श्री. अब्दुल सत्तार
- (१४) श्री. दिपक वसंतराव केसरकर
- (१५) श्री. अतुल मोरेश्वर सावे
- (१६) श्री. शंभूराज शिवाजीराव देसाई
- (१७) श्री. मंगल प्रभात लोढा

माननीय अध्यक्षांनी, आज प्राप्त झालेल्या स्थगन प्रस्तावाच्या सर्व सूचनांना दालनात अनुमती नाकारली असल्याचे सांगितले.

श्री. नाना पटोले, वि.स.स. यांनी, ‘गोंदिया, घंडारा, गडचिरोली, नागपूर येथे झालेल्या अतिवृष्टीमुळे तेथील लोकांच्या घरांचे व शेतीचे झालेले नुकसान’ इ.बाबत मुहूर्त उपस्थित केला.

यासंदर्भात सविस्तर निवेदन लवकरात लवकर करण्यात येईल, असे उप मुख्यमंत्र्यांनी सांगितले.

२. माननीय मुख्यमंत्र्यांनी पुढील प्रस्ताव मांडला व अभिनंदनपर भाषण केले.

“माननीय श्रीमती द्रौपदी मुर्मू यांची भारताच्या राष्ट्रपतीपदी तसेच माननीय श्री.जगदीप धनखड यांची भारताच्या उप राष्ट्रपतीपदी निवड झाल्याबदल हे सभागृह त्यांचे अभिनंदन करीत आहे.”

प्रस्ताव प्रस्तुत झाला.

३. उप मुख्यमंत्री तथा वित्त मंत्र्यांनी, सन २०२२-२०२३ च्या पुरवणी मागण्या सभागृहास सादर केल्या.

या पुरवणी मागण्यांवर चर्चा व मतदान दिनांक २२ व २३ ऑगस्ट, २०२२ रोजी होईल. दिनांक २२ व २३ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा व मतदानासाठी जे विभाग प्राथम्यक्रमात घेण्यात येतील त्या विभागांवरील कपात सूचना दिनांक २३ ऑगस्ट, २०२२ रोजी सायंकाळी ५-०० वाजेपर्यंत स्वीकारल्या जातील, असे माननीय अध्यक्षांनी सांगितले.

माननीय श्रीमती द्रौपदी मुर्मू यांची भारताच्या राष्ट्रपतीपदी तसेच माननीय श्री.जगदीप धनखड यांची भारताच्या उप राष्ट्रपतीपदी निवड झाल्याबदल अभिनंदनपर प्रस्ताव- (चर्चा पुढे सुरू) —

उपरोक्त अभिनंदनपर प्रस्तावावरील चर्चेत श्री. अजित पवार, माननीय विरोधी पक्ष नेते व श्री. नरहरी झिरवाळ, माननीय उपाध्यक्ष यांनी भाग घेतला.

प्रस्ताव एकमताने संमत झाला.

४. (१) मुख्यमंत्र्यांनी, सन २०२२ चा अध्यादेश क्रमांक ४— महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी (सुधारणा) अध्यादेश सभागृहासमोर ठेवला.

(२) उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्र्यांनी, सन २०२२ चा अध्यादेश क्रमांक ६ — महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ (सुधारणा) अध्यादेश सभागृहासमोर ठेवला.

(३) ग्रामविकास मंत्र्यांनी,—

(क) सन २०२२ चा अध्यादेश क्रमांक ३ — महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समित्या (सुधारणा) अध्यादेश,

(ख) सन २०२२ चा अध्यादेश क्रमांक ५ — महाराष्ट्र ग्रामपंचायत (सुधारणा) अध्यादेश

(ग) सन २०२२ चा अध्यादेश क्रमांक ८ – महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समित्या (दुसरी सुधारणा) अध्यादेश सभागृहासमोर ठेवले.

५. प्रधान सचिवांनी, माननीय राज्यपालांची अधिसंमती मिळालेल्या ९ वि.स.विधेयकांची नावे सभागृहास वाचून दाखविली.

६. माननीय अध्यक्षांनी, महाराष्ट्र विधानसभा नियमातील नियम ८ (१) अन्वये खालील सदस्यांना सभाध्यक्ष तालिकेवर नामनिर्देशित केले :—

- (१) श्री. संजय शिरसाट
- (२) श्री. कालिदास कोळंबकर
- (३) श्री. मनोहर चंद्रिकापुरे
- (४) श्री. शिरीषदादा चौधरी

७. (१) उप मुख्यमंत्री तथा वित्त मंत्रांनी, सन २०२२ चे वि.स.वि.क्रमांक २२- महाराष्ट्र वस्तू व सेवा कर (सुधारणा) विधेयक, २०२२ सभागृहाच्या अनुमतीने पुरःस्थापित केले.

(२) ग्रामविकास मंत्रांनी, सन २०२२ चे वि.स.वि.क्रमांक १६ - महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समित्या (सुधारणा) विधेयक, २०२२ सभागृहाच्या अनुमतीने पुरःस्थापित केले.

(३) ग्रामविकास मंत्रांनी, सन २०२२ चे वि.स.वि.क्रमांक १७ - महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समित्या (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०२२ सभागृहाच्या अनुमतीने पुरःस्थापित केले.

(४) ग्रामविकास मंत्रांनी, सन २०२२ चे वि.स.वि.क्रमांक १८ - महाराष्ट्र ग्रामपंचायत (सुधारणा) विधेयक, २०२२ सभागृहाच्या अनुमतीने पुरःस्थापित केले.

(५) उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्रांनी, सन २०२२ चे वि.स.वि.क्रमांक २१ - महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ (सुधारणा) विधेयक, २०२२ सभागृहाच्या अनुमतीने पुरःस्थापित केले.

(६) मुख्यमंत्रांनी, सन २०२२ चे वि.स.वि.क्रमांक १९- मुंबई महानगरपालिका आणि महाराष्ट्र महानगरपालिका (सुधारणा) विधेयक, २०२२ सभागृहाच्या अनुमतीने पुरःस्थापित केले.

(७) मुख्यमंत्रांनी, सन २०२२ चे वि.स.वि.क्रमांक २० - महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व औद्योगिक नगरी (सुधारणा) विधेयक, २०२२ सभागृहाच्या अनुमतीने पुरःस्थापित केले.

८. माननीय अध्यक्षांनी, श्री.भरतभाऊ नारायणभाऊ बहेकर, माजी वि.स.स. व माजी उप मंत्री, सर्वश्री बाबुराव काशिनाथ पाचर्णे, जनार्दन दत्तुआप्पा बोंड्रे, नानासाहेब शांताराम माने, रावसाहेब पांडुरंग हाडोळे व उद्धवराव अंताराम शिंगाडे, माजी वि.स.स. यांच्या दुःखद निधनाबद्दल शोक प्रस्ताव मांडला व आपल्या भावना व्यक्त केल्या.

सन्माननीय सदस्यांनी दोन मिनिटे स्तब्ध उभे राहून दिवंगत सदस्यांना श्रद्धांजली अर्पण केली.

शोक प्रस्ताव संमत करण्यात आला.

शोक प्रस्तावाची एक प्रत व विधानमंडळाचे स्मृतीपत्र शोकाकुल कुटुंबीयांकडे पाठविण्यात येईल, असे माननीय अध्यक्षांनी सांगितले.

९. माननीय उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्र्यांनी, ‘दिनांक २१ ऑगस्ट २०२२ रोजी सीईटी कक्षामार्फत B.Ed. व BHMCT या दोन विषयांची परीक्षा होणार असणे’ इ. बाबत म.वि.स.नियम ४७ अन्वये निवेदन केले.

गुरुवार, दिनांक १८ ऑगस्ट, २०२२

(१) श्रीमती नमिता मुंदडा, श्री. अबू आजमी, वि.स.स. यांची लक्षवेधी सूचना.

श्रीमती नमिता मुंदडा, वि.स.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

“ अंबाजोगाई (जि.बीड) ग्रामीण पोलीस स्टेशनच्या हद्दीत सर्व प्रकारचे अवैध धंदे मोठ्या प्रमाणात सुरु असणे, प्रतिबंधित गुटखा, मटका, जुगार, अवैध/बनावट दारूविक्री जोरात सुरु असणे, पोलीस निरीक्षक यांनी आर्थिक लाभामुळे अभ्य दिल्याने सर्वत्र अवैध धंदे फोफावले असणे, पोलीस निरीक्षक श्री.वासुदेव मोरे यांनी दिनांक ८ जुलै, २०२२ रोजी अंबाजोगाई तालुक्यातील वरपगाव शिवारात बनावट दारूच्या कारखान्यावर छापा मारून बनावट दारूसह बाटल्या आणि त्यासाठी लागणारे साहित्य असा एकूण रु. ३,४६,०००/- रुपयांचा मुद्देमाल जप्त केला असणे, या कारवाईच्या दुस-याच दिवशी म्हणजे दिनांक ९ जुलै, २०२२ रोजी राज्य उत्पादन शुल्क विभागाच्या अंबाजोगाई येथील पथकाने वरपगाव शिवारात त्याच बनावट दारूच्या कारखान्यावर छापा मारला असणे, आदल्या दिवशीच ग्रामीण पोलिसांनी कारवाई केलेली असताना दुस-या दिवशी राज्य उत्पादन शुल्क विभागाने तेथून बनावट दारूसह बाटल्या आणि त्यासाठीची सामग्री असा एकूण रु.२,२३,४४०/- रुपयांचा मुद्देमाल जप्त केला असणे, विशेष म्हणजे अंबाजोगाई ग्रामीण पोलिसांनी आदल्या दिवशी फरार म्हणून दाखवलेला रोहित राजू चव्हाण हा कारखाना मालक त्या ठिकाणी उपस्थित असणे, त्यामुळे सदर प्रकरणात अंबाजोगाई ग्रामीण पोलिसांची कारवाई संशयास्पद असणे, पोलिसांनी तिथेच सोडून दिलेली बनावट दारू, कारखाना मालक रोहित चव्हाणला अटक न करणे, जागा मालकाचा नामोल्लेख टाळणे आणि पोलीस निरिक्षक यांची संशयास्पद भूमिका यामुळे या प्रकरणात मोठी आर्थिक उलाढाल झाल्याची शक्यता असणे, त्यामुळे वरील प्रकरणात पोलीस निरिक्षक यांची अंबाजोगाई येथील

वादप्रस्त कारकीर्दीची चौकशी करून तातडीने सर्व अवैध धंदे बंद करण्याची आवश्यकता, यावर शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया. ”

उप मुख्यमंत्री तथा गृहमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

आजच्या दिवसाच्या कामकाज पत्रिकेत क्रमांक २ वर दर्शविण्यात आलेली लक्षवेधी सूचना पुढील आठवड्यात सोमवारी चर्चला घेण्यात येईल, असे माननीय अध्यक्षांनी सांगितले.

(३) श्री. प्राजक्त तनपुरे, वि.स.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे ग्रामविकास मंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

“ अहमदनगर जिल्ह्यातील जिल्हा परिषद शाळा खोल्यांची मोठ्या प्रमाणात झालेली पडऱ्याड, या शाळेतील खोल्या धोकादायक झाल्यामुळे ब-याच ठिकाणी शाळांच्या प्रांगणात व उघड्या जागेत सुरु असलेले वर्ग, मात्र शिर्डी येथील साईबाबा संस्थानाने वर्ग खोल्यांच्या बांधकामासाठी दिलेला १० कोटी रुपयांचा निधी या कामांच्या प्रशासकीय मान्यतेअभावी सदर निधी गेल्या पाच वर्षांपासून अखर्चित असणे, यामुळे पालकांमध्ये पसरलेला तीव्र असंतोष, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना. ”

ग्रामविकास मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(४) सर्वश्री सुनिल प्रभू, शेखर निकम, डॉ. जितेंद्र आळ्हाड, सर्वश्री अजित पवार, जयंत पाटील, छगन भुजबळ, दिलीप वळसे-पाटील, हसन मुश्रीफ, अनिल पाटील, यशवंत माने, दीपक चव्हाण, अबू आजमी, भास्कर जाधव, वि.स.स. यांची लक्षवेधी सूचना.

श्री. सुनील प्रभू, वि.स.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

“ महाराष्ट्रातील गेली १२ वर्षे रखडलेल्या मुंबई-गोवा महामार्गाचे विकासकाम अद्याप पूर्ण झाले नसल्याची बाब माहे ॲॅगस्ट, २०२२ च्या पहिल्या आठवड्यात निर्दर्शनास येणे, सदरहू महामार्ग मृत्यूचे सापले बनले असून निकृष्ट दर्जाचे काम झाले असल्याने आतापर्यंत सुमारे अडीच हजार लोकांनी प्राण गमावले असणे, सदर मुंबई-गोवा महामार्गाचे काम दहा टप्प्यात विभागून देण्यात येणे, त्यापैकी ९ टप्प्यांच्या कामांची जबाबदारी राज्य शासनाच्या सार्वजनिक बांधकाम विभागाकडे असणे, पनवेल ते इंदापूर दरम्यान निकृष्ट दर्जाची कामे झाल्याने रस्त्यावर खड्डे पडून अपघात होणे, ठेकेदारांच्या अनेक चुका अपघातास कारणीभूत ठरणे, अपघातात मृत पावलेल्या मृतांच्या एकाही नातेवाईकांना राष्ट्रीय महामार्ग प्राधिकरणाने कोणतीही नुकसान भरपाई न देण्यात येणे, चुकीच्या नियोजनामुळे परशुराम घाट

धोकादायक असल्यामुळे व दरड कोसळण्याच्या असंख्य घटनांमुळे या परिसरातील सुमारे १२ हजार ग्रामस्थ जीव मुठीत घेऊन रहात असणे, वारंवार दरड कोसळल्याने अनेक दिवस महामार्गाची वाहतूक बंद करावी लागल्याने लाखो वाहन चालक व प्रवासी जनतेची गैरसोय होणे, सदरहू महामार्गाचे काम वेळेत पूर्ण न झाल्याने महामार्गातील अंदाजपत्रकीय खर्चात प्रचंड वाढ होणे, याबाबत मा.उच्च न्यायालयाने शासनावर ताशेरे ओढूनही अद्याप त्याची शासनाकडून गंभीर दग्धल घेण्यात आली नसणे, याकडे झालेले शासनाचे अक्षम्य दुर्लक्ष, परिणामी मुंबई व कोकणवासीय जनतेत निर्माण झालेला असंतोष, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया. ”

सार्वजनिक बांधकाम(सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्रांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

सभागृहाची विशेष बैठक सकाळी १० वाजून ५१ मिनिटांनी स्थगित झाली.

सभागृहाची नियमित बैठक सकाळी ११ वाजता माननीय अध्यक्ष ॲड. श्री. राहुल नार्वेकर यांच्या अध्यक्षतेखाली सुरु झाली.

कोविड-१९ प्रतिबंधात्मक मात्रेसंदर्भात माननीय अध्यक्षांनी खालील घोषणा केली :—

“ आज गुरुवार, दिनांक १८ ऑगस्ट, २०२२ रोजी कोविड-१९ प्रतिबंधात्मक लसीकरणातील Booster Dose देण्याचा कार्यक्रम सकाळी ११-०० ते दुपारी ३-०० या कालावधीत दालन क्र. १४१(क) पहिला मजला, विधान भवन, मुंबई येथे आयोजित करण्यात आला आहे. ज्या सन्माननीय सदस्यांचे कोविशिल्ड किंवा कोळऱ्कसीन यापेकी कोणत्याही एका लसीचे दोन डोस घेऊन सहा महिने पूर्ण झाले आहेत अशा सन्माननीय सदस्यांनी कोविड - १९ प्रतिबंधात्मक लसीकरण मोहिमेतील Booster Dose घ्यावा. ”

१. (अ) तीन तारांकित प्रश्नांची उत्तरे देण्यात आली.

(ब) एक तारांकित प्रश्न राखून ठेवण्यात आला.

(क) तारांकित प्रश्नोत्तरांच्या यादीतील बत्तीस प्रश्न वेळेअभावी अतारांकित झाले.

श्री. सुनील प्रभू, वि.स.स. यांनी, “ राज्यामध्ये दहीहंडीच्या पार्श्वभूमीवर राज्य सरकारने गोविंदांना १० लाख रुपयांपर्यंतचा विमा देण्याची केलेली घोषणा, मात्र दहीहंडी दोन दिवसांवरच असल्यामुळे याबाबत करण्यात यावयाच्या अंमलबजावणीबाबत राज्य सरकारने निवेदन करण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत माहितीचा मुद्दा उपस्थित केला.

सदरहू माहितीची नोंद घेऊन योग्य ती उपाययोजना करावी, असे माननीय अध्यक्षांनी सांगितले. याबाबत नोंद घेतली असल्याचे उप मुख्यमंत्रांनी सांगितले.

२. मुख्यमंत्र्यांनी, सभागृहाला श्री. उदय सामंत यांचा मंत्री म्हणून परिचय करून दिला.

३. (१) श्री. बाळासाहेब थोरात, वि.स.स. यांनी, “ राज्यात अतिवृष्टीने १५ लाख हेक्टरपेक्षा अधिक शेतीचे झालेले नुकसान, ” इ. स्थगन प्रस्तावाची सूचना दिली असून उक्त विषय विरोधी पक्षाच्या प्रस्तावात समाविष्ट असल्याने सदर प्रस्तवावरील चर्चेत सदरहू विषयावर चर्चा घेण्यात येणार असल्याचे माननीय अध्यक्षांनी सांगितले.

(२) श्री. अजित पवार, विरोधी पक्षनेते यांनी, “ देशात स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव सुरु असताना पालघर जिल्ह्यातील एका आदिवासी पाडयातील महिलेची घरीच प्रसुती होऊन तिच्या जुळ्या मुलांचा झालेला मृत्यू, ” इ. स्थगन प्रस्तावाची सूचना दिली असून सूचनेतील विषय स्थगन प्रस्तावाच्या निकषात बसणारा नसला तरी विषयाचे गांभीर्य लक्षात घेता शासनाने याबाबत निवेदन करावे, असे निदेश देऊन सदर सूचनेस अनुमती नाकारीत असल्याचे, तसेच उर्वरित स्थगन प्रस्ताव दालनात नाकारले असल्याचे माननीय अध्यक्षांनी सांगितले.

उपरोक्त विषयाबाबत शासनाने गांभीर नोंद घेतली असून त्याबाबत निर्णय घेईल, असे मुख्यमंत्र्यांनी सांगितले.

(३) श्री. विजय वडेड्यावार, वि.स.स. यांनी, “ रस्त्यांवर पडलेल्या खड्ड्यामुळे अपघात होऊन लोकांना नाहक जीव गमवावा लागणे, ” इ. स्थगन प्रस्तावाची सूचना दिली असून सूचनेतील विषय स्थगन प्रस्तावाच्या निकषात बसणारा नसल्यामुळे सदर सूचनेस अनुमती नाकारीत असल्याचे माननीय अध्यक्षांनी सांगितले मात्र घटनेचे गांभीर्य लक्षात घेता सदस्यांनी आपले म्हणणे थोडक्यात मांडावे, असे माननीय अध्यक्षांनी सांगितले.

श्री. विजय वडेड्यावार, वि.स.स. यांनी उपरोक्त मुद्याबाबत आपले म्हणणे मांडले.

हा महत्त्वाचा विषय असून शासनाने लक्ष द्यावे, असे माननीय अध्यक्षांनी सांगितले.

श्री. नाना पटोले, वि.स.स. यांनी, “ हर घर तिरंगा मोहिमेदरम्यान काही ठिकाणी राष्ट्रध्वजाचा झालेला अपमान, याची दखल घेऊन राष्ट्रध्वजाचा सन्मान कायम ठेवण्यासाठी उचित कार्यवाही करण्यासाठी शासनाने निवेदन करणे, ” इ. बाबत माहितीचा मुद्दा उपस्थित केला.

ध्वजाचा सन्मान होत नसेल तर त्यासाठी पुढील योग्य ती कार्यवाही करण्यासंदर्भात प्रशासनाला सूचना देण्यात येतील, असे उप मुख्यमंत्र्यांनी सांगितले.

३. विचार, खंडशः विचार व संमत करणे—

(१) उप मुख्यमंत्र्यांनी, सन २०२२ चे वि.स.वि. क्रमांक २२ — महाराष्ट्र वस्तू व सेवा कर (सुधारणा) विधेयक, २०२२ मांडले व ते विचारात घेण्यात यावे, असा प्रस्ताव मांडला.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीच्या प्रश्नावरील चर्चेत पुढील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला.

(१) श्री. छगन भुजबळ (२) श्री. नाना पटोले (३) श्री. रवींद्र वायकर

उप मुख्यमंत्र्यांनी चर्चेला उत्तर दिले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

खंड २ ते १९ (दोन्ही सम्मिलित) विधेयकाचे भाग झाले.

खंड १, संपूर्ण शीर्षक व हेतुवाक्य विधेयकाचे भाग झाले.

खंडश: विचारानंतर सन २०२२ चे वि.स.वि. क्रमांक २२ संमत झाले.

(२) सन २०२२ चे वि.स.वि. क्र. २१ — महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ (सुधारणा) विधेयक,
२०२२—

(क) सर्वश्री अजित पवार, चेतन तुपे व अबू आजमी, वि.स.स. यांचा सन २०२२ चा अध्यादेश क्रमांक ६- महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ (सुधारणा) अध्यादेश, २०२२ नापसंत करण्यासंबंधीचा प्रस्ताव मांडण्यात आला नाही.

(ख) उप मुख्यमंत्र्यांनी, सन २०२२ चे वि.स.वि. क्रमांक २१ — महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०२२ मांडले व ते विचारात घेण्यात यावे, असा प्रस्ताव मांडला.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत श्री. चेतन तुपे, वि.स.स. यांचा पहिला प्रस्ताव, श्री.अजित पवार, विरोधी पक्षनेते यांचा दुसरा प्रस्ताव, श्री. धनंजय मुंडे, वि.स.स. यांचा तिसरा प्रस्ताव, ॲड. राहुल कूल, वि.स.स. यांचा चौथा व श्री. अबू आजमी, वि.स.स. यांचा पाचवा प्रस्ताव मांडण्यात आले नाहीत.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीच्या प्रश्नावरील चर्चेत अजित पवार, विरोधी पक्षनेते यांनी भाग घेतला.

उप मुख्यमंत्र्यांनी चर्चेला उत्तर दिले.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

खंड २ व ३ विधेयकाचे भाग झाले.

खंड १, संपूर्ण शीर्षक व हेतुवाक्य विधेयकाचे भाग झाले.

खंडश: विचारानंतर सन २०२२ चे वि.स.वि. क्रमांक २१ संमत झाले.

(१) ॲड. राहुल कूल, वि.स.स. यांनी, “ पुणे जिल्ह्यातील दोंड तालुक्यातील यवत पोलीस ठाण्यासाठी नवीन इमारत बांधण्यासाठी सर्व त्रुटींची पूरता करून शासनाकडे सादर केलेल्या प्रस्तावाबाबत शासनाने निदेश देण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत ओचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

(२) अँड. आशिष शोलार, वि.स.स. यांनी, “ सभागृहातील काही सदस्यांना दोन तर काहींना एकच माईक उपलब्ध करून देणे, ” इ. बाबत हरकतीचा मुद्दा उपस्थित केला.

हरकतीची सखोल चौकशी करून माहिती घेतो, असे माननीय अध्यक्षांनी सांगितले.

श्री. नाना पटोले, वि.स.स. यांनी, “ दिवंगत माजी पंतप्रधान राजीव गांधी यांची जयंती २० ऑगस्टला असताना ती दोन दिवस अगोदर १८ ऑगस्ट रोजी साजरी करणे, ” इ. बाबत माहितीचा मुद्दा उपस्थित केला.

माहितीची नोंद घेऊन संबंधित विभागाने योग्य ती कार्यवाही करावी, असे निर्देश माननीय अध्यक्षांनी दिले.

४. सर्वश्री अंजित पवार, बाळासाहेब थोरात, भास्कर जाधव, जयंत पाटील, नाना पटोले, पृथ्वीराज चव्हाण, अशोकराव चव्हाण, छगन भुजबळ, आदित्य ठाकरे, दिलीप वळसे-पाटील, विजय वडेझीवार, अजय चौधरी, धनंजय मुंडे, डॉ. नितीन राऊत, अँड. यशोमती ठाकूर, सर्वश्री अबु आजमी, हसन मुश्तीफ, अमित देशमुख, डॉ. राजेंद्र शिंगणे, अँड. के. सी. पाडवी, डॉ. जितेंद्र आळाड, सर्वश्री सुनिल केदार, संजय बनसोडे, सुनिल प्रभू, सुरेश वरपुडकर, अनिल पाटील, रईस शेख, प्रकाश सोळंके, मनोहर चंद्रिकापुरे, धर्मरावबाबा आत्राम, दौलत दरोडा, दत्तात्रय भरणे, सर्वश्रीमती सुलभा खोडके, प्रतिभा धानोरकर, कु. आदिती तटकरे, डॉ. विश्वजीत कदम, कु. प्रणिती शिंदे, सर्वश्री रणजित कांबळे, दिलीपराव बनकर, संजयमामा शिंदे, राजु कारेमोरे, शेखर निकम, सुनिल भुसारा, नितीन पवार, श्रीमती सरोज अहिरे, सर्वश्री रोहित पवार, राजन साळवी, चंद्रकांत नवघरे, कैलास गोरंठगाल, विकास ठाकरे, डॉ. राहुल पाटील, सर्वश्री धीरज देशमुख, वैभव नाईक, अमित झानक, कुणाल घाडगे-पाटील, कैलास पाटील, राजू आवळे, जितेश अंतापूरकर, नितीन देशमुख, उदयर्सिंग राजपूत, सुभाष धोटे, शिरीषदादा चौधरी, पी.एन. पाटील-सडोलोकर, सहसराम कोरोटे, बाळासाहेब पाटील, राजेश टोपे, वि.स.स. यांचा म. वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव—

श्री. अंजित पवार, विरोधी पक्षनेते यांनी म. वि.स. नियम २९३ अन्वये पुढील प्रस्ताव मांडला व भाषण केले :—

“ प्राणास मुकावे लागले असणे, विदर्भातील गडचिरोली, चंदपूर, वर्धा, यवतमाळ, तसेच मराठवाड्यातील नांदेड, परभणी, हिंगोली व बोड आदि जिल्ह्यात सर्व पिके वाहून व सडून गेलेली असणे, सोयाबीन, कापूस व तूर सारख्या नगदी पिकांचे तसेच नगदी पिकांबरोबरच केळी, संत्रा व तत्सम फळपिकांचेही नुकसान झालेले असणे, राज्यातील काही भागात, विशेषत: बोड, उस्मानाबाद व लातूर जिल्ह्यात सोयाबीन पिकावर गोगलगायीचा व हळद्या (यलो मोझॅक) रोगाचा प्रादुर्भाव झाला असून शासनाकडून प्रतिबंधात्मक उपाययोजना न झाल्यामुळे सोयाबीन उत्पादनात मोठी घट होण्याची शक्यता असणे, पीक नुकसानीबरोबरच हजारे ठिक्क व तुषार सिंचन संच वाहून गेले असून त्यात मातीचा गाळ जाऊन ते

नादुरुस्त झालेले असणे, शासन निर्णयानुसार पुढील ७ वर्षे नवीन संच बसविण्यास अनुदान देय नसल्यामुळे शासनाने सदरची अट शिथिल करण्याची आवश्यकता असणे, अतिवृष्टीत राज्यातील हजारो हेक्टर शेतजमीन वाहून व खरडून गेल्याने त्या पूर्णपणे नापीक होण्याची भीती निर्माण झाली असणे, अनेक विहिरी गाठाने भरून नादुरुस्त झाल्या असणे, मोठे ओढे व नदी, नाले यांनी आपली पात्रे बदलल्याने काठावरील सुपीक जमीन नापीक झाली असणे, सततच्या पावसाने काही जिल्ह्यातील पुलांचे तसेच पांदण रस्ते, ग्रामीण व प्रमुख जिल्हा मार्ग मोठ्या प्रमाणावर नादुरुस्त झाले असून मोठ्या खड्यांमुळे अपघात होणे, अनेक गावे अजूनही तालुक्याच्या संपर्कात आलेली नसणे, अनेक गावात विजेचे खांब अद्यापही पडलेले असणे आणि ट्रान्सफॉर्मर व विद्युत वाहिन्या नादुरुस्त होऊन वीज वितरण व्यवस्था पूर्णतः कोलमडलेली असणे, पुराचे पाणी घरात शिरल्याने घर, जनावरांचे गोठे, दुकान, टप-या यांची मोठ्या प्रमाणावर पडऱ्याड होणे, बराच काळ पाणी घरात राहिल्याने काही घरे पूर्णपणे ढासळलेली असून गाई-गुरांसह इतर पशुधन पाण्यामध्ये वाहून गेलेले असणे, मजुरांना या सर्व काळात व पुढील काही काळ मजुरी मिळणार नसल्यामुळे विशेष बाब म्हणून मजुरांना त्यांच्या झालेल्या नुकसानीसाठी आर्थिक मदत करण्याची आवश्यकता असणे, शासनाने तातडीने लक्ष न दिल्याने नाउमेद होऊन अनेक शेतक-यांनी आत्महत्या केलेल्या असणे, अनेक भागातील धरणे पूर्ण क्षमतेने भरून आसंडून वाहत असून भविष्यात पूरपरिस्थिती निर्माण झाल्यास या भागाचे पुन्हा नुकसान होण्याची शक्यता असणे, जलसंपदा विभागाने आताच पूर परिस्थिती नियंत्रणाचे नियोजन करणे आवश्यक असणे तसेच कोकणामध्ये ऐन पीक लावणी करण्याच्या वेळी जवळपास १५ दिवस पाऊस नसल्याने भात व नागली पिकाची रोपे सुकून जाणे, तर महाराष्ट्रातील काही भागामध्ये पर्जन्यमान कमी असल्याने झालेली पिकांची हानी व संभाव्य पाणीटंचाई निर्माण होणे, एकंदरीतच विदर्भ, मराठवाडा व इतर भागातील अतिवृष्टीमुळे पिके, फळपिके, शेतजमिनी, रस्ते, वीजव्यवस्था, घरे यांच्या नुकसानीसाठी शासनाने जाहीर केलेली मदत अत्यंत तुटपुंजी असून अनेक घटकांचा त्यात समावेश झालेला नसणे, अतिवृष्टी झालेल्या भागात अद्यापही रु. ५० हजार सानुग्रह अनुदानाचे वाटप न करणे, शासनाने कोरडवाहूसाठी हेक्टरी ७५ हजार रुपये तसेच फळपिकांसाठी हेक्टरी दीड लाख रुपयांचे तसेच सर्व घटकांचा समावेश करून त्यांना ठोस मदत जाहीर करण्याची आवश्यकता, शेतक-यांनी खरीप हंगामाकरिता पीक कर्ज घेतलेले असून अतिवृष्टीमुळे कर्ज परतफेड करणे त्यांना शक्य नसणे, या हंगामासाठी घेतलेल्या कर्जाचीही कर्जमाफी करण्याची लोकप्रतिनिर्दीर्घीची व शेतक-यांची आग्रही मागणी असणे, तथापि, शासनाकडून याबाबत दुर्लक्ष होत असल्यामुळे शेतक-यांमध्ये पसरलेली नाराजी, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी. ”

प्रस्तावावरील चर्चेत पुढील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला :—

(१) श्री. समीर कुणावार (२) श्री. अशोक चव्हाण (भाषण अपूर्ण).

श्रीमती अदिती तटकरे, वि.स.स. यांनी, “ श्रीवर्धन तालुका येथील हरिहरेश्वर व भरडखोल या परिसरामध्ये दोन बोर्टीमध्ये एक-४७ व इतर हत्यारे आढळून येणे, ” इ. बाबत माहितीचा मुद्दा उपस्थित केला.

शासनाने यासंबंधी माहिती घेऊन सभागृहाची बैठक स्थगित होण्यापूर्वी स्पष्टीकरण करावे, असे निर्देश माननीय तालिका सभाध्यक्षांनी दिले.

उप मुख्यमंत्री सदनात आल्यानंतर यासंबंधी घोषणा करतील, असे कृषीमंत्रांनी सांगितले.

म. वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव (पुढे सुरु) —

प्रस्तावावरील चर्चेत पुढील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला :—

(२) श्री. अशोक चक्राण (भाषण पूर्ण)	(३) श्री. संजय गायकवाड.
------------------------------------	-------------------------

श्री. शेखर निकम, वि.स.स. यांनी, “ कोयना जल विद्युत प्रकल्पाला ६० वर्षे पूर्ण झाली असूनही अनेक प्रकल्पग्रस्तांचे चिपळून येथे सुरु असलेले आमरण उपोषण, याबाबत शासनाने तातडीने निवेदन करण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

शासनाने याची नोंद घ्यावी असे माननीय तालिका सभाध्यक्षांनी सांगितले.

म. वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव (पुढे सुरु) —

प्रस्तावावरील चर्चेत पुढील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला.

(४) श्री. भास्कर जाधव (५) श्री. छगन भुजबळ (भाषण अपूर्ण).
--

“ श्रीवर्धन तालुका येथील हरिहरेश्वर व भरडखोल या परिसरामध्ये दोन बोर्टीमध्ये एक-४७ व इतर हत्यारे आढळून येणे, ” इ. बाबत उप मुख्यमंत्रांनी म.वि.स. नियम ४७ अन्वये निवेदन केले. ”

वि.स.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव (पुढे सुरु) —

प्रस्तावावरील चर्चेत पुढील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला :—

(५) श्री. छगन भुजबळ (भाषण पूर्ण)	(६) श्री. नाना पटोले
(७) श्री. बच्चू कडू	(८) श्री. राजेश पवार
(९) श्री. चंद्रकांत नवघरे	(१०) श्री. अभिमन्यु पवार
(११) अॅड. आशिष जैस्वाल	(१२) श्री. सुरेश वरपुडकर
(१३) श्री. कैलास पाटील	(१४) श्री. ज्ञानराज चौगुले
(१५) श्री. नरेंद्र भोंडेकर	(१६) श्री. धर्मराव आत्राम (भाषण अपूर्ण).

(चर्चा अपूर्ण)

औचित्याचे मुद्दे (पुढे सुरु) —

(२) श्री. रवींद्र वायकर, वि.स.स. यांनी, “ जोगेश्वरी विधानसभा क्षेत्रातील आरे वसाहतीमधील २७ आदिवासी पाड्यांना जोडणारे रस्ते व इतर ४५ कि.मी.चे रस्ते मुंबई महापालिकेकडे हस्तांतरित करण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

(३) श्री. चेतन तुपे, वि.स.स. यांनी, “ पुणे आणि लगतच्या परिसरातील वाहतूक कोंडी सोडविण्याकरिता योग्य तो निधी मिळण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

(४) श्री. सिद्धार्थ शिरोळे, वि.स.स. यांनी, “ पुण्यामध्ये ऑनलाईन व्यवसायाच्या बहाण्याने झालेल्या आर्थिक फसवणुकीची सायबर सेलद्वारे सखोल चौकशी होण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

(५) श्री. सुनील शेळके, वि.स.स. यांनी, “ मावळ तालुक्यातील ७ वर्षांच्या कु. स्वरा जनार्दन चांदेकर हिचे अपहरण आणि झालेली हत्या, पीडितेच्या कुटुंबीयांना अद्याप कोणतीही आर्थिक मदत न मिळणे, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

(६) श्री. प्रताप सरनाईक, वि.स.स. यांनी, “ दहीहंडीनिमित्त राज्यात सार्वजनिक सुट्टी जाहीर करावी तसेच गोविंदांना दरवर्षी १० लाख रुपयांचे विमा कवच मिळणे, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

“ दहीहंडीचा समावेश साहसी क्रीडा प्रकारामध्ये करणे, तसेच गोविंदांचा विमा उत्तरवणे, ” इ. बाबत मुख्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

औचित्याचे मुद्दे (पुढे सुरु) —

(७) श्री. महेश लांडगे, वि.स.स. यांनी, “ पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिकेच्या हड्डीतील काही जागा पिंपरी-चिंचवड प्राधिकरणाने संपादित करणे, सदर भूमिपुत्रांना अद्याप त्याचा मोबदला न मिळणे, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

(८) डॉ. देवराव होळी, वि.स.स. यांनी, “ जलसंधारण महामंडळ, औरंगाबाद यांच्या वर्तीने आंकांक्षित योजनेतील गडचिरोली जिल्ह्यातील आलापल्ली, चामोर्शी, सिरोंचा, अहेरीसह अन्य तालुक्यातील ३२ कोल्हापुरी बंधा-यांच्या कामात भ्रष्टाचार झाल्याचे निर्दर्शनास येणे, तेथील प्रभारी जिल्हा जलसंधार अधिका-यांच्या कार्यकाळातील कामाची चौकशी करण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

सोमवार, दिनांक २२ ऑगस्ट, २०२२

(१) श्री सुनील कांबळे, वि.स.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य मंत्रांचे लक्ष वेधले.

“ अंध, अपंग, निराधार, विधवा व परित्यक्ता या सारख्या वंचित घटकांसाठी संजय गांधी निराधार योजना त्याचप्रमाणे वृद्ध व्यक्तींसाठी श्रावणबाळ या शासनाच्या योजना आधार ठरत असणे, माहे ऑगस्ट, २०१९ च्या शासनाने काढलेल्या आदेशानुसार या सर्व लाभार्थ्यांना दरवर्षी २१ हजार रुपयाचा उत्पन्नाचा दाखला देण्याची अट घातलेली असणे, अंध, अपंग, ज्येष्ठ नागरिक या घटकांना उत्पन्नाचा दाखला मिळविताना अनेक अडचणींचा सामना करावा लागत असणे, त्यामुळे दरवर्षी सादर कराव्या लागणा-या उत्पन्नाच्या दाखल्याची अट रद्द करावी अशी मागणी लाभार्थ्यांकडून केली जात असणे, शासनाच्या या योजनांसाठी घातलेली २१ हजार रुपये उत्पन्नाची अट मुळातच अव्यवहार्य असणे, कारण २१ हजार रुपये उत्पन्नामध्ये कोणताही नागरिक आपली गुजराण करू शकत नाही, त्यामुळे या उत्पन्नाच्या अटीमध्ये वाढ करून उत्पन्नाची मर्यादा एक लाख रुपयापर्यंत करण्याची आवश्यकता असणे, सध्याच्या आर्थिक परिस्थितीत या लाभार्थ्यांना जे मासिक मानधन एक हजार रुपये मिळत आहे ते सुद्धा अपुरे पडत असणे म्हणून त्या मानधनामध्ये वाढ करून २ हजार रुपये करण्याची आवश्यकता असणे, श्रावणबाळ व इतर शासकीय योजनांसाठी ज्येष्ठ नागरिकांची ६५ वर्ष वयाची अट ६० वर्ष करण्याची आवश्यकता असणे, संजय गांधी निराधार योजनेच्या लाभार्थ्यांना दरवर्षी उत्पन्नाचा दाखला देण्याची अट रद्द करण्याची आवश्यकता तसेच त्यांना देण्यात येणारे मानधन एक हजार रुपये वरून दोन हजार रुपये करण्याची आवश्यकता व ज्येष्ठ नागरिकांचे या योजनेचा लाभ घेण्यासाठीचे वय ६५ वर्षांवरून कमी करून साठ वर्षापर्यंत करण्याची आवश्यकता, यावर शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया.”

सामाजिक न्याय मंत्रांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(२) सर्वश्री महेश बाल्दी, प्रशांत ठाकूर, समीर कुणावार, श्रीमती मनिषा चौधरी, श्री अमित साटम, वि.स.स. यांची लक्षवेधी सूचना.

श्री. महेश बाल्दी, वि.स.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्रांचे लक्ष वेधले.

“ कर्नाळा नागरी सहकारी बँक, पनवेल (ता.पनवेल, जि.रायगड) या बँकेतील अध्यक्ष तसेच प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष सहभागी असणा-या संचालक व अधिका-यांनी कोट्यवधी रुपयांचा आर्थिक घोटाळा केला असल्याचे सिद्ध होणे, रिझर्व बँक ऑफ इंडियाचे उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी केलेल्या तपासणीमध्ये बँकेने मंजूर केलेल्या कर्ज प्रकरणामध्ये गंभीर आक्षेप नोंदविल्याचे निदर्शनास

आले असणे, सदर आर्थिक घोटाळ्यात बँकेच्या अध्यक्षांना अटक झाली असणे, जवळपास एक वर्षांपेक्षा जास्त कालावधी होऊनसुद्धा बँकेतील प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष सहभागी असलेल्या संचालक व अधिका-यांवार अद्यापपर्यंत कोणतीच कारवाई झाली नसणे, सदर बँकेतील घोटाळ्यासंदर्भात वारंवार निवेदनाद्वारे व सभागृहात लक्ष वेधूनसुद्धा शासनामार्फत जाणून-बुजून दुर्लक्ष केले जात असणे, सदर घोटाळ्याचा तपास आर्थिक गुन्हे अन्वेषण विभागाकडे वर्ग केला जात असणे, बँकेतील खातेदार व ठेवीदारांना त्यांची बँकेत ठेवलेली रक्कम तातडीने देण्याची व सदर गैरव्यवहारात सहभागी असणा-या संचालक व अधिका-यांवार कठोर कारवाई करावयाची नितांत गरज, यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

उप मुख्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(३) सर्वश्री छगन भुजबळ, अजित पवार, जयंत पाटील, दिलीप वळसे-पाटील, धनंजय मुंडे, डॉ. जितेंद्र आव्हाड, वि.स.स. यांची लक्षवेधी सूचना.

श्री. धनंजय मुंडे, वि.स.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधले.

“ ऊर्ध्व गोदावरी प्रकल्प अहवालाला चतुर्थ सुधारित प्रशासकीय मान्यता देणेबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी दिनांक ४ ऑगस्ट, २०२२ वा त्यासुमारास शासनाकडे मागणी केलेली असणे, नाशिक जिल्ह्यातील ऊर्ध्व गोदावरी प्रकल्प (UGP) अहवालास चतुर्थ सुप्रमा मिळण्यासाठी सदरचा प्रस्ताव माहे मार्च, २०२१ मध्ये राज्यस्तरीय तांत्रिक मान्यता समितीकडून शासनास सादर झाला असणे, सदरच्या प्रस्तावावर दिनांक २४ फेब्रुवारी, २०२२ रोजीच्या व्यय अग्रक्रम समिती बैठकीत चर्चा होऊन हा विषय राज्य मंत्रिमंडळ बैठकीमध्ये मान्यतेसाठी सादर करण्याचा निर्णय झालेला असणे, राज्य मंत्रिमंडळ बैठकीमध्ये विषय घेण्यासाठी मुख्य सचिव यांनी SLTAC च्या त्रुटींची पूर्तता करण्याची सूचना केली असणे, त्यानुसार विभागाने माहे ऑगस्ट, २०२२ मध्ये SLTAC ची मान्यता प्राप्त करून राज्य मंत्रिमंडळ बैठकीसाठी प्रस्ताव सादर केलेला असणे, या प्रकल्पावर मंजूर सुधारित प्रशासकीय मान्यतेइतका खर्च झालेला असणे, सुधारित प्रशासकीय मान्यतेपेक्षा जास्त खर्च करण्यास परवानगी नसल्याने नाशिक जिल्ह्यातील ऊर्ध्व गोदावरी प्रकल्पांतर्गतची दिंडोरी तालुक्यातील धोंडाळ्याडा, ननाशी, मांजरपाडा (देवसाने), गोळशी, महाजे यासह इतर प्रवाही वळण योजनांची अर्धवट कामे पूर्ण होऊ शकत नसणे, त्याचप्रमाणे पुणेगाव-दरसवाडी, दरसवाडी-डोंगरगाव कालवा विस्तारीकरण व काँकीटीकरण आणि ओझरखेड डावा कालव्याची अपूर्ण कामे मार्गी लागण्यासाठी सदर प्रकल्पाला सुप्रमा मिळणे अत्यंत आवश्यक असणे, जलसिंचनाच्या या कामांना विलंब लागत असल्यामुळे शेतक-यांमध्ये निर्माण झालेला असंतोष, यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

उप मुख्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(४) श्री समाधान अवताडे, वि.स.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधले.

“ मंगळवेढा तालुक्यातील (जि. सोलापूर) दुष्काळी २४ गावांचा प्रश्न वारंवार उद्भवणे, सदर २४ गावांमध्ये मंगळवेढा तालुक्यातील शिरसी, लेंडवेचिंचाळे, आंधळगाव, लक्ष्मी दहीवाडी, पाटखळ, भाळवणी, हाजापुर, शैलेवाडी, खुपसंगी, रेवेवाडी, खडकी, मेटकरवाडी, रड्डे, निंबोणी, खवे, तळसंगी, जालीहाळ, हिवरगाव, नंदेश्वर, जुनोनी, भोसे, सिद्धनकेरी, जिती, येडाव या गावांचा समावेश असणे, सदर गावामधील दुष्काळ कायमस्वरूपी निवारणासाठी मंगळवेढा उपसा सिंचन योजना राबविण्याचा निर्णय तत्कालीन शासनाकडून घेण्यात येणे, सदर निर्णयामुळे या गावातील तब्बल १११२० हेक्टर क्षेत्र ओलिताखाली येणार असणे, सदर निर्णयाच्या अनुषंगाने दर सूची सन २०१३-१४ नुसार शासन निर्णय दिनांक ६ सप्टेंबर, २०१४ अन्वये रुपये ५३०.०४ कोटीची प्रशासकीय मान्यता देणे, परंतु प्रशासकीय मान्यता मिळून देखील काम वेळेवर चालू न झाल्यामुळे तेथील नागरिकांकडून उच्च न्यायालयात जनहित याचिका दाखल करण्यात येणे, सदर याचिकेवर सुनावणीदरम्यान मा. उच्च न्यायालयाने शासनास सदर प्रकल्प त्वरित मार्गी लावण्याचे आदेश देणे, सदर आदेशानंतर देखील योजना कागदावरच असल्याने न्यायालयाच्या आदेशाचे पालन केले नसल्याचे उघडकीस येणे, सदर योजना ही उजनी उजवा कालवा कि.मी. ९१ मधून कालव्याद्वारे गुंजेगाव बँरेज मध्ये पाणी सोडून गावात दोन टप्प्यात १११२० हेक्टर सिंचन क्षेत्र निर्माण करण्याचे असणे, सदर योजनेस शासन पत्र दिनांक १४ मार्च, २०२० अन्वये अटी शर्तीनुसार तत्त्वतः मान्यता दिलेली असणे, सदर अटी शर्तीनुसार या प्रकल्पास भीमा उजनी प्रकल्प अंतर्गत पाणी उपलब्ध असून शासन निर्णय दिनांक २६ नोव्हेंबर, २०२१ नुसार पाणी उपलब्ध होणे, नव्याने प्रशासकीय मान्यता, प्रस्तावाची तांत्रिक तपासणी पूर्ण करून रुपये ५७८.१५ कोटी रक्कमेचा प्रस्ताव महामंडळाकडून दिनांक १२ जुलै, २०२१ नुसार सादर करण्यात येणे, तसेच अटीप्रमाणे शासनाकडे सदरचे प्रकरण क्रमांक १०१/२०१९ अन्वये सुधारित प्रशासकीय मान्यतेकरीता प्रलंबित असणे, महामंडळाकडून महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण यांची मान्यता देण्याबाबतचा प्रस्ताव देखील शासनाकडे प्रलंबित असणे, याबाबत मागील सन २०२१ च्या हिवाळी अधिवेशनात कपात सूचनेद्वारे तसेच सन २०२२ च्या अर्थसंकल्पीय अधिवेशनात मांडून देखील शासनाने हा प्रकल्प त्वरित चालू करणार असल्याचे आश्वासित करणे, सदरचा प्रकल्प त्वरित चालू न झाल्यास येणा-या सार्वत्रिक निवडणुकीत पुन्हा बहिष्कार टाकणार असल्याचे ग्रामस्थांनी निश्चित केलेले असणे, तत्कालीन शासनाने अंतिम मान्येतेसाठी सदरच्या प्रकरणाकडे जवळपास वर्षभरापासून केलेले दुर्लक्ष, यामुळे जनतेत निर्माण झालेला असंतोष, शासनाने त्यांच्याकडील मंगळवेढा उपसा सिंचन योजनेचे संबंधित

सर्व मान्यतेच्या प्रस्तावास त्वरित मान्यता देऊन योजना कार्यान्वित करण्यासंबंधी करावयाची उपाययोजना व कार्यवाही. ”

उप मुख्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

आजच्या कामकाज पत्रिकेमध्ये क्रमांक ६ वर दर्शविण्यात आलेली लक्षवेधी सूचना उद्या घेण्यात येईल, असे माननीय तालिका सभाध्यक्षांनी सांगितले.

(५) सर्वश्री. सुनिल केदार, विजय वडेटीवार, डॉ. जितेंद्र आव्हाड, सर्वश्री. अजित पवार, जयंत पाटील, छगन भुजबळ, दिलीप वळसे-पाटील, हसन मुशीफ, अनिल पाटील, यशवंत माने, शेखर निकम, दिपक चक्रवण, श्रीमती यामिनी जाधव, सर्वश्री.प्रताप सरनाईक, अबू आजमी, वि.स.स. यांची लक्षवेधी सूचना.

श्रीमती वर्षा गायकवाड, वि.स.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधले.

“ दिनांक १४ ऑगस्ट, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास शिवसंग्राम संघटनेचे अध्यक्ष व मराठा समाजाचे नेते विनायक मेटे मुंबईत असलेल्या बैठकीसाठी जात असतांना त्यांच्या गाडीला मुंबई-पुणे द्रुतगती मार्गावर भीषण अपघात होणे, त्यांना उपचारासाठी रुग्णालयात दाखल करण्यात येणे, उपचारादरम्यान रुग्णालयात विनायक मेटे यांचे निधन होणे, मात्र या अपघातानंतर गोल्डन अवर मध्ये कै. मेटे यांना मदत मिळालेली नसल्याचे निर्दर्शनास येणे, १०० नंबर वर अनेकदा फोन करूनसुद्धा फोन उचलला नसणे, एक तासानंतर रुग्णवाहिका येणे, वेळेवर उपचार न मिळाल्याने आणि एक तास कोणतीही मदत मिळालेली नसल्यामुळे विनायक मेटेचा मृत्यू घातपातामुळे झालेला असल्याची भावना नागरिकांत निर्माण होणे, तसेच चंद्रपूर-गडचिरोली मार्गावर सावली तालुक्यातील किसाननगर जवळ दिनांक १२ ऑगस्ट, २०२२ रोजी रात्री गाईला वाचविण्याच्या प्रयत्नात बोलेरो या वाहनाने रस्त्यावर उभा असलेल्या ट्रकला जोरदार धडक दिल्याने त्यात पती-पत्नीसह चार जणांचा मृत्यू होणे, या गंभीर अपघातात अनुप ताढूरवार व त्याची पत्नी माहेश्वरी ताढूरवार तसेच मनोज तीर्थगिरवार, व्यावसायिक पंकज बागडे या चार व्यक्तींचा घटनास्थळीच मृत्यू होणे, अनुप आणि त्याच्या पत्नीचा या अपघातात मृत्यू झाल्याने त्यांचा तीन वर्षीय मुलगा व वृद्ध आई पोरके होणे तसेच पंकज बागडे हासुद्धा एकूलता एक मुलगा असल्याने त्याचे कुटूंबसुद्धा पोरके होणे, त्यामुळे सदर अपघातातील ठार झालेल्या चार जणांच्या कुटुंबाला मुख्यमंत्री सहायता निधीमधून प्रत्येकी १० लाख रुपये आर्थिक मदत मिळण्याची मागणी असणे, तसेच माजी आमदार विनायक मेटे यांच्या झालेल्या अपघाताची सखोल चौकशी करून दोर्षीवर तात्काळ कारवाई करण्याची जनमानसातून होत असलेली मागणी, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

उप मुख्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(६) डॉ. किरण लहामटे, वि.स.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे आदिवासी विकास मंत्रांचे लक्ष वेधले.

“ भारतीय राज्यघटनेच्या मार्गदर्शक तत्वातील अनुच्छेद ४६ नुसार समाजातील दुर्बल घटकांच्या विशेषत: अनुसूचित जाती आणि अनुसूचित जमाती यांच्या शैक्षणिक, सामाजिक आणि आर्थिक विकास करण्याकरिता आणि त्यांच्यावर होणारा सामाजिक अन्याय आणि सर्व प्रकारचे शोषण यापासून संरक्षण देण्यास शासन कटिबद्ध आहे अशी तरतूद असणे, शासनाने नेमलेल्या सुकथनकर समितीच्या शिफारशीनुसार आदिवासी समाजास त्यांच्या लोकसंख्येच्या प्रमाणात नियतव्यय देण्याची तरतूद राज्याने सन १९९३-९४ च्या अर्थसंकल्पापासून स्वीकारलेली असतानाही वित्त विभागाच्या दिनांक २७ जानेवारी, २०१७ च्या शासन निर्णयानुसार खर्चाचे वर्गीकरण अनिवार्य खर्च आणि कार्यक्रम खर्च असे करणे, सन २०१७-२०१८ च्या अर्थसंकल्पापासून आदिवासी उप योजनेत कार्यक्रम खर्चात अनिवार्य स्वरूपाचा खर्च (वेतन, पेन्शन इ.) वर्गीकृत करण्यास सुरुवात करणे, त्यामुळे कार्यक्रम खर्चात या अनिवार्य खर्चाचा समावेश झाल्याने आदिवासी विकासाचे विविध कार्यक्रम आणि योजना राबविण्यास अल्प प्रमाणात निधी उपलब्ध होणे, आदिवासी समाजाच्या उन्नतीसाठी लोकसंख्येच्या प्रमाणात निधी उपलब्ध होत आहे असे जरी प्रत्यक्ष दिसत असले तरी तो विकासात्मक कामावर न दिसता आस्थापना विषयक बाबी या अनिवार्य खर्चात न दाखवता कार्यक्रम खर्चात दाखविल्यामुळे दिसणे, सन २०२०-२०२१ च्या अर्थसंकल्पात या आस्थापना विषयक अनिवार्य खर्चाचे प्रमाण २२.६१% असणे आणि त्यात दरवर्षी वाढ होत असणे, विभागाचा आध्यासित नियतव्यय यात मात्र फक्त ५% वाढ होणे, साहजिकच आस्थापना विषयक अनिवार्य खर्चाच्या दबावामुळे हळू-हळू कार्यक्रम खर्च कमी होत असल्याने आदिवासी समाज पुढील काळात शासनाच्या विविध विकासात्मक योजनांपासून वंचित राहण्याची शक्यता निर्माण होणे, यामुळे आदिवासी समाज, लोकप्रतिनिधी, बुद्धीवंत, अभ्यासक यांच्यामध्ये पसरलेली नाराजी त्यामुळे आदिवासी उप योजनेतील हे वर्गीकरण सन २०१७-२०१८ च्या पूर्वीप्रमाणे ठेवण्याची आवश्यकता असणे, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही आणि उपाययोजना.”

आदिवासी विकास मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(७) सर्वश्री. अभिमन्यू पवार, श्रीमती नमिता मुंदडा, सर्वश्री. छगन भुजबळ, अजित पवार, जयंत पाटील, दिलीप-वळसे पाटील, धनंजय मुंडे, डॉ. जितेंद्र आळ्हाड, सर्वश्री. कैलास घाडगे-पाटील, धिरज

देशमुख, ऋष्टराज पाटील, अमित देशमुख, अमित झनक, कुणाल पाटील, विकास ठाकरे, सुरेश वरपुडकर, मोहन हंबडे, जितेश अंतापूरकर, वि.स.स. यांची लक्षवेधी सूचना.

श्री अभिमन्यु पवार, वि.स.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मदत व पुनर्वसन, आपत्ती व्यवस्थापन मंत्रांचे लक्ष वेधले.

“ लातूर जिल्ह्यात खरीप हंगाम सन २०२२ मध्ये ९०% पेक्षा अधिक क्षेत्रावर सोयाबीन सह इतर खरीप पिकांची पेरणी पूर्ण झाली असणे, माहे जून व जुलै महिन्यामध्ये उगवलेली कोवळी पिके शंखी गोगलगार्यांनी खाऊन फस्त केल्याने सदर पिके पूर्णात: नष्ट झाली असणे, नैसर्गिक आपत्ती (NDRF/ SDRF) च्या मदतीच्या निकषात पिकावर होणारी कीड, हल्ले ही बाब समाविष्ट असून शंखी गोगलगायमुळे झालेल्या नुकसानीची बाब समाविष्ट नसल्याने शेतक-यांना नुकसानीपोटी NDRF/ SDRF अंतर्गत मदतीचा प्रस्ताव शासनास सादर करता येत नसल्याचे जिल्हा व तालुका स्तरीय महसूल प्रशासनाकडून सांगण्यात येणे, खरीप, २०१७ मध्ये बोंडअळीच्या प्रादुर्भावामुळे कापूस पिकांचे व तुडतुडे रोगामुळे धान पिकांचे झालेल्या नुकसानीपोटी बाधित शेतक-यांना नैसर्गिक आपत्तीच्या निकषात आर्थिक मदत देण्याबाबत राज्य शासनाने महसूल व वन विभागाच्या दिनांक १७ मार्च, २०१८ रोजीच्या शासन आदेशानुसार बोंडअळीच्या नुकसानीची आर्थिक मदत बाधित शेतक-यांना शासनाने वितरित करणे, सदर बोंडअळीच्या मदतीच्या धर्तीवर शंखी गोगलगार्यांमुळे झालेल्या पीक नुकसानीची आर्थिक मदत बाधित शेतक-यांना मंजूर करण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी शासनाकडे निवेदनाद्वारे मागणी केलेली असणे, संततधार पावसामुळे शेतकरी दुबार पेरणी करून शकले असणे, खरीप हंगामातील मशागत ते पेरणी पर्यंतचा संपूर्ण खर्च वाया गेल्याने तसेच खरीप उत्पन्नाची आशाच मावळली असल्याने कुटुंबाच्या उपजीविकेच्या चिंतेने शेतकरी हताश झाला असणे, बोंड अळीच्या धर्तीवर शंखी गोगलगार्यांमुळे खरीप पिकांच्या नुकसानीचे नैसर्गिक आपत्तीअंतर्गत पंचनामे करून बाधित शेतक-यांना NDRF /SDRF अंतर्गत नुकसान भरपाई देण्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

मदत व पुनर्वसन, आपत्ती व्यवस्थापन मंत्रांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

सभागृहाची विशेष बैठक सकाळी १० वाजून ४६ मिनिटांनी स्थगित झाली.

सभागृहाची नियमित बैठक सकाळी ११ वाजता माननीय माननीय अध्यक्ष ॲड. श्री. राहुल नार्वेकर यांच्या अध्यक्षतेखाली सुरू झाली.

(१) डॉ. जितेंद्र आव्हाड, वि.स.स. यांनी, “ मध्य रेल्वेन ए.सी. लोकल ट्रेनची संख्या वाढविल्यामुळे सामान्य लोकल ट्रेनची संख्या कमी होणे, ए.सी. ट्रेनचा मासिक पास अधिक असणे, परिणामी कळवा

स्थानका प्रवाशांनी उत्स्फूर्तपणे केलेले आंदोलन, यामुळे कायदा आणि सुव्यवस्थेची निर्माण झालेली परिस्थिती, ” इ. बाबत माहितीचा मुद्दा उपस्थित केला.

शासनाने त्वरित नोंद घेऊन आवश्यक ती उपाययोजना करावी, असे निर्देश माननीय अध्यक्षांनी दिले. हा विषय रेल्वेशी संबंधित असल्याने तातडीने आवश्यक तो समन्वय साधण्यात येईल, असे संसदीय कार्यमंत्रांनी सांगितले.

१. (अ) दिनांक १८ ऑगस्ट, २०२२ रोजीचा राखून ठेवण्यात आलेला एक तारांकित प्रश्न उत्तरित झाला.

(ब) सहा तारांकित प्रश्नांची उत्तरे देण्यात आली.

(क) तारांकित प्रश्नोत्तरांच्या यादीतील छप्पन प्रश्न वेळेअभावी अतारांकित झाले.

श्री. छगन भुजबळ, वि.स.स. यांनी, “ माननीय सर्वोच्च न्यायालयाने ओ.बी.सी. आरक्षण व चार सदस्यीय प्रभाग पद्धतीबाबत दिलेल्या निर्णयाची माहिती, ” सभागृहाला द्यावी, असा मुद्दा उपस्थित केला.

शासनाने योग्य ते निवेदन करावे, असे निदेश माननीय अध्यक्षांनी दिले.

(२) श्री. अजय चौधरी, वि.स.स. यांनी, “ दहीहंडी साजरी करताना अनेक गोविंदा जखमी होणे, गंभीर दुखापत झालेल्या गोविंदांना ५ लाख रुपये मदत देण्याची सरकारची घोषणा, परंतु अद्याप जखमी गोविंदांना सदर मदत न मिळणे, याबाबत शासनाने तातडीने मदत करणे, ” इ. बाबत माहितीचा मुद्दा उपस्थित केला.

दिलेल्या माहितीची नोंद घेऊन शासनाने उचित कार्यवाही करावी, असे निर्देश मा. अध्यक्षांनी दिले.

(३) श्री. अजित पवार, विरोधी पक्षनेते यांनी, “ १५ जुलै, २०२२ पासून राज्य शासनाने सरकारी संकेतस्थळावर पावसाची माहिती देणे संशयास्पदरित्या बंद करणे, ” इ. बाबत माहितीचा मुद्दा उपस्थित केला.

उपस्थित केलेल्या दोन्ही मुद्यांची सखोल चौकशी करून शासनाने योग्य ती उपाययोजना करावी, असे निर्देश माननीय अध्यक्षांनी दिले.

२. (१) संसदीय कार्यमंत्रांनी,

(अ) श्री विठ्ठल रुक्मिणी मंदिर समिती, पंढरपूर यांचा सन २०२०-२०२१ या आर्थिक वर्षाचा लेखापरीक्षण अहवाल व त्यावरील अनुपालन अहवाल, तसेच

(ब) महाराष्ट्र राज्य हातमाग महामंडळ मर्यादित नागपूर यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा पन्नासावा वार्षिक अहवाल आणि वित्तीय पत्रके सभागृहासमोर ठेवले.

(२) उद्योग मंत्रांनी,

(अ) पश्चिम महाराष्ट्र विकास महामंडळ मर्यादित, पुणे यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा पन्नासावा वार्षिक अहवाल, तसेच,

(ब) कोकण विकास महामंडळ मर्यादित, मुंबई यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा पन्नासावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवले.

(३) संसदीय कार्यमंत्रांनी, महिला आर्थिक विकास महामंडळ यांचा सन २०२०-२०२१ चा सेहेचाळीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवला.

आज दिनांक २२ ऑगस्ट, २०२२ रोजी स्थगन प्रस्तावाच्या एकूण ४ सूचना प्राप्त झाल्या असून आज सभागृहात सन २०२२-२०२३ च्या पुरवणी मागण्यावर चर्चा व मतदान (पहिला दिवस) असल्यापुढे म.वि.स. नियम २६० (५) अन्वये स्थगन प्रस्तावाच्या सूचना घेता येणार नाहीत व त्यामुळे या सर्व सूचनांस दालनात अनुमती नाकारली असल्याचे माननीय अध्यक्षांनी सांगितले.

तथापि, श्री. बाळासाहेब थोरात, वि.स.स. यांनी, “ मुंबईच्या वाहूतक पोलिसांच्या नियंत्रण कक्षाच्या whatsapp क्रमांकावर पुन्हा २६/११ करू असा धमकीचा आलेला संदेश, ” इ. बाबत दिलेल्या स्थगन प्रस्तावाच्या सूचनेसंदर्भात सूचनेतील विषयाचे गांभीर्य लक्षात घेता शासनाने याबाबत निवेदन करावे, असे निदेश माननीय अध्यक्षांनी दिले.

(२) श्री. अजित पवार, विरोधी पक्षनेते यांनी, “ १७ आणि १८ ऑगस्ट, २०२२ रोजी अल्पवयीन मुलींच्या झालेल्या हत्या तसेच यासंदर्भात शासनाने केलेली उपाययोजना, ” इ. बाबत दिलेल्या स्थगन प्रस्तावाच्या सूचनेबाबत आपले म्हणणे मांडले तसेच श्री. नाना पटोले, वि.स.स. यांनी, “ रायगडमध्ये भरकटलेली नौका येणे, त्यामध्ये स्फोटके इ. साहित्य असणे, याबाबत शासनाने केलेली कार्यवाही, ” इ. बाबत दिलेल्या स्थगन प्रस्तावाच्या सूचनेबाबत आपले मत मांडले.

माननीय अध्यक्षांनी पुढील घोषणा केली—

“ महाराष्ट्र विधिमंडळाच्या सन्माननीय सदस्यांच्या वाहन चालकांना आपत्कालीन परिस्थितीमध्ये घ्यावयाची दक्षता तसेच रस्त्यावरील सुरक्षा या संदर्भात प्रशिक्षण देणे आवश्यक असून त्याकरिता परिवहन विभागाने पुढाकार घेऊन परिवहन आयुक्त कार्यालयाच्या रस्ता सुरक्षा कक्षामार्फत विद्यमान सन्माननीय सदस्यांच्या वाहन चालकांसाठी बुधवार, दिनांक २४ ऑगस्ट, २०२२ रोजी सकाळी १०.०० ते दुपारी १.०० या वेळेत यशवंतराव चव्हाण सभागृह नरिमन पॉइंट, मुंबई येथे प्रशिक्षण आयोजित करण्यात आले आहे. सर्व सन्माननीय सदस्यांना विनंती करण्यात येते की, सदर प्रशिक्षणाचे गांभीर्य व निकड लक्षात घेता आपण आपल्या स्तरावरुन आपल्या वाहन चालकांना सदर प्रशिक्षणास उपस्थित राहण्याबाबत सूचित करावे.”

३. विचार, खंडशः विचार व संमत करणे—

(१) सन २०२२ चे वि.स.वि. क्र. २० - महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी (सुधारणा) विधेयक, २०२२—

(क) सर्वश्री अजित पवार, चेतन तुपे, छगन भुजबळ, अबू आजमी, बाळासाहेब थोरात, नाना पटोले, अस्लम शेख व अमित झालक, वि.स.स. यांचा सन २०२२ चा अध्यादेश क्रमांक ४ — महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी (सुधारणा) अध्यादेश, २०२२ नापसंत करण्यासंबंधीचा प्रस्ताव मांडण्यात आला नाही.

(ख) मुख्यमंत्र्यांनी, सन २०२२ चे वि.स.वि. क्र. २० — महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी (सुधारणा) विधेयक, २०२२ विचारात घेण्यात यावे, असा प्रस्ताव मांडला.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्याबाबत सन्माननीय सदस्य श्री.चेतन तुपे, वि.स.स. यांचा पहिला प्रस्ताव, सन्माननीय सदस्य सर्वश्री. अजित पवार, धनंजय मुंडे व बाळासाहेब पाटील, वि.स.स. यांचा दुसरा प्रस्ताव, सन्माननीय सदस्य अॅड. राहूल कुल, वि.स.स. यांचा तिसरा प्रस्ताव, सन्माननीय सदस्य सर्वश्री अस्लम शेख व अमित झालक, वि.स.स. यांचा चौथा प्रस्ताव, सन्माननीय सदस्य श्री. अबू आजमी, वि.स.स. यांचा पाचवा प्रस्ताव, सन्माननीय सदस्य श्री. छगन भुजबळ, वि.स.स. यांचा सहावा प्रस्ताव आणि सन्माननीय सदस्य सर्वश्री. नाना पटोले व बाळासाहेब थोरात, वि.स.स. यांचा सातवा प्रस्ताव मांडण्यात आले नाहीत.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीच्या प्रश्नावरील चर्चेत पुढील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला.

(१) श्री. अजित पवार, विरोधी पक्षनेते	(२) श्री. छगन भुजबळ
(३) डॉ. संजय कुटे	(४) श्री. भास्कर जाधव
(५) श्री. नितेश राणे	(६) श्री. पृथ्वीराज चहाण
(७) श्री. हरिभाऊ बागडे	(८) श्री. धनंजय मुंडे

(चर्चा अपूर्ण)

श्री. भास्कर जाधव, वि.स.स. यांनी, “ विधेयकावर सन्माननीय सदस्य बोलत असताना त्यांना नियम १३७ अन्वये बंधने आणणे योग्य नसणे, ” इ. बाबत माहितीचा मुद्दा उपस्थित केला.

याबाबत उप मुख्यमंत्र्यांनी मत मांडले.

शासकीय विधेयके - (पुढे सुरु)

विचार, खंडशः विचार व संमत करणे —

(१) सन २०२२ चे वि.स.वि. क्र. २०— महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगर पंचायती व औद्योगिक नगरी (सुधारणा) विधेयक, २०२२ - (चर्चा पुढे सुरु)

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीच्या प्रश्नावरील चर्चेत पुढील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला.

(९) श्री. नाना पटोले

(१०) श्री. प्राजक्त तनपुरे

(११) डॉ. जितेंद्र आव्हाड

(१२) श्री. जयंत पाटील

(१३) श्री. बाळासाहेब थोरात

मुख्यमंत्र्यांनी चर्चेला उत्तर दिले.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

खंडशः विचारानंतर सन २०२२ चे वि.स.वि. क्रमांक २० संमत झाले.

माननीय अध्यक्षांनी पुढील घोषणा केली —

“आज आपल्या सभागृहाचे कामकाज पाहण्यासाठी ऑस्ट्रेलिया देशाचे मुंबई येथील वाणिज्य दूत Mr. Peter Truswell, Consulate General of Australia in Mumbai व अन्य उच्चाधिकारी यांचे शिष्टपंडळ विशेष अभ्यागतांच्या कक्षामध्ये उपस्थित आहेत. आपण सर्वजण त्यांचे टाळवांच्या गजरात हार्दिक स्वागत करूया.”

शासकीय विधेयके - (पुढे सुरु)

विचार, खंडशः विचार व संमत करणे -

(२) सन २०२२ चे वि.स.वि. क्र. १८ - महाराष्ट्र ग्रामपंचायत (सुधारणा) विधेयक, २०२२ -

(क) सर्वश्री अंजित पवार, चेतन तुपे, छगन भुजबळ, अबू आजमी, बाळासाहेब थोरात, नाना पटोले, अस्लम शेख, अमित झळक व बाळासाहेब पाटील, वि.स.स. यांचा सन २०२२ चा अध्यादेश क्रमांक ५ - महाराष्ट्र ग्रामपंचायत (सुधारणा) अध्यादेश, २०२२ नापसंत करण्यासंबंधीचा प्रस्ताव मांडण्यात आला नाही.

(ख) ग्रामविकास मंत्र्यांनी, सन २०२२ चे वि.स.वि. क्र. १८ - महाराष्ट्र ग्रामपंचायत (सुधारणा) विधेयक, २०२२ विचारात घेण्यात यावे, असा प्रस्ताव मांडला.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीच्या प्रश्नावरील चर्चेत पुढील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला.

(१) श्री. अजित पवार, विरोधी पक्षनेते	(२) श्री. अनिल पाटील
(३) श्री. जयंत पाटील	(४) अॅड. आशिष जयस्वाल
(५) श्री. लहू कानडे	

ग्रामविकास मंत्र्यांनी चर्चेस उत्तर दिले.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

खंडश: विचारानंतर सन २०२२ चे वि.स.वि. क्रमांक १८ संमत झाले.

४. नगरविकास विभाग, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, नियोजन विभाग या विभागांच्या मागण्या म्हणजे मागण्या क्रमांक एफ-२, एफ-३, एफ-५, एच-३, एच-५, एच-६, एच-७, एच-८, एच-९, एन-३, एन-४, ओ-९ आणि ओ-१२ चर्चेसाठी सभागृहाला सादर करण्यात आल्या.

मागण्या प्रस्तुत झाल्या.

माननीय अध्यक्षांनी, अनुदानाच्या मागण्यांवरील चर्चेची कार्यपद्धती विशद केली व या मागण्यांवर कोणीही कपात सूचना मांडणार नाही, असे गृहित धरून आता चर्चेला प्रारंभ होईल, असे सांगितले.

चर्चेत श्री. अजित पवार, विरोधी पक्षनेते यांनी भाग घेतला.

(चर्चा अपूर्ण)

माननीय अध्यक्षांनी पुढील घोषणा केली -

“ आज आपल्या सभागृहाचे कामकाज पाहण्यासाठी इस्त्राईल देशाचे मुंबई येथील वाणिज्यदूत श्री.कोब्बी शोशाली (Mr. Kobbi Shoshsali, Consulate General of Israel) व अन्य उच्चाधिकारी यांचे शिष्टमंडळ विशेष अभ्यागत कक्षामध्ये उपस्थित आहे. आपण सर्वजण त्यांचे टाळ्यांच्या गजरात हार्दिक स्वागत करुया.”

अनुदानाकरिता पुरवणी मागण्या - (चर्चा पुढे सुरु)

चर्चेत पुढील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला.

(२) श्री. विनोद अग्रवाल	(३) श्री संग्राम थोपटे
(४) श्री. छगन भुजबळ	(५) श्री. सुनील प्रभू
(६) श्री. विश्वनाथ भोईर	(७) श्रीमती नमिता मुंदडा
(८) कुमारी प्रणिती शिंदे	(९) श्री. राजेश पाटील

(१०) श्री. धर्मराव आत्राम	(११) श्री. बालाजी किन्हीकर
(१२) श्री. अतुल भातखळकर	(१३) श्री. सुभाष धोटे
(१४) श्री. चेतन तुपे	(१५) श्री. अजय चौधरी
(१६) श्री. रईस शेख	(१७) श्री. किशोर जोरगेवार
(१८) श्री. सुनील शेळके	(१९) श्री. दिलीप लांडे
(२०) श्री. सुनील भुसारा	(२१) श्री. रमेश कोरगावकर
(२२) श्री. विक्रमसिंह सावंत	

सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य मंत्री, सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्री, उप मुख्यमंत्री व मुख्यमंत्र्यांनी उपरोक्त सर्व विभागांच्या मागण्या वितरित केलेल्या सूचीप्रमाणे मंजूर कराव्यात, अशी विनंती केली.

उपरोक्त विभागाच्या मागण्या एकत्रितपणे मतास टाकून संमत झाल्या.

५. सर्वश्री अंजित पवार, बाळासाहेब थोरात, भास्कर जाधव, जयंत पाटील, नाना पटोले, पृथ्वीराज चव्हाण, अशोकराव चव्हाण, छगन भुजबळ, आदित्य ठाकरे, दिलीप वळसे-पाटील, विजय वडेड्यावार, अजय चौधरी, धनंजय मुंडे, डॉ. नितीन राऊत, अॅड. यशोमती टाकूर, सर्वश्री अबु आजमी, हसन मुश्तीफ, अमित देशमुख, डॉ. राजेंद्र शिंगणे, अॅड. के.सी.पाडवी, डॉ. जितेंद्र आव्हाड, सर्वश्री सुनिल केदार, संजय बनसोडे, सुनिल प्रभू, सुरेश वरपुडकर, अनिल पाटील, रईस शेख, प्रकाश सोळंके, मनोहर चंद्रिकापुरे, धर्मरावबाबा आत्राम, दौलत दरोडा, दत्तात्रेय भरणे, सर्वश्रीमती सुलभा खोडके, प्रतिभा धानोरकर, कु. आदिती तटकरे, डॉ. विश्वजीत कदम, कु. प्रणिती शिंदे, सर्वश्री रणजित कांबळे, दिलीपराव बनकर, संजयमामा शिंदे, राजु करेमोरे, शेखर निकम, सुनिल भुसारा, नितीन पवार, श्रीमती सरोज अहिरे, सर्वश्री रोहित पवार, राजन साळवी, चंद्रकांत नवघरे, कैलास गोरंट्याल, विकास ठाकरे, डॉ. राहुल पाटील, सर्वश्री धीरज देशमुख, वैभव नाईक, अमित झनक, कुणाल पाटील, कैलास घाडगे-पाटील, राजू आवळे, जितेश अंतापूरकर, नितीन देशमुख, उदयसिंग राजपूत, सुभाष धोटे, शिरीषदादा चौधरी, पी.एन. पाटील-सडोलीकर, सहसराम कोरेटे, बाळासाहेब पाटील, राजेश टोपे, वि.स.स. यांचा म. वि.स. नियम २९३ अन्वये पुढील प्रस्ताव — (चर्चा पुढे सुरु)

“जुलै-ऑगस्ट, २०२२ मध्ये अतिवृष्टीमुळे विदर्भ व मराठवाड्यातील शेती पिकांचे झालेले अतोनात नुकसान, विजेची अनियमितता व रस्त्यांची दुरवस्था होणे, तसेच शासनाने जाहीर केलेली मदत तुटपुंजी असल्याने ती भरीव स्वरूपात देणे.”

प्रस्तावावरील चर्चेत पुढील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला.

(१) श्री. धर्मरावबाबा आत्राम	(२) श्री. राजेश टोपे
(३) श्री. रणधीर सावरकर	(४) श्री. अनिल पाटील
(५) श्री. किंशोर जोरगेवार	(६) श्री. हिरामण खोसकर
(७) श्री. प्राजक्त तनुरे	(८) श्री. हरिष पिंपळे
(९) श्री. सुनील भुसारा	

(मंत्रिमहोदयांचे उत्तर बाकी)

मंगळवार, दिनांक २३ ऑगस्ट, २०२२

(१) सर्वश्री प्रताप सरनाईक, दौलत दरोडा, वि.स.स. यांनी दिलेली लक्षवेधी सूचना.

श्री. प्रताप सरनाईक वि.स.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे आदिवासी विकास मंत्रांचे लक्ष वेधले.

“ गेल्या ७५ वर्षांत केंद्रात व राज्यात विविध राजकीय पक्षांची सरकारे स्थापन झालेली असणे, तत्कालीन सरकारने महाराष्ट्राच्या खेड्यापाड्यामध्ये व प्रामुख्याने आदिवासी पाड्यांमध्ये नागरी सुविधा देण्याची पोकळ आश्वासने देणे, परंतु राज्यातील महानगरांमध्ये सुविधांसाठी करोडो रुपयांचा निधी खर्च करीत असताना शहरीकरणाचे उदात्तीकरण प्रत्येक सरकारने केलेले असणे, अद्यापही साधे रस्तेही उपलब्ध नसणे, पिण्याच्या पाण्यासाठी विहीरी, सुलभ शौचालय व महिलांसाठी शौचालय नसणे, सार्वजनिक विद्युत पोलही नसणे, अशा अवस्थेमध्ये स्वातंत्र्याच्या पूर्वसंध्येला पालघर जिल्ह्यातील मोखाडा येथे रुग्णालयात जाण्यासाठी रस्ता नसल्याने गावातील गावकरी एका गर्भवती महिलेला कावडीतून घेऊन जात असताना त्या महिलेची वाटेतच प्रसूती होऊन तिची दोन्ही जुळी मुले मृत होणे, शहरीकरणाने व्यापलेल्या ओवळा-माजिवडा विधानसभा मतदारसंघामध्ये २७ आदिवासी पाडे असून कधी वनखात्याची अडचण तर कधी शासकीय अधिका-यांची अनास्था असल्यामुळे ह्या आदिवासी पाड्यांमध्ये रस्ते, पाणी पुरवठा, शौचालय, वीज पुरवठा इ. अनेक कामे होऊ शकलेली नसणे, या दुर्गम भागातील कामासाठी निधीची व वनखात्यासह इतर शासकीय मंजुरीची एक विशेष योजना राबविण्याबाबत शासनाने तातडीने केलेली वा करावयाची कार्यवाही, शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका.”

आदिवासी विकास मंत्रांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(२) श्री. रणधीर सावरकर, वि.स.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्रांचे लक्ष वेधले.

“ अकोला (शिवणी) येथील विमानतळ विस्तारीकरणाचे काम गेल्या अनेक वर्षांपासून केवळ खाजगी जमीन भूसंपादनाअभावी रखडलेले असणे, हवाई वाहतुकीअभावी पश्चिम विदर्भातील औद्योगिक

व आर्थिक विकास खुंटणे, पश्चिम विदर्भाचा विकास साधण्याच्यादृष्टीने अकोला विमानतळाची स्थापना सन १९४३ साली होणे, राज्यातील तत्कालीन २० विमानतळापैकी एक अकोला विमानतळ असणे, विमानतळाची धावपट्टी विस्तारित करण्यासाठी आवश्यक ६०.६८ हे. जमीन डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ, अकोला यांचेकडून हस्तांतरित झालेली असणे, तथापि, आवश्यक २०.२४ हेक्टर खाजगी जमीन अद्याप संपादित न झाल्याने विमानतळ विस्तारीकरणाचे काम रखण्याणे, खाजगी जमीन संपादनासाठी सुमारे ७८.९९ कोटी रुपयांच्या मागणीचा प्रस्ताव शासन मंजुरीच्या प्रतिक्षेत असणे, त्यामुळे राज्य शासनाकडून खाजगी जमीन अधिग्रहण करण्यात चालाकक्षत होणे, सदर विमानतळ तातडीने सुरु झाल्यास पश्चिम विदर्भातील अकोला, यवतमाळ, बुलढाणा, वाशिम, हिंगोली या पाच जिल्ह्यांचा विकास साध्य होणे, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया.”

शालेय शिक्षण मंत्रांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(३) श्री. अतुल भातखळकर वि.स.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधले.

“ मुंबई शहरातील मागाठणे ते गोरेगाव पूर्व, साईबाबा कॉम्प्लेक्स येथपर्यंत असणारा १२० फुटी विकास नियोजन रस्ता हा ‘विशेष पायाभूत सुविधा प्रकल्प’ म्हणून घोषित करण्याची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधीकडून होत असणे, सन १९९२ सालच्या विकास आराखड्यात सदर नियोजन रस्ता अस्तित्वात असणे, परंतु अद्यापपावेतो या रस्त्यावर मोठ्या प्रमाणावर अतिक्रमणे असल्याने हा रस्ता विकसित झालेला नसणे, त्यामध्ये लोखंडवाला, कांदिवली येथील विकास नियोजन रस्ता केवळ विकसित झाला असणे, क्रांतीनगर, कुरार, आप्पापाडा हे विभाग अत्यंत दाटीवाटीचे असल्याने तेथे कायम वाहतुकीच्या समस्या निर्माण होत असणे, त्यामुळे सुकर वाहतुकीच्या दृष्टीने या १२० फुटी विकास नियोजन रस्त्याचे महत्व लक्षात घेता हा विशेष प्रकल्प म्हणून तात्काळ घोषित करण्याची गरज असणे, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

शालेय शिक्षण मंत्रांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(४) सर्वश्री. कुणाल पाटील, श्रीमती मेघना बोडीकर-साकारे, सर्वश्री. अमित देशमुख, धिरज देशमुख, बाळासाहेब थोरात, ऋतुराज पाटील, पृथ्वीराज चव्हाण, प्रा. वर्षा गायकवाड, श्री. नाना पटोले, अॅड. यशोमती ठाकूर, कुमारी प्रणिती शिंदे, श्री. झीनाशन सिंदीकी, वि.स.स. यांनी दिलेली लक्षवेधी सूचना.

श्री. बाळासाहेब थोरात वि.स.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे सन्माननीय पशुसंवर्धन, दुग्ध व्यवसाय विकास मंत्राचे लक्ष वेधले.

“ धुळे जिल्ह्यातील दुग्ध व्यवसाय संबंधित पशुपालकांच्या अनेक मागण्या शासन दरबारी प्रलंबित असणे, गेल्या १८ वर्षांत राज्यस्तरावर पशुधन पर्यवेक्षकाचे एकही पद भरण्यात आलेले नसून जे पशुवैद्यकीय सेवेचे अधिकारीही नाहीत अशा व्यक्तींकडे शासनाने दवाखाने सोपवलेले असणे, अशा पदवीधारक पशुवैद्यकीय लोकांना पशु चिकित्साशास्त्राविषयी पुरवणी अभ्यासक्रम देऊन सक्षम करणे गरजेचे असणे, पशुसंवर्धन विभागात शेकडो पदे रिक्त असून त्यात पशुधन पर्यवेक्षक, पशुधन विकास अधिकारी या पदांचा समावेश असणे, जिंतूर तालुक्यातील (जि.परभणी) पशुचिकित्सालयामध्ये देखील पुरेशा सुविधा व अधिकारी / कर्मचारी वर्ग नसणे, लातूर जिल्ह्यात पशुधनाची संख्या ५ लाख १२ हजार असून राज्य शासनाचे केवळ ७ आणि जिल्हापरिषद अंतर्गत १२२ पशुवैद्यकीय दवाखाने असणे, शेतक-यांना जोडव्यवसाय व आत्महत्यापासून वाचवण्यासाठी व त्यांच्या आर्थिक गरजा पूर्ण करण्यासाठी दुग्ध व्यवसाय हा महत्त्वाचा व्यवसाय असणे, मात्र त्यांना योग्य त्या सेवा मिळत नसणे, त्यामुळे शेतक-यांचे अतोनात नुकसान होत असताना दिसणे, या बाबींकडे शासनाचे दुर्लक्ष होत असल्याने पशुपालक शेतक-यांमध्ये शासनाविषयी असंतोष निर्माण झालेला असणे, पशुपालकांच्या समस्या सोडविण्याबरोबरच पशुसंवर्धन विभागातील रिक्त पदे तातडीने भरणे तसेच पशुवैद्यकीय दवाखान्यांची संख्या वाढविण्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

पशुसंवर्धन व दुग्ध व्यवसाय विकास मंत्रांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(५) सर्वश्री. दीपक चव्हाण, सुनिल टिंगरे, सिध्दार्थ शिरोळे, भिमराव तापकीर, चेतन तुपे, वि.स.स. यांनी दिलेली लक्षवेधी सूचना.

श्री. दीपक चव्हाण वि.स.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे सन्माननीय वैद्यकीय शिक्षण मंत्राचे लक्ष वेधले.

“ पुणे जिल्ह्यातील ससून सर्वोपचार रुग्णालयातील न्याय वैद्यक शास्त्र विभागाचे विभाग प्रमुख रुग्णालयातील रुग्णाचा मृत्यू झाल्यानंतर मृत्यूचा अंतिम दाखला देताना त्यामध्ये फेरफार करून आपल्या सोयीनुसार सुधारित दाखला देण्यासाठी रुग्णांचे नातेवाईक तसेच पोलिसांकडेही पेशाची मागणी करीत असल्याची बाब माहे मे, २०२२ मध्ये उघडकीस येणे, या डॉक्टर विरुद्ध या पूर्वीसुद्धा त्या रुग्णालयातील राजपत्रित अधिकारी, न्याय वैद्यकशास्त्र विभागातील अधिकारी व कर्मचा-यांनी संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई यांचेकडे तसेच आयुक्त, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई यांचेकडे तक्रार करूनसुद्धा या डॉक्टराविरुद्ध कारवाई करण्याची होत असलेली टाळाटाळ, त्यामुळे या रुग्णालयातील अधिकारी-कर्मचारी तसेच रुग्णांच्या नातेवाईकात पसरलेला असंतोष, या डॉक्टराविरुद्ध चौकशी करून त्यांचेवर कारवाई करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

एचबी १६०७-६

वैद्यकीय शिक्षण मंत्रांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(६) सर्वश्री नाना पटोले व विनोद अग्रवाल, वि.स.स. यांनी दिलेली लक्षवधी सूचना.

श्री. नाना पटोले वि.स.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्रांचे लक्ष वेधले.

“ भंडारा व गोंदिया जिल्ह्यात यंदा रब्बी हंगामातील धानाची पूर्णपणे मोजणी झाली नसताना शासनाचे आधारभूत धान खरेदी केंद्र लवकर बंद करण्यात येणे, त्यामुळे अनेक शेतक-यांचे धान विक्रीविना घरीच पडून असणे, त्यामुळे शासनाने तात्काळ धान खरेदी सुरु करून धान खरेदी करावे व मोजणी झालेल्या धानाचे चुकारे तात्काळ शेतक-यांना देण्यात यावे अशी येथील शेतकरी वारंवार मागणी करीत असणे, शासनाचे पोर्टल बंद असल्याने धान खरेदी थांबलेली असणे, त्यामुळे धान खरेदीत केंद्रचालकाकडून कोट्यवधीचा भ्रष्टाचार होत असणे, व्यापारी अत्यल्प भावात धान खरेदी करीत असणे, सध्या पावसाळा सुरु असून अनेक शेतक-यांनी शेतात धानाची लागवड करणे, परंतू रब्बी धान कोणत्या ठिकाणी विकावे असा येथील धान उत्पादक शेतक-यांना प्रश्न असणे, ज्या शेतक-यांना चुकारे नाहीत त्यांच्यासमोर कर्ज करून केलेला धान उत्पादनाचा उत्पादन खर्चाची परतफेड कशी करावी याची चिंता, या दोन्ही जिल्ह्यात धान खरेदीत मोठ्या प्रमाणात शेतक-यांची व शासनाची आर्थिक फसवणूक करण्यात येणे, यामुळे येथील शेतक-यांमध्ये पसरलेला असंतोष, धान खरेदी केंद्रावर शेतक-यांची अडवणूक करणा-या व शेतक-यांची व शासनाची आर्थिक फसवणूक करणा-या धान खरेदी केंद्रावर शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण मंत्रांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

सभागृहाची विशेष बैठक सकाळी १० वाजून ५३ मिनिटांनी स्थगित झाली.

सभागृहाची नियमित बैठक सकाळी ११.०० वाजता माननीय अध्यक्ष ॲड. राहुल नार्वेकर यांच्या अध्यक्षतेखाली सुरु झाली.

१. (१) सहा तारांकित प्रश्नांची उत्तरे देण्यात आली.

(२) आजच्या तारांकित प्रश्नोत्तरांच्या यादीतील एकावन्न प्रश्न वेळे अभावी अतारांकित झाले.

(१) श्री. धनंजय मुंडे वि.स.स. यांनी, “ महाराष्ट्रातील घेण्यात आलेल्या एमएससीईटी परीक्षेत वारंवार लॉगऑफ्टचा सामना करावा लागलेल्या विद्यार्थ्यांना पुनर्परीक्षेसाठी दिलेला वेळ वाढवून देण्याची गरज”, इ. बाबत माहितीविषयक मुद्दा मांडला.

सन्माननीय सदस्यांनी उपस्थित केलेल्या माहितीच्या मुद्यांची शासनाने नोंद घेऊन योग्य ती उपाययोजना करावी असे माननीय अध्यक्षांनी निदेश दिले.

(२) श्री. अजय चौधरी वि.स.स. यांनी, “ जखमी झालेल्या गोविंदांना शासनाने तातडीने मदत करावी ” इ. बाबत माहितीविषयक मुद्दा मांडला.

(ख) प्रधान सचिवांनी अतारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी क्रमांक ९९ ते १०३ सभागृहाच्या पटलावर ठेवली.

श्री. अंजित पवार, विरोधी पक्ष नेते यांनी, “ विलेपार्ले येथील शिवशंभो पथकाचा श्री. संदेश दळवी या २३ वर्षाच्या गोविंदाचे दहीहंडी खेळताना दिनांक २२ ऑगस्ट, २०२२ रोजी दुःखद निधन झाले असून त्यांच्या कुटुंबाला मदत देण्याच्या संदर्भात शासनाने भूमिका स्पष्ट करण्याची आवश्यकता ” इ. बाबत माहितीचा मुद्दा मांडला.

मुख्यमंत्र्यांनी सदर मुद्दाबाबत खुलासा केला.

२. (१) उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री आणि संसदीय कार्य मंत्र्यांनी,

(क) विधानसभेच्या सन २०२२ च्या पहिल्या (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशनात दिनांक ३ मार्च, २०२२ ते दिनांक २५ मार्च, २०२२ या कालावधीत माननीय मंत्री/माननीय राज्यमंत्री महोदयांनी विधानसभा सभागृहात दिलेल्या एकूण १५३ आश्वासनांची यादी तसेच, सन २०२२ चे पहिले (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशन संस्थगित झाल्यानंतर आतापर्यंत पूर्तता करण्यात आलेल्या एकूण १९० आश्वासनांच्या पूर्ततेची विवरणपत्रे सभागृहाच्या पटलावर ठेवली.

(ख) डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा चौसष्ठावा वार्षिक अहवाल,

(ग) राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवले,

(२) उद्योग मंत्र्यांनी, महाराष्ट्र पेट्रोकेमिकल्स महामंडळ मर्यादित यांचा सन २०१८-२०१९ व सन २०१९-२०२० या वर्षाचा अनुक्रमे अडतीसावा व एकोणचाळीसावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवला.

“ दुष्काळ, अवकाळी, पूर, अतिवृष्टी, वातावरणीय बदल व जागतिक तापमानवाढ या विषयाचा अभ्यास करण्यासाठी दोन्ही सभागृहांच्या सन्माननीय सदस्यांच्या एका संयुक्त समितीचे पुन्हा व्यवस्थित गठन करून येणा-या काळात या समितीद्वारे ज्या विकसित देशांमध्ये वातावरणीय बदलावर चांगले संशोधन झालेले आहे. त्यातून अधिक माहिती घेऊन पुढेरी कार्य करावे या दृष्टीकोणातून शासनाने योग्य निर्णय घ्यावा ” असे निदेश माननीय अध्यक्षांनी दिले.

३. सर्वश्री अजित पवार, बाळासाहेब थोरात, भास्कर जाधव, जयंत पाटील, नाना पटोले, पृथ्वीराज चव्हाण, अशोकराव चव्हाण, छगन भुजबळ, आदित्य ठाकरे, दिलीप वळसे-पाटील, विजय वडेझीवार, अजय चौधरी, धनंजय मुंडे, डॉ. नितीन राऊत, अॅड. यशोमती ठाकूर, सर्वश्री अबु आजमी, हसन मुश्तीफ, अमित देशमुख, डॉ. राजेंद्र शिंगणे, अॅड. के.सी.पाडवी, डॉ. जितेंद्र आव्हाड, सर्वश्री सुनिल केदार, संजय बनसोडे, सुनिल प्रभू, सुरेश वरपुडकर, अनिल पाटील, रईस शेख, प्रकाश सोळंके, मनोहर चंद्रिकापुरे, धर्मरावबाबा आत्राम, दौलत दरोडा, दत्तात्रय भरणे, सर्वश्रीमती सुलभा खोडके, प्रतिभा धानोरकर, कु. आदिती तटकरे, डॉ. विश्वजीत कदम, कु. प्रणिती शिंदे, सर्वश्री रणजित कांबळे, दिलीपराव बनकर, संजयमामा शिंदे, राजु कारेमोरे, शेखर निकम, सुनिल भुसारा, नितीन पवार, श्रीमती सरोज अहिरे, सर्वश्री रोहित पवार, राजन साळवी, चंद्रकांत नवघरे, कैलास गोरंट्याल, विकास ठाकरे, डॉ. राहुल पाटील, सर्वश्री धीरज देशमुख, वैभव नाईक, अमित झानक, कुणाल पाटील, कैलास घाडगे-पाटील, राजू आवळे, जितेश अंतापूरकर, नितीन देशमुख, उदयसिंग राजपूत, सुभाष धोटे, शिरीषदादा चौधरी, पी. एन. पाटील-सडोलीकर, सहसराम कोरोटे, बाळासाहेब पाटील, राजेश टोपे, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव :- (मंत्रांचे उत्तर)

“ सन २०२२ च्या माहे जुलै-ऑगस्ट महिन्यात प्रामुख्याने विदर्भ व मराठवाड्यासह राज्यातील इतर भागात मोठ्या प्रमाणावर अतिवृष्टी झाली असून जिरायती व बागायती पिकांचे, घरांचे, पशुधनाचे नुकसान झाले असणे, तसेच सुमारे १२५ पेक्षा जास्त लोकांना आपल्या प्राणास मुकाबे लागले असणे, विदर्भातील गडचिरोली, चंद्रपूर, वर्धा, यवतमाळ, तसेच मराठवाड्यातील नांदेड, परभणी, हिंगोली व बीड आदि जिल्ह्यात सर्व पिके वाहून व सडून गेलेली असणे, सोयाबीन, कापूस व तूर सारख्या नगदी पिकांचे तसेच नगदी पिकांबरोबरच केळी, संत्रा व तत्सम फळपिकांचेही नुकसान झालेले असणे, राज्यातील काही भागात, विशेषत: बीड, उस्मानाबाद व लातूर जिल्ह्यात सोयाबीन पिकावर गोगलगायीचा व हळदया (यलो मोझँक) रोगाचा प्रादुर्भाव झाला असून शासनाकडून प्रतिबंधात्मक उपाययोजना न झाल्यामुळे सोयाबीन उत्पादनात मोठी घट होण्याची शक्यता असणे, पीक नुकसानीबरोबरच हजारो ठिबक व तुषार सिंचन संच वाहून गेले असून त्यात मातीचा गाळ जाऊन ते नादुरुस्त झालेले असणे, शासन निर्णयानुसार पुढील ७ वर्ष नवीन संच बसविण्यास अनुदान देय नसल्यामुळे शासनाने सदरची अट शिथिल करण्याची आवश्यकता असणे, अतिवृष्टीत राज्यातील हजारो हेक्टर शेतजमीन वाहून व खरडून गेल्याने त्या पूर्णपणे नापीक होण्याची भीती निर्माण झाली असणे, अनेक विहिरी गाळाने भरुन नादुरुस्त झाल्या असणे, मोठे ओढे व नदी, नाले यांनी आपली पात्रे बदलल्याने काठावरील सुपीक जमीन नापीक झाली असणे, सततच्या पावसाने काही जिल्ह्यातील पुलांचे तसेच पांदण रस्ते, ग्रामीण व प्रमुख जिल्हा मार्ग मोठ्या प्रमाणावर नादुरुस्त झाले असून मोठ्या खड्यांमुळे अपघात होणे, अनेक गावे अजूनही तालुक्याच्या संपर्कात आलेली नसणे, अनेक गावात विजेचे खांब अद्यापही पडलेले असणे

आणि ट्रान्सफॉर्मर व विद्युत वाहिन्या नाढुरुस्त होऊन वीज वितरण व्यवस्था पूर्णतः कोलमडलेली असणे, पुराचे पाणी घरात शिरल्याने घर, जनावरांचे गोठे, दुकान, टप-या यांची मोठया प्रमाणावर पड़झड होणे, बराच काळ पाणी घरात राहिल्याने काही घरे पूर्णपणे ढासळलेली असून गाई-गुरांसह इतर पशुधन पाण्यामध्ये वाहून गेलेले असणे, मजुरांना या सर्व काळात व पुढील काही काळ मजुरी मिळणार नसल्यामुळे विशेष बाब म्हणून मजुरांना त्यांच्या झालेल्या नुकसानीसाठी आर्थिक मदत करण्याची आवश्यकता असणे, शासनाने तातडीने लक्ष न दिल्याने नाउमेद होऊन अनेक शेतक-यांनी आत्महत्या केलेल्या असणे, अनेक भागातील धरणे पूर्ण क्षमतेने भरुन ओसंडून वाहत असून भविष्यात पूरपरिस्थिती निर्माण झाल्यास या भागाचे पुन्हा नुकसान होण्याची शक्यता असणे, जलसंपदा विभागाने आताच पूर परिस्थिती नियंत्रणाचे नियोजन करणे आवश्यक असणे तसेच कोकणामध्ये ऐन पीक लावणी करण्याच्या वेळी जवळपास १५ दिवस पाऊस नसल्याने भात व नागली पिकाची रोपे सुकून जाणे, तर महाराष्ट्रातील काही भागामध्ये पर्जन्यमान कमी असल्याने झालेली पिकांची हानी व संभाव्य पाणीटंचाई निर्माण होणे, एकंदरीतच विदर्भ, मराठवाडा व इतर भागातील अतिवृष्टीमुळे पिके, फळपिके, शेतजमीनी, रस्ते, वीजव्यवस्था, घरे यांच्या नुकसानीसाठी शासनाने जाहीर केलेली मदत अत्यंत तुटपुंजी असून अनेक घटकांचा त्यात समावेश झालेला नसणे, अतिवृष्टी झालेल्या भागात अद्यापही रु. ५० हजार सानुग्रह अनुदानाचे वाटप न करणे, शासनाने कोरडवाहूसाठी हेक्टरी ७५ हजार रुपये तसेच फळपिकांसाठी हेक्टरी दीड लाख रुपयांचे तसेच सर्व घटकांचा समावेश करून त्यांना ठोस मदत जाहीर करण्याची आवश्यकता, शेतक-यांनी खरीप हंगामाकरीता पीक कर्ज घेतलेले असून अतिवृष्टीमुळे कर्ज परतफेड करणे त्यांना शक्य नसणे, या हंगामासाठी घेतलेल्या कर्जाचीही कर्जमाफी करण्याची लोकप्रतिनिर्धीची व शेतक-यांची आग्रही मागणी असणे, तथापि, शासनाकडून याबाबत दुर्लक्ष होत असल्यामुळे शेतक-यांमध्ये पसरलेली नाराजी, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी.”

(चर्चा पुढे सुरू..)

मुख्यमंत्र्यांनी चर्चेस उत्तर दिले.

श्री. अजित पवार, विरोधी पक्ष नेते यांनी उत्तरादाखल भाषण केले.

सभागृहाने प्रस्तावावर विचार केला असल्याचे माननीय अध्यक्षांनी सांगितले.

४. (१) शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
- (२) ग्रामविकास विभाग
- (३) आदिवासी विकास विभाग

आता शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, ग्रामविकास विभाग, आदिवासी विकास विभागाच्या मागण्या म्हणजे मागण्या क्रमांक ई-२, ई-३२, एल-३, एल-४, एल-५, ३, टी-५, टी-६ या विभागांच्या पुरवणी मागण्या चर्चेला घेण्यात येतील. विभागाच्या मागण्यांचा तपशील सदस्यांना टपालखणाद्वारे (पिजन होल) वितरित करण्यात आल्या आहेत. कपात सूचना देण्याची मुदत आज मंगळवार, दिनांक २३ ऑगस्ट २०२२ रोजी सायंकाळी ५.०० वाजेपर्यंत निश्चित करण्यात आलेली असल्याने मान्य करण्यात आलेल्या कपात सूचनांची यादी सदस्यांना स्वतंत्रपणे वितरित करण्यात येईल. असे सांगून माननीय अध्यक्षांनी चर्चेची कार्यपद्धती विषद केली.

उपरोक्त विभागाच्या मागण्यांवरील चर्चेत खालील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला.

(१) श्री. हसन मुश्रीफ	(२) प्रा. वर्षा गायकवाड
(३) श्री. संजय केळकर	(४) श्री. सुनील प्रभू
(५) श्री. विनोद निकोले	(६) श्री. यशवंत माने
(७) श्रीमती प्रतिभा धानोरकर	(८) श्री. संजय गायकवाड
(९) श्री. हरिभाऊ बागडे	(१०) श्री. रविंद्र वायकर
(११) अॅड. आशिष जैस्याल	(१२) श्री. चंद्रकांत ऊर्फ राजुभैया नवघरे
(१३) श्री. संग्राम थोपटे	(१४) अॅड. राहूल कुल
(१५) श्री. किशोर जोरगेवार	(१६) श्री. प्रकाश सोळंके
(१७) श्री. विनोद अग्रवाल	(१८) श्री. अदित्य ठाकरे
(१९) श्री. रईस शेख	(२०) श्री. अमित झानक
(२१) श्री. अतुल बेनके	(२२) श्रीमती मंजुळा गावित
(२३) श्री. प्रशांत बंब	(२४) श्रीमती अदिती तटकरे
(२५) श्री. बळवंत वानखेडे	(२६) श्री. रमेश कोरगावकर
(२७) श्री. दादाराव केचे	

आदिवासी विकास मंत्री, ग्रामविकास मंत्री, शालेय शिक्षण मंत्री, यांनी चर्चेस उत्तर दिले.

मागण्या मतास टाकून संमत झाल्या.

(मतास टाकावयाच्या मागण्यांची सूची स्वतंत्रपणे वितरीत केल्याप्रमाणे)

[चर्चारोध (गिलोटीन) सायंकाळी ०५-३० वाजता]

चर्चारोधानंतर असलेल्या विभागाच्या मागण्या क्रमांक - (एक) : सामान्य प्रशासन विभाग, ए-४, ए-५, ए-६, ए-९ (दोन) : गृह विभाग, बी-१, बी-३, बी-४, बी-५, बी-७, बी-१०, बी-११ (तीन) : महसूल व बन विभाग, सी-१, सी-६, सी-७, सी-१० (चार) : कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग, डी-१, डी-३, डी-४, डी-६, (सहा) : जलसंपदा विभाग, आय-३, आय-५, (सात) : विधि व न्याय विभाग, जे-१ (आठ) : उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, के-४, के-११ (नऊ) : अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग, एम-२, एम-३, एम-५, (दहा) : गृहनिर्माण विभाग, क्यू-२ (अकरा) : सार्वजनिक आरोग्य विभाग, आर-१, आर-३ (बारा) : वैद्यकीय शिक्षण व औषधिद्रव्ये विभाग, एस-१(तेरा) : सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग, क्वी-२ (चौदा) : उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग, डब्ल्यू-२, डब्ल्यू-४ (पंधरा) : महिला व बाल विकास विभाग, एक्स-१, (सोळा) : पाणीपुरवठा व स्वच्छता विभाग, बाय-२ (सतरा) : पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग, झेडडी-२ (अठरा) : अल्पसंख्याक विभाग विभाग, झेडई-१ (एकोणीस) : इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग, झेडजी-२, झेडजी-३ (वीस) : मृद व जलसंधारण विभाग, झेडएच-५ आजच्या दिवसाच्या कामकाज पत्रिकेसोबतच्या सूचित दर्शविल्याप्रमाणे एकत्रितपणे मतास टाकण्यात आल्या.

मागण्या मतास टाकून संमत झाल्या.

५. (१) उप मुख्यमंत्री तथा वित्त मंत्रांनी, सन २०२२ चे वि.स.वि. क्रमांक २३ - महाराष्ट्र (द्वितीय पुरवणी) विनियोजन विधेयक, २०२२ सभागृहाच्या अनुमतीने मांडले व भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद २०७, खंड (१) द्वारे महाराष्ट्राच्या राज्यपालांना प्रदान करण्यात आलेल्या शक्तींचा वापर करून त्यांनी हे विधेयक विचार घेण्याबाबत महाराष्ट्र विधानसभेस शिफारस केली असल्याचे सांगितले.

उप मुख्यमंत्री तथा वित्त मंत्रांनी, सन २०२२ चे वि.स.वि.क्रमांक २३ - महाराष्ट्र (द्वितीय पुरवणी) विनियोजन विधेयक, २०२२ मांडले व सदर विधेयक विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

श्री. अंजित पवार (विरोधी पक्षनेते) यांनी उपरोक्त मागण्यांमधील मागणी क्रमांक बी-७, एस-१, आर-१, क्वी-२ डी-३, डी-, एस-५, डब्ल्यू - २, बी-१, एस-१, झेडडी-२ यांच्या बाबतीत एकूण ११ सूचना मांडल्या.

उप मुख्यमंत्री तथा वित्त मंत्रांनी, उपरोक्त सूचना व मागण्यांच्या अनुषंगाने उत्तर दिले.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यात आले.

खंडश: विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

श्री. अंजित पवार विरोधी पक्ष नेते यांनी, “ मराठी भाषा विकासासाठी काम करणा-या राज्य मराठी विकास संस्थेला मुंबईतील एलफिस्टन तंत्रज्ञान संस्थेच्या आवारात पहिल्या मजल्यावर असलेली जागा

खाली करण्याबाबतचे पत्र कौशल्य विकास विभागाने पाठवलेले असणे, त्यामुळे कौशल्य विकास विभागाच्या पत्रामुळे मराठी भाषा विकासासाठी काम करणा-या विकास संस्थेवर महाराष्ट्राच्या राजधानीत मुंबईतच बेघर होण्याची वेळ आली असणे ” इ. बाबत माहितीविषयक मुद्दा उपस्थित केला.

उप मुख्यमन्त्रांनी याबाबत नोंद घेतली.

(१) सन २०२२ चे वि.स.वि. क्रमांक १६ - महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समित्या (सुधारणा) विधेयक, २०२२

(क) अध्यादेश नापसंत करण्यासंबंधीचे सन्माननीय सदस्य सर्वश्री अजित पवार, चेतन तुपे, अबू आजमी व अमित झानक यांचे प्रस्ताव मांडण्यात आले नाहीत.

(ख) वने मंत्रांनी, सन २०२२ चे वि.स.वि. क्रमांक १६ - महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समित्या (सुधारणा) विधेयक, २०२२ विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

(ग) विधेयक सयुक्त समितीकडे पाठविण्यासंबंधीचा सन्माननीय सदस्य श्री. चेतन तुपे यांचा पहिला प्रस्ताव,

(घ) सन्माननीय सदस्य सर्वश्री. अजित पवार, धनंजय मुंडे व बाळासाहेब पाटील यांचा दुसरा प्रस्ताव,

(ड) अॅड. राहूल कूल यांचा तिसरा प्रस्ताव,

(च) श्री. अमित झानक यांचा चौथा प्रस्ताव,

(छ) श्री. अबू आजमी यांचा पाचवा प्रस्ताव मांडण्यात आले नाहीत.

(विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीच्या प्रस्तावावरील चर्चेत सन्माननीय सदस्यांची भाषणे झाली नाहीत.)

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यात आले.

खंडश: विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

(२) सन २०२२ चे वि.स.वि. क्रमांक १७ - महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समित्या (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०२२.

(ख) वने मंत्रांनी, सन २०२२ चे वि.स.वि. क्रमांक १७ - महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समित्या (दुसरी सुधारणा) विधेयक, २०२२ विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

- (ग) विधेयक सयुक्त समितीकडे पाठविण्यासंबंधीचा सन्माननीय सदस्य श्री. चेतन तुपे यांचा पहिला प्रस्ताव,
- (घ) सन्माननीय सदस्य सर्वश्री. अजित पवार, धनंजय मुंडे व बाळासाहेब पाटील यांचा दुसरा प्रस्ताव,
- (ङ) ॲड. राहूल कूल यांचा तिसरा प्रस्ताव,
- (च) श्री. अमित झनक यांचा चौथा प्रस्ताव,
- (छ) श्री. अबू आजमी यांचा पाचवा प्रस्ताव,
- (ज) श्री. छगन भुजबळ यांचा सहावा प्रस्ताव मांडण्यात आले नाहीत.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीच्या प्रश्नावर चर्चा सुरू झाली.

चर्चेत खालील सन्माननीय सदस्यांनी आपले मत मांडले.

(१) श्री. अजित पवार	(२) श्री. भास्कर जाधव
(३) श्री. रोहित पवार	

मुख्यमंत्र्यांनी विधेयक विचारात घेण्याविषयीच्या प्रश्नावरील चर्चेस उत्तर दिले.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यात आले.

खंडश: विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

६. ॲड. आशिष शेलार, सर्वश्री भरतशेट गोगावले, अमित साटम, महेंद्र थोरवे, योगेश सागर, सदानंद सरवणकर, अतुल भातखळकर, प्रताप सरनाईक, संजय केळकर, प्रकाश सुर्व, सुनिल राणे, श्रीमती मनिषा चौधरी, श्री. मंगेश कुडाळकर, श्रीमती यामिनी यशवंत जाधव, सर्वश्री दिलोप लांडे, महेंद्र दळवी, नितेश राणे, कॅ.आर तमिल सेल्वन, श्री.राम कदम, श्रीमती विद्या ठाकूर, सर्वश्री कालिदास कोळंबकर, पराग शाह, मिहिर कोटेचा, गणपत गायकवाड, किसन कथोरे, प्रशांत ठाकूर, सिद्धार्थ शिरोळे, श्रीमती माधुरी मिसाळ, सर्वश्री दादाराव केचे, गणेश नाईक, विनोद अग्रवाल, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव.

श्री. अमित साटम वि.स.स. यांनी म.वि.स. नियम २९३ अन्वये पुढील प्रस्ताव मांडला व भाषण केले.

“ मुंबई ही भारताची आर्थिक राजधानी असून मुंबई शहराच्या तसेच एमएमआर भागातील मूलभूत पायाभूत सुविधांची दुरवस्था झालेली असणे, मुंबई शहरामध्ये गृहनिर्माण किंवा परिवहन (गतीशीलता) हे महत्वाचे मुद्दे असून मुंबई शहराकरिता २८६ कि. मी. च्या मेट्रोचे काम धिम्या गतीने झाल्याची बाब निर्दशनास येणे, परिणामी मेट्रोचा खर्च १० हजार कोटीने वाढणे, झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाच्या माध्यमातून १५ लाख घरे उपलब्ध होण्याची आवश्यकता असताना फक्त २ लाख घरांची निर्मिती होणे, भ्रष्टाचारामुळे झोपडपट्टी पुनर्विकास प्रकल्प प्रलंबित असून त्यामध्ये कोणत्याही प्रकारची प्रगती न होणे,

सन २०११ पर्यंत सर्व झोपडपट्टीतील घरांना प्रधानमंत्री आवास योजनेतर्गत घरे देण्याचा कायदा होऊनही सदर कायद्याची अंमलबजावणी न होणे, पत्राचाळ पुनर्विकास प्रकल्पातील भाडेकरूना बेघर करून त्यांना भाडे न मिळणे, तसेच बी.डी.डी. चाळ, तसेच धारावीचा खोळबलेला पुनर्विकास, पोलीसांकरिता मोफत घरांच्या धोरणाची अंमलबजावणी न होणे, मुंबई शहरातील गावठाण व कोळीवाड्यांकरिता विशिष्ट डी.सी. आर. अद्याप तयार न होणे, विमानतळाच्या आजूबाजूच्या परिसरातील फनेल झोनमधील पुनर्विकास प्रलंबित असणे, गिरणी कामगार व पोलीसांच्या घरकुल योजनेमध्ये संथगतीने झालेली कार्यवाही, केंद्र शासनाच्या जमिनीवर असलेल्या झोपडपट्ट्यांचा पुनर्विकास न होणे, रेल्वेच्या जमिनीवरील झोपडपट्टीवासीयांना संरक्षण न मिळणे, वन जमिनीवरील रहिवाशांना पायाभूत सुविधांपासून वंचित रहावे लागणे, झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरण व म्हाडामध्ये विशेष करून गेल्या अडीच वर्षांमध्ये प्रति चौरस फुटाच्या किंमतीचा बाजार मांडलेला असणे, तसेच, गेल्या २५ वर्षांमध्ये मोठ्या प्रमाणावर बृहन्मुंबई महानगरपालिकेमध्ये झालेला आर्थिक गैरव्यवहार व गैरव्यवस्थापन, परिणामी मुंबईकरांच्या स्वज्ञातील मुंबई दृष्टोत्पतीस न येणे, रस्ते, चरभरणी, उद्यान, बाजार तसेच कोविडमध्ये सुद्धा मोठ्या प्रमाणात गैरव्यवहार उघडकीस आला असून गेल्या २५ वर्षातल्या मुंबई महापालिकेच्या आर्थिक व्यवहाराची मा. उच्च न्यायालयाच्या निवृत्त न्यायाधीशामार्फत चौकशी करण्याची तसेच विशेष सीएजी (कॅग) ऑडिट करण्याची आवश्यकता, गेल्या २ महिन्यांमध्ये मुंबई महानगरपालिका शाळेतील विद्यार्थ्यांना आवश्यक २७ वस्तू अद्यापपर्यंत मिळालेल्या नसणे, त्यामुळे मुलांच्या शिक्षणावर होणारा दुष्परिणाम, तसेच मुंबईची मेट्रो ही मास ग्रीन ट्रान्सपोर्टशन सिस्टिम असून मेट्रोचे काम थांबल्यामुळे मुंबईच्या पर्यावरणाचा झालेला -हास तसेच पर्वई तलावामध्ये सायकल ट्रॅक करण्याचा अद्वाहास, मुंबई शहराच्या कच-याची वैज्ञानिक पद्धतीने विल्हेवाट होत नसल्यामुळे मुंबईचे वातावरण व हवामान प्रदूषित होणे, मुंबई शहरातील शासकीय जमिनीवर असलेल्या गृहनिर्माण सोसायट्यांना आकारण्यात आलेला अकृषक कर पूर्णपणे वगळण्याची आवश्यकता, मुंबईच्या कोळीवाडा व गावठाणाकरिता वेगळा डीसीआर तयार करण्याची प्रक्रिया प्रलंबित राहिल्यामुळे मुंबईचे कोळीवाडे व गावठाणांची झालेली दुरवस्था, मुंबई शहरामध्ये पोलिसांची संख्या कमी असल्यामुळे खास करून मुंबई पोलिसांची भरती करण्याकरिता स्वतंत्र यंत्रणा राबविण्याची आवश्यकता, नोव्हेंबर, २०१९ ते जून २०२२ या कालावधीमध्ये गृह विभागात मोठ्या प्रमाणात झालेला भ्रष्टाचार, गैरव्यवहार व अनियमितता झालेली असून यासंदर्भात शासनाने करावयाची कारवाई व उपाययोजना.”

प्रस्ताव प्रस्तुत झाला.

प्रस्तावावरील चर्चेत खालील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला.

(१) श्रीमती अदिती तटकरे

(२) श्री. कालीदास कोळंबकर

(३) श्री. अमिन पटेल	(४) श्री. मंगेश कुडाळकर
(५) श्रीमती गिता जैन	(६) अँड. पराग अळवणी
(७) श्री. द्विशान सिंदीकी	(८) श्रीमती मनिषा चौधरी
(९) श्री. रईस शेख	(१०) प्रा. वर्षा गायकवाड
(११) श्रीमती विद्या ठाकूर	(१२) श्री. मिहिर कोटेचा
(१२) श्री. सदा सरवणकर	(१३) श्री. अतुल भातगळकर
(१४) श्री. सुनील राणे	(१५) श्री. संजय केळकर
(१६) कॅप्टन. आर. तमिल सेल्वन	(१७) श्री. जितेंद्र आव्हाड

प्रस्तावावरील चर्चा संघटी असून या प्रस्तावावरील माननीय मंत्री महोदयांचे उत्तर उद्या घेण्यात येईल. तसेच आजच्या कामकाजपत्रिकेत दर्शविलेल्या अर्धा तास चर्चेच्या सूचना पुढे ढकलण्यात येत आहेत असे माननीय अध्यक्षांनी सांगितले.

बुधवार, दिनांक २४ ऑगस्ट, २०२२

(१) श्रीमती मनिषा चौधरी, वि.स.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधले

“केंद्र शासनाने केलेल्या कठोर नियमांमुळे मुंबईतील भारतीय विमान पत्तन प्राधिकरणाच्या क्षेत्रात असलेली निवासी घरे व इमारतींचे पुनर्वसन करणे शक्य होत नसल्याची बाब निर्दशनास येणे, भारतीय विमान पत्तन प्राधिकरणाने काही विशिष्ट मर्यादेच्या परिसरात (रडार यंत्रणा) विशिष्ट उंचीवरुन कोणतेही बांधकाम करण्यात येऊ नये असे निर्बंध घातले असल्याने या परिसरात असलेल्या घरांचा व इमारतींचा पुनर्विकास खोळळबला असणे, इमारतींचा पुनर्विकास होत नसल्याने स्थानिक राहिवाशांना आहे त्यास्थितीत दिवस काढावे लागणे, याबाबत तेथील नागरिकांना दिलासा देण्याच्या दृष्टीने शासनाने केंद्र शासनाकडे पाठपुरावा करून संबंधित निर्बंध शिथिल करण्याची आवश्यकता, याबाबत राज्य शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

पर्यावरण व वातावरणीय बदल मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(२) श्रीमती मंदा म्हात्रे, वि.स.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधले

“नवी मुंबईमध्ये सर्रास अनधिकृत धंदे होत असल्याच्या तक्रारी वारंवार येत असून मटका, लॉटरी, जुगार, गोमांस तस्करी, अवैध दारू विक्री, डॉझेल चोरी, गुटखा वाहतूक, रात्री २ वाजेपर्यंत

बार व पब सुरु ठेवणे, मसाज पालरच्या नावाखाली देहविक्री, जेएनपीटीतील रक्तचंदन तस्करी यांसारखे अनेक धंदे राजरोसपणे सुरु असणे, नवी मुंबईत विविध ठिकाणी रस्त्यावर, हायवेवर रसायनांनी भरलेल्या सुमारे ५००० गाड्या अनधिकृतपणे पार्किंगच्या नावाखाली उभ्या असून पोलीस विभागाचे या सर्वांकडे होणारे जाणीवपूर्वक दुर्लक्ष, सायन-पनवेल हायवे वर लकझरी गाड्यांकडूनही पोलीस एका गाडीमागे २०० रुपये घेत असल्याचेही नागरिक खाजगीमध्ये बोलत असून तेथे तासनतास होणारी ट्राफिक, आयपीएल सामन्यांना परवानगी देताना वाहतूक विभागाने नियोजन करणे गरजेचे असताना पोलीस अधिकारी आयपीएल सामन्यांमध्ये गुंतलेले असताना दिसून येणे, महिला पोलिसांनाही भर उन्हात सेवेसाठी विना खाणे-पिणे कार्यरत ठेवणे, रुग्णवाहिका सातत्याने अडकलेल्या दिसूनही त्याकडे दुर्लक्ष करणे, नवी मुंबईतील सर्वच पोलीस स्टेशनमधील अधिका-यांना नागरिकांच्या समस्या ऐकण्यास वेळ नसल्याच्या नागरिकांच्या वारंवार येणा-या तक्रारी, अनेक ठिकाणी चो-यांचे प्रमाण वाढले असून महिला अत्याचार, ऑनलाईन गंडा असे सातत्याने घडत असलेले गुन्हे, अशा घटनांवर पोलीस आयुक्त तसेच वाहतूक विभागाचे उपायुक्त यांचे नियंत्रण नसणे, नवी मुंबई पोलीस आयुक्त यांच्या कारकिर्दीत सर्वांत मोठा भ्रष्टाचार पहावयास मिळत असून वाहतूक विभाग उपायुक्त यांच्या कारकिर्दीतही पार्किंगच्या नावाखाली होणारे गैरव्यवहार निर्दर्शनास येणे, सदर अधिकारी २-३ वेळा बदली होऊन आलेले असल्याने याबाबत सखोल चौकशी करून संबंधित अधिका-यांवर कारवाई करण्याची गरज तसेच चौकशी होईपर्यंत सदर जागेवर नवीन पोलीस अधिकारी नेमणूक करण्याची आवश्यकता, यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

उप मुख्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(३) श्री. नितेश राणे, वि.स.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधले

“ अहमदनगर जिल्ह्यातील श्रीरामपूर येथील महात्मा जोतीबा फुले शाळा क्रमांक ६ या शिक्षण संस्थेत इथता ७ वी मध्ये शिकत असलेली कुमारी सोनाली विजय पगारे या अल्पवयीन विद्यार्थिनीचे सन २०१९ मध्ये इम्रान कुरेशी याने अपहरण करून जबरदस्तीने धर्मपरिवर्तन व निकाह करून गेल्या २ वर्षांपासून लॅंगिक शोषण करीत असल्यामुळे सदरहू अल्पवयीन विद्यार्थिनीच्या कुटुंबीयांनी तसेच सामाजिक संघटनांनी इम्रान कुरेशी विरुद्ध श्रीरामपूर पोलीस स्थानकात गुन्हा नोंदविण्याचा प्रयत्न केला असता, पोलीस निरीक्षक यांनी प्रथम गुन्हा नोंदविण्यास दिलेला नकार तसेच जाणीवपूर्वक अधिकाराचा दुरुपयोग करून पाठीशी घालण्याचा केलेले गैरप्रकार, यामुळे तेथील नागरिकांनी तसेच संघटनांनी आंदोलन केल्यामुळे अखेर गुन्हा दाखल करण्यात येणे, मात्र अजूनही या गुंडा विरोधात श्रीरामपूर पोलीस स्थानकाकडून कोणतीही कारवाई न होणे, उलटपक्षी पोलीस निरीक्षक यांच्याकडून पिंडीतांच्या

कुटुंबियांना तडीपार करण्याच्या वारंवार दिलेल्या धमक्या, यामुळे या संपूर्ण प्रकरणाची विनाविलंब सखोल चौकशी होऊन पिंडीत सोनाली विजय पगारे व त्यांच्या कुटुंबियांना न्याय तसेच संरक्षण देण्याच्या दृष्टीने कारवाई करण्याची त्याचप्रमाणे श्रीरामपूर पोलीस स्थानकाचे पोलीस निरीक्षक संजय सानप यांना विनाविलंब बडतर्फे करण्याची आवश्यकता, याप्रकरणी शासनाने करावयाची कारवाई व शासनाची प्रतिक्रिया.”

उप मुख्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(४) सर्वश्री. राम सातपुते व मंगेश चव्हाण, वि.स.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधले

“ पोलीस अधीक्षक, पुणे ग्रामीण यांनी काढलेल्या दिनांक १७ मार्च, २०२१ रोजीच्या कार्यालयीन बदली आदेशामध्ये एका महिलेच्या पदनामाचा व गावाचा आक्षेपार्ह उल्लेख असल्याचे शासनाने मान्य करणे, सदरहू प्रकार अदखल पात्र गुन्हा असून शासनाने याबाबतीत स्वतःहून संबंधित पोलीस अधीक्षक पुणे यांच्यावर कारवाई करणे आवश्यक असतांना त्यांना केवळ समज देऊन पाठीशी घालण्यात आल्याचा आरोप लोकप्रतिनिधी यांनी माहे मार्च, २०२२ च्या सुमारास केलेला असणे, संबंधित पोलीस अधीक्षक पुणे यांच्यावर महिलेचा आक्षेपार्ह उल्लेख केल्या प्रकरणी गुन्हा दाखल करण्याची मागणी विधानपरिषद सदस्य यांनी वारंवार करूनही आजमितीस सदरहू अधिकारी यांच्यावर कोणतीही कारवाई झालेली नसल्यामुळे राज्यातील महिलांच्या मनात असुरक्षिततेची निर्माण झालेली भावना, उक्त मागणीच्या अनुषंगाने पुणे पोलीस अधीक्षक यांच्यावर कारवाई करण्याची असलेली आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

उप मुख्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(५) श्री. सुहास कांदे, वि.स.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधले

“ महाराष्ट्र शासनाच्या विधि व न्याय विभागाने त्यांच्याकडील प्रकरण क्र. आर-९३/२०२१/ए आणि आर. १२८/२०२१/ए ही प्रकरणे न्याय निवाड्याकरीता न्यायालयात असतांना दि. ३१/०३/२०२२ रोजी सदरचे प्रकरण मागे घेतल्याचे परिपत्रक काढल्यामुळे निर्माण झालेला संशयी वातावरण, याप्रकरणी उच्च न्यायालयात अपील केलेली प्रकरणे विधी व न्याय विभागाने परिपत्रक काढून मागे घेतल्याने यामध्ये शासनाचे मोठ्या प्रमाणात आर्थिक नुकसान होऊन या प्रकरणातील दोषी व्यक्तींना पाठीशी घातले जात असणे, विधी व न्याय विभागाने परिपत्रक काढून घेतलेला निर्णय तात्काळ रद्द

करून दोषींना योग्य त्या शिक्षा व्हाव्यात याकरीता पुन्हा उच्च न्यायालयात नेण्याच्या अनुषंगाने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया.”

उप मुख्यमंत्रांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

लक्षवेधी सूचना क्रमांक-६ चा विषय नियोजन विभागाशी संबंधित असल्यामुळे त्याबाबत त्यांनी उत्तर देणे अपेक्षित आहे. त्यामुळे सदर लक्षवेधी सूचना उद्या घेण्यात येईल, असे माननीय अध्यक्षांनी सांगितले.

(७) श्री. धर्मरावबाबा आत्राम, वि.स.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे आपत्ती व्यवस्थापन मंत्रांचे लक्ष वेधले

“गडचिरोली जिल्ह्यातील गुमलकोऱा, मुकडीगुट्टा, मुत्तापूर माल, मुत्तापूर चेक, टेकडामोटला, सुंकरअली, असरअल्ली, गोल्लागुडमाल, बोराईगुडम, गेरापल्ली, जंगलपल्ली, बालमुत्यमपल्ली, अंकीसा, लक्ष्मीदेवपेठा, कंबलपेठा, चिंतरेवला, नडीकुडा, कोत्तापल्ली, पोचमपल्ली, रंगधामपेठा, गंजीरामन्नापल्ली आदि २५ गावांतील शेतक-यांच्या शेत जमिनीचे गेल्या तीन वर्षांपासून सातत्याने नुकसान होणे, तेलंगणा राज्यातील मेडीगडा धरणातून तेलंगणा सरकारने पाण्याचा विसर्ग करून पाण्याला विहावाट करून दिल्याने या २५ गावांतील शेतक-यांच्या शेतजमिनी खरदून जाऊन जमिनीचा दर्जा कमी होणे, एकीकडे शासनाकडून निचरा होणा-या जमिनीवर पीक घेण्याबाबत मार्गदर्शन केले जाते तर दुसरीकडे सिरोंचा तालुक्यातील शेकडो एकर जमीन ही कायम पाण्याखाली राहत असणे, तेलंगणा प्रशासनाच्या दुलक्षणामुळे त्या धरणाचे पाणी थेट शेतजमिनीमध्ये घुसल्यामुळे शेतक-यांच्या शेतजमिनी वाहून गेल्याने शेतीचे उत्पादन न झाल्याने शेतक-यांवर उपासमारीची आलेली पाढी, शेतजमीनी व्यतिरीक्त घरांचे व इतर शासकीय मालमत्तेचे झालेले नुकसान परिणामी, त्या भागातील शेतजमिनीचे सर्वेक्षण व पंचनामे करून शेतक-यांना शासनाने तातडीने आर्थिक मदत देण्याची होत असलेली मागणी, याप्रकरणी शासनाने केलेली कार्यवाही व शासनाची भूमिका.”

मदत, पुनर्वसन व आपत्ती व्यवस्थापन मंत्रांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

लक्षवेधी सूचना क्रमांक ८ ही वन विभागाशी संबंधित असून इको-सेन्सीटीक्संबंधी सर्व अधिसूचना वगैरे वन विभागाकडून काठले जाते. तथापि, ही लक्षवेधी सूचना वन विभागाकडे हस्तांतरित करण्यात आली असून ती लक्षवेधी सूचना उद्याच्या कामकाजात घेण्यात यावी, अशी विनंती पर्यावरण व वातावरणीय बदल मंत्रांनी केली.

सदरहू लक्षवेधी सूचना उद्या घेण्यात येईल, असे माननीय अध्यक्षांनी सांगितले.

श्री. समीर कुणावार, वि.स.स. यांनी, “ विदर्भात हिंगणघाट विधानसभा क्षेत्रात आणि संपूर्ण वर्धा जिल्ह्यात जनावरांवर एक भयानक रोग आला असून या रोगामुळे ६ तासात बैल, गायी व महशी सुद्धा दगावत असणे ” इ. बाबत माहितीचा मुद्दा उपस्थित केला.

शासनाने याबाबत नोंद घ्यावी व उचित उपाययोजना करावी, असे निदेश माननीय अध्यक्षांनी दिले.
सभागृहाची विशेष बैठक सकाळी १० वाजून ५० मिनिटांनी सकाळी ११.०० वाजेपर्यंत स्थगित झाली.

**स्थगितीनंतर सभागृहाची नियमित बैठक माननीय अध्यक्ष ॲड. राहुल नावेंकर
यांच्या अध्यक्षतेखाली सकाळी ११.०० वाजता सुरु झाली.**

(क) (१) चार तारांकित प्रश्न उत्तरित झाले.

(२) तारांकित प्रश्नोत्तरांच्या यादीतील सव्वीस प्रश्न वेळेअभावी अतारांकित झाले.

श्री. छगन भुजबळ, वि.स.स. यांनी, “ सभागृहातील प्रश्नोत्तराच्या तासादरम्यान सन्माननीय सदस्यांनी सभागृहाच्या सभ्याचाराचे पालन करणे ” इ. बाबत माहितीचा मुद्दा उपस्थित केला.

(ख) प्रधान सचिवांनी, बुधवार, दिनांक १७ ऑगस्ट, २०२२ रोजीची तारांकित प्रश्नोत्तराची यादी सभागृहासमोर ठेवली.

(१) श्री. सुभाष देशमुख, वि.स.स. यांनी, “ संभाजीनगर येथील महावितरण कार्यालयातील श्री. प्रवीण मारुतीराव दरोली, अधीक्षक अभियंता यांनी त्याच कार्यालयातील एका महिला अधिका-यासोबत वारंवार गैरवर्तन करणे ” इ. बाबत माहितीविषयक मुद्दा उपस्थित केला.

शासनाने या माहितीची नोंद घ्यावी व उचित कार्यवाही करावी, असे निदेश माननीय अध्यक्षांनी दिले.

(२) श्री. अतुल भातखळकर, वि.स.स. यांनी, “ मुंबई शहरातील पश्चिम उपनगरांच्या अनेक भागांमध्ये गेल्या काही दिवसांपासून अत्यंत अपुरा पाणीपुरवठा होणे ” इ. बाबत माहितीविषयक मुद्दा उपस्थित केला.

सदरहू विषय अंतिम आठवडा प्रस्तावाच्या माध्यमातून मांडावा, असे निदेश माननीय अध्यक्षांनी दिले.

(३) श्री. गणेश नाईक, वि.स.स. यांनी, “ मुंबई शहरातील वाढती लोकसंख्या विचारात घेऊन निर्माण केलेल्या नवी मुंबईत सिडकोने महापालिकेला भूखंड देऊन साडे बारा टक्के किंवा गरजेपेटी बांधलेल्या घरांच्या जमिनीदेखील मालकी हक्काच्या करणे ” इ. बाबत माहितीविषयक मुद्दा उपस्थित केला.

(४) श्री. दिलीप लांडे, वि.स.स. यांनी, “ साकीनाका पोलीस स्टेशनमधील वरिष्ठ पोलीस निरीक्षकांच्या केबिनमध्ये काल रात्री स्लॅब कोसळणे ” इ. बाबत माहितीविषयक मुद्दा उपस्थित केला.

शासनाने याबाबत माहिती घेऊन उचित कार्यवाही करावी, असे निदेश माननीय अध्यक्षांनी दिले.

२. (१) मुख्यमंत्र्यांनी, शहर व औद्योगिक विकास महामंडळ महाराष्ट्र मर्यादित (सिडको) यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा एकोणपन्नासावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवला.

(२) उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्र्यांनी पुढील अहवाल सभागृहाच्या पटलावर ठेवले

(क) कविकुलगुरु कालिदास संस्कृत विश्वविद्यालय, रामटेक यांचा सन २०१९-२०२० व सन २०२०-२०२१ या वर्षाचे वार्षिक अहवाल,

(ख) संत गाडगे बाबा अमरावती विद्यापीठयांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा अडतीसावा वार्षिक अहवाल,

(ग) सावित्रीबाईं फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल.

(घ) शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर यांचे सन २०१९-२०२० व २०२०-२०२१ या वर्षाचा अनुक्रमे सत्तावन्नावा व अड्डावन्नावा वार्षिक अहवाल.

(३) कृषी मंत्र्यांनी पुढील अहवाल सभागृहाच्या पटलावर ठेवले

(क) महात्मा फुले कृषी विद्यापीठ, राहुरी यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल,

(ख) डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषी विद्यापीठ, दापोली, जि. रत्नागिरी यांचा सन २०१७-२०१८ व सन २०१८-२०१९ या वर्षाचे लेखा परीक्षण अहवाल व वार्षिक लेखे,

(ग) वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठ, परभणी याचे सन २०१६-२०१७ ते सन २०१९-२०२० या वर्षाचे वार्षिक लेखे व लेखा परीक्षण अहवाल,

(घ) महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ मर्यादित, अकोला यांचा सन २०१६-२०१७ ते सन २०२०-२०२१ या वर्षाच अनुक्रमे चाळीसावा, एकेचाळीसावा, बेचाळीसावा, त्रेचाळीसावा व चव्वेचाळीसावा वार्षिक अहवाल.

माननीय अध्यक्षांनी पुढील घोषणा केली—

“सर्व सन्माननीय सदस्यांना कळविण्यात येते की, महाराष्ट्र राज्याचे दिवंगत कृषी मंत्री श्री. भाऊसाहेब तथा पांडुरंग फुंडकर यांचे जीवनकार्य व त्यांच्या विधिमंडळ आणि संसदीय कामकाजाच्या योगदानावर आधारित “भूमिपुत्र” या स्मृतिग्रंथाचा प्रकाशन सोहळा गुरुवार, दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी सकाळी १०.३० वा. मध्यवर्ती सभागृह, विधान भवन, मुंबई येथे आयोजित करण्यात आला आहे. विधानमंडळ सचिवालयातील वि.स.पांगे संसदीय प्रशिक्षण केंद्रातर्फे हा स्मृतिग्रंथ संपादित करण्यात आला असून या कार्यक्रमास आपणा सर्वांची उपस्थिती प्राथनीय आहे.”

माननीय अध्यक्षांनी, गुरुवार, दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजीच्या अशासकीय कामकाजासंबंधीची घोषणा सभागृहात केली.

माननीय अध्यक्षांनी, आज प्राप्त झालेल्या सर्व स्थगन प्रस्तावाच्या सूचनांना दालनात अनुमती नाकारली असल्याचे सांगितले.

श्री. अंजित पवार, विरोधी पक्षनेता यांनी, “श्री. सुभाष देशमुख या व्यक्तीने विधान भवनसमोर आत्महत्या करण्याचा केलेला प्रयत्न” इ. बाबत मुद्दा उपस्थित केला व सेंट जॉर्जस रूग्णालय व जे. जे. रूग्णालय येथील परिस्थितीची थोडक्यात माहिती दिली.

यासंदर्भात शासनाने रुग्णालय सल्लागार समिती गठित कराव्यात, असे निर्देश माननीय अध्यक्षांनी दिले.

माननीय अध्यक्षांनी पुढील प्रस्ताव मांडला

“ ज्येष्ठ स्वातंत्र्यसेनानी, माजी खासदार व माजी आमदार डॉ. भाई केशवरावजी शंकरराव धोंडगे यांच्या शतकपूर्तीनिमित्त हे सभागृह त्यांच्या संसदीय व सामाजिक कार्याचा गौरव करीत आहे.”

प्रस्ताव प्रस्तुत झाला.

उपरोक्त प्रस्तावावरील भाषणात पुढील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला-

(१) श्री. छगन भुजबळ	(२) श्री. बाळासाहेब थोरात
(३) श्री. अशोकराव चव्हाण	(४) श्री. भास्कर जाधव
(५) श्री. श्यामसुंदर शिंदे	(६) श्री. हरिभाऊ बागडे
(७) श्री. अंजित पवार, विरोधी पक्षनेता	

माननीय मुख्यमंत्रांनी उपरोक्त प्रस्तावावर भाषण केले.

माननीय अध्यक्षांनी देखील उपरोक्त प्रस्तावावर भाषण केले.

प्रस्ताव एकमताने संमत झाला.

माननीय अध्यक्षांनी, “ ज्येष्ठ स्वातंत्र्यसेनानी, माजी खासदार व माजी आमदार डॉ. भाई केशवरावजी शंकरराव धोंडगे यांच्या शतकपूर्ती निमित्त त्यांचा सत्कार माननीय मुख्यमंत्री, माननीय उप मुख्यमंत्री यांच्या हस्ते माननीय संसदीय कार्यमंत्री, माननीय विरोधी पक्ष नेते व माननीय गटनेते यांच्या उपस्थितीत विधानभवनातील पहिला मजला दालन क्र. १४५ येथे आयोजित करण्यात आला आहे. याकरिता सभागृहाची बैठक २० मिनिटांसाठी स्थगित करण्यात येत आहे.” असे सांगितले.

**सभागृहाची बैठक दुपारी १ वाजून ४३ मिनिटांनी दुपारी ०२ वाजून ०३
वाजेपर्यंत स्थगित करण्यात आली.**

स्थगितीनंतर सभागृहाची बैठक दुपारी ०२.०० वाजता पुन्हा सुरु झाली.

श्री. जितेंद्र आव्हाड, वि.स. स. यांनी, “ गेल्या चार दिवसांपासून मुंबई व उपनगरातील रेल्वे प्रवाशांना पर्यायी वाहतूक व्यवस्थेच्या अभावामुळे रेल्वे प्रवासादरम्यान प्रचंड गैरसोय व त्रास सहन करावा लागणे तसेच कळवा येथील पादचारी उड्हाणपुलाचे प्रलंबित बांधकाम” इ. बाबत माहितीचा मुद्दा उपस्थित केला व आपले म्हणणे मांडले.

सदरहू मुद्याच्या अनुषंगाने एमएमआरडीएला तातडीने सूचना देण्यात येतील, असे माननीय मुख्यमंत्रांनी सांगितले.

एचबी १६०७-७

सदरहू विषयावर वेगळी चर्चा घेण्यात येईल, असे निदेश माननीय अध्यक्षांनी दिले.

उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्री यांनी, “ कोविड काळाच्या पार्श्वभूमीवर एफ.वाय, एस.वाय, टी.वाय च्या विद्यार्थ्यांकरिता आयोजित करण्यात येणारा दीड महिन्यांचा ऑप्शनल ब्रोज कोर्स ” इ. बाबत म.वि.स. नियम ४७ अन्वये निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्री यांनी, “ कोविड काळाच्या पार्श्वभूमीवर पॉलिटेक्नीकच्या विद्यार्थ्यांकरिता १५ ते ३० सर्टेंबर या कालावधीत आयोजित करण्यात येणारी परीक्षा ” इ.बाबत म.वि.स.नियम ४७ अन्वये निवेदन केले.

३. सर्वश्री अंजित पवार, चेतन तुपे, छगन भुजबळ, अबू आजमी, बाळासाहेब पाटील व अमित झनक, वि.स.स. यांचा सन २०२२ चा अध्यादेश क्रमांक ७—मुंबई महानगरपालिका आणि महाराष्ट्र महानगरपालिका (सुधारणा) अध्यादेश, २०२२ नापसंत करण्यासंबंधीचा प्रस्ताव मांडण्यात आला नाही.

मुख्यमंत्र्यांनी, सन २०२२ चे वि.स.वि. क्रमांक १९—मुंबई महानगरपालिका आणि महाराष्ट्र महानगरपालिका (सुधारणा) विधेयक, २०२२ विचारात घेण्यात यावे असा प्रस्ताव मांडला व भाषण केले.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

विधेयक संयुक्त समितीकडे पाठविण्यासंबंधीचा श्री. चेतन तुपे, वि.स.स. यांचा पहिला प्रस्ताव, सर्वश्री अंजित पवार व धनंजय मुंडे, वि.स.स. यांचा, दुसरा प्रस्ताव व श्री. अमित झनक, वि.स.स. यांचा तिसरा प्रस्ताव, श्री.अबू आजमी, वि.स.स. यांचा चौथा प्रस्ताव आणि श्री. छगन भुजबळ, वि.स.स. यांचा पाचवा प्रस्ताव मांडण्यात आले नाहीत.

उपरोक्त विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीच्या प्रश्नावरील चर्चेत खालील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला.

(१) श्री. धनंजय मुंडे	(२) श्री. अमित साटम
(३) श्री. अमिन पटेल	(४) श्री. रविंद्र वायकर
(५) श्री. आदित्य ठाकरे	(६) श्री. नितेश राणे
(७) श्री. सुनील प्रभू	(८) श्री. सदानंद सरवणकर

मुख्यमंत्र्यांनी उपरोक्त विधेयकावरील चर्चेस उत्तर दिले.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

विधेयक खंडशःविचारात घेण्यात आले.

खंडशः विचारानंतर उपरोक्त विधेयक संमत झाले.

४. ‘मुंबईच्या विविध समस्यांवर उपाययोजना करणे’ या विषयासंबंधी अँड. आशिष शेलार, सर्वश्री भरतशेट गोगावले, अमित साटम, महेंद्र थोरवे, योगेश सागर, सदानन्द सरवणकर, अतुल भातखळकर, प्रताप सरनाईक, संजय केळकर, प्रकाश सुर्वे, सुनिल राणे, श्रीमती मनिषा चौधरी, श्री. मंगेश कुडाळकर, श्रीमती यामिनी यशवंत जाधव, सर्वश्री दिलीप लांडे, महेंद्र दळवी, नितेश राणे, कॅ. आर तमिल सेल्वन, श्री. राम कदम, श्रीमती विद्या ठाकूर, सर्वश्री कालिदास कोळंबकर, पराग शाह, मिहिर कोटेचा, गणपत गायकवाड, किसन कथोरे, प्रशांत ठाकूर, सिध्धार्थ शिरोळे, श्रीमती माधुरी मिसाळ, सर्वश्री दादाराव केचे, गणेश नाईक, विनोद अग्रवाल, वि.स.स. यांचा प्रस्ताव.

उपरोक्त प्रस्तावावरील चर्चेस पर्यावरण व वातावरणीय बदल मंत्री व उप मुख्यमंत्र्यांनी उत्तर दिले.

सभागृहाने प्रस्तावावर विचार केला असल्याचे माननीय अध्यक्षांनी सांगितले.

५. सर्वश्री. अजित पवार, बाळासाहेब थोरात, आदित्य ठाकरे, जयंत पाटील, नाना पटोले, पृथ्वीराज चव्हाण, अशोकराव चव्हाण, छगन भुजबळ, दिलीप वळसे-पाटील, विजय वडेडीवार, अजय चौधरी, धनंजय मुंडे, डॉ. नितीन राऊत, सर्वश्री राजेश टोपे, सुनिल प्रभू, अँड. यशोमती ठाकूर, सर्वश्री हसन मुश्रीफ, अमित देशमुख, डॉ. राजेंद्र शिंगणे, अँड. के. सी. पाढवी, सर्वश्री भास्कर जाधव, बाळासाहेब पाटील, डॉ. जितेंद्र आव्हाड, सर्वश्री सुनिल केदार, संजय बनसोळे, सुरेश वरपुडकर, अनिल पाटील, रईस शेख, प्रकाश सोळके, मनोहर चंद्रिकापुरे, धर्मरावबाबा आत्राम, दौलत दरोडा, दत्तात्रेय भरणे, सर्वश्रीमती सुलभा खोडके, प्रतिभा धानोरकर, कु. आदिती तटकरे, डॉ. विश्वजीत कदम, कु. प्रणिती शिंदे, सर्वश्री रणजित कांबळे, दिलीपराव बनकर, संजयमामा शिंदे, राजु कारेमोरे, शेखर निकम, सुनिल भुसारा, नितीन पवार, श्रीमती सरोज अहिरे, सर्वश्री रोहित पवार, राजन साळवी, चंद्रकांत नवघरे, कैलास गोरंट्याल, विकास ठाकरे, डॉ. राहुल पाटील, सर्वश्री धीरज देशमुख, वैभव नाईक, अमित झानक, कुणाल पाटील, कैलास घाडगे-पाटील, प्रकाश फार्टेकर, राजू आवळे, जितेश अंतापूरकर, नितीन देशमुख, उदयसिंग राजपूत, सुभाष धोटे, शिरीषदादा चौधरी, पी.एन. पाटील-सङ्डोलीकर, रमेश कोरगांवकर, सहसराम कोरोटे, मानसिंग नाईक, अतुल बेनके, दिपक चव्हाण, श्री. अमिन पटेल, अँड. अशोक पवार, सर्वश्री. अस्लम शेख, आशुतोष काळे, इंद्रनिल नाईक, ऋतुराज पाटील, डॉ किरण लहामटे, श्री. चेतन तुपे, श्रीमती जयश्री जाधव, सर्वश्री झीशान सिद्धीकी, दिलीप मोहिते-पाटील, प्राजक्त तनपुरे, बबनराव शिंदे, बाबासाहेब पाटील, बाळासाहेब आजबे, मकरंद जाधव-पाटील, अँड. माणिकराव कोकाटे, सर्वश्री यशवंत माने, रविंद्र वायकर, राजेश पाटील, प्रा. वर्षा गायकवाड, सर्वश्री संग्राम थोपटे, संग्राम जगताप, संजय जगताप, संदिप क्षिरसागर, सुनिल राऊत, सुनिल शेळके, सुनिल टिंगरे, श्रीमती सुमन पाटील, सर्वश्री हिरामण खोसकर, अण्णा बनसोळे, बळवंत वानखेडे, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९२ अन्वये अंतिम आठवडा प्रस्ताव.

श्री. अजित पवार (विरोधी पक्ष नेता), यांनी म.वि.स. नियम २९२ अन्वये पुढील प्रस्ताव मांडला व भाषण केल—

“ राज्याची ढासळलेली कायदा व सुव्यवस्था, हत्या, घरफोड्या, जुगार व अपहरणाच्या गुन्ह्यांना आळा घालण्यात आलेले अपयश, ज्येष्ठ नागरिकांच्या फसवणुकीच्या गुन्ह्यात झालेली वाढ, गुटख्याची तस्करी, वाहतूक, साठवण व विक्री जोमात सुरु असणे, अल्पवयीन मुले, मुली व महिलांवरील अत्याचाराच्या घटनांमध्ये झालेली वाढ, पोलिसांच्या बेदरकार वृत्तीमुळे गोंदिया जिल्ह्यात एका महिलेवर नराधमांनी वारंवार केलेला अत्याचार, पुणे जिल्ह्यातील मावळ तालुक्यातील कोथूर्णे गावातील अल्पवयीन मुलीवर अमानुष अत्याचार करून मृतदेह झुडपात फेकून दिलेला असणे, संपूर्ण देश स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव साजरा करीत असताना औरंगाबाद जिल्ह्यातील कन्नड तालुक्यातील १७ वर्षीय अल्पवयीन मुलीवर सहा नराधमांनी अत्याचार केल्याची घटना उघडकीस आलेली असणे, अशाचप्रकारच्या घटना बीड, मावळ, मुंबई व अन्य ठिकाणी एकामागोमाग एक घडल्यामुळे महिला, मुली यांच्यात पसरलेले भीतीचे व चिडीचे वातावरण, त्यातच ठाणे येथे महिला पोलीस कर्मचा-याने केलेली आत्महत्या, डान्सबारला आळा घालण्यात आलेले अपयश, खुद मुख्यमंत्र्यांच्या ठाण्यातील निवासस्थानापासून हाकेच्या अंतरावर कोपरी, कापुरबावडी व इतर परिसरात डान्सबार सुरु असल्याची बाब माध्यमांनी उघडकीस आणलेली असणे, सायबर गुन्हेगारांनी अनेकांना घातलेला गंडा, मुंबईतील खार येथे दिवसाढवळ्या गोळीबार करून दहशत निर्माण करण्याचा केलेला प्रयत्न, गुंड टोळ्यांनी उचल खाल्ल्याने निर्माण झालेले दहशतीचे वातावरण, सत्ताबदल झाल्यानंतर सत्तारुढ पक्षाच्या लोकप्रतिनिधी व कार्यकर्त्यांकडून शासकीय अधिकारी यांना करण्यात आलेली मारहाण तसेच चिथावणीखोर वक्तव्यांमुळे कायदा व सुव्यवस्था बिघडण्याची निर्माण झालेली शक्यता, सरकारपुरस्कृत गुंडाराजचं होत असलेलं उदात्तीकरण, कोथरुड, पुणे येथे कामगाराला वरिष्ठ पोलीस अधिका-याकडून लाथाबुक्याने करण्यात आलेली अमानुष मारहाण, भ्रष्टाचार, खंडणी व अन्य अनियमिततासाठी निलंबित करण्यात आलेल्या काही वरिष्ठ पोलीस अधिका-यांना चौकशी पूर्णत्वास जाण्याअगोदरच सेवेत घेतल्याने प्रामाणिक अधिका-यांचे झालेले खच्चीकरण तसेच भ्रष्ट अधिका-यांचे वाढलेले मनोबल, मागील काळात सामाजिक तेढ निर्माण करण्याच्या घटना घडल्या असून त्यास कारणीभूत असलेल्यांविरुद्ध कारवाई करण्याची आवश्यकता असणे, मुंबई व आसपासच्या परिसरात अंमली पदार्थाचा झालेला सुळसुळाट, रेल्वे हड्डीतील गुहेगारीत झालेली प्रचंड वाढ, आमदारांना मंत्री पद देण्याचे अमिष दाखवून दलालांमार्फत आर्थिक गैरव्यवहार केल्याची बाब उघडकीस आली असून लोकप्रतिनिधींभोवती संशयाचे वातावरण निर्माण झाले असल्यामुळे एसआयटी नेमून तपास करण्याची आवश्यकता असणे, पोलीस कर्मचा-यांच्या घरांच्या प्रश्नासंदर्भात घेण्यात आलेल्या निर्णयांची अंमलबजावणी होत नसणे, मुंबई व उपनगरात सीसीटीव्ही कॅमेरे बसविण्याचा प्रकल्प दोन वर्षांपासून रेंगाळलेला असणे, तसेच, मुंबईतील झोपडपट्टी पुनर्विकासाच्या योजना, सेसच्या इमारतींच्या पुनर्विकास योजना आणि अन्य पुनर्विकास अनेक

वर्षांपासून विविध कारणांमुळे अर्धवट स्थितीत रखडलेला असून विस्थापित झालेल्या रहिवाश्यांना विकासकांकडून घरभाडे देखील अदा केले जात नसणे, झोपडपट्टी पुनर्विकास करताना एक अधिक एक मजला असल्यास पहिल्या मजल्यावरील रहिवासी मालमत्ता कर, लाईट बिल भरत असल्यामुळे त्यांनाही पात्र समजून लाभ देण्याचा निर्णय घेण्याची आवश्यकता असणे, मुंबई व राज्यातील इतर अनेक भागात, विशेषत: ठाण्याच्या प्रवेश मार्गात खड्डेमय रस्त्यामुळे वाहतुक खोळून सर्वसामान्याना होणारा प्रचंड त्रास, मुंबईच्या पश्चिम व पूर्व द्रुतगती महामार्गावर सकाळी व सायंकाळी होणारी वाहतूक कांडी, अपघातांचे वाढलेले प्रमाण, नगरपालिका व महानगरपालिका प्रभाग रचना बदल करण्याच्या सरकारच्या निर्णयचा यंत्रणेवर पडलेला प्रचंड बोजा, खर्चात झालेली वाढ व राजकीय कारणासाठी निर्णय घेतला असल्याबाबत जनतेच्या मनात शंका निर्माण झाली असणे, अनावश्यक बुलेट ट्रेनकरिता मुंबई व आसपासच्या कोट्यवधी रुपयांच्या जागा कवडीमोल भावाने दिल्या जाणे आणि शासकीय तिजोरीवर नाहक सहा हजार कोटी रुपयांचा बोजा पडला असणे, पर्यावरण तज्ज्ञ व पर्यावरणप्रेमीचा ठाम विरोध असतानाही आरे येथे कारशेड उभारण्याकरिता पुन्हा बेकायदेशीररित्या झाडे तोडण्याचे काम सुरु केलेले असणे, तसेच राज्यात कोविड विषाणू प्रादुर्भाव पुन्हा जोर धरू लागला असणे आणि मंकी पॉक्स, झिका व्हायरस, लेप्टो व मलेरीया, हत्तीरोग, स्वाईन फ्ल्युच्या आजारांनी थैमान घातले असताना प्रतिबंधात्मक उपाययोजना राबविण्यात सरकारला अपयश आलेले असणे, पालघर जिल्ह्यातील मोखाडा तालुक्यातील एका आदिवासी गर्भवती महिलेला आरोग्य व दलणवळणाच्या सुविधा वेळेत न मिळाल्याने नवजात जुळ्या मुलांचा डोळ्यादेखत झालेला दुर्देवी मृत्यू, राज्यात ४६ दिवस विभागाला मंत्री नसल्यामुळे एकंदरीत सार्वजनिक आरोग्य व्यवस्थेचा उडालेला बोजवारा, तसेच राज्यात शालेय शिक्षण विभागार्फत शिक्षकांच्या टीईटी परीक्षेत, निवड व भरती प्रक्रियेत सनदी अधिकारी, संचालक, संस्था चालक व त्यांचे पदाधिकारी यांचे आर्थिक हितसंबंध असल्याची गंभीर बाब निर्दर्शनास आलेली असण लोकप्रतिनिधींच्या मुलामुर्लींच्या नावाचा समावेश असल्याचेही उघड झालेले असताना सदर लोकप्रतिनिधीला मंत्रिमंडळात स्थान दिल्यामुळे राज्यात तीव्र असंतोष पसरला असणे, तसेच पेट्रोल व डिझेलची केलेली प्रचंड वाढ आणि केंद्र व राज्यसरकारच्या चुकीच्या धोरणामुळे, प्रचंड प्रमाणात वाढलेली महागाई, परिणामी हातावर पोट असणा-या, गरीब, सामान्य नागरिकांना, नागरिकांना दैनंदिन जीवन जगणे मुश्किल झाले असणे, याबाबत शासनाने करावयाची उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी.”

प्रस्ताव प्रस्तुत झाला.

उपरोक्त प्रस्तावावरील चर्चेत खालील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला.

(१) श्री. अतुल भातखळकर

(२) श्री. जयंत पाटील (भाषण पूर्ण) (चर्चा अपूर्ण)

(१) श्री. रोहित पवार, वि.स.स. यांनी, ‘ श्री. नागेश रामदास पवार हा जामखेड येथे राहणारा युवक पुण्यात कामानिमित्त गेला असताना पुणे रेल्वे पोलिसांनी त्याला चोरीच्या आरोपाखाली मारहाण केल्यानंतर त्याचा मृत्यू होणे ’ इ. बाबत माहितीचा मुद्दा मांडला.

(२) श्री. हिरामण खोसकर, वि.स.स. यांनी, ‘ इगतपुरी तालुक्यातील आदिवासी आश्रमशाळेमधील दोन मतिंद व कर्णबधीर विद्यार्थ्यांचा उलट्या व जुलाब होऊन मृत्यू होणे ’ इ. बाबत माहितीचा मुद्दा मांडला.

सदर प्रकरणाची सरकारने नोंद घ्यावी, असे निदेश माननीय उपाध्यक्षांनी सांगितले.

म.वि.स. नियम २१२ अन्वये उक्त अंतिम आठवडा प्रस्तावावरील चर्चा पुढे सुरु झाली—

चर्चेत खालील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला.

(३) श्री. अमित देशमुख	(४) श्री. रविंद्र वायकर
(भाषण पूर्ण) (चर्चा अपूर्ण)	

वने मंत्रांनी, ‘ वन्य जीवांच्या हल्ल्यामध्ये मनुष्य व इतर प्राणी मृत व जखमी झाल्यास देण्यात येणा-या अर्थसहाय्यात वाढ करणे ’ इ. बाबत म.वि.स.नियम ४७ अन्वये निवेदन केले.

म.वि.स.नियम २१२ अन्वये उक्त अंतिम आठवडा प्रस्तावावरील चर्चा पुढे सुरु झाली—

चर्चेत खालील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला.

(५) श्री. नितेश राणे	(६) श्री. रईस शेख
(७) अऱ्ड. यशोमती ठाकूर	(८) श्रीमती मनिषा चौधरी
(९) श्री. दिलीप लांडे	(१०) श्री. रोहित पवार
(११) प्रा. वर्षा गायकवाड	(१२) श्री. सुनील प्रभू
(१३) श्री. हरिभाऊ बागडे	(१४) श्री. चेतन तुपे
(१५) श्री. राजेश पवार	(१६) श्री. राजू पारवे
(१७) श्री. सुनील टिंगरे	(१८) श्री. सहसराम कोरोटे
(१९) श्री. निलेश लंके	(२०) श्री. सुनील भुसारा

माननीय अध्यक्षांनी, ‘ राज्यातील कारागृहांमध्ये असलेली चिंताजनक परिस्थिती ’ इ. बाबत वस्तुस्थिती थोडक्यात मांडली.

गुरुवार, दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२

१) डॉ. विनय कोरे, वि.स.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे वने मंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

“ महाराष्ट्र शासनाने दिनांक १५ डिसेंबर, २०१८ रोजी पश्चिम घाट संवेदनशील क्षेत्र निश्चिती संदर्भातील अहवाल सर्व संबंधित घटक, ग्रामपंचायती, आमदार, खासदार तसेच इतर लोकप्रतिनिधी यांच्याशी चर्चा करून केंद्र शासनाकडे पाठविला असणे, दिनांक १५ फेब्रुवारी, २०१९ रोजी झालेल्या बैठकीमध्ये केंद्र शासनाच्या पर्यावरण मंत्रालयाने राज्य शासनाकडून प्रस्तावित पर्यावरण संवेदनशील गावांना अनुदान आणि विकासाच्या दृष्टीने कशाप्रकारे राज्य शासन आर्थिक मदत देईल अथवा अधिकच्या सुविधा देईल याबाबतचे स्पष्टीकरण सन २०१८ च्या मूळ प्रस्तावांव्यतिरिक्त देण्याचे सुचित केलेले असणे, दिनांक ७ जून, २०१९ रोजी तत्कालीन केंद्रीय पर्यावरण मंत्री आणि महाराष्ट्राचे मुख्यमंत्री यांच्यामध्ये सन २०१८ च्या प्रस्तावाप्रमाणे महाराष्ट्र पर्यावरण संवेदनशील क्षेत्राची अधिसूचना अंतिम करण्यासंदर्भाने चर्चा झालेली असणे, त्यानुसार अहवाल तयार करावयाचा असूनही सन २०२१ मध्ये तत्कालीन शासनाने ग्रामपंचायती अथवा प्रस्तावित क्षेत्रातील लोकप्रतिनिधी यांच्याशी कसलीही चर्चा न करता तसेच यासंदर्भात पूर्वी राज्य शासनामार्फत केलेली प्रक्रिया विचारात न घेता आणि केंद्र शासनाने अपेक्षित केलेले अनुदान अथवा विकास कामासंदर्भातील सुविधा यावर कसलेही प्रस्ताव न देता अधिकची गावे अन्यायकारकरीत्या समाविष्ट करून परस्पर अहवाल सन २०२१ मध्ये पर्यावरण मंत्रालयास पाठविलेला असणे, सदरचा अहवाल राज्याच्या विकासाच्या दृष्टीने बाधक असून तातडीने स्थगिती करणे गरजेचे असणे, पर्यावरण मंत्रालयाने दिलेल्या सूचनेनुसार पर्यावरण संवेदनशील क्षेत्रामध्ये समाविष्ट करण्यासाठी प्रस्तावित असलेल्या गावांना सुविधा व अनुदान देण्यासाठीची प्रक्रिया पूर्ण करणे गरजेचे असणे, जरूर तर राज्य शासनाच्या स्तरावर सन २०१८ च्या प्रस्तावाच्या अनुषंगाने स्थानिक सदस्य आणि लोकप्रतिनिधी यांच्यासह तज्ज्ञांची समिती नेमणेबाबत आणि पश्चिम घाट क्षेत्रातील पर्यावरणाचे संरक्षण करत असतानाच प्रस्तावित ग्रामपंचायतीना विकासाची जास्तीत जास्त संधी मिळावी याबाबत शासनाने प्राधान्याने लक्ष घालण्याची गरज, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपायोजना.”

वने मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

२) श्री. अबु आजमी, वि.स.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे पर्यावरण व वातावरणीय बदल मंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

“ मुंबई स्थित असलेल्या एम-पूर्व विभागात एस. एम. एस. एनवोक्लीन नामक रासायनिक कंपनीमुळे मानखुर्द शिवाजीनगर विभागात मोठ्या प्रमाणात प्रदूषणात दिवसेंदिवस प्रचंड वाढ होणे,

वेळोवेळी सदनामध्ये सदर कंपनी बंद करण्यात यावी यासाठी प्रश्न उपस्थित केला असता सदर कंपनी लवकरात लवकर स्थलांतरित करण्यात येणार असल्याचे मा. पर्यावरण मंत्री यांनी आश्वासित करूनही अद्यापर्यंत कंपनी बंद करण्यात आली नसणे, कंपनीचे स्थलांतरण करण्याबाबत कोणतेही पाऊल उचलले गेले नसणे, कंपनी बंद करण्याबाबत वेळोवेळी धरणे, आंदोलने स्थानिक नागरिक, सेवाभावी संस्था, लोकप्रतिनिधी यांच्यामार्फत करण्यात आले असून संबंधित विभागांना सुद्धा कंपनी बंद करण्याबाबत निवेदन करण्यात येणे, विभागात वाढत असलेल्या प्रदूषणामुळे लोकांच्या आरोग्याता धोका होत असून सदर विभागातील सामान्य नागरिकांचे आयुष्मान हे ३९ वर्ष असल्याचे एका अहवालातून निर्दर्शनास येणे, सदर कंपनीच्या विरोधात दिनांक २७ जुलै, २०१९ वा त्यासुमारास आंदोलन केले असता आंदोलन करणा-या लोकप्रतिनिधींना तुरुंगात टाकणे, सदर घटनांमुळे जनसामान्यांमध्ये वाढत चाललेली असंतोषाची भावना, सदर बाबतीत शासनाने केलेली वा करावयाची उपाययोजना व शासनाची प्रतिक्रिया. ’

पर्यावरण व वातावरणीय बदल मंत्रांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

३) श्री. रईस शेख, वि.स.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे अल्पसंख्याक विकास मंत्रांचे लक्ष वेधले :—

“ अल्पसंख्याक विकास विभागाच्या सन २०२१ -२२ या आर्थिक वर्षात राज्य व केंद्र शासनाच्या विविध योजनांसाठी मंजूर निधीपैकी मोठ्या प्रमाणात निधी खर्च न झाल्याची बाब ११ ऑगस्ट २०२२ रोजी उघड होणे, विभागामार्फत राबविण्यात येणा-या जवळपास ३१ योजनापैकी अनेक योजनांमध्ये लाभार्थीना योग्य लाभ न देण्यात येणे, अल्पसंख्याक विभागाच्या अधिपत्याखालील (१) महाराष्ट्र राज्य उर्दू साहित्य अकादमी (२) मौलाना आझाद अल्पसंख्याक आर्थिक विकास महामंडळ (३) महाराष्ट्र राज्य पंजाबी साहित्य अकादमी (४) महाराष्ट्र राज्य हज समिती (५) महाराष्ट्र राज्य अल्पसंख्याक आयोग (६) महाराष्ट्र राज्य वक्फ न्यायाधिकरण (७) महाराष्ट्र राज्य वक्फ मंडळ व (८) खुद मंत्रालय या कार्यालयांमध्ये मोठ्या प्रमाणात कर्मचा-यांची पदे रिक्त असल्याने योजना राबवण्यासाठी विभाग सक्षम नसणे, ब-याच कार्यालयांमध्ये योजनांच्या अंमलबजावणी यंत्रणांअभावी लाभार्थी निवड न होणे, तसेच शासनाच्या विविध विभागांशी वेळेत समन्वय साधु न शकणे त्यामुळे मागणी अभावी काही योजनांकरिताचा ०% निधी खर्च होणे, त्यामुळे अल्पसंख्याक समाजात असंतोषाचे वातावरण निर्माण झाले असून त्यावर शासनाने केलेली कायवाही व प्रतिक्रिया. ”

अल्पसंख्याक मंत्रांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

४) श्रीमती मेघना साकोरे-बोर्डीकर, वि.स.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

“ राज्यातील २३ जिल्ह्यांतील १२५ अतिमागास तालुक्यात मानव विकास मिशनचा कार्यक्रम राबविला जात असल्याची बाब माहे ऑगस्ट, २०२२ च्या पहिल्या आठवड्यात वा त्या सुमारास निर्दर्शनास येणे, यामध्ये नंदुरबार, गडचिरोली, जालना, वाशिम, नांदेड, हिंगोली, परभणी, बुलढाणा आणि धुळे हे नऊ जिल्हे प्रामुख्याने अत्यंत मागासलेले असल्याचे मानव विकास मिशनने स्पष्ट करणे, मागास निर्देशांक ठरवताना शिक्षण, आरोग्य अणि रोजगार या तीन बाबीवर मानव विकास निर्देशांक ठरविण्यात येत असणे, हा निर्देशांक ठरविताना या ठिकाणच्या व्यक्तींचे दरडोई उत्पन्न किती आहे याचाही उल्लेख असतो मात्र या नऊ जिल्ह्यांतील दरडोई उत्पन्नात व शिक्षण, आरोग्य, रोजगार या तीनही बाबींमध्ये अद्यापही सुधारणा झालेली नसणे, त्यामुळे परभणी जिल्हा हा अतिशय मागास जिल्हा म्हणून गणला जात असून मानव विकास निर्देशांकात सुधारणा करण्यासाठी शासनाने वेळीच उपाय-योजना करण्याची आवश्यकता असणे, त्यामुळे येथील सर्वसामान्य जनता व नागरिकांमध्ये असलेली नाराजी, यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”

वने मंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

५) श्री. राजेंद्र शिंगणे, वि.स.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे सांस्कृतिक कार्य मंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

“ बुलढाणा जिल्ह्यातील मातृतिर्थ सिंदखेडराजा शहराला ऐतिहासिक वारसा लाभलेला असून सिंदखेडराजा हे छत्रपती शिवाजी महाराज यांचे आजोळ व राजमाता जिजाऊ आईसाहेब यांचे जन्मस्थळ असणे, जिजाऊ नगरीत ऐतिहासिक वास्तूपैकी सुमारे ५००-६०० वर्षांपूर्वी बांधण्यात आलेल्या प्रसिद्ध चांदणी तलावाची भिंत १ एप्रिल, २०२२ मध्ये पडली असून त्याकडे पुरातत्व विभागाचे झालेले दुर्लक्ष, सिंदखेडराजा शहराचे ग्रामदैवत असलेल्या रामेश्वर मंदिराची भिंत ३ एप्रिल, २०२२ रोजी पडलेली असणे, ती भिंत नव्याने बांधण्याची आवश्यकता, आईसाहेब जिजाऊ जन्मस्थळ असलेल्या जिजाऊ राजवाड्यात नियमित रोषणाई करून राजवाड्यासमोर पर्यटकांच्या वाहनांसाठी वाहनतळ निर्माण करण्याची तसेच इतर सोयीसुविधा करण्याची आवश्यकता, राजे लाखोजीराजे जाधव यांच्या समाधीकरिता वापरण्यात आलेला दगड जीर्ण होत असून त्यावर योग्य ती रासायनिक प्रक्रिया करण्याची व या परिसराचे सुशोभिकरण करण्याची आवश्यकता, तसेच सावकार वाड्याचा विकास करणे, रेणुका माता मंदिर, निळकंठेश्वर मंदिर व बालाजी मंदिरांचा जीणांद्वारा करणे, पुतळा बारव व परिसराचे सुशोभिकरण करणे, तसेच या परिसरात असलेल्या २२ तलावांचा शोध घेऊन त्यांचे उत्खनन करून त्यातील पाण्याचा परिसरातील शेतीसाठी व पिण्याच्या पाण्यासाठी उपयोग करण्याची आवश्यकता,

मोती तलावाच्या भिंतीवर मोठ्या प्रमाणात वाढलेली काटेरी झुटपे समूळ नष्ट करण्यासाठी त्यांच्यावर रासायनिक प्रक्रिया करून तलाव परिसरात रोषणाई करणे व परिसरात सुर्गंधित झाडे लावण्याची तेथील जनतेची होत असलेली मागणी, या वास्तुकडे वेळीच लक्ष न दिल्यास त्या नष्ट होण्याची पर्यटक व नागरिकांमध्ये भिती निर्माण होणे, सिद्धेडराजा नगरीत असलेल्या सर्व पुरातत्व वास्तुकडे पुरातत्व विभागाचे होत असलेले अक्षम्य दुलक्षामुळे या भागातील नागरिकांमध्ये निर्माण झालेला तीव्र संताप, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही ”

सांस्कृतिक कार्य मंत्रांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

६) श्री.सिद्धार्थ शिरोळे, श्रीमती माधुरी मिसाळ, सर्वश्री सुनिल कांबळे, भिमराव तापकीर, ॲड. राहूल कुल, सर्वश्री सुनिल टिंगरे, चेतन तुपे, वि.स.स. यांची लक्षवेधी सूचना—

श्री. सिद्धार्थ शिरोळे, वि.स.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्रांचे लक्ष वेधले :—

“ शिवाजीनगर (जि.पुणे) विद्यापीठ रोड येथे हिंजवडी-शिवाजीनगर मेट्रो मार्गावर उड्डाणपूल बांधण्यासाठी पीएमआरडीए ने काम हाती घेणे, सन २०२० मध्ये तेथील उड्डाणपूल हा सदर कामाकरिता पाडण्यात येणे, परंतु नवीन उड्डाणपूलाचे काम अतिशय संथ गतीने चालू असणे, यामुळे त्याठिकाणी दररोज वाहतूक कोंडी होत असून या वाहतूक कोंडीचा नागरिकांना प्रचंड त्रास होत असणे, हा चौक पुणे शहराच्या उपनगरांना जोडणारा अत्यंत महत्त्वाचा वाहतूक मार्ग असणे, येथील वाहतूक सुरक्षित करण्यासाठी केवळ याच चौकाचा विचार न करता गर्दीच्या वेळी ब्रेमेन चौक, पाषाण चौक, बाणेर चौक येथर्पर्यंत नियोजन करणे आवश्यक असणे, वाहतूक पोलिसांनी या मार्गावर सकाळी ९ ते १२ आणि सायंकाळी ५ ते ९ या कालावधीत वाहतूक नियमन दोन ते तीन किलोमीटर आधीपासून करण्याची आवश्यकता असणे, या मेट्रो मार्गावर वाहतुकीसाठी पर्यायी मार्गाचा विचार होणे गरजेचे असणे, शासनाने उड्डाणपूलाचे काम जलदगतीने सुरू करून किमान दोन वर्षांचे वाहतुकीचे सूक्ष्म नियोजन (Micro Management) व पर्यायी मार्गाचा विचार तातडीने करण्याची गरज, त्या दृष्टीने शासनाने गांभीर्याने व तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना. ”

पर्यावरण व वातावरणीय बदल मंत्रांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

७) ॲड. राहूल कुल, वि.स.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्रांचे लक्ष वेधले :—

‘ पुणे जिल्ह्यातील जनाई शिरसाई उपसा सिंचन योजनेची प्रकल्पीय सिंचन क्षमता १३८३५ हे. तर पुरंदर उपसा सिंचन योजनेची प्रकल्पीय सिंचन क्षमता २५७५३ हेक्टर इतके असणे, दौँड, पुरंदर

आणि बारामती तालुक्यातील कायमस्वरूपी दुष्काळी भागातील पिण्याच्या व सिंचनाच्या पाण्याचा प्रश्न कायमस्वरूपी सोडविण्याच्या उद्देशाने कोटवधी रुपये खर्च करून पुरंदर उपसा सिंचन व जनाई-शिरसाई सिंचन योजना कार्यान्वित करण्यात आली असणे, जनाई शिरसाई योजनेसाठी ३.६० टीएमसी तर पुरंदर उपसा सिंचन योजनेसाठी ४ टीएमसी पाणी राखीव करण्यात येऊन देखील पूर्ण क्षमतेने पाणीपुरवठा केला जात नसून, योजना सुरु होऊन पूर्ण क्षमतेने चालू नसणे, योजनेसाठी करण्यात आलेल्या पाईपलाईनला मोठ्या प्रमाणावर गळती असणे, दोंडच्या दक्षिणेकडील भागातील अनेक गावे अद्यापही या पाण्यापासून वंचित राहत असल्याचे निर्दर्शनास आले असणे. सरकारचा उदासीनपणा व नियोजनाच्या अभावी योजना कुचकामी ठरत असणे. दोंड तालुक्यातील खोर, पडवी, देऊळगाव गाडा, कुसेगाव, वासुंदे, हिंगणीगाडा, रोटी, जिरेगाव व पांढरेवाडी या गावांचा समावेश जनाई शिरसाई व पुरंदर उपसा सिंचन योजनेत करण्यात आला असणे, जलसंपदा विभागाने यापूर्वी तयार करून दिलेले पाझर तलाव, लघु पाटबंधारे तलाव यांची संख्या कमी असल्याने, त्या गावामधील काही समाविष्ट परंतु भरता न येणारे तलाव, समाविष्ट व भरता येणारे तलाव व नव्याने समाविष्ट करण्याचे तलावाचे फेर सर्वेक्षण करण्याची मागणी मा. लोकप्रतिनिधिंनी दिनांक १० जानेवारी २०२२ रोजी वा त्यापूर्वी देखील वारंवार केली असणे, तसेच बैठकांमध्ये देखील केली असणे, मा. उप मुख्यमंत्री यांना देखील याबाबत दिनांक १७ जून, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास पत्रव्यवहार केला असणे, पुरंदर उपसा सिंचन योजनेतील दोंड तालुक्यातील खुपटेवाडी फाटा येथील तांत्रिक अडचणी दूर करणे व जनाई शिरसाई उपसा सिंचन योजनेतील तलावांना जोडणा-या जोडकालवांची अपूर्ण कामे पूर्ण करणे, लाळगेवाडी व पडवी, येथील गायकवाडवस्ती तलाव जोड कालवा यांची कामे करणे, खोर, ता. दोंड येथील डोंबेवाडी तलावात बंद नळीतून पाणीपुरवठा करणे आदी कामे मागील अनेक दिवसांपासून प्रलंबित असल्याने नागरिकांना पाण्यासाठी मोठा संघर्ष करावा लागत असणे, यामुळे नागरिकांमध्ये पसरलेले असंतोषाचे वातावरण याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपयोजना.’

उप मुख्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

८) कॅप्टन तमिल सेल्वन, वि.स.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

‘मुंबईतील सायन कोळीवाडा विभागात ७५ टक्क्यांपेक्षा अधिक क्षेत्र हे झोपडपट्टीने व्यापलेला असून यामध्ये बहुतांश झोपडपट्ट्यांचा पुनर्विकास करण्यासाठीचे प्रकल्प मागील १५ ते २० वर्षांपासून प्रलंबित असल्याचे निर्दर्शनास येणे; सदर विभागात विकासकांनी झोपडपट्टी पुनर्वसन प्रकल्प हाती घेऊन झोपड्यांचे निष्कासन करण्यात येणे; परंतु सदर झोपडीधारकांना कुठल्याच प्रकारचे संक्रमण शिबीर किंवा भाडे देण्यात न येणे; परिणामी बहुतांश गरीब व मध्यमवर्गीय वर्गातील झोपडीधारक

रस्त्यावर आले असून त्यांच्या डोक्यावरील छत्र विकासकाकडून हिराकून घेण्यात येणे; झोपडपट्टी पुनर्वसन प्रकल्प राबवित असताना प्रथम पुनर्वसन इमारत बांधणे बंधनकारक असतानाही विकासकाने खासगी विक्रीकरिता घरांची निर्मिती करून त्यांची विक्री सुरू करण्यात आल्याचे निर्दर्शनास येणे; सदर पुनर्वसन प्रकल्प उभारण्याकरिता लागणा-या सर्व प्रक्रिया पूर्ण झाल्या असतानाही विकासकाकडून प्रकल्प उभारण्यासाठी जाणीवपूर्वक दिरंगाई होत असल्याचे निर्दर्शनास येणे; परिणामी विभागातील रहिवाशांमध्ये शासनाप्रती पसरलेला तीव्र असंतोष; सायन कोळीवाडा विभागातील रखडलेले पुनर्वसन प्रकल्प लवकरात लवकर पूर्ण करून रस्त्यावर आलेल्या झोपडीधारकांना हक्काची घरे मिळवून देण्याची नितांत आवश्यकता; याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.’

उप मुख्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

१) श्री. सचिन कल्याण-शेंद्री, वि.स.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

‘ सोलापूर जिल्ह्यातील अक्कलकोट तालुक्यातील अक्कलकोट दक्षिण पोलीस ठाणे हद्दीत गेल्या कित्येक वर्षांपासून दुधनी येथे असलेल्या शांभवी लॉर्जींग, फुटी ऑर्केस्ट्रा व बालाजी चित्र मंदिर (थिएटर) इमारतीमध्ये अवैध धंदे सरारसपणे सुरू असल्याची बाब जुलै, २०२२ मध्ये निर्दर्शनास येणे, अक्कलकोट दक्षिण पोलीस स्टेशन ने स्थानिक प्रशासनाचे वीज वितरण व जिल्हाधिकारी कार्यालय यांना कारवाईसाठी अहवाल २२ फेब्रुवारी, २०२२ रोजी सादर केल्याची बाब निर्दर्शनास येणे, तरीही सदर स्थानिक प्रशासन दबावाखाली येऊन कोणतीही कार्यवाही करत नसल्याची बाब समोर येणे, त्यामुळे तेथे जुगारसारखे अवैध धंदे सुरू असणे, सोलापूर अधीक्षक यांच्या पथकाने वारंवार यावर कारवाई करणे, परंतु कारवाई झाल्यानंतर दुसऱ्या दिवशी सदरहू धंदे पुढा सुरू असणे, परिणामी विभागातील रहिवाशांना शासनाप्रती पसरलेला असंतोष, यावर शासनाने करावयाची कारवाई व उपाययोजना.’

उप मुख्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

१०) श्री. अमित साटम, वि.स.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

‘ मुंबई महापालिकेने सन २०१४ मध्ये मागविलेल्या अर्जाला ९९ हजार फेरीवाल्यांनी अर्ज केला असणे, यासाठी नियुक्त समितीमध्ये लोकप्रतिनिधींचा समावेश करण्याबाबत राज्य सरकारकडे अभिप्राय मागण्यात आला असणे, मात्र मुंबईत प्रत्यक्षात दोन लाखांहून अधिक फेरीवाले असणे, तरी यापैकी केवळ १५ हजार ३६१ पात्र फेरीवाल्यांना प्रमाणपत्र देण्यास मान्यता दिली असणे, फेरीवाल्यांचे

पुनर्वसन करण्यासाठी केंद्र शासनाने १ मे, २०१४ रोजी पथविक्रेता अधिनियम, २०१४ प्रसिद्ध केले असणे, त्यानुसार राज्य शासनाने महाराष्ट्र पथ विक्रेता नियम, २०१६, पथविक्रेता महाराष्ट्र योजना, २०१७ प्रसिद्ध केली असणे, पालिकेने फेरीवाळ्यांची पहिली पात्रता यादी जाहीर करीत फेरीवाला क्षेत्रही तयार केले असणे, हे धोरण अंमलात आणण्यासाठी नियुक्त फेरीवाला समितीत नगरसेवक, लोकप्रतिनिधींचा समावेश करण्याचा ठराव महासभेत मंजूर करीत अभिप्रायासाठी राज्य सरकारकडे पाठविला असणे, परंतु त्यावर अद्यार्यंत उत्तर आले नसणे, त्यामुळे अभिप्राय आल्यानंतरच अधिनियमांची अंमलबजावणी करून पथविक्रेत्यांना प्रमाणपत्र देण्यात येतील असे प्रशासनाने स्पष्ट केले असणे, माननीय न्यायालयाच्या निर्देशानुसार लोकसंख्येच्या दोन टक्के फेरीवाल्यांना परवानगी असणे, यानुसार मुंबईत दोन लाख फेरीवाल्यांचे पुनर्वसन होऊ शकत असणे, मात्र विभाग कार्यालयामार्फत आलेल्या हरकती-सूचनानुसार मुंबईतील ४०४ रस्त्यांवर ३० हजार ८३२ ओटे निश्चित करण्यात आले असणे, फेरीवाल्यांचे पुनर्वसन करण्याबाबत तसेच फेरीवाला धोरण लवकरात लवकर ठरविण्याबाबत शासनाने उपाययोजना करण्याबाबत तसेच शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.’

शालेय शिक्षण मंत्रांच्या वतीने मुख्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

११) श्री. सुनील प्रभू, वि.स.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

‘मुंबई पश्चिम उपनगरातील मालाड पूर्व पश्चिम दुतगती मार्गावरील पठाणवाडी येथील जागृती बस आगारासमोरील झोपडपट्टी व सहकारी गृहनिर्माण संस्थांच्या इमारती लगत असलेली सन २००५ मध्ये रस्ता रुंदीकरणासाठी तोडण्यात आलेली संरक्षण भिंत एमएमआरडीए प्राधिकरणाने आश्वासन देऊनही अद्याप पूर्ववत बांधून दिली नसल्याचा प्रकार दिनांक २२ ऑगस्ट, २०२२ रोजी निर्दर्शनास येणे, सदरहू संरक्षक भिंत तोडल्यामुळे येथील संपूर्ण भाग खुला झाला असल्याने सदरहू भागात नागरिकांची रहदारी व वर्दळ वाढली असल्याने त्याचा लगतच्या झोपडपट्टीधारक रहिवाशी कुटुंबे आणि सहकारी गृहनिर्माण संस्थेच्या इमारतीमधील रहिवाशी कुटुंबांना नाहक त्रास सहन करावा लागत आहे, सदरहू ठिकाणी असलेली संरक्षक भिंत एमएमआरडीए प्राधिकरणाने सन २००५ साली पाडली असून अद्याप पर्यंत १७ वर्षे इतका प्रदीर्घ कालावधी होऊनही आणि या संदर्भात बाधित झोपडपट्टी रहिवाशी संघ आणि सहकारी गृहनिर्माण संस्था यांनी प्राधिकरणास अनेक वेळा लेखी निवेदन देऊनही अद्याप त्याची दखल घेण्यात न येणे, सदर ठिकाणी पूर्ववत संरक्षक भिंतीचे बांधकाम करण्याकडे प्राधिकरणाचे व शासनाचे झालेले अक्षम्य दुर्लक्ष, परिणामी तेथील स्थानिक रहिवाशी कुटुंबामध्ये निर्माण झालेले तीव्र असंतोषाचे व संतापाचे वातावरण, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया.’

शालेय शिक्षण मंत्रांनी मुख्यमंत्र्यांच्या वतीने निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

१२) श्री. सुरेश भोळे, वि.स.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मुख्यमंत्रांचे लक्ष वेधले :—

‘ जळगाव शहरातील रस्त्यांची अवस्था अत्यंत दयनीय झालेली असणे, रस्त्यांच्या दुरावस्थेमुळे नागरिकांना रस्त्यांवर चालणेसुद्धा कठीण झालेले आहे, तसेच शहरातील रस्त्यांवर लहानमोठे अपघात सुद्धा होणे, नागरिक आपला जीव धोक्यात टाकून शहरात वावरत असणे, तसेच शहरातील अनेक भागातील नागरिकांकडून रस्त्यांच्या वारंवार तक्रारीकडे प्राप्त होणे तरीही शासनाचे या तक्रारी दुर्लक्ष होणे, करोडो रुपये खर्च करूनसुद्धा रस्त्यांची अवस्था अत्यंत दयनीय असणे, सदर रस्त्यांच्या दुरुस्तीसाठी तसेच नवीन करण्याबाबत शासनाने करावयाची कारवाई व उपाययोजना.’

शालेय शिक्षण मंत्रांनी मुख्यमंत्रांच्या वतीने निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

१३) श्री. कैलास घाडगे-पाटील, वि.स.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उप मुख्यमंत्रांचे लक्ष वेधले :—

‘ कृष्ण मराठवाडा सिंचन प्रकल्प हा उस्मानाबाद व बीड जिल्ह्यातील अवर्षण प्रमाण दुष्काळी भागातील जनतेसाठी वरदान ठरणारा एक महत्वाकांक्षी प्रकल्प असतांना प्रकल्पाच्या निविदा प्रक्रियेला देण्यात आलेली स्थगिती, या प्रकल्पांतर्गत मराठवाड्यातील उस्मानाबाद जिल्ह्यातील कायम दुष्काळी आठ तालुक्यांतील ९० गावांमधील ८७ हजार १८८ हेक्टर क्षेत्रास व बीड जिल्ह्यातील आष्टी तालुक्यामधील ४४ गावांमधील २७ हजार ५४३ हेक्टर क्षेत्रास २३.६६ अ.घ.फु पाणी उपलब्ध होऊन गावे सुजलाम सुफलाम होण्यास मदत होणार असणे, सदर प्रकल्पाची कामे सन २००७ पासून सुरु झाली असून अद्यापर्यंत पूर्ण न होणे, उपसा सिंचन योजना क्र.१ मधील कामे सुरु असून सोनगिरी साठवण तलावाच्या टप्पापर्यंत कामे प्रथम टप्प्यातील पंपगृह, उर्ध्वगामी नलिका ही कामे अद्यापी सुरु नसणे, सदर उर्वरित कामाच्या एकत्रित निविदा प्रसिद्ध केलेल्या असून सद्यस्थितीमध्ये कामांना दिलेली स्थगिती, प्रकल्पाच्या पूर्णत्वाचे अनुबंगाने सदर निविदा रद्द अथवा स्थगिती झाल्यास नव्याने अंदाजपत्रक करणे व त्यास मान्यता देणे यासाठी आणखीन जादा कालावधी लागण्याची शक्यता, कृष्ण मराठवाडा प्रकल्पाबाबत तत्कालिन मुख्यमंत्री महोदयांच्या अध्यक्षतेखाली आढावा बैठक होऊन प्रकल्प पूर्ण होण्याच्या दृष्टीने आवश्यक ती कार्यवाही करण्याबाबत निर्णय घेण्यात येणे, तसेच तत्कालिन जलसंपदा व लाभक्षेत्र विकास मंत्री यांच्या अध्यक्षतेखाली बैठक होऊनही शासनाने द्वितीय प्राधान्य क्रमातील कामे हाती घेऊन त्यास मंजुरी देण्यात आलेली नसणे, प्रकल्प पूर्णत्वास नेण्यास येत असलेल्या अनेक अडचणी, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने प्राधान्याने लक्ष घालून तातडीने प्रकल्पाचे काम पूर्णत्वास नेण्याकरिता निविदा प्रक्रियेला

दिलेली स्थगिती तात्काळ उठविण्याबाबत करावयाची कार्यवाही व याबाबत शासनाची प्रतिक्रीया व भूमिका.’

उप मुख्यमंत्र्यांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(१४) श्री. समीर कुणावार, वि.स.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मदत व पुनर्वसन मंत्रांचे लक्ष वेधले :—

‘वर्धा जिल्ह्यात तसेच विदर्भात अनेक जिल्ह्यात जुलै, १६, १७, १८ तसेच ऑगस्ट, १२ व १३ ला अतिवृष्टी होणे, अनेक भागात ढगफुटी होणे, २०० ते २५० मी.मी. पाऊस पडणे, त्यामुळे ग्रामीण भागातील शेकडो पूल रस्ते वाहून जाणे, जागो-जागी रस्ते खुचल्यामुळे वाहतूक बंद होणे, अनेक पूल तुटल्यामुळे वाहून गेल्यामुळे बस सेवा बंद होणे, अनेक गावाच्या संपर्क तुटणे, यावर शासनाने उपाययोजना करण्यासाठी अतिवृष्टी भागात रस्ते व पूलासाठी विशेष पॅकेज जाहीर करण्याची आवश्यकता, तसेच पांदण रस्ते पूर्णपणे खचून जाणे, नदी, नाल्यांनी आपले पात्र बदलविणे, पांदण रस्तेसाठी रोजगार हमी, मातोश्री पांदण योजनेतून विशेष पॅकेज देणे, पांदण रस्ते तातडीने दुरुस्त करण्याची गरज असणे, अतिवृष्टी काळात अनेक विहिरी खचून जाणे, त्यांच्या पूनबांधणीसाठी निधीची आवश्यकता असणे, अतिवृष्टीमुळे पिकांचे झालेले नुकसान, २०२०-२१ मध्ये वर्धा जिल्ह्यात नापिकीमुळे झालेल्या ३३% पेक्षा १७८ कोटीची रक्कम जास्त नुकसानीची मदत शासनाकडून अद्याप न मिळणे, त्यामुळे ग्रामीण भागातील शेतक-यांची व जनतेची तीव्र नाराजी निर्माण झालेली असणे, यावर शासनाने करावयाची उपाययोजना व कार्यवाही.’

मदत व पुनर्वसन मंत्रांनी निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

(१५) श्री. रवींद्र वायकर, वि.स.स. यांनी पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे मदत व मुख्यमंत्र्यांचे लक्ष वेधले :—

‘संत शिरोमणी गाडगे महाराज मार्ग (जोगेश्वरी-विक्रोली जोडरस्ता) लगत असलेल्या प्रतापनगर हिंदू स्मशानभूमीच्या विकासाबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधीनी केलेल्या मागणीच्या अनुंगाने शासनाने आवश्यक निधी मंजूर करून या स्मशानभूमीच्या विकासाचे काम सुरू केलेले असणे, सदरहू स्मशानभूमीच्या विकास कामामुळे बाधित झालेल्या जवळपास ८२ झोपडीधारकांपैकी केवळ ४० झोपडीधारकांचे पुनर्वसन अद्याप करण्यात आले असून उर्वरित ४२ झोपडीधारक अद्याप पुनर्वसनाच्या प्रतिक्षेत असणे, उक्त ४२ स्थानिक संरक्षित पात्र झोपडीधारकांचे शासनाच्या नियमानुसार पुनर्वसन होणे प्रलंबित असल्याने सदरहू स्मशानभूमीच्या विकासाचे काम अद्याप प्रलंबित राहिलेले असणे, उक्त

४२ झोपडीधारकांचे पुनर्वसन याच परिसरात करण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांना दिनांक ३० ऑक्टोबर, २०१८ रोजी वा त्या सुमारास तसेच माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्या दरम्यान निवेदन सादर केलेले असणे, तथापि सदरहू निवेदनाच्या अनुषंगाने आजवर कोणतीच कार्यवाही करण्यात न आल्याने या पुनर्वसन प्रकल्पातील पात्र झोपडीधारक त्यांच्या हक्काच्या सदनिकांपासून वंचित असल्याची बाब निदर्शनास येणे, या प्रकरणी होत असलेल्या विलंबास जबाबदार असणारे संबंधित अधिकारी व कर्मचारी यांचेवर तातडीने कारवाई करून बाधितांचे तातडीने पुनर्वसन करण्याची मागणी या प्रकल्पातील बाधित झोपडीधारकांकडून सातत्याने करण्यात येत असूनही त्या प्रकरणी अद्याप कोणतीच कार्यवाही होत नसल्याने नागरिकांमध्ये तीव्र नाराजी पसरणे, सदरहू प्रकरणी बाधित झोपडीधारकांचे तातडीने पुनर्वसन करून प्रतापनगर हिंदू स्मशानभूमीचा तातडीने विकास करण्याच्या अनुषंगाने आवश्यक निधीची उपलब्धता करून सदरहू स्मशानभूमीच्या पुर्विकासाचे काम पूर्ण करण्याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना तसेच याबाबतची शासनाची नेमकी भूमिका.’

शालेय शिक्षण मंत्रांनी मुख्यमंत्र्यांच्या वतीने निवेदन केले.

काही प्रश्नोत्तरे झाली.

‘वेळे अभावी चर्चला येऊ न शकलेल्या लक्षवेधी सूचनांसंदर्भात संबंधित सन्माननीय सदस्यांना या विषयातील बैठक लावणे आवश्यक वाटले तर ती बैठक अध्यक्ष दालनात घेतली जाईल. याबाबत संबंधित सन्माननीय सदस्यांनी अधिवेशनानंतर अध्यक्षांकडे निवेदन द्यावे,’ असे माननीय अध्यक्षांनी सांगितले.

उप सचिवांनी, आजच्या दिवसाच्या कामकाजपत्रिकेतील बाब क्रमांक ‘ब’ च्या अंतर्गत दर्शविण्यात आलेल्या क्रमांक १ ते ५६ या लक्षवेधी सूचनेसंबंधीची निवेदने सभागृहाच्या पटलावर ठेवली.

सभागृहाची विशेष बैठक सकाळी १० वाजून ३३ मिनिटांनी स्थागित झाली.

सभागृहाची नियमित बैठक दुपारी १२ वाजता माननीय तालिका सभाध्यक्ष श्री. शिरिष चौधरी यांच्या अध्यक्षतेखाली सुरु झाली.

१. (अ) दिनांक २४ ऑगस्ट, २०२२ रोजीचा तारांकित प्रश्न क्र. ४४७८५ हा राखून ठेवण्यात आलेला प्रश्न उत्तरित झाला.

(ब) तीन तारांकित प्रश्नांची उत्तरे देण्यात आली.

(क) तारांकित प्रश्नोत्तरांच्या यादीतील तीस प्रश्न वेळेअभावी अतारांकित झाले.

माननीय अध्यक्षांनी खालील घोषणा केली :—

‘ आज आपल्या सभागृहाचे कामकाज पाहण्यासाठी कर्नाटक विधीमंडळाची विधानपरिषद विशेषाधिकार समिती व समितीचे अन्य अधिकारी हे विशेष अभ्यागत कक्षामध्ये उपस्थित आहेत. आपण सर्वजणांनी त्यांचे टाळ्यांच्या गजरात हार्दिक स्वागत करावे.’

माननीय अध्यक्षांनी, ‘ मार्गारिटो रूडोमिनो ॲल रशिया स्टेट लायब्ररी फॉर फॉरेन लिटरेचर मॉस्को, रशिया यांनी साहित्यरत्न, लोकशाहीर अण्णाभाऊ साठे यांचा अर्धाकृती पुतळा संस्थेच्या प्रांगणात बसविल्याबदल या संस्थेचे हे सभागृह अभिनंदन करीत आहे. ” इ.बाबत अभिनंदनाचा प्रस्ताव मांडला.

प्रस्ताव एकमताने संमत झाला.

२. (१) महसूल मंत्र्यांनी,—

(१) महाराष्ट्र राज्य माहिती आयोग यांचा दिनांक १ जानेवारी, २०१९ ते ३१ डिसेंबर, २०१९ या कालावधीतील चौदावा वार्षिक अहवाल,

(२) भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षक यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा राज्य वित्तव्यवस्थेवरील लेखापरीक्षा अहवाल,

(३) भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षक यांचा महाराष्ट्रात चौ-याहत्तरावी संविधान सुधारणा अधिनियमाच्या अंमलबजावणीची परिणामकारकता यावरील अहवाल,

(४) शासनाच्या गृह विभाग, सहकार, पणन व वस्त्रोदयोग विभाग व उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग या विभागांतर्गत संस्थांनी दिनांक १ एप्रिल, २०२१ ते ३१ मार्च, २०२२ या कालावधीत घेतलेले कर्ज व त्यावरील व्याजास देण्यात आलेल्या हमी विषयीचे विवरणपत्र,

(५) गोदावरी मराठवाडा पाटबंधारे विकास महामंडळ, औरंगाबाद यांचा सन २०१७-१८ व सन २०१८-१९ या वर्षाचा स्वतंत्र लेखा अहवाल,

(६) महाराष्ट्र राज्य वीज निर्मिती कंपनी मर्यादित यांचा सन २०२०-२१ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल,

(७) महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ सूत्रधारी कंपनी मर्यादित यांचा सन २०१९-२० या वर्षाचा पंधरावा वार्षिक अहवाल,

(८) महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण यांचा सन २०१२-२०१३, सन २०१३-२०१४, सन २०१४-२०१५ व सन २०१९-२०२० या वर्षाचे वार्षिक प्रशासन अहवाल,

(९) महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मर्यादित यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा सोळावा वार्षिक अहवाल,

(१०) महाराष्ट्र विद्युत नियामक आयोग यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा वार्षिक लेखा अहवाल व
 (११) शिवशाही पुनर्वसन प्रकल्प मर्यादित यांचा सन २०१५-२०१६ व २०१६-२०१७ या वर्षाचा अनुक्रमे
 सतरावा व अठरावा वार्षिक अहवाल सभागृहाच्या पटलावर ठेवले.

(१) श्री. शिवेंद्रसिंह भोसले, वि.स.स. यांनी, “ छत्रपती शिवाजी महाराजांचा विधिमंडळाच्या प्रांगणात
 असलेला सिंहासनारूढ पुतळ्याचा आकार वाढविणे, ” इ. बाबत माहितीचा मुद्दा उपस्थित केला.

“ यासंदर्भात नवीन पुतळा बसविण्याकरिता एक समिती गठित केली जाईल. या समितीत हा पुतळा
 कसा असला पाहिजे, त्याची उंची किती असली पाहिजे, त्याची रचना कशी असली पाहिजे, याबाबत
 चर्चा करून लवकरच निर्णय घेतला जाईल, ” असे माननीय अध्यक्षांनी सांगितले.

(२) उद्योग, माहिती व तंत्रज्ञान मंत्र्यांनी,—

(१) गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली यांचा सन २०२०-२१ या वर्षाचा वार्षिक लेखे अहवाल,

(२) कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव यांचा सन २०१९-२० व सन
 २०२०-२१ या वर्षाचे लेखा परीक्षण अहवाल,

(३) महाराष्ट्र राष्ट्रीय विद्यापीठ, मुंबई यांचा सन २०१५-२०१६ ते सन २०१९-२०२० या
 वर्षाचे वार्षिक अहवाल,

(४) श्रीमती नाथीबाई दामोदर ठाकरसी महिला विद्यापीठ, मुंबई यांचा दिनांक १ एप्रिल, २०१५ ते
 ३१ मार्च, २०१६, १ एप्रिल, २०१६ ते ३१ मार्च, २०१७, १ एप्रिल, २०१७ ते ३१ मार्च, २०१८ व १ एप्रिल,
 २०१८ ते ३१ मार्च, २०१९ या कालावधीचे लेखापरीक्षण अहवाल,

(५) सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे यांचे सन २०२०-२०२१ या वर्षाचे वार्षिक लेखे आणि
 सविधानिक लेखापरीक्षण अहवाल,

(६) महाराष्ट्र राज्य वस्त्रोद्योग महामंडळ मर्यादित यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा त्रेपन्नावा
 वार्षिक अहवाल,

(७) महाराष्ट्र सागरी मंडळ यांचे सन २०१७-२०१८, सन २०१८-२०१९ व सन २०१९-२०२० या
 वर्षाचे प्रशासकीय अहवाल,

(८) महाराष्ट्र सागरी मंडळ यांचा सन २०१७-२०१८, सन २०१८-२०१९ व सन २०१९-२०२० या
 वर्षाचा स्वतंत्र लेखापरीक्षा अहवाल सभागृहासमोर ठेवले.

(३) रोजगार हमी योजना मंत्र्यांनी, महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी योजना - महाराष्ट्र यांचा
 सन २०२१-२०२२ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवला.

(४) उद्योग, माहिती व तंत्रज्ञान मंत्रांनी,—

(१) राजीव गांधी विज्ञान व तंत्रज्ञान आयोग यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल,

(२) महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ यांचा सन २०१७-२०१८ व सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा अनुक्रमे छप्पन्नावा व सत्तावन्नावा वार्षिक अहवाल सभागृहासमारे ठेवले.

उप सचिवांनी, वि.स.पांगे संसदीय प्रशिक्षण केंद्राचा आठवा, नववा व दहावा अहवाल सभागृहाच्या पटलावर ठेवला.

३. आज दोन स्थगन प्रस्तावांच्या सूचना प्राप्त झालेल्या आहेत. त्यापैकी उस्मानाबाद जिल्हा स्त्री रुग्णालयात येथे महिलेची प्रसुती स्वच्छतागृहात झाल्याबाबतचा स्थगन प्रस्ताव सन्माननीय विरोधी पक्षनेता श्री. अजित पवार यांनी दिला आहे. सूचनेतील विषय हा स्थगन प्रस्तावाच्या निकषात बसणारा नाही. तरीही विषयाचे गांभीर्य लक्षात घेता शासनाने सभागृहाचे कामकाज स्थगित होण्यापूर्वी निवेदन करावे, असे निर्देश देऊन माननीय अध्यक्षांनी ही सूचना अमान्य केली.

(२) श्री. रमेश बोरनारे, वि.स.स. यांनी, “ माझ्या मुलीने बोगस प्रमाणपत्राच्या आधारे नोकरी मिळविली असणे, अशी बातमी टीक्की ९ या वृत्त वाहिनीवरून प्रसारित होणे, वाहिनीला चुकीची माहिती पुरविणा-याविरोधात गुन्हा नोंद करण्याची सूचना देणे, ” इ. बाबत माहितीचा मुद्दा उपस्थित केला.

ध्वजाचा सन्मान होत नसेल तर त्यासाठी पुढील योग्य ती कार्यवाही करण्यासंदर्भात प्रशासनाला सूचना देण्यात येतील, असे उप मुख्यमंत्र्यांनी सांगितले.

(३) श्री. अजित पवार, विरोधी पक्षनेते यांनी, “ पुणे शहरातील रेशन दुकानदार हे लाभार्थ्यांना दुसरे रेशन कार्ड मिळणार आहे किंवा दुसरी काही माहिती सांगून अंत्योदय योजनेतून बाहेर पडण्याचे अर्ज भरून घेत असणे, पुणे विभागातील तसेच राज्यातील इतर भागांमध्ये देखील स्वस्त धान्य समर्पण या माध्यमातून सक्तीचे केले जात असणे, वस्तुतः लाभार्थ्यांना जनजागृती व केवळ आवाहन करण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत माहितीचा मुद्दा उपस्थित केला.

श्री. जयंत पाटील, वि.स.स. यांनीही या मुद्दाच्या समर्थनात आपले मत व्यक्त केले.

शासनाने नोंद घ्यावी आणि उचित कार्यवाही करावी तसेच आजचे कामकाज संपण्यापूर्वी निवेदन करावे, असे निर्देश माननीय अध्यक्षांनी दिले.

४. श्री. अजित पवार, विरोधी पक्षनेते यांनी पुढील विषयावर अल्पकालीन चर्चा उपस्थित केली व भाषण केले—

“ अमरावती जिल्ह्यात मेळघाट हा अतिदुर्गम आदिवासी पट्टा असणे, मेळघाटामध्ये अद्यापही मुलभूत सोई सुविधांचा अभाव असून दिनांक १५ जुलै ते १५ ऑगस्ट, २०२२ दरम्यानच्या एका महिन्यात १८ मुलांचा कृपोषणाने मृत्यू झालेला असणे, याबाबत मा. उच्च न्यायालयाने नाराजी व्यक्त एचबी १६०७-८४

केलेली असून शासनाने त्वरित कार्यवाही करण्याची सूचना केलेली असणे, या भागात पदस्थापना दिलेले ५० टक्के डॉक्टर कमी मानधन मिळत असल्यामुळे कामावरच येत नसणे, स्त्रीरोग तज्ज्ञ व बालरोग तज्ज्ञ गेल्या ६ महिन्यांपासून मेळघाटामध्ये आलेले नसणे, डॉक्टरांच्या निवासाच्या समस्या हे प्रमुख कारण असणे, मात्र आरोग्य विभागातील समन्वयाचा अभाव ही मुख्य समस्या असणे, मेळघाटमधील आरोग्य सुविधांविषयी उच्च न्यायालयात अनेक याचिका प्रलंबित असणे, या याचिकांमध्ये मेळघाट भागातील बालके आणि गरोदर मातांसाठी तज्ज्ञ, पोषण आणि आरोग्य सुविधांची मागणी केलेली असणे, या ठिकाणी बरेचसे मृत्यु पाण्याशी संबंधित समस्यांमुळे झाल्याचे दिसून येणे, पिण्यायोग्य पाणी उपलब्ध होत नसल्याचे स्थानिक नागरिकांच्या भेटीअंती दिसून येणे, एकूणच आदिवार्सींच्या मदतीसाठी तातडीने काय उपाययोजना करता येतील याबाबत मा. उच्च न्यायालयाने निर्देश दिलेले असणे, अल्पमुदतीच्या योजना राबविण्याची सूचित केलेली असणे, यामध्ये काही सामाजिक संस्थांचा सहभाग करून घेण्याविषयीही सूचित केलेले असणे, मेळघाटमधील आदिवार्सींच्या मुलभूत प्रश्नांविषयी शासनाने करावयाच्या उपाययोजना व शासनाची प्रतिक्रिया.”

उपरोक्त चर्चेमध्ये पुढील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला.

(१) ॲड. यशोमती ठाकूर	(२) डॉ. देवराव होळी
(३) श्री. अजय चौधरी	(४) श्रीमती सुलभा खोडके
(५) ॲड. आशिष जयस्वाल	(६) डॉ. राजेंद्र शिंगणे
(७) डॉ. तानाजी सावंत	

चर्चेला महिला व बाल विकास मंत्र्यांनी उत्तर दिले.

प्रा. वर्षा गायकवाड, वि.स.स. तसेच श्री. अजित पवार, विरोधी पक्षनेते यांनीही आपले मत मांडले.

अल्पकालीन चर्चा संपली असल्याचे माननीय अध्यक्षांनी सांगितले.

५. (अ) पुरःस्थापनार्थ -

(१) संसदीय कार्य मंत्र्यांनी, सन २०२२ चे वि.स.वि. क्रमांक २६— महाराष्ट्र विधानपरिषद (सभापती व उप सभापती) आणि महाराष्ट्र विधानसभा (अध्यक्ष व उपाध्यक्ष) यांचे वेतन व भत्ते याबाबत अधिनियम, महाराष्ट्र मंत्र्यांचे वेतन व भत्ते यांबाबत अधिनियम, महाराष्ट्र विधानमंडळाच्या सदस्यांचे वेतन व भत्ते यांबाबत अधिनियम आणि महाराष्ट्र विधानमंडळातील विरोधी पक्ष नेत्यांचे वेतन व भत्ते (सुधारणा) विधेयक, २०२२ सभागृहाच्या अनुमतीने पुरःस्थापित केले.

(२) मुख्यमंत्र्यांनी, सन २०२२ चे वि.स.वि. क्रमांक २७— महाराष्ट्र अधिसंचय पदांची निर्मिती व निवड केलेल्या उमेदवारांची नियुक्ती विधेयक, २०२२ सभागृहाच्या अनुमतीने पुरःस्थापित केले.

(ब) विचार, खंडशः विचार व संमत करणे —

(१) मुख्यमंत्र्यांनी, सन २०२२ चे वि.स.वि. क्रमांक २७— महाराष्ट्र अधिसंघ्य पदांची निर्मिती व निवड केलेल्या उमेदवारांची नियुक्ती विधेयक, २०२२ विचारात घेण्यात यावे, असा प्रस्ताव मांडला.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीच्या प्रश्नावरील चर्चेत श्री. अजित पवार,
विरोधी पक्षनेते यांनी भाग घेतला.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

खंड २ ते ५ (दोन्ही सम्मिलित) विधेयकाचे भाग झाले.

खंड १, संपूर्ण शीर्षक व हेतुवाक्य विधेयकाचे भाग झाले.

खंडशः विचारानंतर सन २०२२ चे वि.स.वि. क्रमांक २७ संमत झाले.

(२) संसदीय कार्य मंत्र्यांनी, सन २०२२ चे वि.स.वि. क्रमांक २६— महाराष्ट्र विधानपरिषद (सभापती व उप सभापती) आणि महाराष्ट्र विधानसभा (अध्यक्ष व उपाध्यक्ष) यांचे वेतन व भत्ते यांबाबत अधिनियम, महाराष्ट्र मंत्र्यांचे वेतन व भत्ते यांबाबत अधिनियम, महाराष्ट्र विधानमंडळाच्या सदस्यांचे वेतन व भत्ते यांबाबत अधिनियम आणि महाराष्ट्र विधानमंडळातील विरोधी पक्ष नेत्यांचे वेतन व भत्ते (सुधारणा) विधेयक, २०२२ विचारात घेण्यात यावे, असा प्रस्ताव मांडला.

प्रश्न प्रस्तुत झाला.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीच्या प्रश्नावरील चर्चेत श्री. अजित पवार, विरोधी पक्षनेते यांनी भाग घेतला.

विधेयक विचारात घेण्यासंबंधीचा प्रश्न मतास टाकून संमत झाला.

खंड २ ते ५ (दोन्ही सम्मिलित) विधेयकाचे भाग झाले.

खंड १, संपूर्ण शीर्षक व हेतुवाक्य विधेयकाचे भाग झाले.

खंडशः विचारानंतर सन २०२२ चे वि.स.वि. क्रमांक २६ संमत झाले.

६. (१) मुख्यमंत्र्यांनी पुढील ठराव मांडला—

“ ज्याअर्थी, केंद्र सरकारच्या गृह मंत्रालयाचे पत्र क्र. ५३/११०, दिनांक ११ सप्टेंबर, १९५३ मधील दिनांक ११ एप्रिल २००५ अन्वये सुधारित केलेल्या मार्गदर्शक तत्वानुसार गाव व शहर इत्यादींचे नाव बदलण्याचे अधिकार केंद्र शासनास आहेत, औरंगाबादचे छत्रपती संभाजी नगर विभाग, जिल्हा, तालुका तसेच शहर असे नामांतर करण्यास दिनांक १६ जुलै २०२२ रोजीच्या मंत्रिमंडळ बैठकीत मंजुरी देण्यात आली आहे.

आणि ज्याअर्थी, औरंगाबादचे छत्रपती संभाजी नगर विभाग, जिल्हा, तालुका तसेच शहर असे नामांतर करणे इष्ट आहे आणि त्या प्रयोजनार्थ राज्य विधान मंडळाच्या दोन्ही सभागृहांची मान्यता मिळाल्यानंतर, असा प्रस्ताव, भारत सरकारच्या गृह मंत्रालयाकडे पाठविणे आवश्यक आहे.

त्याअर्थी आता, महाराष्ट्र विधानसभा नियमांच्या नियम ११० नुसार, महाराष्ट्र विधानसभा याद्वारे, 'औरंगाबादचे छत्रपती संभाजी नगर असे नामांतर करण्याची शिफारस भारत सरकारला करते.'

ठराव मतास टाकून संमत झाला.

(२) मुख्यमंत्र्यांनी पुढील ठराव मांडला—

'ज्याअर्थी, केंद्र सरकारच्या गृह मंत्रालयाचे पत्र क्र. ५३/११०, दिनांक ११ सप्टेंबर, १९५३ मधील दिनांक ११ एप्रिल २००५ अन्वये सुधारित केलेल्या मार्गदर्शक तत्वानुसार गाव व शहर इत्यार्दीचे नाव बदलण्याचे अधिकार केंद्र शासनास आहेत, उस्मानाबाद शहराचे धाराशीव जिल्हा, तालुका तसेच शहर असे नामांतर करण्यास दिनांक १६ जुलै २०२२ रोजीच्या मंत्रिमंडळ बैठकीत मंजुरी देण्यात आली आहे;

आणि ज्याअर्थी, उस्मानाबाद शहराचे धाराशीव जिल्हा, तालुका तसेच शहर असे नामांतर करणे इष्ट आहे आणि त्या प्रयोजनार्थ राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांची मान्यता मिळाल्यानंतर, असा प्रस्ताव, भारत सरकारच्या गृह मंत्रालयाकडे पाठविणे आवश्यक आहे.

त्याअर्थी आता, महाराष्ट्र विधानसभा नियमांच्या नियम ११० नुसार, महाराष्ट्र विधानसभा याद्वारे, 'उस्मानाबाद शहराचे धाराशीव असे नामांतर करण्याची शिफारस भारत सरकारला करते.'

ठराव मतास टाकून संमत झाला.

(३) मुख्यमंत्र्यांनी पुढील ठराव मांडला—

'ज्याअर्थी, नागरी विमानचालन महासंचालक, नागरी विमानचालन मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली यांनी कार्यालयीन ज्ञापन क्रमांक ए व्ही. २४०११/१/९५- व्ही बी (खंड सहा), दिनांक ६ जुलै, २००७ द्वारे नवी मुंबई, महाराष्ट्र येथे सार्वजनिक-खाजगी भागीदारीतून (पीपीपी) नवीन (ग्रीनफिल्ड) विमानतळ उभारण्यास तत्त्वतः मान्यता दिली आहे;

आणि ज्याअर्थी, नवी मुंबई येथील उक्त विमानतळाला 'लोकनेते दि. बा. पाटील नवी मुंबई विमानतळ' असे नाव देणे इष्ट आहे आणि त्या प्रयोजनार्थ, राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांची मान्यता मिळाल्यानंतर, असा प्रस्ताव, भारत सरकारच्या नागरी विमानचालन मंत्रालयाकडे पाठवणे आवश्यक आहे.

त्याअर्थी आता, महाराष्ट्र विधानसभा नियमांच्या नियम ११० नुसार, महाराष्ट्र विधानसभा याद्वारे, नवी मुंबई येथील उक्त विमानतळाला ' लोकनेते दि. बा. पाटील नवी मुंबई विमानतळ ' असे नाव देण्याची शिफारस भारत सरकारला करते.

ठराव मतास टाकून संमत झाला.

(४) उद्योगमंत्र्यांनी पुढील ठराव मांडला—

“ज्याअर्थी, भूमिसंपादन, पुनर्वसन व पुनर्वसाहत करताना उचित भरपाईचा आणि पारदर्शकतेचा हक्क अधिनियम, २०१३ (२०१३ चा ३०) (यात यापुढे ज्याचा निर्देश, “भूमिसंपादन अधिनियम” असा केला आहे) महाराष्ट्र राज्याला लागू असताना, त्याच्या कलम १०५क च्या पोट-कलम (२) मध्ये अशी तरतूद आहे की, राज्य शासनास, राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांनी ठराव संमत केल्यानंतर, शासकीय राजपत्रातील अधिसूचनेद्वारे, असा निर्देश देता येईल की, पहिल्या अनुसूचीनुसार नुकसानभरपाईचे निर्धारण करण्याशी संबंधित असणा-या भूमिसंपादन अधिनियमाच्या कोणत्याही तरतुदी, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास अधिनियम, १९६१ (१९६२ चा महा. ३) (यात यापुढे ज्याचा निर्देश, “मओवि अधिनियम” असा केला आहे) याचा समावेश असलेल्या, पाचव्या अनुसूचीमध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या अधिनियमिंतीखालील भूमी संपादन करण्याच्या प्रकरणांना लागू होतील, किंवा यथास्थिति, ज्यामुळे नुकसानभरपाई कमी होणार नाही किंवा नुकसानभरपाई, पुनर्वसन व पुनर्वसाहत यांच्याशी संबंधित असलेल्या भूमिसंपादन अधिनियमाच्या तरतुदींचे सौम्यीकरण होणार नाही अशा अधिसूचनेमध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात येतील अशा अपवादांसह किंवा फेरबदलांसह लागू होतील;

आणि ज्याअर्थी, अशी अधिसूचना काढल्यावर, उक्त कलम १०५क च्या पोट-कलम (१) च्या तरतुदीनुसार, भूमिसंपादन अधिनियमाच्या तरतुदी, पाचव्या अनुसूचीमध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या अधिनियमिंतीखालील भूमी संपादन करण्यासाठी लागू असणार नाही;

आणि ज्याअर्थी, सन २०१९ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २७ द्वारे सुधारणा करण्यात आलेल्या, मओवि अधिनियमामध्ये अशी तरतूद आहे की, जिल्हाधिका-यास, नुकसानभरपाईची रक्कम निर्धारित करताना, भूमिसंपादन अधिनियमाच्या कलम २६ ते ३० यामध्ये अंतर्भूत असलेल्या तरतुदी आणि इतर संबंधित तरतुदी, त्यामध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या फेरबदलांस अधीन राहून, मार्गदर्शक राहतील;

आणि ज्याअर्थी, मओवि अधिनियमाच्या तरतुदीनुसार प्रदेय असलेल्या नुकसान भरपाईशिवाय, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाने, त्याच्या दिनांक २६ ऑगस्ट, २०१९ च्या परिपत्रकाद्वारे, सर्वसमावेशक पुनर्वसन धोरण, २०१९ तयार केले आहे;

आणि ज्याअर्थी, नुकसानभरपाई व पुनर्वसना संबंधीच्या मओवि अधिनियमाच्या आणि तयार केलेल्या उक्त धोरणाच्या तरतुदी, भूमिसंपादन अधिनियमाच्या नुकसानभरपाईच्या व पुनर्वसनाच्या तरतुदींपेक्षा अधिक लाभदायक आहेत;

त्याअर्थी आता, भूमिसंपादन अधिनियमाच्या कलम १०५क च्या पोट-कलम (२) चे परंतुक आणि महाराष्ट्र विधानसभा नियमांचे नियम ११० यानुसार, महाराष्ट्र विधानसभा असा ठराव करते की, भूमिसंपादन अधिनियमाच्या कलम १०५क च्या पोट-कलम (२) च्या प्रयोजनार्थ, अधिसूचना काढण्यात यावी.”

ठराव मतास टाकून संमत झाला.

४) श्री. आदित्य ठाकरे, वि.स.स. यांनी, “ दोन वर्षांपूर्वी छत्रपती संभाजी महाराज एअरपोर्टचा देखील ठराव झालेला आहे. तर त्या विषयाचा केंद्र शासनाकडे पाठपुरावा करून लवकरात लवकर ते नाव सुद्धा देण्यात यावी, ” इ. बाबत माहितीचा मुद्दा उपस्थित केला.

या विषयाचा तात्काळ पाठपुरावा करण्यात येईल, असे उप मुख्यमंत्र्यांनी सांगितले.

कृषी मंत्र्यांनी, “माझा एक दिवस माझ्या बळीराजासाठी अभियान राबविणे,” इ. बाबत निवेदन केले.

म.वि. स. नियम २९२ अन्वये अंतिम आठवडा प्रस्ताव-(चर्चा पुढे सुरु)

सर्वश्री अजित पवार व इतर वि.स.स. यांचा “राज्यातील ढासळलेली कायदा व सुव्यवस्था,” प्रस्ताव - (मंत्र्यांचे उत्तर)

प्रस्तावावरील चर्चेला मुख्यमंत्र्यांनी उत्तर दिले.

श्री. अजित पवार, विरोधी पक्षनेते यांनी उत्तरादाखल भाषण केले.

सभागृहाने प्रस्तावावर विचार केला असल्याचे माननीय अध्यक्षांनी सांगितले.

५) श्री. प्रशांत बंब, वि.स.स. यांनी, “ शालेय शिक्षण विभागाविषयी बोलताना शिवीगाळ केली असल्याची क्लीप दाखूवून बदनामी करणे, ” इ. बाबत माहितीचा मुद्दा उपस्थित केला.

१) श्री. सुनील कांबळे, वि.स.स. यांनी, “ पुणे शहरात मालमत्ताधारकांकरिता १९७० पासून असलेली सवलत पुणे महापालिकेने रद्द करणे, ही सवलत पुण्हा सुरु करून पुणेकरांवर होणारा अन्याय दूर करण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

२) श्रीमती. श्वेता महाले, वि.स.स. यांनी, “ इंग्रज काळापासून प्रलंबित असणारा खामगाव-जालना या रेल्वे मार्गाकरिता २ हजार १६ कोटी रुपयांचा खर्च अपेक्षित असून केंद्र सरकार आपला हिस्सा भरण्यास तयार असणे, सदर रेल्वे मार्गाकरिता राज्य सरकारनेही आपला हिस्सा भरण्याची हमी देण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

३) श्री. राहुल कूल, वि.स.स. यांनी, “ दौँड तालुक्याकरिता नवीन जिल्हा न्यायालय सुरु करण्याच्या प्रस्तावाला तातडीने मान्यता देण्याची आवश्यकता, तसेच दौँड मतदारसंघात स्वतंत्र विभागीय कार्यालय सुरु करण्यासाठी तातडीने हरकती व सूचना मागवून हे कार्यालय सुरु करण्याची आवश्यकता ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

४) श्रीमती सरोज अहिरे, वि.स.स. यांनी, “ एकलहरे औषिंग वीज प्रकल्पनाकरिता ६६० चे नवीन संच उपलब्ध करून देण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

५) श्री. अजय चौधरी, वि.स.स. यांनी, “ मुंबईतल्या अभ्युदय नगर काळा चौकी येथील म्हाडा वसाहतींची पाण्याची टंचाई दूर करण्यासाठी भूमिगत पाण्याची टाकी बनविण्याबाबत शासनाच्या विभागावर जबाबदारी निश्चित करण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

६) श्री. चेतन तुपे, वि.स.स. यांनी, “ हडपसरमधील पुणे मनपाच्या ताब्यात असलेल्या अनेक रिक्त भूखंडांवर समाजविघातक व्यक्ती मोठ्या प्रमाणावर मद्यपान, नशा करणे, त्यामुळे नागरी वस्त्यांना होत असलेला त्रास पाहता त्या भागात महापालिकेच्या माध्यमातून सुरक्षा रक्षक नेमण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

७) श्री. सचिन कल्याणशेट्टी, वि.स.स. यांनी, “ अतिवृष्टीच्या निकषाकरिता मागील कित्येक वर्षापासून स्वयंचलित हवामान केंद्रांची आकडेवारी प्रमाण मानली जाणे, मात्र अशी केंद्र नसलेल्या शेतक-यांना निकषाचा लाभ मिळत नसणे, त्यामुळे स्वयंचलित हवामान केंद्रांची संख्या वाढविण्याची आवश्यकता, तसेच अतिवृष्टी किंवा पुराच्या पाण्यामुळे ठिबक सिंचनाचे संच, शेतकऱ्यांचे कागद या नुकसानीचा समावेशही नुकसानीमध्ये होण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

८) श्री. संजय पोतनीस, वि.स.स. यांनी, “ मुंबईतल्या सांताकूळ इथे कॉक्रिटच्या रस्त्याचे काम सुरु असल्यामुळे सीएसएमटी मार्ग ते हंसबुगरा मार्गावरील मल:निस्सरण वाहिनी अनेक ठिकाणी तुटणे, अनेक वर्षापासून प्रलंबित असलेली मल:निस्सरण वाहिनी दुरुस्त करून ती कायान्वित करण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

९) श्री. जयंत पाटील, वि.स.स. यांनी, “ मुख्यमंत्र्यांना अद्याप दालन उपलब्ध करून दिलेले नसल्यामुळे त्यांना भेटण्यासाठी होत असलेली अडचण पाहता त्याची उपलब्धता करून देण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

१०) श्री. सुभाष धोटे, वि.स.स. यांनी, “ गोंडपिपरी तालुक्यातील थोगाव येथील पशु चिकित्सालयामध्ये कायमस्वरुपी डॉक्टर, दोन परिचर आणि एक पट्टीबंधक नियुक्त करण्याची तसेच मतदारसंघातील इतर पशु चिकित्सालयांमधील रिक्त पदे भरण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

११) श्री. सुभाष देशमुख, वि.स.स. यांनी, “ सोलापूर शहराच्या चारही बाजूंना असलेल्या हदवाढ भागांमध्ये गुंठेवारीची परवानगी देण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

१२) श्री. दीपक चहाण, वि.स.स. यांनी, “ माणदेश भागात मोठ्या प्रमाणावर मेंढपाळीचा व्यवसाय असणे, हा वर्ग स्थलांतरितांचा असल्यामुळे त्यांना ते ज्या गावामध्ये स्थलांतरित होतात त्या गावामध्ये स्वस्त धान्य दुकानातून सवलतीच्या दरामध्ये धान्य उपलब्ध करून देणे तसेच खास बाब म्हणून फिरते रेशन कार्ड उपलब्ध करून देण्याची, तसेच त्यांच्या राहत्या गावामध्ये मोफत आणि सवलतीच्या दरात शैक्षणिक सुविधा उपलब्ध करून देण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

१३) श्री. प्रताप सरनाईक, वि.स.स. यांनी, “ अग्निवीर भरती चाचणीदरम्यान एका युवकाचा झालेला मृत्यू पाहता, पोलीस भरती असो किंवा अग्निवीर भरती चाचणी, राज्य सरकारने प्रत्येक ठिकाणी महापालिकेच्या किंवा जिल्हा परिषदेच्या शाळांमध्ये उमेदवारांची राहण्याची व खाण्याची व्यवस्था करण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

१४) श्री. नितीनकुमार देशमुख, वि.स.स. यांनी, “ बाळापूर-पाचूर तालुक्यातील ज्या शेतक-यांच्या सिंचन विहिरीसाठी प्रशासकीय मान्यता देऊन कार्यारंभ आदेश दिले आहेत त्या सर्व शेतक-यांना व्याजासह त्यांच्या विहिरीचे पैसे देण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

१५) डॉ. विश्वजीत कदम, वि.स.स. यांनी, “ कडेगाव-पलुस या शहरांमध्ये असलेल्या ग्रामीण रुग्णांना उप जिल्हा रुग्णालयाचा दर्जा देण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

१६) श्री. अशोक पवार, वि.स.स. यांनी, “ छत्रपती संभाजी महाराज यांच्या वडू बुद्रुक, ता. शिरूर आणि तुळापूर, ता. हवेली इथल्या जागतिक दर्जाच्या स्मारकाच्या विकास आराखड्याला गती देण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

१७) श्री. प्रशांत बंब, वि.स.स. यांनी, “ श्री साईबाब संस्थान शिर्डी इथे २००२ ते २००४ या कालावधीत कंत्राटी पद्धतीने कामावर असलेल्या १६८७ पैकी १०५२ कामगारांनाच स्थावी कर्मचारी म्हणून नियुक्ती देणे, हे १०५२ कामगार आणि उर्वरित ५९८ कामगारांना कायमस्वरूपी सामावून घेऊन त्यांना पूर्वलक्षी प्रभावाने वेतन देण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

१८) श्री. अबू आजमी, वि.स.स. यांनी मांडलेला औचित्याचा मुद्दा प्रतिवेदन कक्षातील हिंदी प्रतिवेदकांची सर्व पदे रिक्त असल्यामुळे प्रलंबित आहे.

नशामुक्तीसंबंधीचा गंभीर विषय असून अनेक सन्माननीय सदस्यांनी त्यावर आपले विचार मांडले आहेत, शासनाने या विषयी गंभीर नोंद घ्यावी व त्यावर त्वरित कार्यवाही करावी, असे निदेश माननीय अध्यक्षांनी दिले.

१९) प्रा. वर्षा गायकवाड, वि.स.स. यांनी, “ पोईसर नदीच्या रुदीकरणामुळे लगतच्या भागातील अनेक लोक बेघर होणे, या लोकांना पीएपीच्या माध्यमातून घरे उपलब्ध करून देण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

२०) श्री. कुणाल पाटील, वि.स.स. यांनी, “ धुळे महानगरपालिकेची २०१८ मध्ये हद्द वाढ होऊन जवळपास ११ गावांच्या त्यामध्ये समावेश होणे, या ११ गावांच्या विकासाकरिता जवळपास १२२ कोटी रुपयांच्या शासनाकडे प्रलंबित असलेल्या प्रस्तावाला मंजुरी देण्याची तसेच या गावांमधल्या ग्रामपंचायर्तींच्या आस्थापनावर असलेल्या कर्मचा-यांना धुळे महापालिकेमध्ये सामावून घेण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

२१) डॉ. भारती लव्हेकर, वि.स.स. यांनी, “ वर्सॉवा इथल्या वेसावे खाडीमध्ये साचलेला ५५ लाख क्युबिक मीटर गाळ काढण्याची आवश्यकता, तसेच दोन्ही सभागृहाच्या सदस्यांना मोबाइलवर येणा-या कार्यक्रम पत्रिकेतील विधानपरिषदेची १७ तारखेपासून एकच कार्यक्रमपत्रिका येत असून त्याबाबत निर्देश देण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

२२) श्री. ज्ञानराज चौगुले, वि.स.स. यांनी, “ शासन निर्णयानुसार पदभरती करण्यात आलेल्या स्वातंत्र्यसेनिक पाल्यांना पदोन्नती व वेतनवाढ देण्याची तसेच स्वातंत्र्या सेनिकांचे किमान वेतन १० हजारावरून २५ हजार करण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

२३) श्री. संजय सावकारे, वि.स.स. यांनी, “ खानदेश भूषण असणा-या कवयित्री बहिणाबाई चौधरी यांच्या स्मारकाला पूर्ण करण्यासाठी निधी उपलब्ध करून देण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

२४) ॲड. आशिष जयस्वाल, वि.स.स. यांनी, “ विदर्भातील धान उत्पादन शेतक-यांना दरवर्षी देण्यात येणारा बोनल या वर्षी न मिळणे, याबाबत शासनाने धोरण जाहीर करून शेतक-यांना न्याय देण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

याबाबत वित्त मंत्रालयाशी चर्चा करून सकारात्मक निर्णय घेण्यात येईल, असे मुख्यमंत्र्यांनी सांगितले.

२५) श्री. सुनील प्रभू, वि.स.स. यांनी, “ मुंबईतील दिंडोशी इथे शांताराम तलाव, कुरार पोलीस स्टेशन नगर भूभाग क्रमांक ८२५ या शासनाच्या मालकीच्या अंदाजे १५०० चौरस क्षेत्राच्या जागेवर इमारत बांधून सुसज्ज पोलीस स्टेशन उपलब्ध करून देण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

२६) श्रीमती माधुरी मिसाळ, वि.स.स. यांनी, “ विधिमंडळात २५ महिला आमदारांसाठी असलेले दालन अपुरे असल्यामुळे एक मोठे दालन देण्याची तसेच मंत्रालयातही महिला आमदारांना थांबण्याची पुरेशी जागा उपलब्ध नसल्यामुळे त्याची पूर्तता करण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

या दोन्ही मागण्यांवर सकारात्मक विचार करून त्वारित कायवाही केली जाईल, असे माननीय अध्यक्षांनी सांगितले.

२७) श्री. रोहित पवार, वि.स.स. यांनी, “ परदेशात विविध ठिकाणी असलेल्या राज्यातील ऐतिहासिक वस्तू परत आणण्यासाठी एका समितीची स्थापना करण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

२८) श्री. संभाजी पाटील-निलंगेकर, वि.स.स. यांनी, “ लातूर तसेत उस्मानाबाद जिल्ह्यांमधील मांजरा व तेरणा या नद्यामुळे अतिवृष्टीच्या काळात मोठे नुकसान होणे, त्यामुळे तिथे लागणा-या बऱे-जेची उंची किंवा साईड वॉल बांधण्याबाबत समिती स्थापन करण्याची तसेच लातूर जिल्हा शैक्षणिक राजधानी असल्यामुळे जिल्ह्याला नवे केंद्रीय विद्यापीठ मिळावे यासाठी शासनाने प्रस्ताव पाठविण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

२९) श्री. राजन साळवी, वि.स.स. यांनी, “ रेशन धान्य वितरण व्यवस्थेत वापरण्यात येत असलेल्या ई-पॉस मशिनचा संकर रत्नागिरी जिल्ह्यात वारंवार बंद पडण्यामुळे सणासुदीच्या काळात लोकांना स्वस्त धान्य उपलब्ध न होणे, त्यामुळे जुलै - ऑगस्ट महिन्यांचे धान्य वितरण करण्यासाठी ऑफलाईन पद्धत अवलंबविण्याचा निर्णय घेण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

३०) श्रीमती मनिषा चौधरी, वि.स.स. यांनी, “ वसईतील वॅसीन कंथोलिक को-ऑप. बँकेत सुमारे ३ कोटी २५ लाख रकमेचा अपहार झाल्याप्रकरणी सखोल चौकशी करून दौर्घाविरुद्ध फौजदारी कारवाई करण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

३१) श्री. महेश बालंदी, वि.स.स. यांनी, “ उलवे नोड येथे मुंबईवरून रोज हजारो गाड्यांद्वारे टाकण्यात येणारे डेब्रिज बंद करण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

३२) श्री. अमित साटम, वि.स.स. यांनी, “ जुहू ट्रान्समीटर स्टेशन, मिलिटरी मार्गद येथील वायरलेस स्टेशनमुळे आजूबाजूचा परिसर बाधित झाल्यामुळे लगतच्या गावठाण आणि कोळीवाडा परिसराचा पुनर्विकास थांबलेला असणे, यासंदर्भातील प्रतिबंध संरक्षण खात्याशी चर्चा करून दूर करण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

३३) श्री. नीलेश लंके, वि.स.स. यांनी, “ कोविड लॉकडाऊनच्या काळात वैद्यकीय किंवा इतर महत्तवाच्या कारणास्तव घराबाहेर पडलेल्या नागरिकांवर लावण्यात आलेला गुन्हा रद्द करण्याचा निर्णय तत्कालीन मंत्रिमंडळामध्ये होऊनही त्याबाबत अद्याप शासन निर्णय निघाला नसल्यामुळे तो तात्काळ काढण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

३४) श्री. प्रताप अडसड, वि.स.स. यांनी, “ स्वतंत्र भारताचे पहिले कृषी मंत्री डॉ. पंजाबराव देशमुख यांच्या अमरावती जिल्ह्यातील नांदगाव खंडेश्वर तालुक्यातील पापळ या गावी शासकीय कृषी महाविद्यालय मंजूर करण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

३५) कॅप्टन आर. तमील सेल्वन, वि.स.स. यांनी मांडलेला औचित्याचा मुद्दा प्रतिवेदन कक्षातील हिंदी प्रतिवेदकांची सर्व पदे रिक्त असल्यामुळे प्रलंबित आहे.

३६) श्री. भिमराव तापकीर, वि.स.स. यांनी, “ पुणे महानगरपालिकेमध्ये २३ गावांचा समावेश होण्यापूर्वी या ग्रामपंचायतीमध्ये करण्यात आलेली भरती चौकशी समितीने अवैध ठरविणे, या प्रकरणी सदर ग्रामपंचायतीमधील ६४२ कर्मचा-यांना पुन्हा पुणे महानगरपालिकेच्या सेवेमध्ये रुजू करून घेण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

३७) श्री. संजय केळकर, वि.स.स. यांनी, “ पालघर जिल्ह्याची निर्मिती होऊन ७ वर्ष झाली तरी जिल्ह्यामध्ये एकही नागरी रुग्णालय नसणे, जिल्हा रुग्णालयाचे काम तातडीने सुरु करण्याची तसेच मनोर येथील रुग्णालयाचे संथ गतीने सुरु असलेले काम तातडीने सुरु करण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

३८) श्री. विश्वनाथ भोईर, वि.स.स. यांनी, “ कल्याण इथल्या दुर्गाडी किल्ल्याची व्यवस्थितपणे डागडुजी करण्याची व त्याची पुनर्बाधणी करण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

३९) श्री. अभिमन्यु पवार, वि.स.स. यांनी, “ देशाच्या स्वातंत्र्यादिनाच्या अमृत महोत्सवानिमित्त हैदराबाद मुक्ती संग्रामातील तत्कालीन हैदराबाद प्रांतात असलेल्या तेलंगण, मराठवाडा आणि कर्नाटकातील हयात आणि हयात नसलेल्या स्वातंत्र्यासैनिकांच्या कुटुंबियांचा १६ सप्टेंबर रोजी संभाजीनगर इथं मुख्यमंत्र्यांच्या हस्ते सत्कार करण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

४०) श्री. शांताराम मोरे, वि.स.स. यांनी, “ भिवंडी वाडा, चिंचोटी कामन, अंजुर कशोडी या रस्त्यांची तातडीने दुरुस्ती करण्याची आवश्यकता, ” इ. बाबत औचित्याचा मुद्दा उपस्थित केला.

माननीय अध्यक्षांनी खालील घोषणा केली—

“महाराष्ट्राचे सन्माननीय मुख्यमंत्री व या सभागृहाचे नेते श्री.एकनाथ शिंदेजी यांनी विधान भवन इमारतीतील मध्यवर्ती सभागृहात स्वर्गीय हिंदूहृदयसम्राट बाळासाहेब ठाकरे यांचे तैलचित्र लावण्याबाबत पत्राद्वारे मागणी केलेली आहे. उक्त मागणीनुरुप विधान भवन येथील मध्यवर्ती सभागृहात पुढील तीन महिन्यांत स्वर्गीय हिंदूहृदयसम्राट बाळासाहेब ठाकरे यांचे तैलचित्र लावण्याचे काम पूर्ण करण्यात येईल.”

७. मुख्यमंत्र्यांनी, “ भारतीय स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव या विषयावर चर्चा ” उपस्थित केली आणि भाषण केले.

चर्चेत पुढील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला.

१) श्री. अजित पवार

२) श्री. बाळासाहेब थोरात

३) श्री. जयंत पाटील

४) श्री. छगन भुजबळ (भाषण अपूर्ण)

श्री. शंभुराज देसाई, वि.स.स. यांनी, “ सभागृहामध्ये गंभीर विषयावर चर्चा सुरु असताना दीर्घीकेतील अधिकारी चित्रपटगृहामध्ये बसल्यासारखे पायावर पाय टाकून बसले असणे, चित्रफीत तपासून अशा अधिका-यांवर कारवाई करणे, ” इ. बाबत मुद्दा उपस्थित केला.

चित्रफीत तपासून संबंधितांवर कारवाई करण्यात यावी, असे निदेश माननीय उपाध्यक्षांनी दिले.

भारतीय स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव या विषयावर चर्चा - (पुढे सुरु)

चर्चेत पुढील सन्माननीय सदस्यांनी भाग घेतला.

४) श्री. छगन भुजबळ (भाषण पूर्ण) ५) डॉ. विश्वजीत कदम

माननीय अध्यक्षांनीही उपरोक्त प्रस्तावावर आपल्या भावना व्यक्त केल्या.

प्रस्तावावरील चर्चा पूर्ण झाली असल्याचे माननीय अध्यक्षांनी सांगितले.

“ उस्मानाबाद येथील स्त्री रुग्णालयात खाट उपलब्ध नसल्याने स्वच्छता गृहामध्ये महिलेची झालेली प्रसुती, ” इ. बाबत उप मुख्यमंत्र्यांनी म.वि.स. नियम ४७ अन्वये निवेदन केले.

माननीय अध्यक्षांनी खालील घोषणा केली—

“ अधिवेशन कालावधीत विधान भवन परिसरात कायदा व सुव्यवस्थेचा प्रश्न निर्माण होऊ नये, यासाठी सन्माननीय सदस्यांच्या एकमेकांविषयाच्या आदर भावनेला धक्का पोहोचू नये याकरिता पाळण्याची शिस्त तसेच विधानभवन परिसरात शांतता व सुव्यवस्था राखण्याच्या दृष्टीने पाळावयाची तत्व याबाबत मार्गदर्शक तत्वे निश्चित करण्याकरिता खालीलप्रमाणे समिती गठीत करण्यात आली आहे.

अ. क्र.	समिती सदस्यांचे नाव	पद
१	मा. अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा	समितीचे अध्यक्ष
२	मा. उपसभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद	समितीचे सह अध्यक्ष
३	मा. मुख्यमंत्री	समिती सदस्य
४	मा. उप मुख्यमंत्री	समिती सदस्य
५	मा. संसदीय कार्यमंत्री	समिती सदस्य
६	मा. विरोधी पक्षनेता, विधानपरिषद	समिती सदस्य
७	मा. विरोधी पक्षनेता, विधानसभा	समिती सदस्य
८	सन्मा. जयंत पाटील, वि.स.स.	समिती सदस्य
९	सन्मा. विजय ऊर्फ बाळासाहेब थोरात, वि.स.स.	समिती सदस्य

१०	सन्मा. श्री. हितेंद्र ठाकूर, वि.स.स.	समिती सदस्य
११	सन्मा. श्री. प्रवीण दरेकर, वि.प.स.	समिती सदस्य
१२	सन्मा. अँड. अनिल परब, वि.प.स.	समिती सदस्य
१३	सन्मा. श्री. अमरनाथ राजूरकर, वि.प.स.	समिती सदस्य
१४	सन्मा. श्री. शशिकांत शिंदे, वि.प.स.	समिती सदस्य
१५	सन्मा. श्री. जयंत प्र. पाटील, वि.प.स.	समिती सदस्य
१६	सन्मा. श्री. कपिल पाटील, वि.प.स.	समिती सदस्य

कामकाजाच्या संदर्भात—

आजच्या कामकाज पत्रिकेत दर्शविलेल्या अर्धा-तास चर्चा तसेच अशासकीय ठराव पुढे ढकलण्यात येत असल्याचे माननीय अध्यक्षांनी सांगितले.

सत्रकाळातील कामकाजाचा आढावा—

माननीय अध्यक्षांनी, पावसाळी अधिवेशन काळातील कामकाजाचा आढावा सभागृहासमोर ठेवला.

पुढील अधिवेशनासंबंधी घोषणा—

माननीय अध्यक्षांनी, महाराष्ट्र विधानसभेचे पुढील अधिवेशन सोमवार, दिनांक १९ डिसेंबर, २०२२ रोजी नागपूर येथील विधान भवनात बोलवावे, अशी शिफारस राज्यपालांकडे करण्याचे ठरले आहे, असे घोषित केले.

सत्र समाप्तीसंबंधी घोषणा—

माननीय अध्यक्षांनी, सत्र समाप्तीसंबंधीचा राज्यपालांचा पुढील संदेश वाचून दाखविला - भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद १७४, खंड (२) उपखंड (क) अन्वये प्रदान करण्यात आलेल्या शक्तीचा वापर करून मी भगतसिंह कोश्यारी, महाराष्ट्राचा राज्यपाल, याद्वारे शुक्रवार, दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजीच्या सभागृहाच्या बैठकीच्या समाप्ती बरोबरच महाराष्ट्र विधानसभेचे सत्र संस्थगित करीत आहे.

विधानसभेचे अधिवेशन रात्री ८ वाजून ३१ मिनिटांनी संस्थगित झाले.

विधान भवन,
मुंबई,
दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२.

राजेंद्र भागवत,
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानसभा.

विवरण क्रमांक ८

महाराष्ट्र विधानसभेच्या नियम ८(१) अन्वये बुधवार, दिनांक १७ ऑगस्ट, २०२२ रोजी नामनिर्देशित केलेली सभाध्यक्षांची तालिका :—

- (१) श्री. संजय शिरसाट
- (२) श्री. कालिदास कोळंबकर
- (३) श्री. मनोहर चंद्रिकापूरे
- (४) श्री. शिरीष चौधरी

९१

विवरण क्रमांक ९

विविध समित्यांवर / संस्थांवर / मंडळांवर / विद्यापीठांवर
सदस्यांची निवडणूक व नामनियुक्ती

निरंक

विवरण क्रमांक-१०

विविध समित्यांच्या बैठकी

अ.क्र.	समितीचे नाव	बैठकीचा वार व दिनांक	बैठकीत झालेले कामकाज
(१)	(२)	(३)	(४)
(१)	कामकाज समिती	गुरुवार, दिनांक ११ ऑगस्ट २०२२	विधानसभा कामकाज सल्लागार समितीची बैठक गुरुवार, सल्लागार दि. ११ ऑगस्ट, २०२२ रोजी सकाळी १०.३० वाजता कक्ष क्रमांक ०४३, तळ मजला, विधान भवन, मुंबई येथे झाली सदरहू बैठकीत समितीने सन २०२२ च्या तृतीय (पावसाळी) अधिवेशनासंबंधात संसदीय कार्य विभागाकडून प्राप्त झालेल्या विनदिशेकर विचारविनिमय करून पुढील निर्णय घेतले :-
निर्णय			
<p>(१) सन २०२२ च्या तृतीय (पावसाळी) अधिवेशन बुधवार, दिनांक १७ ऑगस्ट ते गुरुवार, दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ या कालावधीत विधान भवन मुंबई येथे घेण्याचे निश्चित करण्यात आले.</p> <p>(२) प्रस्तूत अधिवेशनामध्ये लक्षवेधी सूचना (पहिला दिवस वगळता) दररोज सकाळी १०.०० ते ११.०० या वेळेत चर्चेकरीता घेण्यात याव्यात.</p> <p>(३) प्रश्नोत्तराचा तास घेण्यात यावा. विभागाकडून प्रलंबित तारांकित प्रश्नांची उत्तरे तात्काळ प्राप्त करून घेण्यात यावीत. तसेच प्रश्नोत्तरासंदर्भातील इतर अनुषंगिक कार्यवाही पूर्ण करण्यात यावी.</p> <p>(४) बुधवार दिनांक १७ ऑगस्ट, २०२२ रोजी मा.राष्ट्रपती व मा.उपराष्ट्रपती यांच्या निवडीसंदर्भात अभिनंदनपर प्रस्ताव घेण्यात यावा. यासंदर्भातील सर्व कार्यवाही ग्रंथालय कक्षामार्फत करण्यात यावी.</p> <p>(५) बुधवार दिनांक २४ ऑगस्ट, २०२२ रोजी सभागृहात शासनाने स्वातंत्र्याचा अमृतमहोत्सव कार्यक्रम चर्चा व प्रस्ताव</p>			

(१)	(२)	(३)	(४)
			मांडावा व ज्येष्ठ स्वातंत्र्यसेनानी, माजी खासदार व आमदार डॉ. भाई केशवराव धोंडगे यांच्या शतकपूर्ती निमित्त त्यांच्या संसदीय व सामाजिक कार्याचा गौरव करण्याबाबत्या प्रस्तावावर चर्चा आयोजित करण्यात यावी.
(६)			दिवंगत कृषी मंत्री, विधानपरिषदेचे माजी विरोधी पक्षनेते आणि माजी लोकसभा सदस्य भाऊसाहेब तथा पांडुरंगजी फुंडकर यांच्या जीवनकार्यावर आधारित “भूमिपूत्र” या स्मृतिप्रशंसाचे प्रकाशन समारंभ अधिवेशन कालावधीत आयोजित करण्यासंदर्भात मा.अध्यक्ष महोदयांनी निर्णय घ्यावा.
(७)			बुधवार दिनांक २४ ऑगस्ट, २०२२ रोजी अंतिम आठवडा प्रस्ताव चर्चेकरीता घेण्यात यावा. उक्त प्रस्तावावरील चर्चा अपूर्ण राहील्यास गुरुवार दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी उर्वरीत चर्चा घेण्यात यावी.
(८)			गुरुवार, दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी अशासकीय ठराव चर्चेकरीता घेण्यात यावेत.
(९)			सन्माननीय सदस्यांकरीता “कालजयी सावरकर” या लघुपटाचे आयोजन “ॲयनॉक्स थिएटर” अथवा अन्यत्र करण्याबाबत निर्णय घेण्यात यावा.
(१०)			औचित्याच्या मुद्यांबाबत मा.अध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा यांनी निर्णय घ्यावा.
(११)			अधिवेशन कालावधीत दररोज दोन विधयके चर्चेकरीत दर्शविण्यात यावीत.

विवरण क्रमांक १५
शासकीय विधेयकांसंबंधी सातिकीय माहिती.
सन २०२२ चे तुरीय (पाचवमात्ती) अधिवेशन

अ. क्र.	विधेयकांसंबंधी सज्जा आणि क्रमांक	विभाग	प्रभारी मंत्री	प्र.स्वरूपांचा दिवाळक	असाधारण ग्रन्थांचा प्रसिद्ध	पुरुषांचीला विशेषकांसंबंधी शास्त्राचा प्रताव	विधानसभेत समाज विनाक	विधानसभेत समाज विनाक	दुरुस्ताची सुचिवाणी-या शास्त्राचा संक्षेप	दुरुस्ताची सुचिवाणी-या शास्त्राचा संक्षेप	माहिती आंशिकम क्रमांक
(१)	सन २०२२ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १६ - महाराष्ट्र विज्ञान परिषद व प्रयोगात् समिती (मुख्यालय) विधेयक, २०२२	ग्रामविकास	श्री. गिरीश महाजन	१७ ऑगस्ट २०२२	विधानसभा २०२२	२३ ऑगस्ट २०२२	२५ ऑगस्ट २०२२	२५ ऑगस्ट २०२२	२५ ऑगस्ट २०२२	२५ ऑगस्ट २०२२	२५ ऑगस्ट २०२२
(२)	सन २०२२ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १७-महाराष्ट्र जिह्वा परिषद व प्रयोगात् समिती (इसरी सुधाराणा) विधेयक, २०२२	ग्रामविकास	श्री. गिरीश महाजन	१७ ऑगस्ट २०२२	विधानसभा २०२२	२३ ऑगस्ट २०२२	२५ ऑगस्ट २०२२	२५ ऑगस्ट २०२२	२५ ऑगस्ट २०२२	२५ ऑगस्ट २०२२	२५ ऑगस्ट २०२२
(३)	सन २०२२ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १८-महाराष्ट्र ग्रामविकास (मुख्यालय) विधेयक, २०२२	ग्रामविकास	श्री. गिरीश महाजन	१७ ऑगस्ट २०२२	विधानसभा २०२२	२३ ऑगस्ट २०२२	२५ ऑगस्ट २०२२	२५ ऑगस्ट २०२२	२५ ऑगस्ट २०२२	२५ ऑगस्ट २०२२	२५ ऑगस्ट २०२२

०४

सन	२०२२	विधानसभा चा ५६
सन	२०२२ चा	

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)	(९)	(१०)	(११)	(१२)	(१३)	(१४)
(४)	सन २०२२ चे विधानसभा विधेयक नगर विकास श्री एकनाथ शिंदे	२७ ऑगस्ट २०२२	विधारात चावळ,	२४ ऑगस्ट २०२२	२५ ऑगस्ट २०२२	२४ ऑगस्ट २०२२	२५ ऑगस्ट २०२२						
	क्रमांक १९-मंडळ महानारपणालिका आणि मंडळ महानारपणालिका (सुधारणा) विधेयक, २०२२												
(५)	सन २०२२ चे विधानसभा विधेयक नगर विकास श्री एकनाथ शिंदे	२७ ऑगस्ट २०२२	विधारात चावळ, खड्गा: विधारात चावळ, संभत करायात यावे.										
	क्रमांक २०-मंडळ सारपंथिष्ठा, नगर पालिका व अधिनियम नारा (सुधारणा) विधेयक, २०२२												
(६)	सन २०२२ चे विधानसभा विधेयक उच्च व श्री चंद्रकात तंत्र (दावा) क्रमांक २१-मंडळ सारपंथिष्ठा विधानप्रद इमारी सुधारणा) विधेयक, २०२२	१७ ऑगस्ट २०२२	विधारात चावळ, खड्गा: विधारात चावळ, संभत करायात यावे. (संभत)	१७ ऑगस्ट २०२२	१८ ऑगस्ट २०२२								
(७)	सन २०२२ चे विधानसभा विधेयक वित्त श्री. देवेंद्र कडणवारेस	१७ ऑगस्ट २०२२	विधारात चावळ, खड्गा: विधारात चावळ, संभत करायात यावे. (संभत)	१७ ऑगस्ट २०२२	१८ ऑगस्ट २०२२								
	क्रमांक २२-मंडळ वस्तू व सेवा कर (सुधारणा) विधेयक २०२२												

(૧)	(૨)	(૩)	(૪)	(૫)	(૬)	(૭)	(૮)	(૯)	(૧૦)	(૧૧)	(૧૨)	(૧૩)	(૧૪)
(૮)	(૨)	(૩)	(૪)	(૫)	(૬)	(૭)	(૮)	(૯)	(૧૦)	(૧૧)	(૧૨)	(૧૩)	(૧૪)
(૯)	સન ૨૦૨૨ ચે વિધાનસભા વિશેયક ક્રમાંક ૨૩-મહારાષ્ટ્ર (ક્રિટીય પુરવાળી) વિશેયક ૨૦૨૨	વિત્ત કફળાર્થીસ	શ્રી. દેસંદ અંગારસ	૨૩ અંગારસ ૨૦૨૨									
(૧૦)	સન ૨૦૨૨ ચે વિધાનસભા વિશેયક ક્રમાંક ૨૬-મહારાષ્ટ્ર વિધાનસભા (સમાપ્તિ ત અથ સમાપ્તિ) આધિ મહારાષ્ટ્ર વિધાનસભાદ (આજાક્ષ વ રાયાયક) યાંસે કેતન વ ખતો, મહારાષ્ટ્ર વિધાનસભાદ સરદારાંદે કેતન વ ખતો આપા મહારાષ્ટ્ર વિધાનસભાદ વિરોધી એક નેતાવાં કેતન વ ખતો (સુધરણા) વિશેયક, ૨૦૨૨	સંપરીય કાર્ય (દાદા) પાઠીલ	શ્રી. ચંદ્રકાંત અંગારસ ૨૦૨૨	૨૫ અંગારસ ૨૦૨૨									
(૧૧)	સન ૨૦૨૨ ચે વિધાનસભા વિશેયક ક્રમાંક ૨૭-મહારાષ્ટ્ર વિધાનસભા (સમાપ્તિ ત અથ સમાપ્તિ) આધિ મહારાષ્ટ્ર વિધાનસભાદ (આજાક્ષ વ રાયાયક) યાંસે કેતન વ ખતો, મહારાષ્ટ્ર વિધાનસભાદ સરદારાંદે કેતન વ ખતો આપા મહારાષ્ટ્ર વિધાનસભાદ વિરોધી એક નેતાવાં કેતન વ ખતો (સુધરણા) વિશેયક, ૨૦૨૨	સંપરીય કાર્ય (દાદા) પાઠીલ	શ્રી. ચંદ્રકાંત અંગારસ ૨૦૨૨	૨૫ અંગારસ ૨૦૨૨									
(૧૨)	સન ૨૦૨૨ ચે વિધાનસભા વિશેયક ક્રમાંક ૨૯-મહારાષ્ટ્ર (ક્રિટીય પુરવાળી) વિશેયક ૨૦૨૨	સામાન્ય પ્રશાસન	શ્રી. એકનાથ સિંહ	૨૫ અંગારસ ૨૦૨૨									

૧૦

विवरण क्रमांक - १२

संविधान सुधारणेच्या अनुसमर्थनाचा प्रस्ताव.

निरंक

***

विवरण क्रमांक - १३

पुरःस्थापित अशासकीय विधेयके

निरंक

***

९८

विवरण क्रमांक - १४

विचारात घेण्यात आलेले अशासकीय विधेयक

निरंक

***

विवरण क्रमांक - १५

भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २१३ (२) (क) अन्वये व म.वि.स. नियम १५९ (२) अन्वये अध्यादेश नापसंत करण्यासंबंधी प्रस्ताव

भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद २१३ (२) (क) अन्वये व म.वि.स. नियम १५९ (२) अन्वये सन २०२२ चे अध्यादेश क्र.३ नापसंत करण्यासंबंधी प्रस्तावाच्या आलेल्या एकूण ०४ सूचना, म.वि.स. नियम १५९ (२) अन्वये सन २०२२ चे अध्यादेश क्र.४ नापसंत करण्यासंबंधी प्रस्तावाच्या आलेल्या एकूण ०८ सूचना, म.वि.स. नियम १५९ (२) अन्वये सन २०२२ चे अध्यादेश क्र.५ नापसंत करण्यासंबंधी प्रस्तावाच्या आलेल्या एकूण ०८ सूचना, म.वि.स. नियम १५९ (२) अन्वये सन २०२२ चे अध्यादेश क्र.६ नापसंत करण्यासंबंधी प्रस्तावाच्या आलेल्या एकूण ०९ सूचना, म.वि.स. नियम १५९ (२) अन्वये सन २०२२ चे अध्यादेश क्र.७ नापसंत करण्यासंबंधी प्रस्तावाच्या आलेल्या एकूण ०४ सूचना, म.वि.स. नियम १५९ (२) अन्वये सन २०२२ चे अध्यादेश क्र.८ नापसंत करण्यासंबंधी प्रस्तावाच्या आलेल्या एकूण ०६ सूचना प्राप्त झाल्या.

अ.क्र (१)	अध्यादेश (२)	नियम (३)	प्रभारी सदस्य (४)
१ सन २२२ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक ३-महाराष्ट्र जिल्हा परिषद अनुच्छेद २१३ (२) (क) (२) अन्वये व म.वि.स. नियम १५९ (२) अन्वये अध्यादेश नापसंत करण्यासंबंधी प्रस्तावाच्या आलेल्या एकूण ०४ सूचना, म.वि.स. नियम १५९ (२) अन्वये सन २०२२ चे अध्यादेश क्र.४ नापसंत करण्यासंबंधी प्रस्तावाच्या आलेल्या एकूण ०८ सूचना, म.वि.स. नियम १५९ (२) अन्वये सन २०२२ चे अध्यादेश क्र.५ नापसंत करण्यासंबंधी प्रस्तावाच्या आलेल्या एकूण ०८ सूचना, म.वि.स. नियम १५९ (२) अन्वये सन २०२२ चे अध्यादेश क्र.६ नापसंत करण्यासंबंधी प्रस्तावाच्या आलेल्या एकूण ०९ सूचना, म.वि.स. नियम १५९ (२) अन्वये सन २०२२ चे अध्यादेश क्र.७ नापसंत करण्यासंबंधी प्रस्तावाच्या आलेल्या एकूण ०४ सूचना, म.वि.स. नियम १५९ (२) अन्वये सन २०२२ चे अध्यादेश क्र.८ नापसंत करण्यासंबंधी प्रस्तावाच्या आलेल्या एकूण ०६ सूचना प्राप्त झाल्या.	भारतीय संविधानाच्या (१) श्री. अजित पवार, वि.स.स. व पंचायत समित्या (सुधारणा) अन्वये व म.वि.स. नियम (३) श्री. अबू आजमी, वि.स.स. अध्यादेश, २०२२ १५९ (२) अन्वये (४) श्री. अमित झानक, वि.स.स.		
२ सन २०२२ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक ४-महाराष्ट्र नगरपरिषदा, नगरपंचायती व ओद्योगिक नगरी (सुधारणा) अध्यादेश, २०२२	भारतीय संविधानाच्या (१) श्री. अजित पवार, वि.स.स. अनुच्छेद २१३ (२) (क) (२) श्री. चेतन तुपे, वि.स.स. अन्वये व म.वि.स. नियम (३) श्री. छगन भुजबळ, वि.स.स. १५९ (२) अन्वये (४) श्री. अबू आजमी, वि.स.स. (५) श्री. बाळासाहेब थोरात, वि.स.स. (६) श्री. नाना पटोले, वि.स.स. (७) श्री. अस्लम शेख, वि.स.स. (८) श्री. अमित झानक, वि.स.स.		
३ सन २०२२ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक ५ - महाराष्ट्र ग्रामपंचायत (सुधारणा) अध्यादेश, २०२२	भारतीय संविधानाच्या (१) श्री. अजित पवार, वि.स.स. अनुच्छेद २१३ (२) (क) (२) श्री. चेतन तुपे, वि.स.स. अन्वये व म.वि.स. नियम १५९ (२) अन्वये (३) श्री. छगन भुजबळ, वि.स.स. नियम १५९ (२) अन्वये (४) श्री. अबू आजमी, वि.स.स. (५) श्री. बाळासाहेब थोरात, वि.स.स.		

(१)	(२)	(३)	(४)
		(६) श्री.नाना पटोले, वि.स.स.	
		(७) श्री.अस्लम शेख, वि.स.स.	
		(८) श्री.अमित झनक, वि.स.स.	
		(९) श्री.बाळासाहेब पाटील, वि.स.स.	
४	सन २०२२ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक ६ - महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ (सुधारणा) अध्यादेश, २०२२	भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद २१३ (२)(क) अन्वये व म.वि.स. नियम १५९ (२) अन्वये	(१) श्री.अजित पवार, वि.स.स. (२) श्री.चेतन तुपे, वि.स.स. (३) श्री.अबू आजमी, वि.स.स. (४) श्री.बाळासाहेब पाटील, वि.स.स.
५	सन २०२२ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक ७-मुंबई महानगरपालिका आणि महाराष्ट्र महानगरपालिका (सुधारणा) अध्यादेश, २०२२	भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद २१३ (२)(क) अन्वये व म.वि.स. नियम १५९ (२) अन्वये	(१) श्री.अजित पवार, वि.स.स. (२) श्री.चेतन तुपे, वि.स.स. (३) श्री.छगन भुजबळ, वि.स.स. (४) श्री.अबू आजमी, वि.स.स. (५) श्री.बाळासाहेब पाटील, वि.स.स. (६) श्री.अमित झनक, वि.स.स.
६	सन २०२२ चा महाराष्ट्र अध्यादेश क्रमांक ८-महाराष्ट्र जिल्हा परिषद व पंचायत समित्या (दुसरी सुधारणा) अध्यादेश, २०२२	भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद २१३ (२)(क) अन्वये व म.वि.स. नियम १५९ (२) अन्वये	(१) श्री.अजित पवार, वि.स.स. (२) श्री.चेतन तुपे, वि.स.स. (३) श्री.छगन भुजबळ, वि.स.स. (४) श्री.अबू आजमी, वि.स.स. (५) श्री.बाळासाहेब पाटील, वि.स.स. (६) श्री.अमित झनक, वि.स.स.

विवरण क्रमांक - १६

महाराष्ट्र विधानमंडळाच्या सन २०२२-२०२३ च्या

पुरवणी खर्चाच्या मागण्यांवरील चर्चा व मतदान

दिनांक २२ व २३ ऑगस्ट, २०२२ रोजी मागण्या मंजूर झाल्या.

पुरवणी मागण्यांवर चर्चेसाठी प्राथम्यक्रमात असलेले विभाग

अ.क्र (१)	विभागाचे नाव (२)	एकूण मागण्या (३)	मागण्यावर चर्चा व मतदानाचा दिनांक (४)
(अ)			
१	नगर विकास विभाग	३	
२	सार्वजनिक बांधकाम विभाग	६	
३	सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग	२	
४	नियोजन विभाग	२	
५	शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग	२	
६	ग्रामविकास विभाग	३	
७	आदिवासी विकास विभाग	२	
एकूण		२०	

दि. २२ ऑगस्ट, २०२२

दि. २३ ऑगस्ट, २०२२

(ब) दिनांक २२ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चारोधानंतर मतास टाकण्यात आलेल्या
पुरवणी खर्चाच्या मागण्या

अ.क्र	विभागांची नावे	एकूण मागण्या
(१)	सामान्य प्रशासन विभाग	४
(२)	गृह विभाग	७
(३)	महसूल व वन विभाग	४
(४)	कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग	४
(५)	वित्त विभाग	४
(६)	जलसंपदा विभाग	२
(७)	विधी व न्याय विभाग	१
(८)	उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग	२
(९)	अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग	३
(१०)	गृहनिर्माण विभाग	१
(११)	सार्वजनिक आरोग्य विभाग	२
(१२)	वैद्यकीय शिक्षण व औषधिद्रव्ये विभाग	१
(१३)	सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग	१
(१४)	उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग	२
(१५)	महिला व बालविकास विभाग	१
(१६)	पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग	१
(१७)	पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग	१
(१८)	अल्पसंख्याक विकास विभाग	१
(१९)	इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग	२
(२०)	मृद व जलसंधारण विभाग	१
एकूण मागण्या		४५

एकूण : (अ) २० . (ब) ४५ @ ६५

विवरण क्रमांक - १७

पुरवणी खर्चाच्या मागाण्यांवरील कपात सूचना

सन २०२२-२०२३ चे पुरवणी खर्चाच्या मागाण्यांवरील कपात सूचना

अ.क्र.	विभाग	एकूण	मान्य	अमान्य	चर्चा व
					मतदानाचा दिनांक
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
(१)	नगरविकास विभाग	७५	६९	६	
(२)	सार्वजनिक बांधकाम विभाग	७६	७३	३	दि. २२ ऑगस्ट, २०२२.
(३)	सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग.	१८	१७	१	
(४)	नियोजन विभाग	९	८	१	
(५)	शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग	१६	१६	-	
(६)	ग्रामविकास विभाग	३७	३४	३	दि. २३ ऑगस्ट, २०२२.
(७)	आदिवासी विकास विभाग	११	१०	१	
एकूण		२४२	२२७	१५	

अ.क्र.	प्राथम्यक्रमात नसलेल्या विभागांची नावे
(१)	सामान्य प्रशासन विभाग
(२)	गृह विभाग
(३)	महसूल व वन विभाग
(४)	कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
(५)	वित्त विभाग
(६)	जलसंपदा विभाग
(७)	विधि व न्याय विभाग
(८)	उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग
(९)	अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग
(१०)	गृहनिर्माण विभाग
(११)	सार्वजनिक आरोग्य विभाग
(१२)	वैद्यकीय शिक्षण व औषधिद्रव्ये विभाग
(१३)	सहकार, पणन व वस्त्रोद्योग विभाग
(१४)	उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
(१५)	महिला व बालविकास विभाग
(१६)	पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग
(१७)	पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग
(१८)	अल्पसंख्याक विकास विभाग
(१९)	इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग
(२०)	मृद व जलसंधारण विभाग

सदर विभाग

प्राथम्यक्रमात नसल्यामुळे

त्या विभागांवर कपात

सूचना स्विकारण्यात

आल्या नाहीत.

विवरण क्रमांक - १८**पुरवणी विनियोजन विधेयकावरील मुद्दे.**

सन २०२२ - २०२३ च्या पुरवणी विनियोजन विधेयक

(पुरवणी विनियोजन विधेयक दिनांक २३ ऑगस्ट, २०२२ रोजी संमत झाले)

पुरवणी विनियोजन विधेयकावरील मुद्दे

सदस्यांचे नाव	स्थिकृत	अस्थिकृत	एकूण
श्री. अंजित पवार, वि.स.स.	११	-	११
एकूण	११	-	११

१०६

विवरण क्रमांक - १९

अध्यक्षांना पदावरून दूर करण्याबाबतचा प्रस्ताव

(म.वि.स. नियम ११ अन्वये)

निरंक

* * *

१०७

विवरण क्रमांक - २०

उपाध्यक्षांना पदावरून दूर करण्याबाबतचा प्रस्ताव

निरंक

***

१०८

विवरण क्रमांक २१

मा. अध्यक्षांवर विश्वास व्यक्त करण्याबाबतचा प्रस्ताव

(म.वि.स. नियम २३ अन्वये)

निरंक

***

विवरण क्रमांक २२

एखाद्या व्यक्तीविरुद्ध करावयाच्या अभिकथनासंबंधी दिलेल्या सूचना

(म.वि.स. नियम ३५ अन्वये)

अ.क्र.	सूचना	ज्यांच्याविरुद्ध	विषय	दिनांक	शेरा
	देणा-या	सूचना दिली			
	सदस्यांचे नाव	त्यांचे नाव			
१.	श्री. सुहास कांदे, वि.स.स.	श्री. छगन भुजबळ, वि.स.स.	महाराष्ट्र शासनाच्या विधि व न्याय विभागाने त्यांच्याकडील प्रकरण क्रमांक R/९३/२०२१/A आणि R/१२८/२०२१/A ही प्रकरणे न्याय निवाड्याकरिता न्यायालयात असताना ३१/३/२०२२ रोजी विधि व न्याय विभागाने सदरचे प्रकरण मागे घेतल्याचे परिपत्रक काढले आहे.	२३ ऑगस्ट, अस्त्रीकृत २०२२	

***

विवरण क्रमांक २३

म.वि.स. नियम ४७ अन्वये मंत्रांनी केलेली निवेदने

अ.क्र.	मंत्री	विषय	सभागृहात निवेदन केल्याचा दिनांक
(१)	(२)	(३)	(४)
१.	श्री. चंद्रकांत पाटील, मा. उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री	रोजी सीईटी कक्षामार्फत B.Ed. व BHMCT या दोन विषयाची परीक्षा होणार असल्याबाबत.	१७ ऑगस्ट, २०२२
२.	श्री. एकनाथ शिंदे, मा. मुख्यमंत्री	दहीहंडीचा समावेश साहसी क्रीडा प्रकारामध्ये करणे तसेच गोविंदांचा विमा उतरवणे.	१८ ऑगस्ट, २०२२
३.	श्री. देवेंद्र फडणवीस, मा. उप मुख्यमंत्री	श्रीवर्धन, जि. रायगड येथील हरहिरेश्वर व भरडखोल या परिसरामध्ये दोन बोटींमध्ये एक तथा गृह मंत्री ४७ व इतर हत्यारे आढळून आल्याबाबत.	१८ ऑगस्ट, २०२२
४.	श्री. चंद्रकांत पाटील, मा. उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री	कोविड काळाच्या पार्श्वभूमीवर एफ.वाय., एस.वाय., टि.वाय च्या विद्यार्थ्यांकरिता विद्यापिठांमार्फत आयोजित करण्यात आलेल्या दीड महिन्यांचा ऑप्शनल ब्रिज कोर्स.	२४ ऑगस्ट, २०२२
५.	श्री. चंद्रकांत पाटील, मा. उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री	कोविड काळाच्या पार्श्वभूमीवर पॉलीटेक्नीकच्या विद्यार्थ्यांकरिता १५ ते ३० सप्टेंबर या कालावधीत आयोजित करण्यात येणारी परिक्षा.	२४ ऑगस्ट, २०२२
६.	श्री. सुधीर मुनगंटीवार,	वन्य जीवांच्या हल्ल्यामध्ये मनुष्य व इतर प्राणी मृत व जखमी झाल्यास देण्यात येणा-या	२४ ऑगस्ट, २०२२
७.	मा. वने मंत्री	अर्थसहाय्यात वाढ करणे.	
	श्री. अब्दुल सत्तार, मा. कृषी मंत्री	माझा एक दिवस माझ्या बळीराजासाठी अभियान राबविणे.	२५ ऑगस्ट, २०२२

***

१११

विवरण क्रमांक २४

सदस्यांचे वैयक्तिक स्पष्टीकरण

(म.वि.स. नियम ४८ अन्वये)

निरंक

* * *

११२

विवरण क्रमांक २५

नियम स्थगित करण्याबाबतचा प्रस्ताव

(म.वि.स. नियम ५७ अन्वये)

निरंक

* * *

विवरण क्रमांक २६

अर्था- तास चर्चा सर्वसाधारण

(म.वि.स. नियम ९४ अन्वये)

अ.क्र	सदस्यांचे नांव	विषय	सभगृहात चर्चा झाल्याचा दिनांक
(१)	(२)	(३)	(४)
१	श्री. राजन साळवी, वि.स.स.	“रत्नागिरी जिल्ह्यातील सह्याद्रिच्या पायथ्याशी व द-याखो-यात वसलेल्या धनगरवाडया आजतागायत मुलभूत सोयी-सुविधांपासून वंचित असणे, सदरहू मुलभूत सोयी-सुविधा धनगरवाडयाना पुरविण्याकरिता स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी दिनांक २ डिसेंबर, २०२१ रोजी मा. राज्यमंत्री सार्वजनिक बांधकाम विभाग यांच्याकडे पत्रव्यवहार करून वसंतराव नाईक तांडावस्तीची सातत्याने मागणी करणे, लोकप्रतिनिधिंच्या पत्राच्या अनुषंगाने धनगरवाडयाना मुलभूत सोयी-सुविधा पुरविण्याकरिता वसंतराव नाईक तांडावस्ती सुधार योजनेअंतर्गत निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत शासनाने प्राधान्याने लक्ष घालून तातडीने कार्यवाही करण्याची आवश्यकता.”	२५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी दिवसाच्या कामकाजात दर्शविण्यात आली होती. परंतु चर्चा झाली नाही.
२	श्री. कुणाल पाटील, वि.स.स.	“धुळे जिल्ह्यातील जिल्हा परिषदेच्या २६ शाठांच्या एकूण ६१ वर्ग खोल्या मोडकळीस आलेल्या असणे, तसेच ५ ते ६ शाळांची इमारत खिळखिळी झालेली असणे, मोडकळीस आलेल्या इमारती व वर्ग खोल्या पाढून त्या जागी नव्याने बांधकाम करण्याची आवश्यकता, त्यासाठी धुळे जिल्हा परिषदेने फेब्रुवारी, २०२२ मध्ये शासनास वर्ग खोल्या निर्लेखनाच्या प्रस्ताव दिलेला असून ५ महिन्यांचा कालावधी उलटूनही या प्रस्तावाला शासनाची मान्यता मिळालेली नसणे, तरी सदर प्रस्तावास तातडीने मान्यता देऊन त्यासाठी लागणारा निधी तातडीने मंजूर करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”	२५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी दिवसाच्या कामकाजात दर्शविण्यात आली होती. परंतु चर्चा झाली नाही.

११४

*** विवरण क्रमांक २७

मंत्रीमंडळावर अविश्वास व्यक्त करणारा प्रस्ताव

(म.वि.स. नियम ९५ अन्वये)

निरंक

***

११५

विवरण क्रमांक-२८

मंत्रीमंडळावर विश्वास व्यक्त करणारा प्रस्ताव

(म.वि.स. नियम २३ अन्वये)

निरंक

* * *

विवरण क्रमांक - २९

स्थगन प्रस्ताव

(म.वि.स. नियम १७ अन्वये)

अ.क्र.	सदस्यांचे नाव	विषय	निर्णय	सभागृहात उल्लेख केल्याची तारीख
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
(१)	श्री. अंजित पवार, वि.स.स.	जिल्हा नियोजन समितीच्या विकास निर्धार्षह, नगरविकास, ग्रामविकास, पर्यटन, अल्पसंख्याक, आदिवासी विकास व सामाजिक न्याय विभागाच्या विकासनिर्धोना स्थगिती दिल्याबाबत.	अमान्य	१७ ऑगस्ट, २०२२
(२)	श्री. नानाभाऊ पटोले, वि.स.स.	राज्यात ओला दुष्काळ जाहिर करून शेतक-यांना नुकसान भरपाई देण्याबाबत.	अमान्य	--"--
(३)	श्री. छगन भुजबळ, वि.स.स.	जिल्हा नियोजन समितीच्या विकास निर्धार्षह, नगरविकास, ग्रामविकास, पर्यटन, अल्पसंख्याक, आदिवासी विकास व सामाजिक न्याय विभागाच्या विकासनिर्धोना स्थगिती दिल्याबाबत.	अमान्य	--"--
(४)	श्री. बाळासाहेब थोरात, वि.स.स.	राज्यात ओला दुष्काळ जाहिर करून शेतक-यांना नुकसान भरपाई देण्याबाबत.	अमान्य	--"--

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
(५) श्री. धनंजय मुंडे, वि.स.स.	जिल्हा नियोजन समितीच्या विकास निर्धारित, नगरविकास, ग्रामविकास, पर्यटन, अल्पसंख्याक, आदिवासी विकास व सामाजिक न्याय विभागाच्या विकासनिर्धार्णांना स्थगिती दिल्याबाबत.		अमान्य	१७ ऑगस्ट, २०२२
(६) श्री. जयंत पाटील, वि.स.स.	जिल्हा नियोजन समितीच्या विकास निर्धारित, नगरविकास, ग्रामविकास, पर्यटन, अल्पसंख्याक, आदिवासी विकास व सामाजिक न्याय विभागाच्या विकासनिर्धार्णांना स्थगिती दिल्याबाबत.		अमान्य	--"--
(७) श्री. अंजित पवार, वि.स.स.	आदिवासी भागातील नागरीकांना आरोग्याच्या तसेच इतर सोयीसुविधा मिळण्याबाबत.		अमान्य (दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी निवेदन झाले.)	१८ ऑगस्ट, २०२२
(८) श्री. विजय वडेडीवार, वि.स.स.	राज्यात अपघाताच्या प्रमाणात दिवसेंदिवस वाढ होणे		अमान्य	--"--
(९) श्री. सुनिल केदार, वि.स.स.	राज्यात अपघाताच्या प्रमाणात दिवसेंदिवस वाढ होणे		अमान्य	--"--
(१०) श्री. विजय वडेडीवार, वि.स.स.	राज्यात अपघाताच्या प्रमाणात दिवसेंदिवस वाढ होणे		अमान्य	--"--
(११) श्री. सुनिल भुसारा, वि.स.स.	आदिवासी भागातील नागरीकांना आरोग्याच्या तसेच इतर सोयीसुविधा मिळण्याबाबत.		अमान्य (दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी निवेदन झाले.)	--"--

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
(१२)	डॉ. जितेंद्र आक्हाड, वि.स.स.	ठाणे येथील मुंब्रा-कळवा दरम्यान वाहतुकीची गंभीर परिस्थिती निर्माण झाल्याबाबत.	अमान्य	२२ ऑगस्ट, २०२२
(१३)	श्री. बाळासाहेब थोरात, वि.स.स.	मुंबईच्या वाहतुक पोलिसांच्या नियंत्रण कक्षाच्या व्हॉट्सअॅप (WhatsApp) क्रमांकावर पुन्हा २६/११ करु असा धमकीचा आलेला संदेश.	अमान्य	--"--
(१४)	प्रा. वर्षा गायकवाड, वि.स.स.	भंडारा जिल्ह्यातील कन्हाळमोह परिसरात दोघांनी पाशवी बलात्कार केल्याप्रकरणी.	अमान्य	--"--
(१५)	श्री. अंजित पवार, वि.स.स.	बारामती येथे श्री.शशिकांत कारंडे यांच्यावर झालेल्या प्राणघातक हल्यात त्यांचा मृत्यु झाल्याबाबत (दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी निवेदन झाले.)	अमान्य	--"--
(१६)	श्री. अंजित पवार, वि.स.स.	मुंबईतील श्री.संदेश दळवी या गोविंदाचा दहीहंडी दरम्यान जखमी होऊन सोमवार, दिनांक २२ ऑगस्ट, २०२२ रोजी झालेला मृत्यू.	अमान्य	२३ ऑगस्ट, २०२२
(१७)	श्री. अंजित पवार, वि.स.स.	मुंबईतील श्री.संदेश दळवी या गोविंदाचा दहीहंडी दरम्यान जखमी होऊन सोमवार, दिनांक २२ ऑगस्ट, २०२२ रोजी झालेला मृत्यू.	अमान्य	--"--

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
(१८) श्री. अबू आजमी, वि.स.स.	मुंबईस्थित मानखुर्द शिवाजीनगर विधानसभा क्षेत्रात दिवसेंदिवस कायदा व सुव्यवस्थेचा प्रश्न निर्माण होऊन खून, बलात्कार, दरोडे सारख्या गुन्ह्यांमध्ये होत असलेली वाढ.		अमान्य	२४ ऑगस्ट, २०२२
(१९) श्री. अंजित पवार, वि.स.स.	मंगळवार, दिनांक २३ ऑगस्ट, २०२२ रोजी विधानभवन प्रवेशद्वाराजवळ शेतक-याने केलेला आत्महत्येचा प्रयत्न.		अमान्य	२४ ऑगस्ट, २०२२
(२०) श्री. अबू आजमी, वि.स.स.	मुंबई स्थित मानखुर्द-शिवाजीनगर विधानसभा क्षेत्रात दिवसेंदिवस कायदा व सुव्यवस्थेचा प्रश्न निर्माण होऊन खून, बलात्कार, दरोडे सारख्या गुन्ह्यांमध्ये झालेली वाढ.		अमान्य	२५ ऑगस्ट, २०२२
(२१) श्री. अंजित पवार, वि.स.स.	उसमानाबाद स्त्री रुग्णालयात महिलेची प्रसूती स्वच्छतागृहात झाल्याबाबत.		अमान्य (दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी निवेदन झाले.)	--"--
(२२) श्री. अंजित पवार, वि.स.स.	वसंतराव नाईक शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय यवतमाळ येथील विद्यार्थ्यांच्या रॅण्डिंगबाबत.		अमान्य	--"--

विवरण क्रमांक - ३०

सभागृहात उपस्थित करण्यात आलेले औचित्याचे मुद्दे

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव	थोडक्यात विषय	सभागृहात उपस्थित केल्याचा दिनांक
(१)	(२)	(३)	(४)
१.	ॲड. राहुल कुल, वि.स.स.	पुणे जिल्ह्यातील दोंड तालुक्यातील यवत पोलीस १८ ऑगस्ट, २०२२ स्टेशनच्या नवीन बांधकामास जागा उपलब्ध करून देण्याबाबत.	
२.	श्री. शेखर निकम, वि.स.स.	कोयना जलविद्युत प्रकल्पाला ६० वर्षाहून अधिक वर्षे होऊनही या कोयना प्रकल्पाला न्याय न मिळाल्याबाबत.	— ” —
३.	श्री. रविंद्र वायकर, वि.स.स.	जोगेश्वरी विधानसभा क्षेत्रातील आरे वसाहतीमधील २७ आदिवासी पाड्यांना जोडणारे जवळपास ४५ किमी. लांबीच्या अंतर्गत रस्त्याची दुरुस्ती गेल्या अनेक वर्षांपासून करण्यात न आल्याबाबत.	— ” —
४.	श्री. चेतन तुपे, वि.स.स.	हडपसर विधानसभा मतदार संघातील वाहतूक कोंडीचा आणि रस्ते दुरुस्तीचा गंभीर प्रश्न तातडीने सोडविण्याबाबत.	— ” —
५.	श्री. सिध्दार्थ शिरोळे, सायबर चोरट्यांनी व्यवसायाचा बहाणा वि.स.स.	अॅनलाईन करून गेल्या ४ महिन्यांत पुणे शहरातील १४०० नागरीकांना लाखो रुपयांचा आर्थिक गंडा घातल्याबाबत.	— ” —
६.	श्री. सुनिल शेळके, वि.स.स.	मोजे कोथुर्णे, ता.मावळ, जि.पुणे येथील बेपत्ता झालेल्या ७ वर्षाच्या मुलीचा मृतदेह आढळून आल्याबाबत.	— ” —
७.	श्री. प्रताप सरनाईक, वि.स.स.	राज्य शासनाने दहिंडी स्पर्धेत भाग घेणा-या स्पर्धेकांना विम्याचे कवच न देता तहयात विम्याचे कवच देण्याबाबत.	— ” —

(१)	(२)	(३)	(४)
८.	श्री. महेश लांडोगे, वि.स.स.	पिंपरी-चिंचवड शहराचा विकास होण्यासाठी अस्तित्वात १८ ऑगस्ट, २०२२ असलेले पिंपरी-चिंचवड नवनगर विकास प्राधिकरण सुरु करण्याबाबत.	
९.	डॉ. देवराव होळी, वि.स.स.	जलसंधारण महामंडळ, औरंगाबाद यांच्यावतीने आकांक्षीत योजनेतील गडचिरोली जिल्ह्यातील आलापल्ली चामोर्शी, सिरोंचा अहेरीसह अन्य तालुक्यात ३२ कोल्हापुरी बंधा-यांच्या दिलेल्या कामांची चौकशी करण्याबाबत.	— ” —
१०.	श्री. सुनिल कांबळे, वि.स.स.	पुणे शहराच्या तात्कालीन परिस्थितीमुळे नागरीकांना २५ ऑगस्ट, २०२२ टॅक्स भरणे शक्य व्हावे म्हणून महानगरपालिकेच्या मुख्य सभेमध्ये ठराव पारित करणे.	
११.	श्रीमती श्वेता महाले, खामगाव जालना या रेल्वे मार्गासाठी राज्य शासनाने वि.स.स.	हिस्सा भरण्याबाबत.	— ” —
१२.	अॅड. राहुल कुल, वि.स.स.	दॉंड (जि. पुणे) तालुक्यासाठी स्वतंत्र विभागीय कार्यालय सुरु करण्याबाबत	— ” —
१३.	अॅड. राहुल कुल, वि.स.स.	दॉंड तालुक्यातील नवीन जिल्हा न्यायालय सुरु करण्याबाबत.	— ” —
१४.	श्रीमती सरोज आहिरे, नाशिक जिल्ह्यातील एकलहरे औषिणक ऊर्जा वि.स.स.	प्रकल्पातील स्टेज-१ मधील २ संच कालबाब्य झाल्याबाबत.	— ” —
१५.	श्री. अजय चौधरी, वि.स.स.	अभ्यूत्य नगर काळा चौकी येथील म्हाडा वसाहतीमध्ये अपूरा पाणीपुरवठा होत असल्याबाबत.	— ” —
१६.	श्री. चेतन तुपे, वि.स.स.	पुणे महानगरपालिकेच्या ताब्यात असलेले अनेक आरक्षित असलेल्या भूखंडांमध्ये अवैद्य धंदे सुरु असल्याबाबत.	— ” —

(१)	(२)	(३)	(४)
१७.	श्री. सचिन कल्याणशेटी, वि.स.स.	राज्यामध्ये महाराष्ट्र शासन व स्कायमेट या संस्थेच्या २५ ऑगस्ट, २०२२ माध्यमातून एकूण २०६१ महसूल मंडळामध्ये स्वयंचलित हवामान केंद्र उभे असल्याबाबत.	
१८.	श्री. संजय पोतनीस, सांताकुळ पूर्व मुंबई येथील सी.एस.टी. रोड ते हंसभुग्रा वि.स.स.	रोडवर मुंबई महानगरविकास प्राधिकरणाचे काम सुरु असल्याबाबत.	— ” —
१९.	श्री. दिपक चक्काण, माण, खटाव, आटपाडी, जत, कवटेमहांकाळ व सांगोला वि.स.स.	या तालुक्यातील राहत्या गावात मोफत अथवा सवलतीच्या दरात शैक्षणिक सुविधा मिळण्याबाबत.	— ” —
२०.	श्री. सुभाष धोटे, वि.स.स.	तोहगाव (ता. गोंडपिंपरी, जि. चंद्रपूर) येथे शेर्ळीचा मृत्यू झाल्याबाबत.	— ” —
२१.	श्री. सुभाष देशमुख, सोलापूर शहरातील गुंठेवारी खरेदी विक्री व्यवहार वि.स.स.	त्वरीत सुरु होण्याबाबत.	— ” —
२२.	श्री. प्रताप सरनाईक, अग्नीवीर भरती चाचणीत तरुणाचा मृत्यू झाल्याबाबत. वि.स.स.		— ” —
२३.	श्री. नितीनकुमार देशमुख, वि.स.स.	मराठवाडा आणि विदर्भातील शेतक-यांचे नैराश्य व त्यातून उद्भवणा-या संदर्भात.	— ” —
२४.	डॉ. विश्वजित कदम, कडेगांव (जि.सांगली) येथे पूर्वी प्राथमिक आरोग्य वि.स.स.	केंद्राबाबत.	— ” —
२५.	डॉ. भारती लक्ष्मकर, वर्सोवा येथील वेसावे खाडीमध्ये ५५ लाख क्युबिक वि.स.स.	मीटर एवढा गाळ साचलेला असल्याबाबत.	— ” —
२६.	श्री. ज्ञानराज चौगुले, भारतीय स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव साजरा करीत वि.स.स.	असताना स्वातंत्र्य सैनिकांचे पाल्य (कर्मचारी) यांना पदोन्नती व वेतनवाढ मिळण्याबाबत.	— ” —

(१)	(२)	(३)	(४)
२७.	श्री. संजय सावकारे, कवयीत्री बहिणाबाई चौधरी यांच्या स्मारकाला जिल्हा २५ ऑगस्ट, २०२२ वि.स.स.	नियोजनाच्या माध्यमातून स्मारक पूर्ण करण्यासाठी निधी उपलब्ध करून देण्याबाबत.	
२८.	अॅड. आशिष जैस्वाल, वि.स.स.	विदर्भातील धान उत्पादक शेतक-यांना न्याय मिळण्याबाबत.	— ” —
२९.	श्री. सुनिल प्रभू, वि.स.स.	मुंबईतील पश्चिम उपनगरातील दिंडोशी येथील १५०० चौरस मीटर भूखंडावर उत्तम अशी पोलीस स्टेशनची सुसज्ज इमारत बांधण्याबाबत.	— ” —
३०.	श्री. रोहित पवार, वि.स.स.	युरोप खंडातील छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या संबंधित अनेक ऐतिहासिक वास्तु व तत्कालीन ऐतिहासिक दस्तऐवज तसेच स्मृती राज्यात परत आणण्याबाबत.	— ” —
३१.	अॅड. अशोक पवार, महाराष्ट्राची अस्मिता, स्फूर्तीस्थान आणि स्वराज्यरक्षक वि.स.स.	श्री. छत्रपती संभाजी महाराज यांच्या कार्यकर्तृत्वाला साजेसे जागतिक दर्जाचे स्मारक वढु बु., ता. शिरुर व तुळापूर ता. हवेली येथे उभारण्याबाबत.	— ” —
३२.	श्री. कुणाल पाटील, धुळे महानगर पालिकेतील ११ गावांमध्ये कोणत्याही वि.स.स.	प्रकारचा विकास करण्यात आला नसल्याबाबत.	— ” —
३३.	श्री. संभाजी निलंगेकर-पाटील,	लातूर आणि उस्मानाबाद या जिल्ह्यांमध्ये मांजरा आणि तेरणा अशा दोन नद्या असून शेतक-यांचे नुकसान टाळण्यासाठी बॅरेजेची उंची किंवा साईड वॉल बांधण्याबाबतचा अहवाल तज्ज्ञ समितीने सादर करण्याबाबत.	— ” —
३४.	श्री. राजन साळवी, वि.स.स.	रेशन धान्य वितरण व्यवस्थेत वापरण्यात येत असलेल्या ई-पास मशीनचा सर्व्हर रन्नागिरी जिल्ह्यात वारंवार बंद पडत असल्याबाबत.	— ” —

(१)	(२)	(३)	(४)
३५.	श्रीमती मनिषा चौधरी, वि.स.स.	पालघर जिल्ह्यातील वसरई येथील बँसीन कॅथोलिक २५ ऑगस्ट, २०२२ को.-आप. बँकेत सुमारे ३.२५ कोटी रुपये आपहार झाल्याची सखोल चौकशी करण्याबाबत.	
३६.	श्री. महेश बालदी, वि.स.स.	उलवे नोड हे नवी मुंबई जवळचे आणि सिडकोचे नवे विकसित होणा-या शहराच्या बाजूला विद्युप होणारे डेव्हिजचे ठिगारे शासनाने सिडको व पोलिसांना आदेश देऊन थांबविण्याबाबत.	— ” —
३७.	श्री. अमित साटम, वि.स.स.	जुहू ट्रान्समीटर स्टेशन, मिलीटरी रोड येथील वायरलेस ट्रान्समीटर स्टेशनमुळे त्याच्या आजूबाजूचा परिसर बाधित झाला असल्यामुळे एसआरए, गावठाण आणि कोळीवाडा यांचा थांबलेला पुनर्विकास करण्याबाबत.	— ” —
३८.	श्री. निलेश लंके, वि.स.स.	कोविडच्या काळामध्ये ज्यांच्यावर आय.पी.सी. कलमानुसार गुन्हे दाखल करण्यात आलेल्या नागरीकांवरील गुन्हे मागे घेण्याबाबत.	— ” —
३९.	श्री. प्रताप अडसड, डॉ. पंजाबराव वि.स.स.	देखमुख यांच्या स्मरणार्थ पापळ येथे शासकीय कृषी महाविद्यालयास मंजुरी देण्याबाबत.	— ” —
४०.	श्री. भिमराव तापकीर, वि.स.स.	पुणे महानगरपालिकेमध्ये ६४२ ग्रामपंचायत कर्मचा-यांना पुन्हा सेवेमध्ये रुजू करून घेण्याबाबत.	— ” —
४१.	श्री. प्रशांत बंब, वि.स.स.	श्री साईबाब संस्थान शिर्डी यांच्या आस्थापनेवर १६८७ कंत्राटी पद्धतीने काम करणा-या कामगारांपैकी १०५२ कर्मचा-यांना नियुक्ती दिली असून उर्वरित ५९८ कर्मचा-यांना लवकरात लवकर संस्थानाच्या कारभारामध्ये कायम स्वरूपी नियुक्ती करण्याबाबत.	— ” —
४२.	श्रीमती वर्षा गायकवाड, वि.स.स.	धारावी येथील नागरीकांना पीएपीच्या माध्यमातून घरे उपलब्ध करून देण्याबाबत.	— ” —

(१)	(२)	(३)	(४)
४३.	श्री. संजय केळकर, पालघर जिल्ह्यात आदिवासी दुर्गम भागामध्ये जिल्हा २५ ऑगस्ट, २०२२ वि.स.स.	दुर्गम भागामध्ये जिल्हा २५ ऑगस्ट, २०२२ रुग्णालय सुरु करण्याबाबत.	
४४.	श्री. विश्वनाथ भोईर, कल्याण येथील दुर्गाडी किल्ल्याची तसेच तेथील वि.स.स.	दुर्गाडी किल्ल्याची तसेच तेथील मंदिराची डागडुजी व पुनर्बाधणी करण्याबाबत.	— ” —
४५.	श्री. अभिमन्यु पवार, वि.स.स.	देशाच्या स्वातंत्र्याचे अमृत महोस्तव वर्ष साजरे करण्यात आले त्याच धर्तीवर राज्य शासनाने मराठवाडा मुक्ति संग्राम लढ्यातील स्वातंत्र्यसैनिक यांच्या संग्रामाचा गौरव करण्यासाठी मराठवाडा मुक्तिसंग्राम अमृत महोस्तव वर्ष साजरा करण्याबाबत.	— ” —
४६.	श्री. शांताराम मोरे, भिवंडी येथील भिवंडी वाडा, चिंचोटी कामन, अंजूर वि.स.स.	भिवंडी या रस्त्यांची लवकरात लवकर डागडुजी करण्याबाबत.	— ” —

१२६

विवरण क्रमांक ३१

औचित्याच्या मुद्द्यांवरील माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे.

निरंक

*****

१२७

विवरण क्रमांक ३२

पॉईंट ऑफ इन्फॉरमेशनच्या माध्यमातून मा. सदस्यांनी उपस्थित केलेल्या मुद्यांसंभार्त
मा. अध्यक्षांच्या निदेशानुसार संबंधित मंत्र्यांनी केलेली निवेदने

निरंक

*****

विवरण क्रमांक ३३

अल्पकालीन चर्चा

(म.वि.स. नियम १०१ अन्वये)

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव	विषय	चर्चा झाल्याची तारीख
(१)	(२)	(३)	(४)
१.	<p>सर्वश्री अजित पवार, “अमरावती जिल्ह्यात मेळघाट हा अतिदुर्गम जयंत पाटील, आदिवासी पट्टा असणे, मेळघाटामध्ये अद्यापही धनंजय मुंडे, मुलभूत सोई सुविधांचा अभाव असून दिनांक बाळासाहेब थोरात, १५ जुलै ते १५ ऑगस्ट, २०२२ दरम्यानच्या अजय चौधरी, एका महिन्यात १८ मुलांचा कुपोषणाने मृत्यु वि.स.स. झालेला असणे, याबाबत मा. उच्च न्यायालयाने नाराजी व्यक्त केलेली असून शासनाने त्वरीत कार्यवाही करण्याची सुचना केलेली असणे, या भागात पदस्थापना दिलेले ५० टक्के डॉक्टर कमी मानधन मिळत असल्यामुळे कामावरच येत नसणे, स्त्रीरोग तज्ज्ञ व बालरोग तज्ज्ञ गेल्या ६ महिन्यापासून मेळघाटामध्ये आलेले नसणे, डॉक्टरांच्या निवासाच्या समस्या हे प्रमुख कारण असणे, मात्र आरोग्य विभागातील समन्वयाचा अभाव ही मुख्य समस्या असणे, मेळघाटमधील आरोग्य सुविधांविषयी उच्च न्यायालयात अनेक याचिका प्रलंबित असणे, या याचिकांमध्ये मेळघाट भागातील बालके आणि गरोदर मातांसाठी तज्ज्ञ, पोषण आणि आरोग्य सुविधांची मागणी केलेली असणे, या ठिकाणी बरेचसे मृत्यु पाण्याशी संबंधित समस्यांमुळे झाल्याचे दिसून येत असणे, पिण्यायोग्य पाणी उपलब्ध होत नसल्याचे स्थानिक नागरीकांच्या भेटीअंती दिसून येणे, एकूणच आदिवासींच्या मदतीसाठी तातडाने काय उपाययोजना करता येतील याबाबत मा. उच्च न्यायालयाने निर्देश दिलेले असणे, अल्पमुदतीच्या योजना राबविण्याची सुचना केलेली असणे, यामध्ये काही सामाजिक संस्थांचा सहभाग करून घेण्याविषयीही सुचित केलेले असणे, मेळघाटमधील आदिवासींच्या मुलभूत प्रश्नांविषयी शासनाने करावयाच्या उपाययोजना व शासनाची प्रतिक्रिया.”</p>		<p>२५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली.</p>

१२९

विवरण क्रमांक ३४

अल्पकालीन चर्चेच्या सूचनेवरील अधिक माहिती सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे.

(म.वि.स. नियम १०१ अन्वये)

निरंक

*****

विवरण क्रमांक ३५

लक्ष्यवेधी सूचना (म.नि.स. नियम १०१ अन्वये)

प्राप्त झालेल्या एकूण सूचना : ८६२
 अमान्य झालेल्या सूचना : ७६८
 मान्य झालेल्या सूचना : ९४

अ. क्र.	थोडक्यात विषय	सदस्यांची नावे	चर्चा झाल्याचा दिनांक
(१)	(२)	(३)	(४)
(१)	<p>“अंबाजोगाई (जि.बी.ड) ग्रामीण पोलीस स्टेशनच्या हद्दीत सर्व प्रकारचे अवैध श्रीमती नमिता मुंडडा, श्री. अबू आजमी, धंदे मोठ्या प्रमाणात सुरु असणे, प्रतिबंधित गुटखा, मटका, जुगार, अवैध/ वि.स.स. बनावट दारूविक्री जोरात सुरु असणे, पोलीस निरिक्षक यांनी आर्थिक लाभामुळे अभय दिल्याने सर्वत्र अवैध धंदे फोफावले असणे, पोलीस निरिक्षक श्री. वासुदेव मोरे यांनी दिनांक ८ जुलै, २०२२ रोजी अंबाजोगाई तालुक्यातील वरपगाव शिवारात बनावट दारूच्या कारखान्यावर छापा मारून बनावट दारूसह बाटल्या आणि त्यासाठी लागणारे साहित्य असा एकूण रु. ३,४६,०००/- रुपयांचा मुद्देमाल जप्त केला असणे, या कारवाईच्या दुस-याच दिवशी म्हणजे दिनांक ९ जुलै, २०२२ रोजी राज्य उत्पादन शुल्क विभागाच्या अंबाजोगाई येथील पथकाने वरपगाव शिवारात त्याच बनावट दारूच्या कारखान्यावर छापा मारला असणे, आदल्या दिवशीच ग्रामीण पोलिसांनी कारवाई केलेली असताना</p>	<p>सदस्यांची नावे</p> <p>दिनांक</p>	<p>चर्चा झाल्याचा दिनांक</p> <p>१८ ऑगस्ट, २०२२</p> <p>रोजी चर्चा झाली</p>

(१)	(२)	(३)	(४)
	<p>दुस-या दिवशी राज्य उत्पादन शुल्क विभागाने तेथून बनावट दारूसह बाटल्या आणि त्यासाठीची सामग्री असा एकूण रु.२,२३,४४०/- रुपयांचा मुद्देमाल जप्त केला असणे, विशेष म्हणजे अंबाजोगाई ग्रामीण पोलिसांनी आदल्या दिवशी फरार म्हणून दाखवलेला रोहित राजू चव्हाण हा कारखाना मालक त्या ठिकाणी उपस्थित असणे, त्यामुळे सदर प्रकरणात अंबाजोगाई ग्रामीण पोलिसांची कारवाई संशयास्पद असणे, पोलिसांनी तिथेच सोडून दिलेली बनावट दारू, कारखाना मालक रोहित चव्हाणला अटक न करणे, जागा मालकाचा नामोल्लेख टाळणे आणि पोलीस निरिक्षक यांची संशयास्पद भूमिका यामुळे या प्रकरणात मोठी आर्थिक उलाढाल झाल्याची शक्यता असणे, त्यामुळे वरील प्रकरणात पोलीस निरिक्षक यांची अंबाजोगाई येथील वादग्रस्त कारकिर्दीची चौकशी करून तातडीने सर्व अवैध धंदे बंद करण्याची आवश्यकता, यावर शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया.”</p>		२७
(२)	<p>“अहमदनगर जिल्ह्यातील जिल्हा परिषद शाळा खोल्यांची मोठ्या प्रमाणात श्री. प्राजक्त तनपूरे, विस्स.</p> <p>झालेली पटडड, या शाळेतील खोल्या धोकादायक झाल्यामुळे ब-याच ठिकाणी शाळांच्या प्रांगणात व उघड्या जागेत सुरु असलेले वर्ग, मात्र शिर्डी येथील साईबाबा संस्थाने वर्ग खोल्यांच्या बांधकामासाठी दिलेला १० कोटी रुपयांचा निधी या कामांच्या प्रशासकीय मान्यतेअभावी गेल्या पाच वर्षांपासून अखर्च्यात असणे, यामुळे पालकांमध्ये पसरलेला तीव्र असंतोष, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”</p>	<p>दिनांक १८ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली</p>	

(१)	(२)	(३)	(४)
(३)	<p>“महाराष्ट्रातील गोली १२ वर्षे रगडलेल्या मुंबई-गोवा महामार्गाचे विकासकाम सर्वश्री सुनिल प्रभू, शेखर निकम, दिनांक अद्याप पूर्ण झाले नसल्याची बाब माहे ऑगस्ट, २०२२ च्या पहिल्या आठवड्यात डॉ. जितेंद्र आळ्हाड, सर्वश्री. अजित पवार, १८ ऑगस्ट, २०२२ निर्दर्शनास येणे, सदरहू महामार्ग मृत्युचे सापळे बनले असून निकृष्ट दर्जाचे जयंत पाटील, छगन भुजबळ, दिलोप रोजी चर्चा झाली काम झाले असल्याने आतापर्यंत सुमारे अडीच हजार लोकांनी प्राण गमावले वळसे-पाटील, हसन मुशीफ, अनिल असणे, सदर मुंबई-गोवा महामार्गाचे काम दहा टप्प्यात विभागून देण्यात येणे, पाटील, यशवंत माने, दिपक चव्हाण, अबू त्यापैकी ९ टप्प्यांच्या कामांची जबाबदारी राज्य शासनाच्या सार्वजनिक बांधकाम आजमी, भास्कर जाधव, वि.स.स. विभागाकडे असणे, पनवेल ते इंदपूर दरम्यान निकृष्ट दर्जाची कामे झाल्याने रस्त्यावर खड्डे पढून अपघात होणे, ठेकेदारांच्या अनेक चूका अपघातास कारणीभूत ठरणे, अपघातात मृत पावलेल्या मृतांच्या एकाही नातेवाईकाना राष्ट्रीय महामार्ग प्राधिकरणाने कोणतीही नुकसान भरपाई देण्यात न येणे, चुकीच्या नियोजनामुळे परशुराम घाट धोकादायक असल्यामुळे दरड कोसळण्याच्या असंख्य घटनांमुळे या परिसरातील सुमारे १२ हजार ग्रामस्थ जीव मुठीत घेऊन रहात असणे, वारंवार दरड कोसळल्याने अनेक दिवस महामार्गाची वाहतुक बंद करावी लागल्याने लाखो वाहन चालक व प्रवासी जनतेची गैरसोय होणे, सदरहू महामार्गाचे काम वेळेत पूर्ण न झाल्याने महामार्गातील अंदाजपत्रकीय खर्चात प्रचंड वाढ होणे, याबाबत मा.उच्च न्यायालयाने शासनावर ताशेरे ओढूनही अद्याप त्याची शासनाकडून गंभीर दखल घेण्यात आली नसणे, याकडे झालेले शासनाचे अक्षम्य दुर्लक्ष, परिणामी मुंबई व कोकणवासीय जनतेत निर्माण झालेला असंतोष, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया.”</p>		४४

(१)	(२)	(३)	(४)
(४)	<p>“अंध, अपंग, निराधार, विधवा व परितक्या या सारख्या वंचित घटकांसाठी श्री. सुनिल कांबळे, वि.स.स.</p> <p>संजय गांधी निराधार योजना त्याचप्रमाणे वृद्ध व्यक्तींसाठी श्रावणबाळ या शासनाच्या योजना आधार ठरत असणे, माहे ऑगस्ट, २०१९ च्या शासनाने काढलेल्या आदेशानुसार या सर्व लाभार्थ्यांना दरवर्षी २१ हजार रुपयाचा उत्पन्नाचा दाखला देण्याची अट घातलेली असणे, अंध, अपंग, ज्येष्ठ नागरिक या घटकांना उत्पन्नाचा दाखला मिळविताना अनेक अडचणींचा सामना करावा लागत असणे, त्यामुळे दरवर्षी सादर कराव्या लागणा-या उत्पन्नाच्या दाखल्याची अट रद्द करावी अशी मागणी लाभार्थ्यांकडून केली जात असणे, शासनाच्या या योजनांसाठी घातलेली २१ हजार रुपये उत्पन्नाची अट मुळातच अव्यवहार्य असणे, कारण २१ हजार रुपये उत्पन्नामध्ये कोणताही नागरिक आपली गुजराण करू शकत नाही, त्यामुळे या उत्पन्नाच्या अटीमध्ये वाढ करून उत्पन्नाची मर्यादा एक लाख रुपयापर्यंत करण्याची आवश्यकता असणे, सध्याच्या आर्थिक परिस्थितीत या लाभार्थ्यांना जे मासिक मानधन एक हजार रुपये मिळत आहे ते सुद्धा अपुरे पडत असणे म्हणून त्या मानधनामध्ये वाढ करून २ हजार रुपये करण्याची आवश्यकता असणे, श्रावणबाळ व इतर शासकीय योजनांसाठी ज्येष्ठ नागरिकांची ६५ वर्ष वयाची अट ६० वर्ष करण्याची आवश्यकता असणे, संजय गांधी निराधार योजनेच्या लाभार्थ्यांना दरवर्षी उत्पन्नाचा दाखला देण्याची अट रद्द करण्याची आवश्यकता तसेच त्यांना देण्यात येणारे मानधन एक हजार रुपये वरून दोन हजार रुपये करण्याची आवश्यकता व ज्येष्ठ नागरिकांचे लाभार्थ्यांचे वय ६५ वर्षावरून कमी करून साठ वर्षापर्यंत करण्याची आवश्यकता, यावर शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया.”</p>	<p>दिनांक २२ ऑगस्ट, २०२२</p> <p>रोजी चर्चा झाली</p>	१४

(१)	(२)	(३)	(४)
(५)	<p>“लातूर जिल्ह्यात खरीप हंगाम सन २०२२ मध्ये ९०% पेक्षा अधिक क्षेत्रावर श्री. अभिमन्यु पवार, श्रीमती नमिता मुंदडा, सोयाबीन सह इतर खरीप पिकांची पेरणी पूर्ण झाली असणे, माहे जून व जुलै सर्वश्री छगन भुजबळ, अजित पवार, २२ ऑगस्ट, २०२२ महिन्यामध्ये उगवलेली कोवळी पिके शंखी गोगलगायने खाऊन फस्त केल्याने जयंत पाटील, दिलीप-वळसे पाटील, रोजी चर्चा झाली सदरील पिके पूर्णत: नष्ट झाली असणे, नैसर्गिक आपत्ती (NDRF/SDRF) धनंजय मुंडे, डॉ. जितेंद्र आळ्काड, सर्वश्री. च्या मदतीच्या निकषात पिकावर होणारी कीड, हल्ले ही बाब समाविष्ट असून कैलास घाडगे-पाटील, धिरज देशमुख, शंखी गोगलगायमुळे झालेल्या नुकसानीची बाब समाविष्ट नसल्याने शेतक-यांना ऋतुराज पाटील, अमित देशमुख, अमित नुकसानीपेटी (NDRF/SDRF) अंतर्गत मदतीचा प्रस्ताव शासनास सादर करता झानक, कुणाल पाटील, विकास ठाकरे, येत नसल्याचे जिल्हा व तालुका स्तरीय महसूल प्रशासनाकडून सांगण्यात येणे, सुरेश वरपुडकर, मोहन हंबर्डे, जितेश खरीप, २०१७ मध्ये बोंडअळीच्या प्रादुर्भावामुळे कापूस पिकांचे व तुडतुडे रोगामुळे अंतापूरकर, वि.स.स. धान पिकांचे झालेल्या नुकसानीपेटी बाधित शेतक-यांना नैसर्गिक आपत्तीच्या निकषांत आर्थिक मदत देण्याबाबत राज्य शासनाने महसूल व वन विभागाच्या दिनांक १७ मार्च, २०१८ रोजीच्या शासन आदेशानुसार बोंडअळीच्या नुकसानीची आर्थिक मदत बाधित शेतक-यांना शासनाने वितरित करणे, सदर बोंडअळीच्या मदतीच्या धर्तीवर शंखी गोगलगायमुळे झालेल्या पीक नुकसानीची आर्थिक मदत बाधित शेतक-यांना मंजूर करण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी शासनाकडे निवेदनाद्वारे मागणी केले असणे, सततधार पावसामुळे शेतकरी दुबार पेरणी करू न शकले असणे, खरीप हंगामातील मशागत ते पेरणी पर्यंतचा संपूर्ण खर्च वाया गेल्याने तसेच खरीप उत्पन्नाची आशाच मावळली असल्याने कुटुंबाच्या उपर्याविकेच्या चिंतने शेतकरी हताश झाला असणे, बोंड अळीच्या धर्तीवर शंखी गोगलगाय मुळे खरीप पिकांच्या नुकसानीचे नैसर्गिक आपत्ती अंतर्गत पंचनामे करून बाधित शेतक-यांना NDRF / SDRF अंतर्गत नुकसान भरपाई देण्याबाबत शासनाने करावयाची कायवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”</p>	दिनांक २२ ऑगस्ट, २०२२	४४

(१)	(२)	(३)	(४)
(६)	<p>“कर्नाळा नागरी सहकारी बँक, पनवेल (ता.पनवेल, जि.गायगड) या बँकेतील सर्वश्री महेश बालदी, प्रशांत ठाकूर, अध्यक्ष तसेच प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष सहभागी असणा-या संचालक व अधिका- समीर कुणावार, श्रीमती मनिषा चौधरी, २२ ऑगस्ट, २०२२ -यांनी कोट्यवधी रुपयांचा आर्थिक घोटाळा केला असल्याचे सिद्ध होणे, श्री. अमित साटम, वि.स.स. रोजी चर्चा झाली रिझाल्फ बँक ऑफ इंडियाचे उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी यांनी केलेल्या तपासणीमध्ये बँकेने मंजूर केलेल्या कर्ज प्रकरणामध्ये गंभीर आक्षेप नोंदविल्याचे निर्दर्शनास आले असणे, सदर आर्थिक घोटाळ्यात बँकेच्या अध्यक्षांना अटक झाली असणे, जवळपास एक वर्षांपेक्षा जास्त कालावधी होवूनसुधा बँकेतील प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष सहभागी असलेल्या संचालक व अधिका-यांवर अद्यापपर्यंत कोणतीच कारवाई झाली नसणे, सदर बँकेतील घोटाळ्यासंदर्भात वारंवार निवेदनाद्वारे व सभागृहात निर्दर्शनास आणून सुधा शासनामार्फत जाणून-बुजून दुरुक्ष केले जात असणे, सदर घोटाळ्याचा तपास आर्थिक गुन्हे अन्वेषण विभागाकडे वर्ग केला जात असणे, बँकेतील खातेदार व ठेवीदारांना त्यांची बँकेत ठेवलेली रक्कम तातडीने देण्याची व सदर गैरव्यवहारात सहभागी असणा-या संचालक व अधिका-यांवर कठोर कारवाई करावयाची नितांत गरज, यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”</p>	दिनांक रोजी चर्चा झाली	
(७)	<p>“उर्ध्व गोदावरी प्रकल्प अहवालाला चतुर्थ सुधारित प्रशासकीय मान्यता देणेवाबत सर्वश्री छगन भुजबळ, अजित पवार, स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी दिनांक ४ ऑगस्ट, २०२२ वा त्यासुमारास शासनाकडे जयंत पाटील, दिलीप वळसे-पाटील, २२ ऑगस्ट, २०२२ मागणी केलेली असणे, नाशिक जिल्ह्यातील उर्ध्व गोदावरी प्रकल्प (UGP) धनंजय मुंडे, डॉ. जितेंद्र आळ्हाड, वि.स.स. रोजी चर्चा झाली अहवालास चतुर्थ सुप्रमा मिळण्यासाठी सदरचा प्रस्ताव माहे मार्च, २०२१ मध्ये राज्यस्तरीय तांत्रिक मान्यता समितीकडून शासनास सादर झाला असणे, सदरच्या प्रस्तावावर दिनांक २४ फेब्रुवारी, २०२२ रोजीच्या व्यय अग्रक्रम समिती बैठकीत</p>	दिनांक रोजी चर्चा झाली	२४

(१)	(२)	(३)	(४)
	<p>चर्चा होऊन हा विषय राज्य मंत्रिमंडळ बैठकीमध्ये मान्यतेसाठी सादर करण्याचा निर्णय झालेला असणे, राज्य मंत्रिमंडळ बैठकीमध्ये विषय घेण्यासाठी मुख्य सचिव यांनी SLTAC च्या त्रुटीची पूरता करण्याची सूचना केली असणे, त्यानुसार विभागाने माहे ऑगस्ट, २०२२ मध्ये SLTAC चा मान्यता प्राप्त करून राज्य मंत्रीमंडळ बैठकीसाठी प्रस्ताव सादर केलेला असणे, या प्रकल्पावर मंजूर सुधारित प्रशासकीय मान्यतेइतका खर्च झालेला असणे, सुधारित प्रशासकीय मान्यतेवेक्षा जास्त खर्च करण्यास परवानगी नसल्याने नाशिक जिल्ह्यातील ऊर्ध्व गोदावरी प्रकल्पांतर्गतची दिंडोरी तालुक्यातील धोंडाळपाडा, ननाशी, मांजरपाडा (देवसाने), गोळशी, महाजे यासह इतर प्रवाही वळण योजनांची अर्धवट कामे पूर्ण होऊ शकत नसणे, त्याचप्रमाणे पुणेगाव-दरसवाडी, दरसवाडी-डोंगरगाव कालवा विस्तारीकरण व काँक्रीटीकरण आणि ओझरखेड डावा कालव्याची अपूर्ण कामे मार्गी लागण्यासाठी सदर प्रकल्पाला सुप्रमा मिळणे अत्यंत आवश्यक असणे, जलसिंचनाच्या या कामांना विलंब लागत असल्यामुळे शेतक-यांमध्ये निर्माण झालेला असंतोष, यावर शासनाने करावयाची कायवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”</p>		५८
(८)	<p>“मंगळवेढा तालुक्यातील (जि.सोलापूर) दुष्काळी २४ गावांचा प्रश्न वारंवार श्री. समाधान अवताडे, वि.स.स.</p> <p>उद्भवणे, सदर २४ गावांमध्ये मंगळवेढा तालुक्यातील शिरसी, लेंडवेचिंचाळे, आंधळगाव, लक्ष्मी दहीवाडी, पाटखळ, भाळवणी, हाजापुर, शैलेवाडी, खुपसंगी, रेवेवाडी, खडकी, मेटकरवाडी, रड्डे, निवोणी, खवे, तळसंगी, जालीहाळ, हिवरगाव, नंदेश्वर, जुनोनी, भोसे, सिद्धनकेरी, जिती, येड्राव या गावांचा समावेश असणे, सदर गावामधील दुष्काळ कायमस्वरूपी निवारणासाठी मंगळवेढा उपसा सिंचन</p>	<p>दिनांक २२ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली</p>	

(१)	(२)	(३)	(४)
योजना राबविण्याचा निर्णय तत्कालीन शासनाकडून घेण्यात येणे, सदर निर्णयामुळे या गावातील तब्बल १११२० हेक्टर क्षेत्र ओलिताखाली येणार असणे, सदर निर्णयाच्या अनुषंगाने दर सूची सन २०१३-१४ नुसार शासन निर्णय दिनांक ६ सप्टेंबर, २०१४ अन्वये रुपये ५३०.०४ कोटीची प्रशासकीय मान्यता देणे, परंतु प्रशासकीय मान्यता मिळून देखील काम वेळेवर चालू न झाल्यामुळे तेथील नागरिकांकडून उच्च न्यायालयात जनहित याचिका दाखल करण्यात येणे, सदर याचिकेवर सुनावणीदरम्यान मा.उच्च न्यायालयाने शासनास सदर प्रकल्प त्वारित मार्गी लावण्याचे आदेश देणे, सदर आदेशानंतर देखील योजना कागदावरच असल्याने न्यायालयाच्या आदेशाचे पालन केले नसल्याचे उघडकीस येणे, सदर योजना ही उजनी उजवा कालवा कि.मी. ११ मधून कालव्याद्वारे गुंजेगाव बऱेज मध्ये पाणी सोडून गावात दोन टप्प्यात १११२० हेक्टर सिंचन क्षेत्र निर्माण करण्याचे असणे, सदर योजनेस शासन पत्र दिनांक १४ मार्च, २०२० अन्वये अटी शर्तीनुसार तत्त्वतः मान्यता दिलेली असणे, सदर अटी शर्तीनुसार या प्रकल्पास भीमा उजनी प्रकल्प अंतर्गत पाणी उपलब्ध असून शासन निर्णय दिनांक २६ नोव्हेंबर, २०२१ नुसार पाणी उपलब्ध होणे, नव्याने प्रशासकीय मान्यता, प्रस्तावाची तांत्रिक तपासणी पूर्ण करून रुपये ५७८.१५ कोटी रक्कमेचा प्रस्ताव महामंडळाकडून दिनांक १२ जुलै, २०२१ नुसार सादर करण्यात येणे, तसेच अटीप्रमाणे शासनाकडे सदरचे प्रकरण क्रमांक १०१/२०१९ अन्वये सुधारित प्रशासकीय मान्यतेकरीता प्रलंबित असणे, महामंडळाकडून महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण यांची मान्यता देण्याबाबतचा प्रस्ताव देखील शासनाकडे प्रलंबित असणे, याबाबत मागील सन २०२१ च्या हिवाळी अधिवेशनात कपात	६४८		

(१)	(२)	(३)	(४)
	<p>सुचनेद्वारे तसेच सन २०२२ च्या अर्थसंकल्पीय अधिवेशनात मांडून देखील शासनाने हा प्रकल्प त्वरित चालू करणार असल्याचे आश्वासित करणे, सदरचा प्रकल्प त्वरित चालू न झाल्यास येणा-या सार्वत्रिक निवडणुकीत पुऱ्हा बहिष्कार टाकणार असल्याचे ग्रामस्थांनी निश्चित केलेले असणे, तत्कालीन शासनाने अंतिम मान्येतेसाठी सदरच्या प्रकरणाकडे जवळपास वर्षभरापासून केलेले दुर्लक्ष, यामुळे जनतेत निर्माण झालेला असंतोष, शासनाने त्यांच्याकडील मंगळबेढा उपसा सिंचन योजनेचे संबंधित सर्व मान्येतेच्या प्रस्तावास त्वरित मान्यता देऊन योजना कार्यान्वित करण्यासंबंधी करावयाची उपाययोजना व कार्यवाही.”</p>		
(९)	<p>“दिनांक १४ ऑगस्ट, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास शिवसंग्राम संघटनेचे अध्यक्ष सर्वश्री सुनिल केदार, विजय वडेडीवार, दिनांक व मराठा समाजाचे नेते विनायक मेटे मुंबईत असलेल्या बैठकीसाठी जात डॉ. जितेंद्र आळाड, सर्वश्री अंजित पवार, २२ ऑगस्ट, २०२२ असतांना त्यांच्या गाडीला मुंबई-पुणे द्रुतगती मार्गावर भिषण अपघात होणे, जयंत पाटील, छगन भुजबळ, दिलीप रोजी चर्चा झाली त्यांना उपचारासाठी रुणालयात दाखल करण्यात येणे, उपचारादरम्यान रुणालयात वळसे-पाटील, हसन मुशीफ, अनिल विनायक मेटे यांचे निधन होणे, मात्र या अपघातानंतर गोल्डन अवर मध्ये पाटील, यशवंत माने, शेखर निकम, दिपक कै.मेटे यांना मदत मिळालेली नसल्याचे निर्दर्शनास येणे, १०० नंबर वर चक्काण, श्रीमती यामिनी जाधव, श्री. प्रताप अनेकदा फोन करुनसुधा फोन उचलला नसणे, एक तासानंतर रुणवाहिका सरनाईक, श्री. अबू आजमी, वि.स.स. येणे, वेळेवर उपचार न मिळाल्याने आणि एक तास कोणतीही मदत मिळालेली नसल्यामुळे विनायक मेटेंचा मृत्यु घातपातामुळे झालेला असल्याची भावना नागरिकांत निर्माण होणे, तसेच चंद्रपूर-गडचिरोली मार्गावर सावली तालुक्यातील किसाननगर जवळ दिनांक १२ ऑगस्ट, २०२२ रोजी रात्री गाईला वाचीविण्याच्या प्रयत्नात बोलेरो या वाहनाने रस्त्यावर उभा असलेल्या या ट्रकला जोरदार धडक दिल्याने त्यात पती-पत्नीसह चार जणांचा मृत्यू होणे, या गंभीर अपघातात</p>	२०	

संख्या	(१)	(२)	(३)	(४)
१५०६-१६०८	<p>अनुप तांडूरवार व त्याची पत्नी माहेश्वरी तांडूरवार तसेच मनोज तीर्थिगिरवार,</p> <p>व्यावसायीक पंकज बागडे या चार व्यक्तींचा घटनास्थळीच मृत्यू होणे, अनुप आणि त्याच्या पत्नीचा या अपघातात मृत्यू झाल्याने त्यांचा तीन वर्षीय मुलगा व वृद्ध आई पोरके होणे तसेच पंकज बागडे हा सुधा एकलता एक मुलगा असल्याने त्याचे कुटूंब सुधा पोरके होणे, त्यामुळे सदर अपघातातील ठार झालेल्या चार जणांच्या कुटूंबाला मुख्यमंत्री सहायता निधीमधून प्रत्येकी १० लाख रुपये आर्थिक मदत मिळण्याची मागणी असणे, तसेच माजी आमदार विनायक मेटे यांच्या झालेल्या अपघाताची सहोल चौकशी करून दोषीवर तात्काळ कारवाई करण्याची जनमानसातून होत असलेली मागणी, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”</p>			
(१०)	<p>“भारतीय राज्यघटनेच्या मार्गदर्शक तत्वातील अनुच्छेद ४६ नुसार समाजातील डॉ. किरण लहामटे, वि.स.स.</p> <p>दुर्बल घटकांच्या विशेषत: अनुसूचीत जाती आणि अनुसूचीत जमाती यांच्या शैक्षणिक, सामाजिक आणि आर्थिक विकास करण्याकरिता आणि त्यांच्यावर होणारा सामाजिक अन्याय आणि सर्व प्रकारचे शोषण यापासून संरक्षण देण्यास शासन कटिबद्ध आहे अशी तरतूद असणे, शासनाने नेमलोल्या सुकथनकर समितीच्या शिफारशीनुसार आदिवासी समाजास त्यांच्या लोकसंख्येच्या प्रमाणात नियतव्य देण्याची तरतूद राज्याने सन १९९३-९४ च्या अर्थसंकल्पापासून स्वीकारलेली असतानाही वित्त विभागाच्या दिनांक २७ जानेवारी, २०१७ च्या शासन निर्णयानुसार खर्चाचे वर्गीकरण अनिवार्य खर्च आणि कार्यक्रम खर्च असे करणे, सन २०१७-२०१८ च्या अर्थसंकल्पापासून आदिवासी उप योजनेत कार्यक्रम खर्चात अनिवार्य स्वरूपाचा खर्च (वेतन, पेन्शन इ.) वर्गीकृत करण्यास सुरुवात</p>	दिनांक २२ ऑगस्ट, २०२२	संख्या रोजी चर्चा झाली	४०

(१)	(२)	(३)	(४)
	<p>करणे, त्यामुळे कार्यक्रम खर्चात या अनिवार्य खर्चाचा समावेश झाल्याने आदिवासी विकासाचे विविध कार्यक्रम आणि योजना राबविण्यास अल्प प्रमाणात निधी उपलब्ध होणे, आदिवासी समाजाच्या उत्तीर्णाठी लोकसंघेच्या प्रमाणात निधी उपलब्ध होत आहे असे जरी प्रत्यक्ष दिसत असले तरी तो विकासात्मक कामावर न दिसता आस्थापना विषयक बाबी या अनिवार्य खर्चात न दाखवता कार्यक्रम खर्चात दाखविल्यामुळे दिसणे, सन २०२०-२०२१ च्या अर्थसंकल्पात या आस्थापना विषयक अनिवार्य खर्चाचे प्रमाण २२.६२% असणे आणि त्यात दरवर्षी वाढ होत असणे, विभागाचा आश्वासित नियतव्यय यात मात्र फक्त ५% वाढ होणे, साहजिकच आस्थापना विषयक अनिवार्य खर्चाच्या दबावामुळे हळू-हळू कार्यक्रम खर्च कमी होत असल्याने आदिवासी समाज पुढील काळात शासनाच्या विविध विकासात्मक योजनांपासून विचित्र राहण्याची शक्यता निर्माण होणे, यामुळे आदिवासी समाज, लोकप्रतिनिधी, बुद्धीवंत, अभ्यासक यांच्यामध्ये पसरलेली नाराजी त्यामुळे आदिवासी उप योजनेतील हे वर्गीकरण सन २०१७-२०१८ च्या पूर्वीप्रमाणे ठेवण्याची आवश्यकता असणे, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही आणि उपाययोजना.”</p>		०९८
(११)	<p>“भारतीय स्वातंत्र्याला ७५ वर्ष पूर्ण झालेली असून गेल्या ७५ वर्षात केंद्रात व सर्वश्री प्रताप सरनाईक, दौलत दरोडा, राज्यात विविध राजकीय पक्षांची सरकारे स्थापन झालेली असणे, प्रादेशिक वि.स.स. राजकीय पक्ष व तात्कालीन सरकारने महाराष्ट्राच्या खेड्यापाड्यामध्ये व प्रामुख्याने आदिवासी पाडगांमध्ये नागरी सुविधा देण्याची पोकळ आश्वासने देणे, परंतु, राज्यातील महानगरांमध्ये सुविधांसाठी करोडो रुपयांचा निधी खर्च करीत असताना शहरीकरणाचे उदात्तीकरण प्रत्येक सरकारने केलेले असणे, अद्यापही साधे</p>	दिनांक २३ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली.	

(१)	(२)	(३)	(४)
	<p>रस्तेही उपलब्ध नसणे, पिण्याच्या पाण्यासाठी साध्या विहिरी उपलब्ध नसणे, सुलभ शौचालय व महिलांसाठी शौचालय नसणे, सार्वजनिक विद्युत पोलही नसणे, अशा अवस्थेमध्ये राज्य चालवित असताना स्वातंत्र्याच्या पूर्वसंघेला पालघर जिल्ह्यातील मोरखाडा येथे रुग्णालयात जाण्यासाठी रस्ता नसल्याने गावातील गावकरी एका गर्भवती महिलेला कावडीतून घेऊन जात असताना त्या महिलेची वाटेतच प्रसुती होऊन तिची दोन्ही जुळी मुले गतप्राण झाल्याच्या बातम्या विविध वृत्तपत्रांमधून वाचल्यानंतर मन विषणु होणे, शहरीकरणाने व्यापलेल्या ओवळा-माजियजा विधानसभा मतदारसंघामध्ये २७ आदिवासी पाडे असून लोकप्रतिनिधी म्हणून गेल्या अनेक वर्षांपासून काम करीत असताना कधी वनखात्याची अडचण तर कधी शासकीय अधिका-यांची अनाऱ्या असल्यामुळे ह्या आदिवासी पाडयांमध्ये रस्ते, पाणी पुरवठा, शौचालय, विज पुरवठा, इ. अनेक कामे होऊ शकलेली नसणे, गेल्या महिन्यातच शिवसेना-भा.ज.प. युतीचे शिंदे-फडणवीस सरकार या राज्यात सत्तेवर आल्यानंतर या दुर्गम भागातील कामांसाठी निधीची व वनखात्यासह इतर शासकीय मंजुरीची एक विशेष योजना राबविण्याबाबत शासनाने तातडीने केलेली वा करावयाची कार्यवाही, शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका.”</p> <p>“अकोला (शिवणी) येथील विमानतळ विस्तारीकरणाचे काम गेल्या अनेक श्री. रणधीर सावरकर, वि.स.स.</p>		
(१२)	<p>वर्षांपासून केवळ खाजगी जमीन भूसंपादनाअभावी रखडलेले असणे, हवाई वाहतुकीअभावी पश्चिम विदर्भातील औद्योगिक व आर्थिक विकास खुटणे, पश्चिम विदर्भाचा विकास साधण्याच्या दृष्टीने अकोला विमानतळाची स्थापना सन १९४३ साली होणे, राज्यातील तत्कालीन २० विमानतळापैकी एक अकोला</p>	दिनांक २३ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली.	५८९

(१)	(२)	(३)	(४)
	<p>विमानतळ असणे, विमानतळाची धावपट्टी विस्तारित करण्यासाठी आवश्यक ६०.६८ हे. जमीन डॉ.पंजाबराव देशमुख कृषी विद्यापीठ, अकोला यांचेकडून हस्तांतरित झालेली असणे, तथापि, आवश्यक २०.२४ हेक्टर खाजगी जमीन अद्याप संपादित न झाल्याने विमानतळ विस्तारीकरणाचे काम रखडणे, खाजगी जमीन संपादनासाठी सुमारे ७८.९९ कोटी रुपये मागणी प्रस्ताव शासन मंजुरीच्या प्रतिक्षेत असणे, त्यामुळे राज्य शासनाकडून खाजगी जमीन अधिग्रहण करण्यात चालदक्त होणे, सदर विमानतळ तातडीने सुरु झाल्यास पश्चिम विदर्भातील अकोला, यवतमाळ, बुलढाणा, वाशिम, हिंगोली या पाच जिल्ह्यांचा विकास साध्य होणे, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया.”</p>		
(१३)	<p>“मुंबई शहरातील मागाठाणे ते गोरेगाव पूर्व, साईबाबा कॉम्प्लेक्स येथेपर्यंत श्री. अतुल भाटखळकर, वि.स.स. असणारा १२० फुटी विकास नियोजन रस्ता हा “विशेष पायाभूत सुविधा प्रकल्प” म्हणून घोषित करण्याची मागणी स्थानिक लोकप्रतिनिधीकडून होत असणे, सन १९९२ सालच्या विकास आराखडग्यात सदर नियोजन रस्ता अस्तित्वात असणे, परंतु अद्यापवेतो या रस्त्यावर मोठ्या प्रमाणावर अतिक्रमणे असल्याने हा रस्ता विकसित झालेला नसणे, त्यामध्ये लोखंडवाला, कांदिवली येथील विकास नियोजन रस्ता केवळ विकसित झाला असणे, क्रांतीनगर, कुरार, आप्यापाडा हे विभाग अत्यंत दाटीवाटीचे असल्याने तेथे कायम वाहतुकीच्या समस्या निर्माण होत असणे, त्यामुळे सुकर वाहतुकीच्या दृष्टीने या १२० फुटी विकास नियोजन रस्त्याचे महत्त्व लक्षात घेता हा विशेष प्रकल्प म्हणून तात्काळ घोषित करण्याची गरज असणे, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”</p>	दिनांक २३ ऑगस्ट, २०२२	४६ रोजी चर्चा झाली.

(१)	(२)	(३)	(४)
(१४)	<p>“धुळे जिल्ह्यातील दुग्ध व्यवसाय संबंधित पशुपालकांच्या अनेक मागण्या शासन श्री. कुणाल पाटील, श्रीमती मेघना दरबारी प्रलंबित असणे, गेल्या १८ वर्षांत राज्यस्तरावर पशुधन पर्यवेक्षकाचे बोर्डीकर-साकोरे, सर्वश्री अमित देशमुख, २३ ऑगस्ट, २०२२ एकही पद भरण्यात आलेले नसून जे पशुवैद्यकीय सेवेचे अधिकारीही नाहीत धिरज देशमुख, बाळासाहेब थोरात, ऋष्टुराज रोजी चर्चा झाली. अशा व्यक्तिंकडे शासनाने दवाखाने सोपवलेले असणे, अशा पदवीधारक पाटील, पृथ्वीराज चव्हाण, प्रा.वर्षा पशुवैद्यकीय लोकांना पशु चिकित्साशास्त्राविषयी पुरवणी अभ्यासक्रम देऊन गायकवाड, श्री. नाना पटोले, ॲड सक्षम करणे गरजेचे असणे, पशुसंवर्धन विभागात शेंकडे पदे रिक्त असून यशोमती ठाकूर, कुमारी प्रणिती शिंदे, त्यात पशुधन पर्यवेक्षक, पशुधन विकास अधिकारी या पदांचा समावेश असणे, श्री. झीशान सिंदीकी, वि.स.स.</p> <p>जिंतूर तालुक्यातील (जि.परभणी) पशुचिकित्सालयामध्ये देखील पुरेशा सुविधा व अधिकारी / कर्मचारी वर्ग नसणे, लातूर जिल्ह्यात पशुधनाची संख्या ५ लाख १२ हजार असून राज्य शासनाचे केवळ ७ आणि जिल्हापरिषद अंतर्गत १२२ पशुवैद्यकीय दवाखाने असणे, शेतक-यांना जोडव्यवसाय व आत्महत्यापासून वाचवण्यासाठी व त्यांच्या आर्थिक गरजा पूर्ण करण्यासाठी दुग्ध व्यवसाय हा महत्त्वाचा व्यवसाय असणे, मात्र त्यांना योग्य त्या सेवा मिळत नसणे, त्यामुळे शेतक-यांचे अतोनात नुकसान होत असताना दिसणे, या बाबींकडे शासनाचे दुर्लक्ष होत असल्याने पशुपालक शेतक-यांमध्ये शासनाविषयी असंतोष निर्माण झालेला असणे, पशुपालकांच्या समस्या सोडविण्यावरोबरच पशुसंवर्धन विभागातील रिक्त पदे तातडीने भरणे तसेच पशुवैद्यकीय दवाखान्यांची संख्या वाढविण्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”</p>	दिनांक २३ ऑगस्ट, २०२२	
(१५)	<p>“पुणे जिल्ह्यातील ससून सर्वोपचार रुग्णालयातील न्याय वैद्यक शास्त्र विभागाचे सर्वश्री दिपक चव्हाण, सुनिल टिंगरे, विभाग प्रमुख रुग्णालयातील रुग्णाचा मृत्यू झाल्यानंतर मृत्यूचा अंतिम दाखला सिध्दार्थ शिरोळे, भिमराव तापकीर, चेतन २३ ऑगस्ट, २०२२ देताना त्यामध्ये फेरफार करून आपल्या सोयीनुसार सुधारित दाखला देण्यासाठी तुपे, वि.स.स.</p>	दिनांक २३ ऑगस्ट, २०२२	रोजी चर्चा झाली.

(१)	(२)	(३)	(४)
	<p>रुग्णांचे नातेवाईक तसेच पोलिसांकडेही पेशाची मागणी करीत असल्याची बाब माहे मे, २०२२ मध्ये उघडकीस येणे, या डॉक्टर विरुद्ध या पूर्वासुधा त्या रुग्णालयातील राजपत्रित अधिकारी, न्याय वैद्यकशास्त्र विभागातील अधिकारी व कर्मचा-यांनी संचालक, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई यांचेकडे तसेच आयुक्त, वैद्यकीय शिक्षण व संशोधन, मुंबई यांचेकडे तक्रार करूनसुद्ध या डॉक्टराविरुद्ध कारवाई करण्याची होत असलेली टाळाटाळ, त्यामुळे या रुग्णालयातील अधिकारी-कर्मचारी तसेच रुग्णांच्या नातेवाईकात पसरलेला असंतोष, या डॉक्टराविरुद्ध चौकशी करून त्यांचेवर कारवाई करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने कारवाईची कार्यवाही व उपाययोजना.”</p>		
(१६)	<p>“भंडारा व गोंदिया जिल्ह्यात यंदा रब्बी हंगामातील धानाची पूर्णपणे मोजणी सर्वश्री नाना पटोले, विनोद अग्रवाल, झाली नसताना शासनाने आधारभूत धान खरेदी केंद्र लवकर बंद करण्यात येणे, वि.स.स.</p> <p>त्यामुळे अनेक शेतक-यांचे धान विक्रीविना घरीच पडून असणे, त्यामुळे शासनाने तात्काळ धान खरेदी सुरू करून धान खरेदी करावे व मोजणी झालेल्या धानाचे चुकारे तात्काळ शेतक-यांना देण्यात यावे अशी येथील शेतकरी वारंवार मागणी करीत असणे, शासनाचे पोर्टल बंद असल्याने धान खरेदी थांबलेली असणे, त्यामुळे धान खरेदीत केंद्रचालकाकडून कोट्यवधीचा भ्रष्टाचार होत असणे, व्यापारी अत्यल्प भावात धान खरेदी करीत असणे, सध्या पावसाळा सूरू असुन अनेक शेतक-यांनी शेतात धानाची लागवड करणे, परंतु रब्बी धान कोणत्या ठिकाणी विकावे असा येथील धान उत्पादक शेतक-यांना प्रश्न असणे, ज्या शेतक-यांना चुकारे मिळाले नाहीत त्यांच्यासमोर कर्ज करून केलेला धान उत्पादनाचा उत्पादन खर्चाची परतफेड कशी करावी याची चिंता, या दोन्ही</p>	दिनांक २३ ऑगस्ट, २०२२ ४५	रोजी चर्चा झाली.

(१)	(२)	(३)	(४)
	<p>जिल्हात धान खरेदीत मोठ्या प्रमाणात शेतक-यांची व शासनाची आर्थिक फसवणूक करण्यात येणे, यामुळे येथील शेतक-यांमध्ये पसरलेला असंतोष, धान खरेदी केंद्रावर शेतक-यांची अडवणक करणा-या व शेतक-यांची व शासनाची आर्थिक फसवणूक करणा-या धानक खरेदी केंद्रावर शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”</p>		
(१७)	<p>“केंद्र शासनाने केलेल्या कठोर नियमांमुळे मुंबईतील भारतीय विमान पत्तन श्रीमती मनिषा चौधरी, वि.स.स. प्राधिकरणाच्या क्षेत्रात असलेली निवासी घरे व इमारतींचे पुनर्वसन करणे शक्य होत नसल्याची बाब निर्दर्शनास येणे, भारतीय विमान पत्तन प्राधिकरणाने काही विशिष्ट मर्यादेच्या परिसरात (रडार यंत्रणा) विशिष्ट उंचीवरुन कोणतेही बांधकाम करण्यात येऊ नये असे निर्बंध घातले असल्याने या परिसरात असलेल्या घरांचा व इमारतींचा पुनर्विकास खोलंबला असणे, इमारतींचा पुनर्विकास होत नसल्याने स्थानिक रहिवाशांना आहे त्या स्थितीत दिवस काढावे लागणे, याबाबत तेथील नागरिकांना दिलासा देण्याच्या दृष्टीने शासनाने केंद्र शासनाकडे पाठपुरावा करून संबंधित निर्बंध शिथिल करण्याची आवश्यकता, याबाबत राज्य शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”</p>	दिनांक २४ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली.	५५
(१८)	<p>“नवी मुंबईमध्ये सरास अनधिकृत धंदे होत असल्याच्या तक्रारी वारंवार येत श्रीमती मंदा म्हात्रे, वि.स.स. असून मटका, लॉटरी, जुगार, गोमांस तस्करी, अवैध दारू विक्री, डीझेल चोरी, गुटखा वाहतुक, रात्री २ वाजेपर्यंत बार व पब सुरु ठेवणे, मसाज पालरच्या नावाखाली देहविक्री, जेएनपीटीतील रक्तचंदन तस्करी यांसारखे अनेक धंदे राजरोसपणे सुरु असणे, नवी मुंबईत विविध ठिकाणी रस्त्यावर, हायवेवर रसायनांनी भरलेल्या सुमारे ५००० गाड्या अनधिकृतपणे पार्किंगच्या नावाखाली</p>	दिनांक २४ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली.	

(१)	(२)	(३)	(४)
	<p>उभ्या असून पोलीस विभागाचे या सर्वांकडे होणारे जाणीवपूर्वक दुर्लक्ष, सायन-पनवेल हायबे वर लकड़ी गाड्यांकडूनही पोलीस एका गाडीमागे २०० रुपये घेत असल्याचेही नागरिक खाजगीमध्ये बोलत असून तेथे तासनतास होणारी ट्राफिक, आयपीएल सामन्यांना परवानगी देताना वाहतूक विभागाने नियोजन करणे गरजेचे असताना पोलीस अधिकारी आयपीएल सामन्यांमध्ये गुंतलेले असताना दिसून येणे, महिला पोलिसांनाही भर उन्हात सेवेसाठी विना खाणे-पिणे कार्यरत ठेवणे, रुग्णवाहिका सातत्याने अडकलेल्या दिसूनही त्याकडे दुर्लक्ष करणे, नवी मुंबईतील सर्वच पोलीस स्टेशनमधील अधिका-यांना नागरिकांच्या समस्या ऐकण्यास वेळ नसल्याच्या नागरिकांच्या वारंवार येणा-या तक्रारी, अनेक ठिकाणी चो-याचे प्रमाण वाढले असून महिला अत्याचार, ऑनलाईन गंडा असे सातत्याने घडत असलेले गुहे, अशा घटनांवर पोलीस आयुक्त तसेच वाहतूक विभागाचे उपायुक्त यांचे नियंत्रण नसणे, नवी मुंबई पोलीस आयुक्त यांच्या कारकिर्दीत सर्वांत मोठा भ्रष्टाचार पहावयास मिळत असून वाहतूक विभाग उपायुक्त यांच्या कारकिर्दीतही पार्किंगच्या नावाखाली होणारे गैरव्यवहार निर्दर्शनास येणे, सदर अधिकारी २-३ वेळा बदली होऊन आलेले असल्याने याबाबत सखोल चौकशी करून संबंधित अधिका-यावर कारवाई करण्याची गरज तसेच चौकशी हाईपर्यंत सदर जागेवर नवीन पोलीस अधिकारी नेमणूक करण्याची आवश्यकता, यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”</p>		५४६

(१)	(२)	(३)	(४)
(१९)	<p>“अहमदनगर जिल्हातील श्रीरामपूर येथील महात्मा जोतीबा फुले शाळा क्रमांक श्री. नितेश राणे, वि.स.स.</p> <p>६ या शिक्षण संस्थेत इयत्ता ७ वी मध्ये शिकत असलेली कुमारी सोनाली विजय पगारे या अल्पवयीन विद्यार्थिनीचे सन २०१९ मध्ये इग्नान कुरेशी याने अपहरण करून जबरदस्तीने धर्मपरिवर्तन व निकाह करून गेल्या २ वर्षांपासून लैंगिक शोषण करीत असल्यामुळे सदरहू अल्पवयीन विद्यार्थिनीच्या कुटुंबीयांनी तसेच सामाजिक संघटनांनी इग्नान कुरेशी विरुद्ध श्रीरामपूर पोलीस स्थानकात गुहा नोंदविण्याचा प्रयत्न केला असता, पोलीस निरीक्षक यांनी प्रथम गुहा नोंदविण्यास दिलेला नकार तसेच जाणीवपूर्वक अधिकाराचा दुरुपयोग करून पाठीशी घालण्याचा केलेले गैरप्रकार, यामुळे तेथील नागरिकांनी तसेच संघटनांनी आंदोलन केल्यामुळे अखेर गुहा दाखल करण्यात येणे, मात्र अजूनही या गुंडा विरोधात श्रीरामपूर पोलीस स्थानकाकडून कोणतीही कारवाई न होणे, उलटपक्षी पोलीस निरीक्षक यांच्याकडून पिडीतांच्या कुटुंबियांना तडीपार करण्याच्या वारंवार दिलेल्या धमक्या, यामुळे या संपूर्ण प्रकरणाची विनाविलंब सधोल चौकशी होऊन पिडीत सोनाली विजय पगारे व त्यांच्या कुटुंबियांना न्याय तसेच संरक्षण देण्याच्या दृष्टीने कारवाई करण्याची त्याचप्रमाणे श्रीरामपूर पोलीस स्थानकाचे पोलीस निरीक्षक संजय सानप यांना विनाविलंब बडतर्फ करण्याची आवश्यकता, याप्रकरणी शासनाने करावाई व शासनाची प्रतिक्रिया.”</p>	दिनांक २४ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली.	
(२०)	<p>“पोलीस अधीक्षक, पुणे ग्रामीण यांनी काढलेल्या दिनांक १७ मार्च, २०२१ सर्वश्री राम सातपुते, मंगेश चव्हाण रोजीच्या कार्यालयीन बदली आदेशामध्ये एका महिलेच्या पदनामाचा व गावाचा वि.स.स.</p> <p>आक्षेपाह उल्लेख असल्याचे शासनाने मान्य करणे, सदरहू प्रकार अदखलपत्र गुहा असून शासनाने याबाबतीत स्वतःहून संबंधित पोलीस अधीक्षक पुणे</p>	दिनांक २४ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली.	६९

(१)	(२)	(३)	(४)
	<p>यांच्यावर कारवाई करणे आवश्यक असताना त्यांना केवळ समज देऊन पाठीशी घालण्यात आल्याचा आरोप लोकप्रतिनिधी यांनी माहे मार्च, २०२२ च्या सुमारास केलेला असणे, संबंधित पोलीस अधीक्षक पुणे यांच्यावर महिलेचा आक्षेपाह उल्लेख केल्या प्रकरणी गुन्हा दाखल करण्याची मागणी विधानपरिषद सदस्य यांनी वारंवार करूनही आजमितीस सदरहू अधिकारी यांच्यावर कोणतीही कारवाई झालेली नसल्यामुळे राज्यातील महिलांच्या मनात असुरक्षिततेची निर्माण झालेली भावना, उक्त मागणीच्या अनुषंगाने पुणे पोलीस अधीक्षक यांच्यावर कारवाई करण्याची असलेली आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”</p>		
(२१)	<p>“महाराष्ट्र शासनाच्या विधी व न्याय विभागाने त्यांच्याकडील प्रकरण क्र.आर- श्री. सुहास कांदे, वि.स.स. ९३/२०२१/ए आणि आर.१२८/२०२१/ए ही प्रकरणे न्याय निवाड्याकरिता न्यायालयात असताना दि.३१ मार्च २०२२ रोजी सदरचे प्रकरण मागे घेतल्याचे परिपत्रक काढल्यामुळे निर्माण झालेला संशय, याप्रकरणी उच्च न्यायालयात अपील केलेली प्रकरणे विधी व न्याय विभागाने परिपत्रक काढून मागे घेतल्याने यामध्ये शासनाचे मोठ्या प्रमाणात आर्थिक नुकसान होऊन या प्रकरणातील दोषी व्यक्तिना पाठीशी घातले जात असणे, विधी व न्याय विभागाने परिपत्रक काढून घेतलेला निर्णय तात्काळ रद्द करून दोषीना योग्य त्या शिक्षा व्हाव्यात याकरीता पुढी उच्च न्यायालयात नेण्याच्या अनुषंगाने करावयाच्या कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”</p>	दिनांक २४ ऑगस्ट, २०२२	२४८ रोजी चर्चा झाली.

(१)	(२)	(३)	(४)
(२२)	<p>“गडचिरोली जिल्ह्यातील गुमलकोंडा, मुकडीगुट्टा, मुत्तापूर माल, मुत्तापूर चेक, श्री. धर्मरावबाबा आत्राम, वि.स.स.</p> <p>टेकडामोटला, सुंकरअली, असरअल्ली, गोल्लागुडम माल, बोराईगुडम, गेरापल्ली, जंगलपल्ली, बालमुत्यमपल्ली, अंकीसा, लक्ष्मीदेवपेठा, कंबलपेठा, चिंतारेवला, नडीकुडा, कोत्तापल्ली, पोचमपल्ली, रंगधामपेठा, गंजीरामन्नापल्ली आदि २५ गावांतील शेतक-यांच्या शेत जमिनीचे गेल्या तीन वर्षांपासून सातत्याने नुकसान होणे, तेलंगणा राज्यातील मेडीगढ्हा धरणातून तेलंगणा सरकारने पाण्याचा विसर्ग करून पाण्याला वहिवाट करून दिल्याने या २५ गावांतील शेतक-यांच्या शेतजमिनी खरडून जाऊन जमिनीचा दर्जा कमी होणे, एकीकडे शासनाकडून निचरा होणा-या जमिनीवर पीक घेण्याबाबत मार्गदर्शन केले जाते तर दुसरीकडे सिरोंचा तालुक्यातील शेकडो एकर जमीन ही कायम पाण्याखाली राहत असणे, तेलंगणा प्रशासनाच्या दुर्लक्षणामुळे त्या धरणाचे पाणी थेट शेतजमिनीमध्ये घुसल्यामुळे शेतक-यांच्या शेतजमिनी वाहून गेल्याने शेतीचे उत्पादन न झाल्याने शेतक-यांवर उपासमारीची आलेली पाळी, शेतजमिनी व्यतिरीक्त घरांचे व इतर शासकीय मालमत्तेचे झालेते नुकसान परिणामी, त्या भागातील शेतजमिनीचे सर्वेक्षण व पंचनामे करून शेतक-यांना शासनाने तातडीने आर्थिक मदत देण्याची होत असलेली मागणी, याप्रकरणी शासनाने केलेली कायवाही व शासनाची भूमिका.”</p>	दिनांक २४ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली.	
(२३)	<p>“महाराष्ट्र शासनाने दिनांक १५ डिसेंबर, २०१८ रोजी पश्चिम घाट संवेदनशील डॉ. विनय कोरे, वि.स.स.</p> <p>क्षेत्र निश्चिती संदर्भातील अहवाल सर्व संवधित घटक, ग्राम पंचायती, आमदार, खासदार तसेच इतर लोकप्रतिनिधी यांच्याशी चर्चा करून केंद्र शासनाकडे पाठविला असणे, दिनांक १५ फेब्रुवारी, २०१९ रोजी झालेल्या बैठकीमध्ये केंद्र</p>	दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली.	८०

(१)	(२)	(३)	(४)
	<p>शासनाच्या पर्यावरण मंत्रालयाने राज्य शासनाकडून प्रस्तावित पर्यावरण संवेदनशील गावांना अनुदान आणि विकासाच्या दृष्टीने कशाप्रकारे राज्य शासन आर्थिक मदत देईल अथवा अधिकच्या सुविधा देईल याबाबतचे स्पष्टीकरण सन २०१८ (च्या मूळ प्रस्तावांव्यातिरिक्त देण्याचे सुचित केलेले असणे, दिनांक ७ जून, २०१९ रोजी तत्कालीन केंद्रीय पर्यावरण मंत्री आणि महाराष्ट्राचे मुख्यमंत्री यांच्यामध्ये सन २०१८ च्या प्रस्तावाप्रमाणे महाराष्ट्र पर्यावरण संवेदनशील क्षेत्राची अधिसूचना अंतिम करण्यासंदर्भाने चर्चा झालेली असणे, त्यानुसार अहवाल तयार करावयाचा असूनही सन २०२१ मध्ये तत्कालीन शासनाने ग्रामपंचायती अथवा प्रस्तावित क्षेत्रातील लोकप्रतिनिधी यांच्याशी कसलीही चर्चा न करता तसेच यासंदर्भात पूर्वी राज्य शासनामार्फत केलेली प्रक्रिया विचारात न घेता आणि केंद्र शासनाने अपेक्षित केलेले अनुदान अथवा विकास कामासंदर्भातील सुविधा यावर कसलेही प्रस्ताव न देता अधिकची गावे अन्यायकारकरीत्या समाविष्ट करून परस्पर अहवाल सन २०२१ मध्ये पर्यावरण मंत्रालयास पाठविलेला असणे, सदरचा अहवाल राज्याच्या विकासाच्या दृष्टीने बाधक असून तातडीने स्थगिती करणे गरजेचे असणे, पर्यावरण मंत्रालयाने दिलेल्या सूचनेनुसार पर्यावरण संवेदनशील क्षेत्रामध्ये समाविष्ट करण्यासाठी प्रस्तावित असलेल्या गावांना सुविधा व अनुदान देण्यासाठीची प्रक्रिया पूर्ण करणे गरजेचे असणे, जरुर तर राज्य शासनाच्या स्तरावर सन २०१८ च्या प्रस्तावाच्या अनुषंगाने स्थानिक सदस्य आणि लोकप्रतिनिधी यांच्यासह तज्जांची समिती नेमणे बाबत आणि पश्चिम घाट क्षेत्रातील पर्यावरणाचे संरक्षण करत असतानाच प्रस्तावित ग्रामपंचायतीना विकासाची जास्तीत जास्त संधी मिळावी याबाबत शासनाने प्राधान्याने लक्ष घालण्याची गरज, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपायोजना.”</p>		०६

(१)	(२)	(३)	(४)
(२४)	<p>“मुंबई स्थित असलेल्या एम-पूर्व विभागात एस. एम. एस. एनवोक्लीन नामक श्री. अबू आजमी, वि.स.स.</p> <p>रासायनिक कंपनीमुळे मानगुरुद-शिवाजीनगर विभागात मोठ्या प्रदूषणात दिवसेंदिवस प्रचंड वाढ होणे, वेळोवेळी सदनामध्ये सदर कंपनी बंद करण्यात यावी यासाठी प्रश्न उपस्थित केला असता सदर कंपनी लवकरात लवकर स्थलांतरित करण्यात येणार असल्याचे मा. पर्यावरण मंत्री यांनी आश्वासित करूनही अद्यापर्यंत कंपनी बंद करण्यात आली नसणे, कंपनीचे स्थलांतरण करण्याबाबत कोणतेही पाऊल उचलले गेले नसणे, कंपनी बंद करण्याबाबत वेळोवेळी धरणे, आंदोलने स्थानिक नागरिक, सेवाभावी संस्था, लोकप्रतिनिधी यांच्यामार्फत करण्यात आले असून संबंधित विभागांना सुद्धा कंपनी बंद करण्याबाबत निवेदन करण्यात येणे, विभागात वाढत असलेल्या प्रदूषणामुळे लोकांच्या आरोग्याला धोका होत असून सदर विभागातील सामान्य नागरिकांचे आयुष्मान हे ३९ वर्ष असल्याचे एका अहवालातून निदर्शनास येणे, सदर कंपनीच्या विरोधात दिनांक २७ जुलै, २०१९ वा त्यासुमारास आंदोलन केले असता आंदोलन करणा-या लोकप्रतिनिधींना तुरुंगात टाकणे, सदर घटनामुळे जनसामान्यांमध्ये वाढत चाललेली असंतोषाची भावना, सदर बाबतीत शासनाने केलेली वा करावयाची उपाययोजना व शासनाची प्रतिक्रिया.”</p>	दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली.	
(२५)	<p>“राज्यातील २३ जिल्ह्यातील १२५ अति मागास तालुक्यात मानव विकास श्रीमती मेघना साकोरे-बोर्डीकर, वि.स.स.</p> <p>मिशनचा कार्यक्रम राबविला जात असल्याची बाब माहे ऑगस्ट, २०२२ च्या पहिल्या आठवड्यात वा त्या सुमारास निदर्शनास येणे, यामध्ये नेंदुरबार, गडचिरोली, जालना, वाशिम, नांदेड, हिंगोली, परभणी, बुलढाणा आणि धुळे हे नऊ जिल्हे प्रामुख्याने अत्यंत मागासलेले असल्याचे मानव विकास मिशनने स्पष्ट करणे,</p>	दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली.	८८

(१)	(२)	(३)	(४)
	<p>मागास निर्देशांक ठरवताना शिक्षण, आरोग्य आणि रोजगार या तीन बाबीवर मानव विकास निर्देशांक ठरविण्यात येत असणे, हा निर्देशांक ठरविताना या ठिकाणच्या व्यक्तीर्तीचे दरडोई उत्पन्न किती आहे याचाही उल्लेख असतो मात्र या नऊ जिल्हांतील दरडोई उत्पन्नात व शिक्षण, आरोग्य, रोजगार या तीनही बाबींमध्ये अद्यापही सुधारणा झालेली नसणे, त्यामुळे परभणी जिल्हा हा अतिशय मागास जिल्हा म्हणून गणला जात असून मानव विकास निर्देशांकात सुधारणा करण्यासाठी शासनाने वेळीच उपाय योजना करण्याची आवश्यकता असणे, त्यामुळे येथील सर्वसामान्य जनता व नागरिकांमध्ये असलेली नाराजी, यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”</p>		
(२६)	<p>“अल्पसंख्यांक विकास विभागाच्या सन २०२१-२२ या आर्थिक वर्षात राज्य व सर्वश्री. रईस शेख, अबू आजमी, वि.स.स. केंद्र शासनाच्या विविध योजनासाठी मंजूर निधी पैकी मोठ्या प्रमाणात निधी खर्च न झाल्याची बाब ११ ऑगस्ट २०२२ रोजी उघड होणे, विभागामार्फत राबविण्यात येणा-या जवळपास ३१ योजनांपैकी अनेक योजनांमध्ये लाभार्थ्यांना योग्य लाभ न देण्यात येणे, अल्पसंख्यांक विभागाच्या अधिपत्या-खालील १) महाराष्ट्र राज्य उर्दू साहित्य अकादमी २) मौलाना आझाद अल्पसंख्यांक आर्थिक विकास महामंडळ ३) महाराष्ट्र राज्य पंजाबी साहित्य अकादमी ४) महाराष्ट्र राज्य हज समिती ५) महाराष्ट्र राज्य अल्पसंख्याक आयोग ६) महाराष्ट्र राज्य वक्फ न्यायाधिकरण ७) महाराष्ट्र राज्य वक्फ मंडळ व ८) खुद मंत्रालय या कार्यालयांमध्ये मोठ्या प्रमाणात कर्मचा-यांची पदे रिक्त असल्याने योजना राबवण्यासाठी विभाग सक्षम नसणे, ब-याच कार्यालयांमध्ये योजनांच्या अंमलबजावणी यंत्रणांअभावी लाभार्थी निवड न होणे, तसेच शासनाच्या विविध</p>	दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२	१६६ रोजी चर्चा झाली.

(१)	(२)	(३)	(४)
	<p>विभागांशी बेळेत समन्वय साधु न शकणे त्यामुळे मागणी अभावी काही योजनांकरिताचा ०% निधी खर्च होणे, त्यामुळे अल्पसंख्याक समाजात असंतोषाचे वातावरण निर्माण झाले असून त्यावर शासनाने केलेली कार्यवाही व प्रतिक्रिया.”</p>		
(२७)	<p>“बुलडाणा जिल्ह्यातील मातृतर्थ सिंदखेडराजा शहराला ऐतिहासिक वारसा डॉ. राजेंद्र शिंगणे, वि.स.स.</p> <p>लाभलेला असून सिंदखेड राजा हे छत्रपती शिवाजी महाराज यांचे आजोळ व राजमाता जिजाऊ आईसाहेब यांचे जन्मस्थळ असणे, जिजाऊ नगरीत ऐतिहासिक वास्तुपैकी सुमारे ५००-६०० वर्षांपूर्वी बांधण्यात आलेल्या प्रसिद्ध चांदणी तलावाची भिंत १ एप्रिल, २०२२ मध्ये पडली असून त्याकडे पुरातत्व विभागाचे झालेले दुर्लक्ष, सिंदखेड राजा शहराचे ग्रामदैवत असलेल्या रामेश्वर मंदिराची भिंत ३ एप्रिल, २०२२ पडलेली असणे, ती भिंत नव्याने बांधण्याची आवश्यकता, आईसाहेब जिजाऊ जन्मस्थळ असलेल्या जिजाऊ राजवाड्यात नियमित रोषणाई करून राजवाड्यासमोर पर्यटकांच्या वाहनांसाठी वाहनतळ निर्माण करण्याची तसेच इतर सोयासुविधा करण्याची आवश्यकता, राजे लाघोजीराजे जाधव यांच्या समाधीकरिता वापरण्यात आलेला दगड जीर्ण होत असून त्यावर योग्य ती रासायनिक प्रक्रिया करण्याची व या परिसराचे सुशोभिकरण करण्याची आवश्यकता, तसेच सावकार वाड्याचा विकास करणे, रेणुका माता मंदिर, निळकंठेश्वर मंदिर व बालाजी मंदिरांचा जीर्णोद्धार करणे, पुतळा बारव व परिसराचे सुशोभिकरण करणे, तसेच या परिसरात असलेल्या २२ तलावांचा शोध घेऊन त्यांचे उत्खनन करून त्यातील पाण्याचा परिसरातील शेतीसाठी व पिण्याच्या पाण्यासाठी उपयोग करण्याची आवश्यकता, मोती तलावाच्या भिंतीवर मोठ्या प्रमाणात वाढलेली काटेरी झुडपे समूळ नष्ट करण्यासाठी त्यांच्यावर</p>	दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली.	१५३

(१)	(२)	(३)	(४)
	<p>रासायनिक प्रक्रिया करून तलाव परिसरात रोषणाई करणे व परिसरात सुर्गंधित झाडे लावण्याची तेथील जनतेची होत असलेली मागणी, या वास्तुंकडे वेळीच लक्ष न दिल्यास त्या नष्ट होण्याची पर्यटक व नागरिकांमध्ये भिती निर्माण होणे, सिंदखेड राजा नगरीत असलेल्या सर्व पुरातत्व वास्तुंकडे पुरातत्व विभागाचे होत असलेले अक्षय दुर्लक्षामुळे या भागातील नागरिकांमध्ये निर्माण झालेला तीव्र संताप, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही.”</p>		
(२८)	<p>“शिवाजीनगर (जि.पुणे) विद्यापीठ रोड येथे हिंजबडी-शिवाजीनगर मेट्रोमार्गावर श्री. सिध्दार्थ शिरोळे, श्रीमती माधुरी दिनांक उड्हाणपूल बांधण्यासाठी पीएमआरडीए ने काम हाती घेणे, सन २०२० मध्ये मिसाळ, सर्वश्री सुनिल कांबळे, भिमराव २५ ऑगस्ट, २०२२ तेथील उड्हाणपूल हा सदर कामाकरिता पाढण्यात येणे, परंतु नवीन उड्हाणपूलाचे तापकीर, अॅड. राहूल कुल, सर्वश्री. सुनिल रोजी चर्चा झाली काम अतिशय संथ गतीने चालू असणे, यामुळे त्याठिकाणी दररोज वाहतूक टिंगरे, चेतन तुपे, वि.स.स.</p> <p>कोंडी होत असून या वाहतूक कोंडीचा नागरिकाना प्रचंड त्रास होत असणे, हा चौक पुणे शहाराच्या उपनगरांना जोडणारा अत्यंत महत्वाचा वाहतूक मार्ग असणे, येथील वाहतूक सुरक्षीत करण्यासाठी केवळ याच चौकाचा विचार न करता गर्दाच्या वेळी ब्रेमेन चौक, पाषाण चौक, बाणेर चौक येथपर्यंत नियोजन करणे आवश्यक असणे, वाहतूक पोलिसांनी या मार्गावर सकाळी ९ ते १२ आणि सायंकाळी ५ ते ९ या कालावधीत वाहतूक नियमन दोन ते तीन किलोमीटर आधीपासून करण्याची आवश्यकता असणे, या मेट्रो मार्गावर वाहतुकीसाठी पर्यायी मार्गाचा विचार होणे गरजेचे असणे, शासनाने उड्हाणपूलाचे काम जलदगतीने सुरु करून किमान दोन वर्षांचे वाहतूकीचे सूक्ष्म नियोजन (Micro Management) व पर्यायी मार्गाचा विचार तातडीने करण्याची गरज, त्या दृष्टीने शासनाने गांभीर्याने व तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”</p>	१५	

(१)	(२)	(३)	(४)
(२९)	<p>“पुणे जिल्हातील जनाई शिरसाई उपसा सिंचन योजनेची प्रकल्पीय सिंचन ॲड. राहूल कुल, वि.स.स. क्षमता १३८३५ हे. तर पुरंदर उपसा सिंचन योजनेचे प्रकल्पीय सिंचन क्षमता २५७५३ हेक्टर इतके असणे, दौँड, पुंदर आणि बारामती तालुक्यातील कायमस्वरूपी दुष्काळी भागातील पिण्याच्या व सिंचनाच्या पाण्याचा प्रश्न कायमस्वरूपी सोडविण्याच्या उद्देशाने कोठवधी रुपये खर्च करून पुरंदर उपसा सिंचन व जनाई-शिरसाई सिंचन योजना कार्यान्वित करण्यात आली असणे, जनाई शिरसाई योजनेसाठी ३.६० टीएमसी तर पुंदर उपसा सिंचन योजनेसाठी ४ टीएमसी पाणी राखीव करण्यात येऊन देखील पूर्ण क्षमतेने पाणी पुरवठा केला जात नसून, योजना सुरु होऊन पूर्ण क्षमतेने चालू नसणे, योजनेसाठी करण्यात आलेल्या पाईपलाईनला मोठ्या प्रमाणावर गळती असणे, दौँडच्या दक्षिणेकडील भागातील अनेक गावे अद्यापही या पाण्यापासून वर्चित राहत असल्याचे निर्दर्शनास आले असणे. सरकारचा उदासीनपणा व नियोजनाच्या अभावी योजना कुचकामी ठरत असणे. दौँड तालुक्यातील खोर, पडवी, देऊळगाव गाडा, कुसेगाव, वासुंदे, हिंगणीगाडा, रोटी, जिरेगाव व पांढरेवाडी या गावांचा समावेश जनाई शिरसाई व पुरंदर उपसा सिंचन योजनेत करण्यात आला असणे, जलसंपदा विभागाने यापूर्वी तयार करून दिलेले पाझार तलाव, लघु पाटबंधारे तलाव यांची संख्या कमी असल्याने, त्या गावामधील काही समाविष्ट परंतु भरता न येणारे तलाव, समाविष्ट व भरता येणारे तलाव व नव्याने समाविष्ट करण्याचे तलावाचे फेर सर्वेक्षण करण्याची मागणी मा. लोकप्रतिनिधीनी दि. १० जानेवारी २०२२ रोजी वा त्यापूर्वी देखील वारंवार केली असणे, तसेच बैठकांमध्ये देखील केली असणे, मा. उपमुख्यमंत्री यांना देखील याबाबत दि. १७.०६.२०२२ रोजी वा</p>	दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली.	

(१)	(२)	(३)	(४)
	<p>त्यासुमारास पत्रव्यवहार केला असणे पुरंदर उपसा सिंचन योजनेतील दोंड तालुक्यातील खुपटेवाडी फाटा येथील तांत्रिक अडचणी दूर करणे व जनाई शिरसाई उपसा सिंचन योजनेतील तलावांना जोडणा-या जोडकालव्यांची अपूर्ण कामे पूर्ण करणे, लाळगेवाडी व पडवी, येथील गायकवाडवस्ती तलाव जोंड कालवा यांची कामे करणे, खोर, ता. दोंड येथील डोंबेवाडी तलावात बंद नळीतुन पाणीपुरवठा करणे आदी कामे मागील अनेक दिवसांपासून प्रलंबित असल्याने नागरिकांना पाण्यासाठी मोठा संघर्ष करावा लागत असणे, यामुळे नागरिकांमध्ये पसरलेले असंतोषाचे वातावरण, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपयोजना.”</p>		
(३०)	<p>“मुंबईतील सायन कोळीवाडा विभागात ७५ टक्क्यांपेक्षा अधिक क्षेत्र हे झोपडपट्ट्यांचा पुनर्विकास करण्यासाठीचे प्रकल्प मागील १५ ते २० वर्षांपासून प्रलंबित असल्याचे निर्दर्शनास येणे सदर विभागात विकासकांनी झोपडपट्टी पुनर्वसन प्रकल्प हाती घेऊन झोपड्यांचे निष्कासन करण्यात येणे; परंतु सदर झोपडी धारकांना कुठल्याच विकासकांनी वर्गातील झोपडीधारक रस्त्यावर आले असून त्याच्या डोक्यावरील छत्र विकासकाकडून हिरावून घेण्यात येणे झोपडपट्टी पुनर्वसन प्रकल्प राबवित असताना प्रथम पुनर्वसन इमारत बांधणे बंधनकारक असतानाही विकासकाने खासगी विक्रीकरीता घरांची निर्मिती करून त्यांची विक्री सुरू करण्यात आल्याचे निर्दर्शनास येणे सदर पुनर्वसन प्रकल्प उभारण्याकरिता लागणा-या सर्व प्रक्रिया पूर्ण झाल्या असतानाही विकासकाकडून प्रकल्प उभारण्यासाठी जाणीवपूर्वक</p>	दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली.	५६

(१)	(२)	(३)	(४)
(३१)	<p>दिरंगाई होत असल्याचे निर्दर्शनास येणे परिणामी विभागातील रहिवाशयांमध्ये शासनप्रती पसरलेला तीव्र असंतोष सायन कोळीवाडा विभागातील रखडलेले पुनर्वर्सन प्रकल्प लवकरात लवकर पूर्ण करून रस्त्यावर आलेल्या झोपडी धारकांना हक्काची घरे मिळवून देण्याची नितांत आवश्यकता; याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”</p> <p>“सोलापूर जिल्ह्यातील अक्कलकोट तालुक्यातील अक्कलकोट दक्षिण पोलीस श्री. सचिन कल्याणशेट्री, वि.स.स.</p>	दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली	
(३२)	<p>ठाणे हढीत गेल्या किंवेक वर्षांपासून दुधनी येथे असलेल्या शांभवी लॉर्जिंगफुटी ऑर्केस्ट्रा व बालाजी चित्र मंदिर (थिएटर) इमारती मध्ये अवैध धंदे सर्वासपणे सुरु असल्याची बाब जुलै, २०२२ मध्ये निर्दर्शनास येणे, अक्कलकोट दक्षिण पोलीस स्टेशन ने स्थानिक प्रशासनाचे वीज वितरण व जिल्हाधिकारी कार्यालय यांना कारवाई साठी अहवाल २२/०२/२०२२ रोजी सादर केल्याची बाब निर्दर्शनास येणे, तरीही सदर स्थानिक प्रशासन दबावाखाली येऊन कोणतीही कार्यवाही करत नसल्याची बाब समोर येणे, त्यामुळे तेथे जुगार सारखे अवैध धंदे सुरु असणे, सोलापूर अधीक्षक यांच्या पथकाने वांवावर यावर कारवाई करणे, परंतु कारवाई झाल्यानंतर दुस-या दिवशी सदरहू धंदे पुन्हा सुरु असणे, परिणामी विभागातील रहिवाशाना शासन प्रति पसरलेला असंतोष, यावर शासनाने करावयाची कारवाई व उपाययोजना.”</p> <p>“मुंबई महापालिकेने सन, २०१४ मध्ये मागविलेल्या अर्जाला ९९ हजार फेरीवात्यांनी श्री. अमित साटम, श्रीमती मनिषा चौधरी,</p>	दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली	६६०
	अर्ज केला असणे, यासाठी नियुक्त समितीमध्ये लोकप्रतिनिधींचा समावेश वि.स.स. करण्याबाबत राज्य सरकारकडे अभिप्राय मागण्यात आला असणे, मात्र मुंबईत प्रत्यक्षात दोन लाखांहून अधिक फेरीवाले असणे, तरी यापैकी केवळ १५ हजार		

(१)	(२)	(३)	(४)
	<p>३६१ पात्र फेरीवाल्यांना प्रमाणपत्र देण्यास मान्यता दिली असणे, फेरीवाल्यांचे पुनर्वसन करण्यासाठी केंद्र शासनाने १ मे २०१४ रोजी पथविक्रेता अधिनियम २०१४ प्रसिद्ध केले असणे, त्यानुसार राज्य शासनाने महाराष्ट्र पथ विक्रेता नियम २०१६, पथविक्रेता महाराष्ट्र योजना २०१७ प्रसिद्ध केली असणे, पालिकेने फेरीवाल्यांची पहिली पात्रता यादी जाहीर करीत फेरीवाला क्षेत्रही तयार केले असणे, हे धोरण अंमलात आणण्यासाठी नियुक्त फेरीवाला समितीत नगरसेवक, लोकप्रतिनिधींचा समावेश करण्याचा ठराव महासभेत मंजूर करीत अभिप्रायासाठी राज्य सरकारकडे पाठविला असणे, परंतु त्यावर अद्यापर्यंत उत्तर आले नसणे, त्यामुळे अभिप्राय आल्यानंतरच अधिनियमांची अंमलबजावणी करून पथविक्रेत्यांना प्रमाणपत्र देण्यात येतील असे प्रशासनाने स्पष्ट केले असणे, मा न्यायालयाच्या निर्देशानुसार लोकसंख्येच्या दोन टक्के फेरीवाल्यांना परवानगी असणे, यानुसार मुंबईत दोन लाख फेरीवाल्यांचे पुनर्वसन होऊ शकत असणे, मात्र विभाग कार्यालयामार्फत आलेल्या हरकती-सूचनानुसार मुंबईतील ४०४ रस्त्यावर ३० हजार ८३२ ओटे निश्चित करण्यात आले असणे, फेरीवाल्यांचे पुनर्वसन करण्याबाबत तसेच फेरीवाला धोरण लवकरात लवकर ठरविण्याबाबत शासनाने उपाययोजना करण्याबाबत तसेच शासनाने करावयाची कायवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”</p> <p>(३३) “मुंबई पश्चिम उपनगरातील मालाड पूर्व पश्चिम द्रुतगती मार्गावरील पठाणवाडी श्री. सुनिल प्रभु, वि.स.स. येथील जागृती बस आगारासमोरील झोपडपट्टी व सहकारी गृहनिर्माण संस्थांच्या इमारती लगत असलेली सन, २००५ मध्ये रस्ता रुंदीकरणासाठी तोडण्यात आलेली संरक्षण भित एमएमआरडीए प्राधिकरणाने आश्वासन देऊनही अद्याप</p>		२६०
		दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली	

(१)	(२)	(३)	(४)
	<p>पूर्ववत बांधून दिली नसल्याचा प्रकार दि.२२.०८.२०२२ रोजी निर्दर्शनास येणे, सदरहू संरक्षक भिंत तोडल्यामुळे येथील संपूर्ण भाग खुला झाला असल्याने सदरहू भागात नागरीकांची रहदारी व वर्दळ वाढली असल्याने त्याचा लगतच्या झोपडपट्टी धारक रहिवाशी कुटुंबे आणि सहकारी गृहनिर्माण संस्थेच्या इमारतीमधील रहिवाशी कुटुंबांना नाहक त्रास सहन करावा लागत आहे, सदरहू ठिकाणी असलेली संरक्षक भिंत एमएमआरडीए प्राधिकरणाने सन २००५ साली पाडली असून अद्याप यर्थत १७ वर्ष इतका प्रदर्श कालावधी होऊनही आणि या संदर्भात बाधित झोपडपट्टी रहिवाशी संघ आणि सहकारी गृहनिर्माण संस्था यांनी प्राधिकरणास अनेक वेळा लेखी निवेदन देऊनही अद्याप त्याची दखल घेण्यात न येणे, सदर ठिकाणी पूर्ववत संरक्षक भिंतीचे बांधकाम करण्याकडे प्राधिकरणाचे व शासनाचे झालेले अक्षम्य दुर्लक्ष, परिणामी तेथील स्थानिक रहिवाशी कुटुंबामध्ये निर्माण झालेले तीव्र असंतोषाचे व संतापाचे वातावरण, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कायवाही व प्रतिक्रिया.”</p>		८०
(३४)	<p>“कृष्ण मराठवाडा सिचन प्रकल्प हा उस्मानाबाद व बीड जिल्ह्यातील अवर्षण सर्वश्री. कैलास घाडगे पाटील, बाळासाहेब प्रमाण दुष्काळी भागातील जनतेसाठी वरदान ठरणारा एक महत्वाकांक्षी प्रकल्प आजबे, वि.स.स. असतांना प्रकल्पाच्या निविदा प्रक्रियेला देण्यात आलेली स्थिगती, या प्रकल्पातार्गत मराठवाड्यातील उस्मानाबाद जिल्ह्यातील कायम दुष्काळी आठ तालुक्यातील ९० गावांमधील ८७ हजार १८८ हेक्टर क्षेत्रास व बीड जिल्ह्यातील आष्टी तालुक्यामधील ४४ गावांमधील २७ हजार ५४३ हेक्टर क्षेत्रास २३.६६ अ.घ.फु पाणी उपलब्ध होऊन गावे सुजलाम सुफलाम होण्यास मदत होणार असणे, सदर प्रकल्पाची कामे सन २००७ पासून सुरु झाली असून अद्यापपर्यंत पूर्ण न</p>	<p>दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली</p>	

(१)	(२)	(३)	(४)
	<p>होणे, उपसा सिंचन योजना क्र.१ मधील कामे सुरु असून सोनगिरी साठवण तलावाच्या टप्पापर्यंत कामे प्रथम टप्पायातील पंपगृह, उर्ध्वगामी नलिका ही कामे अद्यापी सुरु नसणे, सदर उर्वरित कामाच्या एकत्रित निविदा प्रसिद्ध केलेल्या असून सदयस्थितीमध्ये कामांना दिलेली स्थगिती, प्रकल्पाच्या पूर्णत्वाचे अनुषंगाने सदर निविदा रद्द अथवा स्थगिती झाल्यास नव्याने अंदाजपत्रक करणे व त्यास मान्यता देणे यासाठी आणखीन जादा कालावधी लागण्याची शक्यता, कृष्णा मराठवाडा प्रकल्पाबाबत तत्कालिन मुख्यमंत्री महोदयांच्या अध्यक्षतेखाली आढावा बैठक होऊन प्रकल्प पूर्ण होण्याच्या दृष्टीने आवश्यक ती कार्यवाही करण्याबाबत निर्णय घेण्यात येणे, तसेच तत्कालिन जलसंपदा व लाभक्षेत्र विकास मंत्री यांच्या अध्यक्षतेखाली बैठक होऊनही शासनाने द्वितीय प्राधान्य क्रमातील कामे हाती घेऊन त्यास मंजूरी देण्यात आलेली नसणे, प्रकल्प पूर्णत्वास नेण्यास येत असलेल्या अनेक अडचणी, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने प्राधान्याने लक्ष घालून तातडीने प्रकल्पाचे काम पूर्णत्वास नेण्याकरिता निविदा प्रक्रियेला दिलेली स्थगिती तात्काळ उठाविण्याबाबत करावयाची कार्यवाही व याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका.”</p>		०३६
(३५)	<p>“जळगाव शहरातील रस्त्यांची अवस्था अत्यंत दयनीय झालेली असणे, रस्त्यांच्या श्री. सुरेश भोळे, वि.स.स. दुरावस्थेमुळे नागरिकांना रस्त्यांवर चालणे सुद्धा कठीण झालेले आहे, तसेच शहरातील रस्त्यांवर लहानमोठे अपघात सुद्धा होणे, नागरिक आपला जीव धोक्यात टाकून शहरात वावरत असणे, तसेच शहरातील अनेक भागातील नागरिकांकडून रस्त्यांच्या वारंवार तक्रारीकडे प्राप्त होणे तरीही शासनाचे या</p>	<p>दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली</p>	

(१)	(२)	(३)	(४)
	तकारी दुर्लक्ष होणे, करोडो रुपये खर्च करून सुद्धा रस्त्यांची अवस्था अत्यंत दयनीय असणे, सदर रस्त्यांच्या दुरुस्तीसाठी तसेच नवीन करण्याबाबत शासनाने करावयाची कारवाई व उपाययोजना.”		
(३६)	“वर्धा जिल्ह्यात तसेच विदर्भात अनेक जिल्ह्यात जुले, १६, १७, १८ तसेच श्री. समीर कुणावार, वि.स.स. ऑगस्ट, १२ व १३ ला अतिवृष्टी होणे, अनेक भागात ढगफुटी होणे, २०० ते २५० मी.मी. पाऊस पडणे, त्यामुळे ग्रामीण भागातील शेकडो पुल रस्ते वाहन जाणे, जागो-जागी रस्ते खचल्यामुळे वाहतुक बंद होणे, अनेक पुल तुटल्यामुळे वाहन गेल्यामुळे बस सेवा बंद होणे, अनेक गावाच्या संपर्क तुटणे, यावर शासनाने उपाययोजना करण्यासाठी अतिवृष्टी भागात रस्ते व पुलासाठी विशेष पैकेज जाहिर करण्याची आवश्यकता, तसेच पांदन रस्ते पूर्णपणे खचुन जाणे, नदी, नाल्यांनी आपले पात्र बदलविणे, पांदण रस्तेसाठी रोजगार हमी, मातोश्री पांदण योजनेतून विशेष पैकेज देणे, पांदण रस्ते तातडीने दुरुस्त करण्याची गरज असणे, अतिवृष्टी काळात अनेक विहिरी खचुन जाणे, त्यांच्या पूर्णबांधणीसाठी निधीची आवश्यकता असणे, अतिवृष्टीमुळे पिकांचे झालेले नुकसान, २०२०-२१ मध्ये वर्धा जिल्ह्यात नापिकीमुळे झालेल्या ३३% पेक्षा १७८ कोटीची रक्कम जास्त नुकसानाची मदत शासनाकडून अद्याप न मिळणे, त्यामुळे ग्रामीण भागातील शेतक-यांची व जनतेची तीव्र नाराजी निर्माण झालेली असणे, यावर शासनाने करावयाची उपाययोजना व कार्यवाही.”	दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली	
(३७)	“संत शिरोमणी गाडगे महाराज मार्ग (जोगेश्वरी-विक्रोळी जोडरस्ता) लगत श्री. रविंद्र वायकर, वि.स.स. असलेल्या प्रतापनगर हिंदू स्मशानभूमीच्या विकासाबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधीनी केलेल्या मागणीच्या अनुषंगाने शासनाने आवश्यक निधी मंजूर करून या	दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली	३६

(१)	(२)	(३)	(४)
	<p>स्मशानभूमीच्या विकासाचे काम सुरु केलेले असणे, सदरहू स्मशानभूमीच्या विकास कामामुळे बाधित झालेल्या जवळपास ८२ झोपडीधारकांपैकी केवळ ४० झोपडीधारकांचे पुनर्वसन अद्याप करण्यात आले असून उर्वरीत ४२ झोपडीधारक अद्याप पुनर्वसनाच्या प्रतिक्षेत असणे, उक्त ४२ स्थानिक संरक्षित पात्र झोपडीधारकांचे शासनाच्या नियमानुसार पुनर्वसन होणे प्रलंबित असल्याने सदरहू स्मशानभूमीच्या विकासाचे काम अद्याप प्रलंबित राहिलेले असणे, उक्त ४२ झोपडीधारकांचे पुनर्वसन याच परिसरात करण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांनी आयुक्त, बृहन्मुंबई महानगरपालिका यांना दिनांक ३० ऑक्टोबर, २०१८ रोजी वा त्या सुमारास तसेच माहे जानेवारी, २०२२ मध्ये वा त्या दरम्यान निवेदन सादर केलेले असणे, तथापि सदरहू निवेदनाच्या अनुषंगाने आजवर कोणतीच कायवाही करण्यात न आल्याने या पुनर्वसन प्रकल्पातील पात्र झोपडीधारक त्यांच्या हक्काच्या सदिनिकांपासून वंचित असल्याची बाब निर्दर्शनास येणे, या प्रकरणी होत असलेल्या विलंबास जबाबदार असणारे संबंधित अधिकारी व कर्मचारी यांचेवर तातडीने कारवाई करून बाधितांचे तातडीने पुनर्वसन करण्याची मागणी या प्रकल्पातील बाधित झोपडीधारकांकडून सातत्याने करण्यात येत असूनही त्या प्रकरणी अद्याप कोणतीच कायवाही होत नसल्याने नागरिकांमध्ये तीव्र नाराजी पसरणे, सदरहू प्रकरणी बाधित झोपडीधारकांचे तातडीने पुनर्वसन करून प्रतापनगर हिंदू स्मशानभूमीचा तातडीने विकास करण्याच्या अनुषंगाने आवश्यक निधींची उपलब्धता करून सदरहू स्मशानभूमीची पुनर्विकासाचे काम पूर्ण करण्याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कायवाही व उपाययोजना तसेच याबाबतची शासनाची नेमकी भूमिका.”</p>		८३६

(१)	(२)	(३)	(४)
(३८)	<p>“अनुसुचित जातीच्या विद्यार्थ्याना डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर संशोधन व प्रशिक्षण सर्वश्री. लहू कानडे, सुनिल प्रभू, वि.स.स.</p> <p>संस्थेच्या (बार्टी) माध्यमातून दर्जदर प्रशिक्षण देण्याच्या नावाखाली संस्थेला कोट्यावधीच्या प्रशिक्षण कार्यक्रमाचे कंत्राट देऊन खासगी संस्थाचे प्रशिक्षण कार्यक्रम सामाजिक न्याय विभागासाठी भ्रष्टाचाराचे कुरण बनण्याचा गंभीर प्रकार माहे जुलै, २०२२ मध्ये उघडकीस येणे, बार्टी कडून ३०० विद्यार्थ्याना दिल्ली येथे “युपीएससी” चे प्रशिक्षण दिले जात असतांना बार्टीच्या स्वायत्तेमध्ये सामाजिक न्याय विभागाने परस्पर हस्तक्षेप करून १८० विद्यार्थ्यांच्या प्रशिक्षणाचा शासन निर्णय काढून काही प्रशिक्षण संस्थांना आर्थिक लाभ मिळवून देण्यासाठी स्पर्धाप्रिक्षा प्रशिक्षण कार्यक्रम राबवित असल्याचे उघडकीस येणे, बार्टीकडून दरवर्षी ३०० विद्यार्थ्याना दिल्ली येथे “युपीएससी” चे प्रशिक्षण दिले जात असतांना सामाजिक न्याय विभागाने दि. २७ जून रोजी विद्यार्थी हिताचा दाखला देत शासन निर्णय काढून राज्यातील ६ महसूल विभागातील नामवंत शिकवणी संस्थेमार्फत १८० विद्यार्थ्याना “युपीएससी” पुर्व तयारीच्या अनिवासी प्रशिक्षणासाठी मान्यता देणे, बार्टीच्या नियामक मंडळाच्या बैठकीत निर्णय घेण्यात आल्याचा संदर्भ देण्यात येणे, परंतु बार्टीकडून आदीच ३०० विद्यार्थ्याना प्रशिक्षण दिली जात असतांना पुढा एकदा अन्य संस्थांची निवड करण्यात आल्याने निर्माण झालेले संशयाचे वातावरण शासनाने याप्रकरणी तातडीने या भ्रष्टाचाराची चौकशी करून पारदर्शक कार्यवाही करण्याची आवश्यकता वा प्रतिक्रिया.”</p>	दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली	
(३९)	“मुंबई शहरामध्ये सुयोग टेलिमॅट्रीक्स लिमिटेड कंपनीने जवळपास २२०० खांब श्री. अमित साटम, वि.स.स.	कित्ता	१६३

मोक्याच्या ठिकाणी लावण्यात आले असणे, सदर खांबावर सीसीटीव्ही व्यतिरिक्त

(१)	(२)	(३)	(४)
५ जी इंटरनेट ची फायबर व सेटअप लावून एअरटेल या कंपनीला भाडेतत्वावर देऊन महिन्याला ५० हजार रुपये भाडे एअरटेल कडून घेत असणे, परंतु महापालिका व पोलिस विभागाकडून सुयोग टेलिमॅट्रीक्स लिमिटेड फक्त सीसीटीव्ही कॅमेरे लावण्यासाठीच खांब उभारण्याचा परवाना दिला असणे, अनधिकृतपणे सुयोग टेलिमॅट्रीक्स लिमिटेड कंपनी एअरटेल या कंपनीकडून महिन्याला रु. ५० हजार भाडे घेत असणे, सदर रक्कम ही कोणत्याही मुंबई महापालिकेच्या किंवा राज्याच्या शासकीय विभागामध्ये जमा करण्यात येत नसल्यामुळे शासनाला जवळपास प्रत्येक महिन्याला ११ कोटी ४१ लाख रुपये एवढया महसुलाचे नुकसान होत असणे, सदर प्रकारामध्ये मुंबई महापालिकेतील व मुंबई पोलिस विभागातील अधिकारी व कर्मचारी सहभागी असल्यानेच सुयोग टेलिमॅट्रीक्स लिमिटेड कंपनी शासनाची फसवणूक करीत असणे, सदर २२०० खांबावर सीसीटीव्ही व्यतिरिक्त कोणतेही साधन लावणे हे अनधिकृत असल्यामुळे सदर साधनांचा देशविधातक कारवाया करण्यासाठी उपयोग होऊ शकत असल्यामुळे सदर कंपनीवर कठोर कारवाई करण्याबाबत तसेच शासनाचा महसुल बुडवणा-यांवर कठोर कारवाई करण्याबाबत शासनाने करावायाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”			४३६
(४०)	“मध्य प्रदेशातील इंदोर येथून अंमळनेर (जळगांव) कडे निघालेल्या इंदोर- सर्वश्री. सुनिल प्रभू, मंगेश चव्हाण, अबू अंमळनेर ही एस.टी. बस खलघाट नजिक नर्मदा पूलावर येताच नियंत्रण सुटून आजमी, बाळासाहेब पाटील, अंजित पवार, २५ ऑगस्ट, २०२२ नदीत कोसळल्याच्या दुघटनेत १३ प्रवाशांचा मृत्यु झाल्याची भीषण दुर्घटना हसन मुशीफ, वि.स.स. दिनांक दि.१८.७.२०२२ रोजी घडणे, एस.टी.बस मधील सर्व प्रवासी मृत्यु पावल्याची रोजी चर्चा झाली शक्यता वर्तविण्यात येणे, १२ जणांचे मृतदेह बाहेर काढण्यात येऊन धामणेत		

(१)	(२)	(३)	(४)
-----	-----	-----	-----

येथील ग्रामीण रुग्णालयात ठेवण्यात येणे, घटना स्थळी महाराष्ट्र शासन व मध्य प्रदेश सरकारने संयुक्तपणे मदत व बचाव कार्य सुरु करण्यात येणे, एस.टी. बसमधील वाहकाकडील ट्रायमॅक्स कंपनीचे इलेक्ट्रॉनिक तिकीट मशीनला नेटवर्क नमस्त्याने एसटीत एकूण किती प्रवासी होते याचा नेमका आकडा न कळणे, शासन तथा एसटी महामंडळाने अपघात्याच्या चौकशीसाठी तीन सदस्य चौकशी समिती नियुक्त करण्यात येणे, मृतांच्या कुटुंबियांना शासनाकडून आर्थिक मदत जाहीर करण्यात येणे, परंतु, एसटी बसचे वाढते अपघात रोखण्यासाठी शासनाकडून कोणतीच ठोस उपाययोजना करण्यात न येणे, सदर एसटी बस तांत्रिकदृष्ट्या प्रवासासास सक्षम असल्याचे प्रमाणपत्र दिले होते का? याची चौकशी होणे अत्यंत आवश्यक असणे, आधी करोना त्यानंतर ६ महिने संपाने एसटी बस यंत्रणा कोलमडल्याने एसटी बसची संख्या १७ हजाराहून साडेबारा हजारावर येणे, त्यातच एसटी बसचे ८ वर्षे किंवा १० लाख किलोमिटरचा प्रवास झाला असल्याने बसगाडीचे आयुष्य निकष ओलांडून धावणा-या कालबाह्य गाड्यांवी संख्या ३० ते ४० टक्के असणे, कालबाह्य एसटीबसगाड्यामुळे सामान्य प्रवाशी जनतेचे आयुष्य धोक्यात येणे, खासगी बसच्या धर्तीवर शासनाच्या एसटी बसचे अत्याधुनीकीकरण करून एसटी मार्गातील अवैध खासगी बस वाहतुकीवर कायमस्वरूपी कठोर कारवाई करण्याची नितांत आवश्यकता, याकडे झालेले व होत असलेले शासनाचे अक्षम्य दुर्लक्ष, परिणामी प्रवासी जनतेत निर्माण झालेले तीव्र असंतोषाचे व चितेचे वातावरण, याबाबत शासनाने तातडीने करवायची कार्यवाही व प्रतिक्रिया.”

(१)	(२)	(३)	(४)
(४१)	<p>अकोला महानगरपालिका २० वर्षांपेक्षा अधिक कालावधी पासून अस्तित्वात श्री. रणधीर सावरकर, वि.स.स.</p> <p>येणे, अकोला महानगरपालिकेच्या क्षेत्राची हव्हाळ होऊन पालिकेचे क्षेत्र विस्तारीत होणे, अकोला महानगरपालिकेकरिता अद्यावत आणि सुसज्ज्य अशा इमारतीची गरज असणे, प्रशासकीय इमारतीसाठी महानगरपालिका क्षेत्रातील मुलभूत सोयी सुविधांच्या विकासासाठी विशेष तरतूदी अंतर्गत २८ मार्च २०१७ रोजी शासनाकडून १० कोटी रुपये विशेष तरतूद होणे, तथापि प्रशासकीय इमारतीच्या बांधकाम प्रस्तावास जागेअभावी तसेच तांत्रिक अडचणीमुळे अद्यापर्यंत प्रशासकीय मान्यता नसणे, प्रशासकीय इमारतीचे बांधकाम सुरू करण्यासाठी झालेला विलंब दरम्यानच्या काळात बांधकामावरील बाबीच्या दरात झालेली प्रचंड वाढ लक्षात घेता वाढीव निधीची गरज निर्माण होणे, सदरच्या प्रस्तावास प्रशासकीय मान्यता प्रदान करणे, आगामी पावसाळी अधिवेशनात पुरक मागण्यांमध्ये अकोला महानगरपालिकेच्या सुसज्ज्य प्रशासकीय इमारत प्रस्तावास वाढीव निधीची तरतूद करणे, याबाबत शासनाची भुमिका व कार्यवाही.</p>	दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली	
(४२)	<p>“शाळेची इमारत बांधण्याची परवानगी देताना पुणे महापालिकेकडून आवश्यक श्री. चेतन तुपे, वि.स.स.</p> <p>बाबीची पूर्ता करण्याकडे दुर्लक्ष झाल्याने चुकीच्या पद्धतीने झालेले शाळेचे बांधकाम, खाजगी जागामालक आणि महापालिका/ संबंधित शाळा यांच्या मधील वादावादीमुळे शाळेतील सुमारे अडीच हजार विद्यार्थ्यांचे शैक्षणिक पर्यायाने आयुष्यभराचे नुकसान होण्याची भीती निर्माण झाल्यामुळे विद्यार्थी आणि पालकांमध्ये निर्माण झालेला तीव्र असंतोष, याबाबत तातडीने मार्ग निघून शाळा पूर्ववत सुरू होण्याची आवश्यकता, त्याबाबत तातडीने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”</p>	कित्ता	५३६

(१)	(२)	(३)	(४)
(४३)	<p>“ठाणे जिल्ह्यातील कल्याण सिथीरू क्रिमणीबाई रुग्णालयाची इमारत पुर्णपणे श्रीमती यामिनी जाधव, वि.स.स. मोडकवीस येणे, दिनांक ०५ जुलै, २०२२ रोजी रुग्णालयाच्या छताचे प्लास्टर कोसळणे, रुग्णालय इमारत जुनी असल्याने अतिशय धोकादायक झाल्याने प्लास्टर कोसळण्याच्या घटना वारंवार कोसळून संपूर्ण इमारत अतिशय धोकादायक व गलिच्छ होणे, इमारत दुरुस्तीसाठी नागरीकांनी राज्याच्या आरोग्य मंज्याना पत्र लिहिणे, श्री. भोइर यांनी दिनांक ०६ जुलै, २०२२ रोजी वा त्यासुमारास इमारत दुरुस्तीसाठी मा. मुख्यमंत्री यांना निवेदन सादर करूणे विविधस्तरावर मागणी नोंदवून ही इमारत दुरुस्तीबाबत कोणीही पावले उचलली न जाणे, त्यामुळे शासनाच्या प्रती आकस निर्माण होउन जनतेत तीव्रस्वरूपाचा असंतोष पसरणे, इमारत कोसळून दुर्घटना होण्यापुर्वी शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपायोजना.”</p>	दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली	६३६
(४४)	<p>दिनांक ३० सप्टेंबर, १९९३ मध्ये झालेल्या प्रलंयकारी भूकंपात लातूर व श्री. अभिमन्यु पवार, वि.स.स. उस्मानाबाद जिल्ह्यातील ५२ पेक्षा अधिक गावे जमीनदोस्त झाली आणि जवळपास २ लक्ष घरांना तडे जाऊन क्षतिग्रस्त झाली असणे. ७ हजार पेक्षा अधिक नागरिक तर लाखो जनावरे मयत झाली असणे, या जमीनदोस्ततगावांचे पुनर्वसन राज्य शासनाने केले असणे, सदरील पुनर्वसन अंतर्गत बांधण्यात आलेली अनेक गावातील घरे निकृष्ट दर्जाची बांधण्यात आल्यामुळे आजरोजी राहण्यालायक राहिली नसणे, गावातील शासकीय इमारतीची, अंतर्गत रस्ते, नाली, आदींची दुरावस्था झाली असणे, पुनर्बसित गावातील घर वाटपांची प्रकरणे आजरोजी प्रलंबित असून अनेक लाभार्थी घरापासून वर्चित असणे, भूकंपग्रस्त क वर्गावरीच्या गावातील घरे भूकंपाच्या भीतीपोटी तत्कालीन</p>	कित्ता	

(१)	(२)	(३)	(४)
-----	-----	-----	-----

स्थीत नागरिकांनी गायरण गावठाण मध्ये तात्पुरत्या स्वरूपात निर्माण करून राहिली असून अनेक नागरिकांनी गावाशेजारील खाजगी जमिनीत अनोंदनिकृत १०० रु च्या बॉन्डवर खरेदी वा तोंडी समतीने प्लॉट खरेदी करून घरे बांधली असणे, सदरील घरे भोगवाट्यात नोंद असणे परंतु मालकीहक्क नमस्त्याने या लाभर्थाना शासनाच्या घरकुल योजना तसेच बँक कर्जाच्या लाभपासून वर्चित राहावे लागणे, भूकंपामुळे विस्तारीत वस्तीत मूलभूत सुविधांचा अभाव असणे, राज्य शासनाच्या तसेच स्थानिक स्वराज संस्था व निमशासकीय विभागातील भूकंपग्रस्त नागरिकांचा नोकरीचा अनुशेष शिल्लक असल्याने हजारो भूकंपग्रस्त प्रमाणपत्रधारक नोकरीच्या प्रतीक्षेत असणे, भूकंपग्रस्त भागात सुशिक्षित बेरोजगारीचे प्रमाण मोठ्या प्रमाणात वाढलेले असणे, त्यासाठी एमआयडीसी साठी भूसंपादण करूननविकसित करण्याची तसेच रोजगार निर्मितीसाठी एखादा मोठा प्रकल्प सदर परिसरात सुरु करण्याची व भूकंपग्रस्तांचे जीवनमान उंचवण्याची नितांत गरज असणे, नैसर्गिक वाढी अंतर्गत सर्व कुटुंबांना घरे व जागा उपलब्ध करून देण्यासाठी प्रत्येक गावासाठी अतिरिक्त भूसंपादण करण्याची गरज असणे, मौजे कारला व कुमठा ता.औसा या गावांचे पुनर्वसनासाठी जिल्हाधिकारी लातूर यांनी सादर केलेला प्रस्ताव तांत्रिक करणाने राज्य शासन स्तरावर गेली अनेक वर्षांपासून प्रलंबित असणे, भूकंपाला २९ वर्ष पूर्ण होत असतानाही भूकंपातील मूलभूत प्रश्न व गरजा प्रलंबित असून भूकंपग्रस्त भागातील क वर्गवारीच्या गावातील गायरण गावठाण व इतर शासकीय जमिनीत तसेच गावाशेजारील खाजगी जमिनीत अंनोदणीकृत पद्धतीने प्लॉट पाढून खरेदी केलेली प्लॉट व घरे नियमित करण्याबाबत तसेच नागरिकांचे जीवनमान उंचावण्यासाठी आणि

(१)	(२)	(३)	(४)
	<p>विकासाचा अनुशेष व रोजगारांच्या संधी, आगेगायाच्या सुविधा, मूलभूत गरजा उपलब्ध करून देण्याबाबत शासनाने विशेष निधी मंजूर करण्याबाबत करवयाची कार्यवाही व शासनाची भूमिका.”</p>		
(४५)	<p>“मुंबई उपनगरातील पश्चिम द्रुतगती मार्गवर मोठ्या प्रमाणात होणारी वाहतूक श्री. रविंद्र वायकर, वि.स.स.</p> <p>कोंडीचे प्रमाण कमी करण्यासाठी मुख्य रस्त्यास लागून ज्या ठिकाणी सेवा रस्ता उपलब्ध करणे शक्य आहे त्या ठिकाणी सेवा रस्ता प्रस्तावित करण्यात आलेला असणे, पश्चिम द्रुतगती मार्गवरील ओबेरॉय ते चेकनाका या मार्गवरील सर्वोदयनगर येथे खाजगी ट्रॅक्हस कंपन्यांच्या गाडया बेकायदेशीररित्या उभ्या करण्यात येत असल्याने त्यास बंदी घालून या ठिकाणी असलेल्या बैठया चाळीचे याच परिसरात अन्यत्र पुनर्वसन करून उक्त सेवा रस्त्याचे काम करण्याबाबत स्थानिक नागरिकांकडून वारंवार मागणी करण्यात येत असणे, जोगेश्वरी विधानसभा क्षेत्रातील गोरेगाव चेकनाका शिवधाम स्मशानभूमी ते वनराई वसाहत येथील प्रस्तावित करण्यात आलेल्या सेवा रस्त्याचे काम तांत्रिक कारणास्तव तसेच सदरहू प्रस्तावित सेवा रस्त्याच्या वरून उच्चतम विद्युत प्रवाहाच्या व पर्जन्य जलवाहिन्या असल्याने अद्याप प्रलंबित असणे, सद्यःस्थितीत गोरेगाव चेकनाका येथे भुयारी मार्गाचे काम सुरु असल्याने उक्त नमूद प्रस्तावित सेवा रस्त्याच्या वरील उच्चतम विद्युत प्रवाहाच्या वाहिन्या तसेच भूमिगत पर्जन्य जलवाहिन्या स्थलांतरीत करणे सहज शक्य असल्याने त्या दृष्टीने कार्यवाही करण्याबाबत तसेच इस्माईल युसूफ महाविद्यालय बस थांबा ते पंप हाऊस पर्यंतच्या सेवा रस्त्याचे सद्यःस्थितीत बंद असलेले काम तातडीने सुरु करून पूर्ण करण्याबाबत तसेच बिंबीसार नगर ते पंपहाऊस या</p>	दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली	८३०

(१)	(२)	(३)	(४)
	<p>मार्गावरील सेवा रस्त्याचे काम पूर्ण करण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी मा. नगरविकास मंत्री, मा. सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम) मंत्री यांना माहे फेब्रुवारी, २०२२ मध्ये वा त्या दरम्यान लेखी निवेदन सादर केलेले असणे, तथापि उक्त निवेदनाच्या अनुषंगाने अद्याप कोणतीच कार्यवाही करण्यात न आल्याने सदरहू मार्गावरील वाहतूक कोँडामुळे वाहनचालक व नागरिकांना अनेक अडचणींचा सामना करावा लागत असणे, या प्रकरणी शासनाकडे कार्यवाही करण्याबाबत वारंवार विनंती अर्ज सादर करूनही या प्रकरणी कोणतीच कार्यवाही होत नसल्याने स्थानिक नागरिकांमध्ये तीव्र नाराजी निर्माण होणे, उक्त प्रकरणी तातडीने कार्यवाही करून गोरेगाव चेकनाका शिवधाम स्मशानभूमी ते वनराई वसाहत येथील प्रस्तावित करण्यात आलेल्या सेवा रस्त्याचे काम तसेच सदरहू प्रस्तावित सेवा रस्त्याच्या खालून उच्चतम विद्युत प्रवाहाच्या वाहिन्यांचे जोळे व पर्जन्यजलवाहिन्या स्थलांतरीत करण्याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”</p>		०६
(४६)	<p>“नाशिक महानगरपालिका मलनिस्सारण केंद्रांच्या आधुनिकीकरण व सर्वश्री छगन भुजबळ, अंजित पवार, दिनांक क्षमतावाढीबाबतचा प्रस्ताव केंद्र शासनास मान्यतेसाठी पाठविणेबाबत जयंत पाटील, दिलीप बळसे-पाटील, २५ ऑगस्ट, २०२२ लोकप्रतिनिधींनी दि. ९ जून, २०२२ रोजी वा त्या सुमारास शासनाकडे निवेदनाद्वारे धनंजय मुडे, डॉ. जितेंद्र आळ्हाड, वि.स.स. रोजी चर्चा झाली मागणी केलेली असणे, नाशिक शहरातून गटारीच्या माध्यमातून बाहेर पडणा-या सांडपाण्यावर प्रक्रिया करून ते नदीपात्रात सोडण्यासाठी नाशिक महानगरपालिकेने तपोवन येथे १३०, आगरटाकळी येथे ११०, चेहेडी येथे ४२ तसेच पंचक येथे ६०.५ एमएलडी असे एकूण ३४२.५० एमएलडी क्षमतेची मलनिस्सारण केंद्रे उभारली असणे, ही केंद्रे सन २०१५ पूर्वी वेळेवेळी कार्यान्वित झालेली असणे,</p>		

(१)	(२)	(३)	(४)
	<p>सदर केंद्रे बांधकाम व कार्यान्वित करतेवेळी त्या त्या वेळी लागू असलेल्या निकषानुसार महाराष्ट्र प्रदूषण नियंत्रण मंडळाची संमती घेण्यात आली असणे, तथापी दरम्यानच्या काळात केंद्रीय प्रदूषण नियंत्रण मंडळ व महाराष्ट्र राज्य प्रदूषण नियंत्रण मंडळ यांनी निकष अधिक कडक केल्याने नवीन निकषानुसार मलनिस्सारण केंद्राचा सुधारित डी.पी.आर करणे आवश्यक झाले असणे, त्या अनुषंगाने नाशिक मनपाने अस्तित्वात असलेल्या चारही मलनिस्सारण केंद्रांचे सुधारित डी.पी.आर केलेले असून महाराष्ट्र राज्याच्या पर्यावरण विभागाला माहे ऑक्टोबर, २०२१ मध्ये सादर केलेले असणे, मात्र राज्यसरकारकडून अध्यापही हा प्रस्ताव केंद्राच्या जलशक्ती मंत्रालयाकडे अंतिम मंजुरीसाठी पाठविण्यात आलेला नसणे, नाशिक शहराचा वाढता विस्तार व वाढती लोकसंख्या लक्षात घेऊन नाशिक शहरातून वाहणा-या गोदावरी व तिच्या उपनद्या यांचे स्वच्छतेच्या दृष्टीने सदर मलनिस्सारण केंद्राची अत्यंत आवश्यकता असणे, महाराष्ट्र शासनाच्या वतीने सदर प्रस्ताव केंद्र शासनास मान्यतेसाठी पाठविणेची आवश्यकता, यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”</p>		१६९
(४७)	<p>“महाराष्ट्र राज्यात राज्यशासनामार्फत ओबीसी जनगणना करण्याची लोकप्रतिनिधींनी सर्वश्री छगन भुजबळ, अजित पवार, दिनांक दि. ९ ऑगस्ट, २०२२ वा त्या सुमारास शासनाकडे मागणी केलेली असणे, जयत पाटील, दिलीप वळसे-पाटील, २५ ऑगस्ट, २०२२ नुकताच बिहार राज्याने जातनिहाय जनगणना करण्याचा निर्णय स्वतंत्रपणे धनंजय मुंडे, डॉ. जितेंद्र आळ्हाड, वि.स.स. रोजी चर्चा झाली घेतलेला असणे, तमिळनाडू, छत्तीसगढ आणि इतर अनेक राज्यांनी सुद्धा ओबीसी जनगणना केल्या असून त्याच्या राज्याच्या विकासासाठी त्यांचा उपयोग झालेला असणे, कारण अशी जनगणना ही सर्वांगीण विकासासाठी अत्यावश्यक असणे, देशातील अनुसुचित जाती व जमातींची जातवार जनगणना गेली दीडशे</p>		

(१)	(२)	(३)	(४)
-----	-----	-----	-----

वर्षे होत आलेली असणे, त्या माहितीच्या आधारे या वर्गाच्या विकास योजना, कल्याणकरी कार्यक्रम आणि आर्थिक तरतुद केली जात असणे, नागरिकांचा मागासवर्ग म्हणजेच ओबीसी, भटके विमुक्त व विमाप्र यांच्यासाठी मंडल आयोगाने १९८० मध्ये केलेल्या शिफारशीनुसार देशात हा तिसरा मागासवर्ग अस्तित्वात आला असणे, मात्र त्याला घटनात्मक संरक्षण पुरवताना दरवेळी जनगणना नसल्याने लोकसंख्या माहित नसल्याचे कारण पुढे येते. ब्रिटिशांनी भारत जिकला तेढ्या पहिले काम केले ते म्हणजे दर १० वर्षांनी त्यांनी जातनिहाय जनगणना सुरू केली असणे, १८७१ ते १९३१ अशी साठ वर्षे हे काम नियमितपणे होत असणे, १९४१ च्या महायुद्धात हे काम विस्कळीत झाले असणे, स्वातंत्र्यानंतर भारत सरकारने फक्त अनुसुचित जाती व जमाती यांची जातनिहाय तर इतर सर्वांची एकत्रित गणना करण्याचे धोरण स्विकारले असणे, यातुन मागासवर्गांय ओबीसी वंचित राहिले असणे, विद्यमान केंद्र सरकारने २०११ च्या “विशेष सामाजिक-आर्थिक-जात गणनेचे” आकडे गेली ८ वर्षे राज्यांना दिलेले नसणे, २०२१ सालच्या नियमित जनगणनेचे काम अद्याप व्हायचे असून त्यात ही जातनिहाय गणना करावी अशी मागणी त्यांच्याकडे वारंवार केलेली असणे, ओबीसींच्या अडीअडचणी कळण्यासाठी ती गरजेची आहे असे त्यांनी लिहिले असणे, पहिल्या राष्ट्रीय मागासवर्ग आयोगाने (कालेलकर कमिशन) १९५५ साली स्वतंत्र ओबीसी जनगणनेची मागणी केली असणे, १९८० साली दुस-या राष्ट्रीय मागास वर्ग आयोगाने (मंडल आयोग) स्वतंत्र ओबीसी जनगणनेची पुन्हा शिफारस केली असणे, १९९४ साली केंद्र सरकारने नियुक्त केलेल्या राष्ट्रीय मागासवर्ग आयोगाने ओबीसी जनगणना कशी आवश्यक

(१)	(२)	(३)	(४)
	<p>आहे ते सरकारला तिस-यांदा पटवून दिले असणे, २०१० च्या ५ मे ला संसदेत १०० खासदारांनी ओबीसी जनगणनेचा ठराव केला असणे, त्यातुन २०११ ते २०१४ मध्ये ओबीसी जनगणना (SECC २०११) करण्यात आली असणे, मात्र ५ हजार कोटी रुपये खर्चुन जमवलेली आकडेवारी केंद्र सरकारने जाहीर केली नसणे, राष्ट्रीय विकास परिषदेने व केंद्रीय नियोजन आयोगाने ओबीसीचे शिक्षण, रोजगार, निवारा, आरोग्य यासाठी धोरणे आखण्यासाठी ओबीसी जनगणना करावी असा ठराव केलेला असणे, संसदेच्या सामाजिक च्याय विभागाच्या स्थायी समितीने (सुमित्रा महाजन समिती) ओबीसी जनगणनेची शिफारस केलेली असणे, महाराष्ट्र विधानसभेचे तत्कालीन अध्यक्ष श्री. नाना पटोले यांनी दि. ८ जानेवारी, २०२० रोजी विधानसभेत ओबीसी जनगणनेचा स्वतः ठराव मांडून तो सर्वानुमते मंजुर झाला असणे, शेकडो परिषदा, संस्था, संघटना ओबीसी जनगणनेचा आग्रह धरीत असणे, जोवर ओबीसी जनगणना नाही तोवर ह्या मागास समाजाच्या सर्वांगीण विकासासाठी धोरणे आणि योजना बनविण्याकरिता निधीचे नियोजन करता येणार नसणे, मुख्य प्रश्न विकासाचा असणे, तो ओबीसीचा घटनात्मक हक्क आहे तो नाकारून केंद्र सरकार शतकानुशतके मागास राहिलेल्या या कारागिर वर्गाला [बलुतेदार-अलुतेदारांना] शिक्षण, रोजगार, आरोग्य, निवारा नाकारीत आहे. त्यामुळे ओबीसी आजही स्वातंत्र्याच्या ७५ वर्षांनीही मागासच असणे, बिहार राज्याने स्वतः ते काम हाती घेतलेले असणे, तामिळनाडूने जातनिहाय जनगणना हाती घेतलेली असणे, त्यामुळे हे राज्य आज देशात मानव विकास निर्देशांकात प्रथम क्रमांकावर असणे, २०२१ सालची नियमित जनगणना राज्य शासनाचे अधिकारी आणि</p>		१७३

(१)	(२)	(३)	(४)
	<p>कर्मचारी करणार असून शासनाची जातनिहाय जनगणना या जनगणनेच्या वेळीच सदर यंत्रणेकडून करता येणे सहज शक्य असणे, आपल्या महाराष्ट्र राज्यानेही राज्य शासनामार्फत ओबीसी जनगणना करण्याचा निर्णय घेण्याची आवश्यकता, यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”</p>		
(४८)	<p>“मातंग समाजाची वर्गवारी करून अ, ब, क, ड नुसार स्वतंत्र आरक्षण देण्यासह श्री. सुनिल कांबळे, वि.स.स.</p> <p>समाजातील विविध मागण्यांसाठी लहुजी शक्ती सेनेच्या वतीने शासनास निवेदन देण्यात येणे मातंग समाज हा महाराष्ट्रासह संपुर्ण देशात वास्तव्यास आहे. या समाजातील बहुतांशी नागरिक भूमीहीन असून, मोलमजुरी करून आपले जीवन जगत असणे. उच्च शिक्षणापासून हा समाज वंचित असणे. तसेच शासकीय सेवेत देखील या समाजातील युवकांची संख्या अव्यंत अल्प असणे. शासनाने त्यांच्या मागण्या व प्रश्न सोडवून त्यांना समाजाच्या प्रवाहात आणण्याची आवश्यकता. मातंग समाजास अ, ब, क, ड अनुसार वर्गवारी करून स्वतंत्र आरक्षण त्वारित लागू करण्याची आवश्यकता, साहित्य रत्न अण्णाभाऊ साठे यांना मरणोत्तर भारतरत्न पुरस्कार देण्याची आवश्यकता. आद्य क्रांतिगुरु लहुजी वस्ताद साळवे यांचे संगमवाडी (जि.पुणे) येथे भव्य स्मारक करण्यासाठी शासकीय पातळीवर लवकरात लवकर प्रयत्न करण्याची आवश्यकता, मुंबई विद्यापिठास साहित्यरत्न अण्णाभाऊ साठे यांचे नाव देण्यासाठी शासनाच्या मंजुरीची आवश्यकता, गंजपेठ पुणे येथील देशातील पहिली व्यायाम शाळा सुरु करून तेथे अनेक क्रांतिकारक घडविणा-या लहुजी वस्ताद यांच्या क्रांती शाळेस लहुजी वस्ताद साळवे यांचे राष्ट्रीय स्मारक म्हणून घोषित करण्याची आवश्यकता, लहुजी वस्ताद साळवे अभ्यास आयोग त्वारित कायाचित करून, त्यांचे नाव</p>	<p>दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली</p> <p style="text-align: right;">१०</p>	

(१)	(२)	(३)	(४)
	<p>राष्ट्रपुरुषांच्या यादीत समाविष्ट करण्याची आवश्यकता, साहित्य रत्न अणाभाऊ साठे महामंडळातर्फे थेट कर्ज प्रकरण त्वरित सुरू करणे आणि अणाभाऊ साठे महामंडळाचे थकीत कर्ज माफ करण्याची मागणी लहजी शक्ती सेनेच्या वतीने करण्यात आली असणे. मात्रंग समाजाच्या या सर्व मागण्यांवर शासनाने करावयाची तातडीची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”</p>		
(४९)	<p>“राज्यात नव्याने सरकार स्थापन होणे, नवीन सरकार स्थापन झाल्यानंतर सर्वश्री अजित पवार, जयंत पाटील, दिनांक विकासात्मक दृष्टीकोन ठेवणे अपेक्षित असणे, त्यादृष्टीने राज्यकारभार करण्याची छगन भुजबळ, दिलीप बळसे-पाटील, २५ ऑगस्ट, २०२२ अपेक्षा असणे, नव्या सरकारने मात्र तत्कालीन सरकारने मंजुर केलेली विकास हसन मुश्तीफ, बाळासाहेब पाटील, रोजी चर्चा झाली कामे रद्द करणे, रद्द कामाचे शासन निर्णय त्वरीत निर्गमित करणे, वास्तविक धनंजय मुंडे, कुमारी आदिती तटकरे, संबंधित लोकप्रतिनिधींच्या मागणीस्तव त्या-त्या जिल्ह्यात विकास कामांना सर्वश्री दत्तात्रय भरणे, प्राजक्त तनपूरे, मंजुरी दिलेली असणे, त्यासाठी अर्थसंकल्पीय तरतूद करून निधी वितरीत राजेश टोपे, वि.स.स.</p> <p>करण्यासाठी मा. सभागृहाची सुध्दा मान्यता घेतलेली असणे, त्यानुसार निधी वितरीत केलेला असणे, नवीन सरकारने मात्र या सभागृहाचा अवमान करून सरसकट सर्व विकास कामे रद्द करून त्याचा निधी थांबविलेला असणे, काही कामांचे कार्यारंभ आदेश व काही कामांची निविदा प्रक्रिया झालेली असतांना सुध्दा निधी रोखून धरलेला असणे, निधी रद्द केलेल्या विकास कामामध्ये प्रामुख्याने ग्रामीण भागातील विकास कामासाठी आवश्यक असणा-या २५१५ - ३०५४ अंतर्गत मंजुर असणा-या कामांचा समावेश असणे, अल्पसंख्यांक, आदिवासी विकास व सामाजिक न्याय विभागामार्फत राबविण्यात येणा-या त्या त्या घटकांसाठीच्या योजना यांचाही निधी रोखलेला असणे, विकसनशील व नव्याने निर्मिती झालेल्या नगरपंचायती तसेच नगरपरिषदा व नगरपालिका</p>	५६	

(१)	(२)	(३)	(४)
	यांचाही विकास कामाचा निधी मोठ्या प्रमाणात रद्द केल्याने त्याचा विपरीत परिणाम या शहरांच्या विकास कामावर झालेला असणे, तत्कालीन सरकारने मंजूर केलेल्या वरील विकास कामांचा निधी रद्द करून नव्या सरकारने राजकीय दृष्टीकोन समोर ठेवून काही विशिष्ट लोकप्रतिनिर्धार्णा सदरचा निधी मोठ्या प्रमाणात पुनर्वाटप करणे, यामुळे इतर लोकप्रतिनिर्धार्णांमध्ये पसरलेले नाराजीचे वातावरण, नवीन सरकारच्या कार्यपद्धतीविषयी सभागृहातील लोकप्रतिनिर्धार्णांच्या मनात निर्माण झालेले संशयाचे वातावरण, लोकप्रतिनिर्धार्णांच्या विधीमंडळातील सदस्य म्हणून हक्काची होत असलेली पायमल्ली, याविषयी सभागृहातील लोकप्रतीनिर्धार्णांच्या मनात निर्माण झालेला तीव्र असंतोष, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व भूमिका”.		
(५०)	“ठाणे महापालिकेच्या छत्रपती शिवाजी महाराज रुग्णालयाच्या अनागोदी डॉ. जितेंद्र आळ्हाड, सर्वश्री अंजित पवार, गैरकारभारामुळे सर्वसामान्य गोरगरिब रुग्णांना आरोग्य सुविधांपासून वर्चित जयंत पाटील, छगन भुजबळ, २५ ऑगस्ट, २०२२ रहावे लागत असल्याची गंभीर बाब ऑगस्ट, २०२२ च्या दुसऱ्या आठवड्यात दिलोप वळसे-पाटील, हसन मुशीफ, रोजी चर्चा झाली उघडकीस येणे, या रुग्णालयात २१ पद्धतीच्या आजारांवर उपचार होणे अपेक्षित अनिल पाटील, यशवंत माने, शेखर निकम, असतांना केवळ १० ते १२ रुग्णांवरच उपचार केले जात असल्याने रुग्णांना दिपक चव्हाण, वि.स.स. नाईलाजाने खासगी रुग्णालयाचा आधार घ्यावा लागत असणे, या रुग्णालयात दैनंदिन १५०० ते २००० बाह्यरुग्ण उपचाराकरिता येत असून ३५० जनरल बेडवर उपचार सुरु असतांना आयसीयूमध्ये जागाच मिळत नसणे, रुग्ण उपचारांसाठी दाखल झाल्यानंतर उपचार घेणा-या रुग्णांना ओषधी बाहेरुन विकतच आणावी लागत असणे, सुमारे ८८० कर्मचारी/डॉक्टरांचा आकृतिबंध मंजूर असतांना सुमारे ८० टक्के जागा रिक्त असल्याने कार्यरत यंत्रणावर	दिनांक ५६६	

(१)	(२)	(३)	(४)
	<p>अधिकचा ताण पडत असणे, डॉक्टर, नर्सेस व कर्मचा-यांना विविध त्रासदायक अडचणीचा सामना करावा लागत असणे, पर्यायाने या रुग्णालयामध्ये गोरगरिब रुग्णांना योग्य पद्धतीची वागणूक मिळत नसून उपचारांपासून वंचित रहावे लागत असणे, ठाणे महापालिकेची लोकसंख्या सुमारे २५ लाखांवर गेलेली असतांना शहरात महापालिकेचे एकमेव रुग्णालय असणे, त्यामुळे सदरची आरोग्ययंत्रणा चालविताना महापालिका प्रशासनाची दमछाक होत असणे, सदर रुग्णालयावर कोट्यावधी रुपये खर्च करावे लागत असणे, आर्थिक टंचाईमुळे रुग्णालयामध्ये अत्याधुनिक सोयीसुविधा नसणे, रुग्णालयामध्ये ठाणे जिल्ह्यासह पालघर व रायगड जिल्ह्यातुनही रुग्ण उपचारांकरिता येत असणे, या सर्व बाबींचा विचार करता सदरचे रुग्णालय, वैद्यकीय महाविद्यालय राज्य शासनाने ताब्यात घेऊन सुपर स्पेशलिटीच्या धर्तीवर अत्याधुनिक सोयी उपलब्ध करून देण्यासंदर्भात आवश्यक कार्यवाही करण्याची लोकप्रतिनिधी, सामाजिक संघटना, नागरीकांनी दि.१२ ऑगस्ट, २०२२ रोजी तसेच अलिकडील काळात मा.मुख्यमंत्री, मा.उपमुख्यमंत्री, मा.आयुक्त, ठाणे महापालिका यांचेकडे वारंवार मागणी करूनही कडक कार्यवाही केली जात नसल्याने, परिसरातील जनतेमध्ये पसरलेला तीव्र असंतोष, संताप तसेच चिडीची भावना, सदरबाबत आवश्यक उपाययोजना करण्यास प्रशासनाकडून दुर्लक्ष होत असल्याने, सदर गंभीर प्रकरणी शासनाने वेळीच हस्तक्षेप करून तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना आणि शासनाची प्रतिक्रिया.”</p>		६७०

(१)	(२)	(३)	(४)
(५१)	<p>ओणिंग किंवित केंद्र, परळी (जि.बीड) येथून बाहेर पडणा-या राखेची व्यवस्थीत श्री. रत्नाकर गुटे, वि.स.स.</p> <p>विल्हेवाट लागत नसल्याने या परिसरात राखेचे कण दिवस-रात्र हवेत राहत असल्याने धुक्याप्रमाणे राखेची चादर हवेत पसरलेली असणे व त्यामुळे नागरिकांचे आरोग्य धोक्यात आलेले असणे, त्यामुळे विविध प्रकारचे फुफुसाचे आजार त्यांना जडले असणे, राखेमुळे त्यांच्या जीवनमानावर विपरित परिणाम झालेला असणे, नागरिकांना अनेक प्रकारचे त्रास होत असणे, दुचाकी-वाहनचालक यांना परळी-गंगाखेड रस्त्यावर प्रवास करीत असताना राखेच्या पसरलेल्या चादरमुळे प्रवास करताना जिकरीचे होणे, त्यातच वारंवार अपघाताचे प्रमाण वाढले असल्याचे निर्दर्शनास येणे, मोठ्या प्रमाणावर नागरिकांमध्ये या राखेमुळे प्रंचड असंतोष व नाराजी पसरलेली असणे, या राखेच्या विरोधात महिला व नागरिकांनी अनेकदा राखेची वाहतूक करणारे कंटेनर अडवून आंदोलने केलेली असणे, परंतु अद्यापही ही वाहतूक बंद झालेली नसणे, शेतांमध्ये राख टाकली जात असल्याने जमिनीचा कस नाहीसा होऊन जमिनी नापिक होत असल्याचेही निर्दर्शनास येणे, संपूर्ण परळी शहरासह थर्मल पॉवर परिसरातील अनेक गावांवर याचा विपरित परिणाम झाला असून जनजीवन विस्कळीत झालेले असणे, अधिका-यांना सूचना देऊनही राखेबाबत कोणतीही योग्य प्रकारे विल्हेवाट लावली जात नसणे, ओणिंग किंवित केंद्र, परळी येथून बाहेर पडणा-या राखेची व्यवस्थीत विल्हेवाट लावण्याबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधी (गंगाखेड) यांनी मा.पर्यावरण मंत्री यांना दिनांक १४ फेब्रुवारी, २०२२ रोजी निवेदन देऊन माणणी केली असणे, परंतु याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने तातडीने चौकशी करून सदरहू राखेची योग्य प्रकारे विल्हेवाट लावून</p>	दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली	२६

(१)	(२)	(३)	(४)
	परळी शहर व थर्मल पॉवर परिसरातील नागरिकांना दिलासा देण्याबाबत करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना, यावर शासनाची प्रतिक्रिया.		
(५२)	“पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिकेची लोकसंख्या साधारणपणे २८ लाखांच्या वर श्री. महेश लांडगे, वि.स.स. असणे, औद्योगिक आणि आयटी हब असलेल्या या शहरात देशाच्या विविध भागातील सर्व जातीधर्मांचे नागरिक राहत असणे, शहरातील गृहनिर्माण सोसायटीची संख्या सुमारे २५ हजारांच्या आसपास असल्याने पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिकेचा बांधकाम परवाना विभागाकडून नवीन प्रकल्प पूर्णत्वास आल्यानंतर बांधकाम व्यावसायिकांना बांधकाम पूर्णत्वाचा दाखला देताना प्रकल्पातील सोयी-सुविधांचा आढावा न घेता अवैधरित्या बांधकाम पूर्णत्वाचा दाखला देण्यात येत असल्याचे निर्दर्शनास येणे, बांधकाम व्यावसायिकांकडून रहिवासी सोसायट्यांना प्रकल्प हस्तांतरित करताना महानगरपालिकेकडून प्रकल्पाचा आराखडा देण्याच्या बाबतीत नियम बनविण्याची आवश्यकता तसेच, शहरातील गृहनिर्माण सोसायटीतील रहिवाशांना बांधकाम व्यावसायिकाकडून पार्किंग व्यवस्था, मैला शुद्धीकरण प्लॅन्ट, घनकचरा व्यवस्थापन, सीसी टीव्ही इ. मुलभूत सुविधा उपलब्ध करण्याची आवश्यकता, याकरिता राज्य शासनाकडून गृहनिर्माण संस्थांमधील नागरिकांना दिलासा देण्याच्यादृष्टीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”	दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली	४६०
(५३)	“नवी मुंबई” क्षेत्र विकसित करताना तसेच पनवेल व उरण तालुक्यात मुलभूत सर्वश्री प्रशांत ठाकूर, महेश बालदी, सोयी सुविधा देताना ‘पाणीपुरवठा’ अत्यंत मुलभूत प्रश्नाकडे सिडको प्रशासनाचे समीर कुणावार, श्रीमती मनिषा चौधरी, दुर्लक्ष झालेले असणे, उक्त तालुक्यात पाणीपुरवठा करण्याकरिता सिडको श्री. अमित साटम, वि.स.स. प्रशासनाला नवी मुंबई महापालिका, महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण, एमआयडीसी या घटकांवर अवलंबून रहावे लागत असणे, सिडको प्रशासनाच्या नियोजन	कित्ता	

(१)	(२)	(३)	(४)
	<p>शुन्य कारभारामुळे उरण व पनवेल तालुक्यातील नागरिकांना अनेक वर्ष सातत्याने अपु-या व कमी पाणी पुरवठयाचा सामना करावा लागत असणे, पनवेल, उरण, या तालुक्यांमध्येच नवी मंबई आंतरराष्ट्रीय विमानतळ, प्रधानमंत्री आवास योजनेअंतर्गत तयार होणारे गृहनिर्माण प्रकल्प, नैना प्रकल्प इ. प्रकल्पांमुळे वाढती लोकसंख्या पाहता भविष्यात नागरिकांना तीव्र पाणी टंचाईला सामोरे जावे लागणार असणे, उक्त तालुक्यात सद्यस्थितीत अस्तित्वात असलेल्या लोकसंख्येला पाणी पुरवठा करण्यास सिडको प्रशासन असमर्थ ठरत असणे, अपु-या पाणी पुरवठ्यामुळे नागरिकांच्या रोषाला स्थानिक लोकप्रतिनिधींना सातत्याने सामोरे जावे लागत असणे, याबाबत शासनाने उरण व पनवेल तालुक्यातील सिडकोने विकसित केलेल्या प्रकल्पांना सिडकोमार्फत सुरळीत पाणीपुरवठा तातडीने करण्याबाबत करावयाची नितांत आवश्यकता, त्यावर शासनाने त्वारीत करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”</p>	०२६	
(५४)	<p>“शासकीय सेवेतील मंत्रालयीन प्रशासकीय विभागात अवर सचिव पदाचे काम श्री. सुनिल प्रभू, वि.स.स.</p> <p>करणा-या सहाय्यक कक्ष अधिकारी संवर्गातील अधिका-यांना अवर सचिव पदाची एस-२३ अन्वये वेतनश्रेणी लागू करण्यात आली नसल्याने सदरहू सहाय्यक कक्ष अधिकारी कर्मचा-यावर अन्याय होत असल्याची गंभीर बाब नुकतीच दि.२२.८.२०२२ रोजी निदर्शनास येणे, सदर सहाय्यक कक्ष अधिकारी यांना पदोन्नतीसाठी संधी कमी उपलब्ध होत असल्याने तसेच पदोन्नतीसाठी प्रदिर्घ कालावधी व्यथित होत असल्याने सदरहू कर्मचा-यांवर अन्याय होणे, तीन लाभांच्या सुधारित सेवांतर्गत आश्वासीत प्रगती योजने अंतर्गत मंत्रालयीन कक्ष</p>	दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली	

(१)	(२)	(३)	(४)
अधिका-यांना त्यांच्या पदोन्नती सायबळीतील वरिष्ठ अवर सचिव पदाची वेतन संरचना मंजूर करण्याची मागणी सदरहू कक्ष अधिका-यांनी शासनाकडे करण्यात येणे, सातव्या वेतन आयोगाच्या शिफारशी लागू केल्यानुसार लिपीक पदावर सेवेत रुजु झालेल्या कर्मचा-याला पहिल्या दहा वर्षानंतर सहाय्यक कक्ष अधिकारी, वीस वर्षानंतर कक्ष अधिकारी आणि तीस वर्षानंतर अवर सचिव पदावर पदोन्नतीने शासन निर्णयानुसार संधी प्राप्त होत असणे, परंतु, गेली अनेक वर्षापासून मंत्रालयातील २००० हून अधिक अधिकारी अनेक वर्षापासून सहायक कक्ष अधिकारी पदावर राहून अवर सचिव पदाचे कामकाज करीत असणे, परंतु, त्यांना सहायक कक्ष अधिकारी पदाचीच एस-२० नुसार ५४०० वेतन श्रेणी लागू असल्याने त्यांच्यावर झालेला व होत असलेला अन्याय, सदरहू सहायक कक्ष अधिकारी यांनी अवर सचिव पदाची एस-२३ नुसार ६६०० रुपये वेतन श्रेणी लागू करणेबाबत शासनाकडे अनेकवेळा मागणी करूनही त्याची दखल घेण्यात न येणे, दिड वर्षापूर्वी के.पी.बक्षी समितीने खंड दोन नुसार शासनास सादर केलेल्या अहवालात प्रत्येक पदानुसार वेतन श्रेणी लागू करणेबाबत सुधारणा करण्याची शिफारस करण्यात येणे, अन्याय झालेल्या सहायक कक्ष अधिकारी यांची पदोन्नतीतील कुठीतता घालविण्यासाठी सदर सहायक कक्ष अधिकारी पदावर राहून अवर सचिव पदाचे काम करणा-या अधिका-यांना के.पी.बक्षी समीतीच्या शिफारशीनुसार एस-२३ अन्वये ६६०० वेतन श्रेणी लागू करण्यासाठी शासनाने तातडीने मंत्री मंडळ बेठकीत मंजुरी घेऊन सदरहू पदानुसार सुधारित वेतनश्रेणी लागू करण्यासाठी कार्यवाही करण्याची नितांत आवश्यकता, याकडे झालेले शासनाचे अक्षम्य दुर्लक्ष, परिणामी शासनातील सहायक कक्ष	२६		

(१)	(२)	(३)	(४)
(५५)	<p>अधिकारी कर्मचा-यांमध्ये निर्माण झालेले तीव्र असंतोषाचे व संतापाचे वातावण, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया.”</p> <p>“दिनांक २१ ऑगस्ट, २०२२ रोजी कंधार पोलीस स्टेशन हृषीत खुतबे नगर श्री. श्यामसुंदर शिंदे, वि.स.स.</p> <p>चौरस्ता, नारेड येथील कंधार जंगतुंग तलावात १) महंमद साद महंमद सफियोदीन (वय १५ वर्ष), २) सव्यद तोहीद सव्यद वहिद (वय २० वर्ष), ३) सव्यद नविद सव्यद वहिद (वय १५ वर्ष), ४) महंमद सफियोदीन महंमद गफुर (वय ४५ वर्ष), ५) महंमद विखार महंमद फक्रोदीन (वय २३ वर्ष) हे त्याचे कुटुंबासह कंधार येथे बडी दर्गा येथे दर्शनासाठी आले होते. दर्शन करून ते सर्वजण नवरंगपूरा येथे जंगतुंग तलावाच्या बाजूस भोजनासाठी गेले. भोजन झाल्यानंतर त्यांनी एक जण जेवणाचा डबा धुण्यासाठी तलावाच्या पायरीवर गेले असता, त्याचा पाय घसरून तलावात बुडत असल्याने त्याला वाचवविण्यासाठी आणखी दोघे जण तलावात उत्तरले परंतु ते सर्वजण तलावात बुडून निधन झाल्याची दुखद घटना घडली आहे. त्यामुळे मृतांच्या कुटुंबियांवर आर्थिक संकट उद्भवले आहे. परिणामी मृतांच्या नातेवाईकांना आर्थिक मदत मिळावी व अशी दुर्दृशी घटना पुन्हा होऊ नये याकरिता संबंधित विभागाने योग्य ती उपाययोजना करावी, अशी मागणी मी, या लक्षवेधी मुद्याद्वारे करीत आहे.”</p>	दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली	
(५६)	<p>“ता.गोरेगाव (जि.गोंदिया) येथील रहिवाशी असलेल्या व घरगुती वादातून श्री. अतुल भातखळकर, श्रीमती प्रतिभा बाहेर पडलेल्या ३० वर्षांच्य असहाय्य विवाहित महिलेस श्रीराम उरकुडे यांचे सह धानोरकर, सर्वश्री. छगन भुजबळ, अंजित चार नराधमांनी दिनांक १ ऑगस्ट, २०२२ रोजी वा त्या सुमारास कान्हाळपोह पवार, जयंत पाटील, दिलीप वळसे-पाटील, (जि.भंडारा) येथील जंगलात नेऊन तिच्यावर सामूहिक बलात्कार केल्याची डॉ. जितेंद्र आव्हाड, सर्वश्री. धनंजय मुंडे, घटना उघडकीस येणे, पिंडीत महिलेने अत्याचार झाल्यावर पोलीस ठाण्यात सुनिल प्रभू, हसन मुश्रीफ, अनिल पाटील,</p>	कित्ता	८२६

(१)	(२)	(३)	(४)
-----	-----	-----	-----

तक्रार करण्याकरिता गेली असता पोलीसांनी तिच्याकडे काही लक्ष न देता यशवंत माने, शेखर निकम, दिपक चव्हाण, तिला एका कक्षात ठेवणे, पोलीसांनी काही प्रतिसाद न दिल्याने पिंडीत महिला राजेश टोपे, डॉ. राजेंद्र शिंगाणे, श्री. दत्तात्रय तेथून निघून जाणे, लाखनी (जि.भंडारा) येथील पोलीस अधिकाऱ्यांनी अक्षम्य भरणे, कुमारी आदिती तटकरे, अँड. बेजबाबदारपणा दागडिल्याने पीडित महिला आणखी दोन नराधमांच्या तावडीत माणिकरव कोकाटे, श्री. धर्मरावबाबा सापडणे, दिनांक २ ऑगस्ट, २०२२ रोजी सदर महिला विवस्त्र अवस्थेत शेतात आत्राम, श्रीमती सरोज आहिरे, सर्वश्री. आढळून येणे, कारधा पोलीसांनी तात्काळ घटनास्थळी धाव घेऊन तपासाला रोहित पवार, मनोहर चंद्रिकापूरे, चेतन सुरुवात करणे, यामुळे पीडित महिलेवर सलग दोन दिवस सामूहिक बलात्कार तुपे, इंद्रनिल नाईक, विजय वडेंडीवार, करण्यात येणे, तसेच दिनांक ९ ऑगस्ट, २०२२ रोजी बरांजतोडा (ता.भद्रावती, सुनिल केदार, सुनिल शेळके, दिलीप जि.चंद्रपूर) येथील घमाबाई प्राथमिक-माध्यमिक निवासी आश्रमशाळेतील एका मोहिते-पाटील, संदिप क्षिरसागर, संग्राम अल्पवयीन मुलीला चाकूचा धाक दाखवून अधीक्षकाने अत्याचार केल्याचे जगताप, डॉ. किरण लहामटे, सर्वश्री. निर्दर्शनास येणे, या तालुक्यातील बरांजतोडा येथील आश्रमशाळेत ही दुर्दृश्य सुनिल टिंगरे, अबू आजमी, बाळासाहेब घटना घडणे, सदर पिंडीत मुलीची प्रकृती चिंताजनक झाल्याने तिला शाळा पाटील, सुनिल भुसारा, प्रा. वर्षा प्रशासनाने घरी पाठविल्यानंतर मुलीने पालकांना यासंदर्भात माहिती देणे, हिंगणाघाट गायकवाड, वि.स.स.

(जि.वर्धा) येथील पोलीस ठाण्यात पिंडित मुलीच्या पालकांनी याबाबत गुन्हा नोंद करणे, यामुळे अल्पवयीन मुली आणि महिलांमध्ये निर्माण झालेले प्रचंड असुराक्षिततेचे व भीतीचे वातावरण, सदर प्रकरणाची शासनाने उच्च स्तरावरून सखोल चौकशी करून दोषी नराधमाविरुद्ध कठोर कारवाई करण्याची आवश्यकता, राज्यात महिलांवरील अत्याचारांच्या घटनांना पायबंद घालण्यासाठी महाराष्ट्र शक्ती क्रिमिनल लॉ अँकट २०२० आणि मशिनरी फॉर इम्प्लमेंटेशन ऑफ महाराष्ट्र शक्ती क्रिमिनल लॉ २०२० या महाराष्ट्र विधानसभेने मंजूर केलेल्या नव्या कायद्यानुसार शासनाने दोषी आरोपीविरुद्ध कारवाई करण्याची नितांत

(१)	(२)	(३)	(४)
	आवश्यकता, याकडे झालेले शासनाचे अक्षम्य दुर्लक्ष, परिणामी महिला व अल्पवयीन मुलींमध्ये निर्माण झालेले तीव्र असंतोषाचे व चिंतेचे वातावरण, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया.”		
(५७)	“मुंबईतील कुर्ला पूर्वकाढील नाईक नगरातील इमारत कोसळून १९ जणांचा सर्वश्री अमित साटम, सुनिल प्रभू, नाहक जीव गेला असणे, यामध्ये अर्धाहून अधिक कष्टकरी कामगार असणे, सर्वश्रीमती मनिषा चौधरी, यामिनी जाधव, २५ ऑगस्ट, २०२२ मस्जिद बंदर, डोंगरी, माझगांव, कुर्ला, घाटकोपर, मालवणीसह बहुतांश ठिकाणी डॉ. जितेंद्र आळ्हाड, सर्वश्री अजित पवार, रोजी चर्चा झाली धोकादायक आणि अतिधोकादायक इमारती तग धरून उथ्या असणे, महापालिका जयंत पाटील, छगन भुजबळ, दिलीप व म्हाडाने अशा इमारतीची यादी जाहीर करत त्यातील रहिवाशांना इमारती वळसे-पाटील, हसन मुशीफ, अनिल रिकाम्या करण्याचे आवाहन केले असणे, म्हाडाने काही रहिवाशांना संक्रमण पाटील, यशवंत माने, शेखर निकम, दिपक शिबिरात हलवले देखील परंतु संक्रमण शिबिरांच्या अभावामुळे किंवेक रहिवासी चक्काण, बाळासाहेब पाटील, वि.स.स.	दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२	

घरांच्या प्रतिक्षेत धोकादायक, अतिधोकादायक इमारतीत जीव मुठीत घेऊन राहत असणे, तर काही ठिकाणी पुनर्विकासाला काही कारणांमुळे विलंब होणे, रहिवाशांना किचकट, तांत्रिक अशा अडथळ्यांना सामोरे जावे लागत असल्यामुळे पुनर्विकासाला परवानगी मिळत नसणे, नादुरुस्त इमारत पावसात पत्त्यासारखी कोसळत असणे, अशा घटना मस्जिदबंदर, डोंगरी, कुर्ला आणि मालवणी मध्ये अनेकदा घडल्या असणे, घटना घडल्यावर कंत्राटदार, विकासक आणि तत्सम संबंधितांवर ठपका ठेवला जात असणे, इमारत धोकादायक घोषित करतानांच पुनर्वसनाचा विचार केला जात नसल्यामुळे सदर इमारती कर्दनकाळ ठरतात ही वस्तुस्थिती असणे, धोकादायक किंवा अतिधोकादायक इमारतीचा पुनर्विकास लवकरात लवकर करण्याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”

(१)	(२)	(३)	(४)
(५८)	<p>“नागपूर जिल्हातील कोराडी ओष्णिक वीज केंद्राचा खसारा येथील राख बंधारा सर्वश्री सुनिल केदार, विजय वडेढीवार, दिनांक दिनांक १६ जुलै २०२२ रोजी पावसादरम्यान फुटला असणे, राखेचा बंधारा विकास ठाकरे, वि.स.स. फुटल्यामूळे खसाळा, मसाळा, खैरी या गवातील तसेच परिसरातील शेकडो हेक्टर शेती राख मिश्रित पाण्यात बुडालेली असणे, राखेचा बंधारा फुटल्यामूळे नागपूर शहरातील लाखो नागरिकांना राख मिश्रित पाणी नळावदरे येणे, त्यामूळे नागरिकांच्या आरोग्यावर झालेला परिणाम, खसारा येथील राख बंधारा बांधतांना महाजनकोळ्डरे झालेला निष्काळजीपणा, बंधाराचे काम वेळे पूर्ण न करणे, या बंधा-यावर लक्ष ठेऊन काम करून घेणा-या महाजनकोळ्या स्थापत्य विभागाचे अधीक्षक अभियंता शिरिष वाठ यांच्याकडे विशिष्ट अशा महत्त्वाचे पदाचे अतिरिक्त पदभार देण्यात येणे, त्यामूळे या कामाकडे झालेले दुर्लक्ष, परिणामी या सर्व प्रकारामूळे शेतक-याचे झालेला लाखो रुपयांचे नुकसान महाजनकोकडून अद्यापही न मिळाल्याने शेतक-यात पसरलेले तिब्र असंतोष व संतापाचे वातावरण परिणामी याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही, उपाययोजना व शासनाची प्रतिक्रिया.”</p>	दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली.	
(५९)	<p>“पुणे व पिंपरी-चिंचवड शहरातील अनाधिकृत हुक्का पार्लरचा प्रश्न ऐरणीवर श्री. सुनिल कांबळे, वि.स.स. आला असणे. या हुक्का पार्लरमुळे काही दिवसापूर्वी मुंबईत लागलेल्या आगीप्रिमाणे पुण्यातही आग लागण्याची घटना घडू शकते. त्यामुळे वेळीच अशा बेकायदा हुक्का पार्लरवर कारवाई करण्याची मागणी नागरिकांकडून केली जात असणे.पुणे शहरात कोरेंगांव पार्क, मुढवा, हडपसर, कोंदवा या परिसरात अनेक नामांकित हॉटेल्स व पबमध्ये हुक्का पार्लर चालू असणे. पोलिसांकडून काही प्रमाणात कारवाई केली जाते. मात्र, त्यानंतर ही हुक्का पार्लर पुढा सुरु झाल्याचे दिसून</p>	कित्ता	५८०

(१)	(२)	(३)	(४)
	<p>येत आहे. काही ठिकाणी छुप्या तर कुठे उघड पद्धतीनेही हुक्का पार्लर सुरु आहेत. त्यामुळे अशा हुक्का पार्लरवर वेळीच कारवाई करण्याची आवश्यकता असणे. तरुणांमध्ये हुक्क्यांची मोठी क्रेङ्ग आहे. पुणे शहरातही हुक्का पार्लरमध्ये तरुणांकडून तंबाखूच्या सेवनासाठी हुक्क्याचा आधार घेतला जातो. त्यात वेगवेगळ्या फ्लेवर उपलब्ध करून देण्यात येतात. पुण्यात हुक्क्यासाठीचे ५२ प्रकारचे फ्लेवर मिळत असून, तरुणांकडून या फ्लेवर्सना अधिक मागणी असल्याची माहिती समोर आली असणे. त्यामुळे पालकांसाठी हुक्का पार्लर ही मोठी डोकेदुखी ठरत आहे. हॉटेलच्या बंद खोल्यांमध्ये हुक्का ओढण्यास उपलब्ध करून दिला जातो. दुर्दैवाने त्या ठिकाणी आगीसारखा प्रकार घडला तर मोठी दुर्घटना घडू शकते. त्यामुळे पर्सिलसांनी वेळीच जागे होऊन त्यांच्यावर कडक कारवाई करावी, अशी मागणी नागिरकांकडून केली जात असणे यावर शासनाने करावयाची तातडीची कारवाई व शासनाची प्रतिक्रिया.”</p>		५७६
(६०)	<p>“महाराष्ट्र राज्याची स्थापना झाल्यापासून महाराष्ट्र राज्य हे पुरोगामी राज्य डॉ. किरण लहामटे, श्री. हिरामण म्हणून देशात नावलोकिक असणे. महाराष्ट्र राज्य पहिला सिंचन आयोग १९६० खोसकर, वि.स.स. मध्ये स्थापन करण्यात येणे. या आयोगाचे अध्यक्ष श्री. एस. जी. बर्वे यांनी १९६२ मध्ये आपला अहवाल सादर करून एकूण २०० शिफारशी करणे. महाराष्ट्र जल व सिंचन दुसरा आयोग १९९५ मध्ये स्थापन करण्यात येणे. या आयोगाचे अध्यक्ष श्री. माधवराव चितले यांनी १९९९ मध्ये आपला अहवाल सादर करून ३२९ शिफारशी सादर करणे. दुस-या सिंचन आयोगाची क्रमांक १५ शिफारस अवलोकन केले तर भूजल विकास, पाणलोट विकास, पिण्याचे</p>	दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली	

	(१)	(२)	(३)	(४)
		पाणी याबाबतचे नियोजन आणि व्यवस्थापन यासाठी तालुका हा घटक धरावा अशी शिफारस केलेली असणे. महाराष्ट्रातील प्रादेशिक असमतोल दूर करण्यासाठी शिफारसी सादर करण्यासाठी श्री. वि.म. दांडेकर यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती नेमणे. या समितीने जिल्हा आणि प्रदेशवार अनुशेष दाखवणे. राज्यात आतापर्यंत सिंचनाकरिता ८६ मोठे प्रकल्प, २५८ मध्यम प्रकल्प व ३१०८ लघू प्रकल्प जलसंपदा विभागाने पूर्ण केलेले असणे. यातील बहुतांशी प्रकल्प हे आदिवासी भागात बांधणे. या प्रकल्पामुळे कातवे मार्फत जिल्हा आणि प्रदेशातील शेतीखालील जमीन सिंचनाखाली आणणे. त्यामुळे राज्यातील काही प्रादेशिक आणि जिल्हावार सिंचनाचा अनुशेष पूर्ण होणे. मात्र याउलट प्रकल्पाच्या पाणलोट क्षेत्रातील आदिवासी तालुक्यांमध्ये शेतीच्या सिंचनाची बिकट अशी अवस्था असणे. शेतीला फक्त एक हंगाम पावसाचे पाणी उपलब्ध असणे. त्यामुळे फक्त एकच पिक घेता येणे. त्यामुळे आदिवासी शेतकरी यांची आर्थिक परिस्थिती कमालीची खालवणे आणि त्याचे जगणे असह्य होणे. त्यामुळे आदिवासी भागातील तालुक्यांचा सिंचनाचा अनुशेष निश्चित करण्यासाठी चौकशी समिती नेमणे आवश्यक असणे. याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही आणि उपाययोजना.”		६२६
(६१)		मुंबईतील अनेक झोपडपड्यांचे पुनर्वसन प्रकल्प हे मालकी हक्काच्या अनुषंगाने श्री. राजु आवळे, वि.स.स.	दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली	

(१)	(२)	(३)	(४)
-----	-----	-----	-----

मालकांकडून जमिनी या दान स्वरूपात मिळालेल्या असणे, तर काही वेळेस शासनाकडून जमिनी वाटप केलेल्या असणे, या संस्थेचे संचालन/ व्यवस्थापन हे काही लोकांच्या विश्वस्त समित्या, तर काहीच्या शासन नियुक्त प्रतिनिधी तर काही शासनाच्या विविध खात्यामार्फत चालविले जाणे, या जमिनीवरील प्रकल्प राबविण्यासाठी झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाच्या नियमानुसार संबंधित जमीन धारकांकडून ना हरकत प्रमाणपत्र प्राप्त करावे लागणे, सदर संस्था अशा प्रकारे ना हरकत प्रमाणपत्र न देता उलटपक्षी कोटीत जाऊन पुनर्वसनासाठी त्या प्रकल्पास विरोध करीत असल्याने निर्दशनास येणे, कायद्यानुसार पात्र झोपडपट्टीधारकांना आहे त्याच ठिकाणी पुनर्वसित करण्याचे धोरण असणे, त्याशिवाय दुसरा पर्याय नसेल तर त्यांना ना हरकत प्रमाणपत्रासाठी का बाध्य केले जात असणे, असे प्रमाणपत्र प्राप्त करण्याची अट टाकून प्रकल्पाचा विलंब करण्यासाठीचे कारण निर्माण केले जात असणे जसे शासकीय, निमशासकीय जमिनीवर प्रकल्प राबविताना जमिनीच्या रेडीरेकनरनुसार येणा-या किंमतीच्या २५ टक्के रक्कम प्रिमियम म्हणून घेण्याचे असलेले धोरण, अशा शासन नियंत्रित कल्याणकारी संस्था यांच्याकरिता लागू नसणे, यासाठी हवे असेल तर २५ टक्के पेक्षा जास्त प्रिमियमची आकारणी करण्याबाबत विचार करण्याची आवश्यकता असणे, जर पात्र झोपडपट्टीधारकांना कायद्यानुसार संरक्षण दिले गेले तर अशा प्रकारे प्रिमियमची आकारणी करून ना हरकत प्रमाणपत्र देण्याबाबतचे अधिकार स्थानिक जिल्हाधिकारी अथवा झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणास देण्यास कोणतीही अडचण नसणे, जर प्रिमियमची आकारणी होत असेल तर ना हरकत प्रमाणपत्राची सक्ती रद्द करणे आवश्यक असणे, याबाबत

१	(१)	(२)	(३)	(४)
५०९—६०८ क्र.		शासनाने केलेले व करावयाची कार्यवाही, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका.”		
(६२)	“मुंबईतील धारावी वस्तीची जागतिक जागतिक पातळी ओळख असून फेडूवारी, प्रा. वर्षा गायकवाड, वि.स.स.		दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२	
	२००४ मध्ये धारावी विकासाची सुरुवात होणे, २०१९ ला याकरिता निविदा काढण्यात येणे, त्याप्रमाणे २०१३ ला एक सेक्टरचे काम म्हाडाच्या माध्यमातून सुरु करण्यात येणे, धारावी विकासासाठी रेल्वेच्या ताब्यात असलेली जमिनीचे हस्तांतरण न झाल्यामुळे धारावीच्या विकासात अडचणी निर्माण झालेल्या असताना या संदर्भात ८०० कोटी रेल्वेला देऊनही जमीन हस्तांतरण करण्याची प्रक्रिया अद्यापही पूर्ण न होणे, त्यामुळे निविदा स्थगित झालेल्या असून त्यासाठी पुन्हा निविदा काढण्यात येणे, २००४ पासून धारावी विकास थांबला असल्यामुळे स्थानिक जनतेमध्ये पसरलेली तीव्र असंतोषाची व नाराजीची भावना, याबाबत राज्य शासनाने तातडीने चौकशी करून धारावी विकासासाठी तातडीने कार्यवाही करण्याची आवश्यकता व याबाबत शासनाचे प्रतिक्रिया.”	रोजी चर्चा झाली		
(६३)	दिनांक १४.०८.२०२२ रोजी पहाटे ५.०५ मी. मुंबई-५०४ द्रुतगती मार्गावर डॉ. भारती लक्ष्मकर, वि.स.स.		कित्ता	८२६
	रासायनी पोलीस ठाणे हड्डीत गाडी क्र. एम.एच. - ०१ डि.पी. ६३६४ इंडीवरचा अपघात झाला हे खरे आहे असणे, सदर अपघाताची सुचना पोलीसांना पहाटे ५.५८ मी. मिळाल्याची शक्यता असणे, अपघाताबाबत डायल क्र. १०० व ११२ या क्रमांकावर सुचना किती वाजता व कोणी दिली याची शहानिशा होणे गरजेचे असणे, रुग्णवाहिका घटनास्थळी कोणाच्या सुचनावरून पोहोचली व सूचना मिळाल्यानंतर पोलीसांनी त्यांच्या स्तरावरून कोणती कारवाई केली व सदर कारवाईचा तपशील प्राप्त होणे गरजेचे असणे, सदर अपघाताचा तपशील			

(१)	(२)	(३)	(४)
	<p>दयावा नसल्यास गुन्हा दाखल नसल्याची कारणे अद्यापही पोलिसांकडे नसणे, अपघातग्रस्तांना गोल्डन अवर मध्ये रुग्णालयात नेण्यात आले का ? अपघाताची सुचना रुग्णवाहिका व पोलीस प्रशासन घटनास्थळी दाखल होणे या दरम्यानचा कालावधी किती याची माहिती जनतेस कळणे अत्यंत महत्वाचे असणे, रुग्णवाहिका व पोलीस प्रशासनाकडून घटनास्थळी पोहोचण्यास विलंब झाला आहे काय असल्यास जबाबदारी कोणाची आहे विलंबास कारणीभूत असलेल्या नवी मुंबई / रायगड पोलीस प्रशासन यांच्या अधिकार क्षेत्राचा मुद्दा उपस्थित झाला असणे, शासन या मुद्यावर काय उपाययोजना करणार ? जेणे करून मुंबई-पुणे द्रुतगती मार्गावर भविष्यात निष्पाप बळी जाणार नाहीत. सदर अपघात प्रकरणी गुन्हा दाखल आहे किंवा कसे पोलीस प्रशासनाने कर्तव्यात कसून अथवा चालूकल केली आहे काय, शासन स्तरावरून संबंधितावर जबाबदारी निश्चित करून कारवाई करण्यावाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतीक्रिया व भूमिका.</p>		०५
(६४)	<p>“सुरजागड (जिल्हा गढचिरोली) येथे लोह प्रकल्पामधून गौण खनिज उत्खनन श्री. नाना पटोले, वि.स.स. करताना शासनाच्या मार्गदर्शक तत्त्वाचे उल्लंघन होत असणे, संबंधित अधिका-यासोबत संगनमत करून गौण खनिजांचे स्वामीत्व धन बुडवून मोठ्या प्रमाणात नियमबाबृ उत्खनन सुरु असणे, गौण खनिजाची वाहतूक करताना वाहनाच्या मंजूर भार क्षमतेपेक्षा जास्त भाराची वाहतूक होत असणे, तसेच वाहतूक करताना जे रस्ते प्रमाणित करण्यात आले आहेत त्या रस्त्या व्यतिरिक्त इतर जवळच्या रस्त्यावरून वाहतूक होत असणे, क्षमतेपेक्षा जास्त भार वाहून नेणा-या वाहनामुळे येथील रस्त्यांची चाळण झाली असणे, तसेच येथे अपघातही</p>	<p>दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली</p>	

(१)	(२)	(३)	(४)
(६५)	<p>होत असणे, येथील वैध/अवैध अवजड वाहतुकीमुळे येथील लोकांचे, बन्यजीवांचे आरोग्य व शांतता धोक्यात येणे तसेच पर्यावरणाचीही प्रचंड प्रमाणात हानी होणे, यासंदर्भात ग्रामस्थांनी शासनाकडे तक्रार केलेली असतानाही त्याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, परिणामी येथील जनतेत पसरलेले असंतोषाचे वातावरण, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रीया.”</p> <p>“अनुसूचित जाती, इतर मागासवर्ग आणि इतर जातीचा दाखला काढताना सन श्री. मंगेश कुडाळकर, वि.स.स.</p> <p>१९५० आणि सन १९६७ पूर्वीचा दाखला मागितता जाणे, परंतु कित्येक लोकांना तो मिळतच नसणे, त्यामुळे त्यांचे नुकसान होत असणे, सन १९५० आणि १९६७ चा दाखल शोधताना खूप अडचणीचा सामना करावा लागणे, त्याच प्रमाणे शालेय आणि महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांना प्रवेश नाकरला जाणे व परीक्षेला बसू दिले जात नसणे, तसेच शासकीय आणि निमशासकीय कर्मचारी याना जातीच्या दाखल्याचा पुरावा न मिळाल्यास कर्मचा-यांना नियुक्ती व पदोन्नतीसाठी वंचित रहावे लागणे, तसेच एखाद्या विद्यार्थ्याला किंवा शासकीय कर्मचा-याला दाखला जिल्ह्याच्या ठिकाणी काढायचा झाल्यास तो त्यावेळी उपलब्ध झाला नाही तर ते प्रकरण दाखल करून घेतले जात नसणे त्यामुळे वेळ, मेहनत आणि आर्थिक नुकसान होत असणे, शासनाने जे मूळचे महाराष्ट्रातील रहिवाशी आहेत त्यांच्यासाठी काही शिथिलता आणण्यासाठी करावयाची कारवाई व प्रतिक्रिया.”</p> <p>(६६)</p> <p>मोजा टाकळी, ता. नागपूर (ग्रामीण) जि. नागपूर येथील सर्वै ने. ४६, ५९ व श्री. धर्मरावबाबा आत्राम, वि.स.स.</p> <p>६० शेतजमीन ही ७/१२ रेकॉर्ड व अधिकार अभिलेख पंजी व इतर सरकारी कागदोपत्री मारोती मंदिर देवस्थान म्हणून नोंदविण्यात आलेली असणे, मारोती</p>	दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली	१०

(१)	(२)	(३)	(४)
मंदिर देवस्थान हे मा. धर्मदाय आयुक्त यांच्या कार्यालयात नोंदणीकृत असून त्यांचा नोंदणी क्र. ऐ १२१६ (एन) असून सदर शेतजपीनीची संस्थेच्या शेडयुल-१ वर सुध्दा नोंद असणे. श्री. गौतम पुरी गोस्वामी यांचे वडील स्वर्गाय रमेश पुरी गुरु महेश पुरी व अन्य यांची वहिवाटदार म्हणून देवस्थानच्या ७/१२ रेकॉर्डवर नोंद असणे, त्यांचा गैरफायदा घेऊन गौतमपुरी यांनी तहसिलदार यांच्याशी संगनमत करून त्यांची त्यांचे इतर नातेवाईक यांची नांवे दर्ज विनंती करणे. तहसिलदार नागपूर ग्रामीण यांनी कुठलीही शहानिशा न करता गौतमपुरी व इतर नातेवाईकांची नावे ७/१२ रेकॉर्डवर त्यांच्या दि. १४/२/२०२२ च्या आदेशानुसार नोंद करणे. स्वतःच्या आर्थिक फायद्याकरिता गौतमपुरी यांनी सदर मालमत्तेची अंजनी वाटीका फार्म या बिल्डरशी परस्पर विक्रीचा करार करून विश्वस्त संस्थेची म्हणजेच मारोती मंदिर देवस्थान या संस्थेची फसवणूक केली असल्याचेही निर्दर्शनास येणे, सदर प्रकरणामध्ये तलाठी व ग्रामसेवक यांनी त्यांच्या निरीक्षण पत्रात सदर मालमत्तेवर मारोती देवस्थानचे नाव सरकारदप्तरी नमुद आहे व त्याबाबत मा. धर्मदाय कार्यालयाचे मार्गदर्शन घेणे आवश्यक आहे असे त्यांच्या अहवालात नमुद असून सुध्दा मा. तहसिलदार (ग्रा) नागपूर यांनी धर्मदाय आयुक्त कार्यालयाकडून कुठलीच शहानिशा न करता तसेच अर्जदार व इतर संबंधीत लोकांना नोटीस न बजावता आपल्या अधिकार क्षेत्राबाहेर जावून बेकायदेशीररित्या गौतमपुरी गोस्वामी व इतरांची नावे ७/१२ रेकॉर्डवर चढविली असणे, याप्रकरणी संस्थेचे अध्यक्ष श्री. राजेश मदन पुरी यांनी सदर आदेशाविरुद्ध मा. एस.डी.ओ. यांचे समोर अर्ज सादर केली असून याप्रकरणात त्यांना	८०		

(१)	(२)	(३)	(४)
	<p>मा. एस.डी.ओ. नागपूर ग्रामीण यांनी स्थगिती देण्यांत आली असल्याचे निर्दर्शनास येणे, तथापि सदर प्रकरण एस.डी.ओ. यांच्या कार्यालयात दाखल असून सुध्दा मा. तहसीलदार नागपूर ग्रामीण यांनी त्यांच्या दिनांक १३ मे, २०२२ च्या आदेशाप्रमाणे देवस्थानची मालमत्ता वर्ग २ मधून वर्ग १ मध्ये परिवर्तीत करून पुन्हा श्री. गौतमपुरी गोस्वामी यांना आर्थिक हव्यासापोटी मदत केल्याचे निर्दर्शनात दिसून येणे, परिणामी मा. तहसीलदार नागपूर ग्रामीण यांनी दिनांक १४/०२/२०२२ व दि.१३/०५/२०२२ रोजी दिलेल्या आदेश हा पुर्णतः बेकायदेशीर असणे, त्यांचे तात्काळ निलंबीत करून सदर प्रकरणी चौकशी करून सर्वसंबंधितां विरुद्ध (मा. तहसिलदारासह) कारवाई करण्याची करण्यांत आलेली मागणी, व त्याबाबत शासनाने केली वा करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.</p>		
(६७)	<p>“मुंबईतील बोरीवली (पूर्व) येथील संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यानातील वन विभागाच्या श्री. सुनिल प्रभू, वि.स.स. जागेवर असलेल्या आदिवासी व बिगर आदिवासी मिळून सुमारे १३ हजार ७८६ झोपडीधारकांचे आरे वसाहतीमधील वन विभागाच्या ९० एकर जागेत एसआरए योजने अंतर्गत पुनर्वसन करण्याचे आशासन शासनाने दि. २४.३.२०२२ रोजी देण्यात येऊनही अद्याप याबाबत शासनाकडून कोणतीच कार्यवाही करण्यात आली नसल्याची बाब निर्दर्शनास येणे, यामुळे गेल्या २० वर्षांपासून वन विभागाच्या जागेतील अतिक्रमिक झोपडीधारकांच्या पुनर्वसनाबाबतची समस्या आजही पुनर्वसना अभावी कायम असणे, सदरहू उद्यानाच्या २५ हजार १४४ अंतिक्रमिकापैकी १३ हजार ७८६ पात्र कुटुंबांचे पुनर्वसन करण्यासाठी उद्यान व्यवस्थापनाने आरे येथील वन विभागाची ९० एकर जागा एसआरए प्राधिकरणाला दि. २८.११.२०१८ रोजी हस्तांतरीत करण्यात येणे, एकूण पात्र अंतिक्रमिकापैकी</p>	दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली	१९३

(१)	(२)	(३)	(४)
	<p>दिंडोशी विधानसभा क्षेत्रातील सोएसक. २३९/१ मधील वन विभागाच्या जागेत १० हजार ६९१ अतिक्रमिक कुंडंबे झोपड्यामध्ये वास्तव्य करीत असून या पैकी ४ हजार ३५९ पात्र अतिक्रमिकांनीवन विभागास प्रति झोपडे ७ हजार रुपये रक्कम सन २००८ मध्ये भरण्यात आली असल्याने सदरहू अतिक्रमिक झोपडीधारकांचा सदर एसआरए योजनेत समावेश करण्याची मागणी लोकप्रतिनिधींनी शासनाकडे करणे, एकंदरीत शासनाने पात्र १३ हजार ७८६ झोपडीधारकांचे एसआरए प्राधिकरणामध्ये पुनर्वसन करणेबाबत तातडीने कार्यवाही करण्याची नितांत आवश्यकता, याकडे झालेले व होत असलेले शासनाचे अक्षम्य दुर्लक्ष, परिणामी सदर झोपडीधारकांमध्ये निर्माण झालेला तीव्र असंतोष व चिंतेचे वातावरण, यावर शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया.”</p>		
(६८)	<p>“ठाणे स्थानकापासून साडेसात कि.मी. दूर असलेल्या मुंबई विद्यापिठाच्या श्री. सुनिल प्रभू, वि.स.स.</p> <p>ठाण्यातील उपकेंद्राचे विकास काम अद्याप पूर्ण होऊ न शकल्याने येथील विद्यार्थ्यांची मोठ्या प्रमाणात गैरसोय होत असल्याचे दि. १४ जुलै, २०२२ रोजी निर्दर्शनास येणे, ठाणे महापालिकेने नाममात्र दरात बाळकूम परिसरात सुमारे २७ हजार चौ.मी. जागा मुंबई विद्यापीठाच्या विद्यापीठ उपकेंद्र सुरु करण्यासाठी उपलब्ध करून देण्यात येणे, त्यानंतर २०१४ मध्ये उपकेंद्र सुरु करण्यात आल्यानंतर अद्यापही येथील विद्यार्थ्यांसाठी पायाभूत सुविधा उपलब्ध करून न दिल्यामुळे विद्यार्थ्यांची पायाभूत सुविधा अभावी प्रचंड गैरसोय होत असणे, त्याच बरोबर ठाणे स्टेशन पासून उपकेंद्राकडे जाण्यासाठी कोणतीही बससेवा व दिशा फलक उपलब्ध नसणे, सदर विद्यापीठ उपकेंद्रास संरक्षक भिंत, उद्यान व इतर अनेक आवश्यक सुविधा उपलब्ध नसणे, याबाबतची विकासकामे करण्यासाठी</p>	दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२	१०० रोजी चर्चा झाली

(१)	(२)	(३)	(४)
	<p>ठाणे महापालिकेने राज्यशासनाकडे मान्यतेसाठी पाठविलेला ४ कोटी रुपये खर्चाचा प्रस्ताव अद्यापही प्रलंबित असणे, याकडे झालेले शासनाचे अक्षम्य दुर्लक्ष, परिणामी विद्यापीठ उपकेंद्राचा लाभ घेणारे विद्यार्थी यांचेमध्ये निर्माण झालेले तीव्र असंतोषाचे व चिंतेचे वातावरण, याबाबत शासनाने तातडीने करवायची कार्यवाही व प्रतिक्रिया.”</p>		
(६९)	<p>मराठवाड्यातील शेतक-यांना कृषी विषयक माहिती, कृषी उत्पादनात वाढ डॉ. राहूल पाटील, वि.स.स.</p> <p>होण्याच्या अनुंंदगाने विविध प्रयोग व संधोेणन करण्यासाठी व विद्यार्थ्यांना कृषी विषय शिक्षण मिळावे याकरीता परभणी येथे वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठाची स्थापना करण्यात येणे, सदर कृषी विद्यापीठात सद्यास्थितीत ५२ ते ५३ टक्के कर्मचा-यांची पदे रिक्त असणे, सन २०१७ पासून रिक्त पदे भरण्याबाबत कोणतीच कार्यवाही करण्यात न येणे, विद्यापीठ प्रशासनामार्फत दर ३ महिन्यांनी शासनाकडे रिक्त पदाबाबतचा अहवाल सादर करण्यात येणे, तथापी परभणी येथील कृषी विद्यापीठातील रिक्त पदे भरण्याबाबत कोणतीच कार्यवाही करण्यात न येणे, परिणामी कृषी विषयक शिक्षण घेणा-या विद्यार्थ्यांच्या शिक्षणावर त्याचा होणारा विपरीत परिणाम, त्याच प्रमाणे कृषी विषयक संशोधन करण्यात येत असलेल्या अडचणी, गेल्या काही वर्षांपासून मराठवाड्यात ओला दुष्काळ, अवकाळी पाऊस अशा नैसर्गिक आपत्तीमुळे शेतकरी संकटात सापडलेला असणे, त्यामुळे कृषी विषयश संशोधनाची नितांत आवश्यकता असणे, परंतु कर्मचा-यांच्या रिक्त पदामुळे संशोधनाचा अभाव भासत असणे, शासनाने रिक्त असलेली सर्व पदे तात्काळ भरण्याची आवश्यकता, तसेच वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषी विद्यापीठाला यावर्षी ५० वर्षे पूर्ण होणे, या निमित्त</p>	दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली	८०

(१)	(२)	(३)	(४)
	<p>शासनामार्फत ५० कोटी रुपयांचा विशेष निधी मंजूर करण्यात येणे, परंतु अद्याही सदर मंजूर निधी विद्यापीठास वर्ग करण्यात न येणे, सदर निधी कृषी क्षेत्राची गुणवत्ता वाढविण्याच्या दृष्टीन नवनवीन संशोधन कार्य व कृषी विषयक शिक्षण घेणा-यांना दर्जदार शिक्षण देण्याच्या अनुषंगाने अत्यल्प असणे, त्यामुळे सदर निधीत वाढ करून किमान १०० कोटी रुपये मंजूर करण्याची आवश्यता, शासनाने याबाबत निर्णयात्मक कार्यवाही करण्याची आवश्यकता वा शासनाची प्रतिक्रिया.”</p>		
(७०)	<p>“राज्यातील गोरगरीब आदिवासी बांधवांना सालाबादप्रमाणे मोफत खावटी श्री. दौलत दरोडा, वि.स.स. वाटप आदिवासी विभागामार्फत करण्यात आली असल्याने यावर्षी अतिवृष्टीमुळे आदिवासी बांधवांच्या धानाची मोठया प्रमाणावर नुकसान होणे, त्यामुळे आदिवासी समाज चिंतेत असून यावर्षीसुध्दा मोफत खावटी वाटप मंजूर करण्याकरिता शासनाकडे केलेली मागणी, तसेच मागील वर्षांपासून महाराष्ट्रातील भातशेती शेतक-यांची बोनस योजना शासनाने बंद केली असून शेतक-यांनी भातशेती न करण्याचा निर्णय घेतल्याने शेत जमिन पडीक राहणे, शहापूर विधानसभा मतदार संघ हा आदिवासी बहुल असल्याने तेथील स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी दि. ५.८.२०२२ रोजीच्या सुमारास मा. मुख्यमंत्री यांना लेखी निवेदनाद्वारे आदिवासी बांधवांना मोफत खावटी वाटप व भातशेती शेतक-यांना बोनस मंजूर करण्याबाबत विनंती करण्यात येणे, परंतु अद्याही या संदर्भात शासनाने कोणताच निर्णय न घेतल्याने आदिवासीमध्ये निर्माण झालेले असंतोषाचे व संतापाचे वातावरण, याबाबत शासनाने केलेली व करावयाची कार्यवाही, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका.”</p>	दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली	५००

(१)	(२)	(३)	(४)
(७१)	<p>“केंद्र शासनाच्या अनुसूचित जमातीच्या २०११ च्या जनगणने नुसार व-हाड श्री. राजेश एकडे, वि.स.स.</p> <p>प्रांतातील, अमरावती महसूल विभागातील सातपुडा डोंगरांगामधील महादेव डोंगर पायथ्याशी असलेल्या, पूर्णा खो-यातील पायन घाटातील, महादेव कोळी जमातीच्या लोकसंख्या असलेल्या गावांचा अनुसूचित जमाती क्षेत्रात समावेश असणे, निवडणूक आयोगाच्या नियमानुसार ग्रामपंचायत, पंचायत समिती, जिल्हा परिषदांच्या निवडणुकांमध्ये सदर गावांना अनुसूचित जमाती (ST) प्रवर्गाचे आरक्षण देण्यात येऊन निवडून आलेले सदस्यांनी पदाचा उपभोग घेणे, तसेच सदर महादेव कोळी जमात असलेल्या अनुसूचित जमाती (ST) क्षेत्रातील गावांमध्ये राज्य शासनाच्या अनुसूचित जमातीकरिता कल्याणकारी व विकासात्मक योजनांच्या आराखड्यामध्ये जसे आदिवासी विभागाच्या शबरी घरकुल योजना, ठक्कर बाप्पा आदिवासी वस्ती सुधार योजना, अनुसूचित जमातीच्या विद्यार्थ्यांना मिळणारी शिष्यवृत्ती योजना इत्यादी योजनांचा समावेश असणे, भारतीय राजपत्र अनुसूचित जाती व जमातीच्या सुधारित आदेशामध्ये १९७६ अनुसार महाराष्ट्र राज्याच्या अनुसूचित जमातीच्या यादी मध्ये २९ क्रमांकावर कोळी महादेव जमातीचा समावेश असणे, महाराष्ट्र राज्यात कोळी महादेव अनुसूचित जमात महामहीम रा राष्ट्रपती यांचे अध्यादेश १९५० पूर्वीपासून असणे, आदिवासी मसूदा वार्षिक उप-योजना १९९४-९५ नुसार आदिवासी विकास विभाग, महाराष्ट्र राज्य नुसार अकोला, बुलढाणा, अमरावती जिल्ह्यामध्ये कोळी महादेव प्रमुख आदिवासी जमात असून २०११ च्या जनगणनेनुसार अकोला बुलढाणा अमरावती जिल्ह्यातील एकूण कोळी महादेव आदिवासी जमातीची लोकसंख्या ५६,११९ असणे, तरीही कोळी महादेव जमातीचे प्रमाणपत्र मागणी केली असताना</p>	<p>दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२</p> <p>रोजी चर्चा झाली</p>	६०

(१)	(२)	(३)	(४)
	उपविभागीय अधिकारी यांचेकडून १९५० पूर्वीचे लेखी स्वरूपाचे पुराव्याची मागणी करणे, त्यामुळे महादेव कोळी जमातीच्या लोकांना अनुसूचित जमाती प्रवर्गातील प्रमाणपत्र मिळण्यास बाधा निर्माण होणे, त्यामुळे सदर कोळी महादेव जमातीचे लोकांना उच्च शिक्षण, नोकरीतील आरक्षण इत्यादी पासून वर्चित ठेवले जाणे, त्यामुळे कोळी महादेव जमातीतील लोकांमध्ये असंतोषाची भावना निर्माण होऊन शासनाप्रति रोष व्यक्त होणे, यावर शासनाने तातडीने करावयाची कारवाई व प्रतिक्रिया.”		
(७२)	ठाणे जिल्हा परिषदेच्या शिक्षण विभागातून नियम वयोमानानुसार सेवानिवृत्त श्री. दौलत दरोडा, वि.स.स. झालेल्या शिक्षकांना निवृत्तीनंतरच्या हक्काच्या आर्थिक सुविधा गेल्या दोन वर्षांपासून मिळाल्या नसल्याची बाब माहे जुलै, २०२२ रोजीच्या सुमारास निर्दर्शनास येणे, या संदर्भात मा. मुख्यमंत्री श्री. एकनाथजी शिंदे यांच्याकडे ही लेखी निवदेन देण्यात येणे, परंतु अद्यापही कोणतीच कार्यवाही न झाल्याने या सेवानिवृत्त शिक्षकांमध्ये निर्माण झालेले असंतोषाचे व संतापाचे वातावरण, याकरिता शासनाने तातडीने या शिक्षकांना निवृत्तीनंतरच्या हक्काच्या आर्थिक सुविधा पुरविण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने केलेली व करावयाची कार्यवाही, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका.	दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली	१००
(७३)	“आज संपूर्ण देशात स्वातंत्र्यदिनाचा अमृत महोत्सव साजरा करण्याकरिता श्री. दौलत दरोडा, वि.स.स. मा.पंतप्रधान यांनी “हर घर तिरंगा घर तिरंगा” अशी घोषणा करण्यात येणे, परंतु मुरबाड तालुक्यातील (जि.ठाणे) २२ आदिवासी विस्थापित कुटुंबाना अद्यापही घर देण्यात आले नसल्याची बाब माहे ॲगस्ट, २०२२ रोजीच्या सुमारास निर्दर्शनास येणे, संबंधित ठेकेदारांने या कुटुंबाना दर्जेदार घरे बांधून	कित्ता	

(१)	(२)	(३)	(४)
	<p>देण्याएवजी पोल्ट्री फार्ममध्ये ढकलण्यात येऊन शासनाने लाखो रुपये ठेकेदाराने हडप करण्यात येणे, तसेच पालघर जिल्ह्यातील आदिवासीना हक्काचा निवारा मिळावा याकरिता राबविण्यात येणा-या घरकूल योजनेतर्फत आजही १२ हजार कुटुंबे वा-यावर असून रस्ते, वीज, पाणी, आरोग्य सुविधाही उपलब्ध करण्यात न येणे, मा.पंतप्रधान यांनी “हर घर तिरंगा घर घर तिरंगा” अभियानानुसार या बेघरांना घरे उपलब्ध नसल्याने सदरील अभियानात यांना सहभागी होत येत नसल्याने त्यांच्या निर्माण झालेले असंतोषाचे व संतापाचे वातावरण, या संदर्भात शासनाने तातडीने सखोल चौकशी करून यांस दिरंगाई करणा-यावर तातडीने कारवाई करण्याची आवश्यकता, यावाबत शासनाने केलेली व करावयाची कार्यवाही, यावाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका.”</p>		
(७४)	<p>“वीजनिर्मिती करिता महानिर्मिती वेकोलि कडून ३४१५ रु. प्रती मे टन, श्री. किशोर जोरगेवार, वि.स.स. एसईसीएल ३२९३ रु. प्रती मे टन, एमसीएल ३३१६ रु. प्रती मे टन आणि एससीसीएल कडून ५७५७ रु. प्रती मे टन याप्रमाणे कोळसा विकत घेणे, महाराष्ट्र खनिकर्म महामंडळाच्या माध्यमातून वार्षिक २२ दशलक्ष मेट्रिक टन कच्चा कोळसा धुण्यासाठी कोल वॉशरीजमध्ये पाठविणे, हा कोळसा धुताना २५ टक्के म्हणजेच ५५,००,००० मे. टनकोळसा नाकारला जाणे, हा नाकारलेला कोळसा महानिर्मितीने खुल्या बाजारात विकणे अपेक्षित असताना तो कोल वॉशरीजला नाममात्र ४०० रुपये प्रती टन दरात दिला जाणे, वीजनिर्मिती प्रक्रीयेदरम्यान काही प्रमाणात जळलेला कोळसा निविदा प्रक्रीयेद्वारे विकणे, या व्यवहारात महानिर्मितीला ७०० ते ८०० इतक्या कमी उष्मांकाच्या कोळशाला प्रती टन ९३९ रु. दर मिळणे. परंतु नाकारलेला बारीक कोळशाचा उष्मांक</p>	दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली	१००

(१)	(२)	(३)	(४)
-----	-----	-----	-----

२५०० ते ३००० पर्यंत अमून सुधा ४०० रुपये प्रती टन दराने विकणे. त्यामुळे शासनास ५२८० कोटी रुपये वार्षिक नुकसान होणे, परंतु खुल्या बाजारात नाकारलेला बारीक कोळसा प्रती टन १०००० रु. किमतीत विकणे म्हणजेच शासनाचे ५५०० कोटी रुपये नुकसान करून कोल वॉशरीजला अतिरिक्त लाभ मिळणे, जढालेल्या कोळशाची विक्री केल्यावर तो कोळसा घेणा-यांवर ५ टक्के जीएसटी आणि प्रती टन ४०० रुपये भरपाई उपकर आकारणे. परंतु कोळसा धुतांना नाकारलेला कोळसा निविदा प्रक्रिया करून खुल्या बाजारात न विकता त्याच कोल वॉशरीजला नाममात्र ४०० रुपये प्रती टन दराने विकणे, त्यातच वॉशरीजकडून जीएसटीसह राज्य शासनाचाही भरपाई उपकर आकारला जात नसल्याने सरकारच्या कोट्यवधींच्या महसुलावर पाणी फेरले जाणे. सेसचा तोटा ४०० रु. प्रती टन म्हणजेच २२० कोटी रु. शासनाचे नुकसान करणे, त्यामुळे जास्त उष्मांकाचा कोळसा कमी किमतीत कोल वॉशरीजला विकून महानिर्मितीचे ५ वर्षाच्या करारात चालू दराप्रमाणे एकूण २६ हजार ५०० कोटींचे आर्थिक नुकसान करणे. तर पुढील ५ वर्षांचे मूल्य गृहीत ३९ हजार ११३ कोटींचे शासकीय नुकसान अपेक्षित असणे, शासनाचे कोट्यवधींचे आर्थिक नुकसान टाळण्याकरिता कोल वॉशरीजद्वारा नाकारलेला २५% कोळसा निविदा प्रक्रियेद्वारे खुल्या बाजारात विकल्यास शासनाचे २६ हजार ५०० कोटींचे आर्थिक नुकसान टाळून शासनास ५ वर्षांत १५६४ कोटी रु. ची अतिरिक्त बचत करणे, शासनाने नाकारलेला कोळसा निविदा प्रक्रियेत विकणे करिता तातडीने निणण घेऊन करावयाची कार्यवाही वा प्रतिक्रिया.”

(१)	(२)	(३)	(४)
(७५)	<p>“महाराष्ट्र हे फलोत्पादनात अग्रेसर राज्य असून राज्यात फळ पिकाखालील श्री. संजय जगताप, वि.स.स.</p> <p>एकूण क्षेत्र १२.८९ लाख हेक्टर आहे. पुणे जिल्हा सिताफळासाठी भौगोलिक हवामानामुळे विशेष प्रसिद्ध असून पुंदर तालुक्यातील सिताफळ हे महत्वाचे कोरडवाहू फळपीक म्हणून घेतले जात असणे, पुणे जिल्ह्यातील शेतक-यांना या फळपिकाबाबत अनेक समस्यांना सामोरे जावे लागणे, त्यामध्ये सिताफळाची साठवण क्षमता, उच्च दर्जाची जातीवंत कलमे, जुन्या बागा व जुने तंत्रज्ञान वर आधारीत लागवड, पाण्याच्या अपु-या सोयी, निर्यात योग्य असे सिताफळांच्या वाणांचा अभाव, सिताफळाचे बहार व्यवस्थापन, काढणीनंतरचे व्यवस्थापन व तंत्रज्ञान सुविधांची कमतरता, आधुनिक यांत्रिकीकरणाचा अवलंब योग्यरित्या होत नसणे, यासर्व बाबोंचा विचार करता सिताफळाची उत्पादकता व दर्जा वाढविण्यासाठी पुणे जिल्ह्यात नागपूर, अमरावती व वर्धा या जिल्ह्यांप्रमाणे स्थापन झालेल्या सिट्रस इस्टेटच्या धर्तीवर सिताफळ इस्टेट स्थापन करण्याबाबत तातडीने निर्णय घेण्याबाबत शासनाने करावयाची तातडीची कार्यवाही व यावर प्रतिक्रिया.</p>	दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली	
(७६)	<p>“मुंबईत केईएमसहीत शासकीय रुग्णालयात मृत व्यक्तीच्या चेह-याची ओळख श्री. सुनिल प्रभू, वि.स.स.</p> <p>पटीविण्यासाठी आवश्यक असलेले स्कॅन मशीन महागडे असल्याने याच्या वापरात सध्या रुग्णालयांना अनेक अडचणी येत असण्याचा प्रकार दिनांक २० जुलै, २०२२ रोजी निर्दर्शनास येणे, उपलब्ध सॉफ्टवेअरद्वारे पोलिसांना गुन्हेगारांच्या चेह-याच्या चाचणीसाठीही निर्धीची गुंतवणुक करावी लागणे, महागड्या सॉफ्टवेअरची किंमत ४० ते ५० लाख इतकी असल्याने रुग्णालयीन प्रशासनाला एवढी गुंतवणूक करणे शक्य नसल्याने अनेक गुन्ह्यांमध्ये पोलिसांना सॉफ्टवेअर</p>	कित्ता	२०९

(१)	(२)	(३)	(४)
	<p>अभावी मृतदेहाच्या चेह-याची ओळख पटविता येत नसल्याने गुन्ह्याचा उकल होण्यास अडचणी निर्माण होणे, गुन्ह्याची उकल करण्यासाठी अनेक प्रकरणे सध्या शासनाकडे प्रलंबित असणे, डिजिटल माध्यमातून प्रलंबित प्रकरणे लवकर सोडविणे आवश्यक असणे, याबाबत शासनाने तातडीने कार्यवाही करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने तातडीने करवायची कार्यवाही व प्रतिक्रिया.”</p>		
(७७)	<p>“शहापूर तालुक्यातील (जि.ठाणे) माहूली किल्ल्यावर उगम पावलेल्या भारंगी श्री. दौलत दरोडा, वि.स.स.</p> <p>नदीवर पर्यटन विकास निधीतून सार्वजनिक बांधकाम विभागामार्फत सुमोर २ कोटी ५० लाख रुपयांची विकास कामे करण्यात येणे, परंतु सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या नियोजनशून्य कारभारामुळे सदरची विकासकामे माहे जुलै, २०२२ रोजीच्या पावसात वाहून जाणे, सदरची कामे नदी पात्रात केल्यामुळे नदीपात्राला अडथळा निर्माण होऊन या बांधकामामुळे नदीला पूर येऊन नदीचे पाणी आसपासच्या १५ मिटर परिसरात घुसन या संपूर्ण विकासकामांचा बढ्याबोळ होणे, या आधीच अनेक निसर्गप्रेमी संस्था आणि स्थानिक नागरिक यांनी या कामाला लेखी विरोध करून शहापूर तहसीलदार यांनी मनाई आदेश देण्यात आले असतांना जिल्हाधिकारी यांनी या कामाचे भूमिपूजन करून काम करण्यात येणे, नदीरेषेपासून १५ मिटर अंतरात बांधकाम करण्यात येऊ नये असा शासकीय नियम असतांना या नियमांची पायमल्ली करण्यात येणे, या प्रकारामुळे पर्यावरणी प्रेमी व स्थानिकांमध्ये निर्माण झालेले असंतोषाचे व संतापाचे वातावरण, याबाबत शासनाने तातडीने चौकशी करून संबंधित दोषींवर कडक कारवाई करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने केलेली व करावयाची कारवाई, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका.”</p>	दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली	४४

संख्या	(१)	(२)	(३)	(४)	
क्र० ७०—९५	(७८)	<p>“वाडा तालुक्यातील (जि.ठाणे) पीक ते आंबेपाडा या मार्गावर शिलोत्तर श्री. दौलत दरोडा, वि.स.स.</p> <p>गावाजवळ गारगाई नदीला माहे जुलै, २०२२ रोजीच्या सुमारास आलेल्या महापूरात पूलाच्या भागावरील रस्ताच वाहून जाणे, यामुळे चिचपाडा गावाकडे जाणारी बससेवा बंद होणे, गारगाव परिसराला जोडणारा हा महत्त्वाचा पूल असून सदरील पूल नादुरुस्त झाल्याने या पूलाची नव्याने उभारणी करण्याची मागणी तेथील नागरिकांनी वारंवार करण्यात येणे, परंतु अद्यापही प्रशासनाकडून कोणतीच कार्यवाही होत नसल्याने त्यांच्यात निर्माण झालेले असंतोषाचे व संतापाचे वातावरण, शासनाने या पूलाची तातडीने दरूस्ती करून नव्याने पूलाची उभारणी करण्यासंदर्भात निर्णय घेण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने केलेली व करावयाची कार्यवाही, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका.</p>	दिनांक	२५ ऑगस्ट, २०२२	रोजी चर्चा झाली
	(७९)	<p>“आज संपूर्ण देशात स्वातंत्र्यदिनाचा अमृत महोत्सव साजरा करीत असतांना श्री. दौलत दरोडा, वि.स.स.</p> <p>शहापूर तालुक्यातील (जि.ठाणे) विद्यार्थ्यांना शाळा गाठण्यासाठी नदीतून जीवघेणा प्रवास करावा लागत असल्याची बाब माहे ऑगस्ट, २०२२ रोजीच्या सुमारास निर्दर्शनास येणे, शहापूर तालुक्यातील भितारवाडी, चाफेवाडी आणि कोठेवाडी या वाड्याकरिता चाफेवाडी येथे जिल्हा परिषदेची पाचवीपर्यंतची शाळा असून येथील विद्यार्थ्यांना नेहमीच शाळेत जाण्याकरिता नदीतून प्रवास करावा लागणे, पावसाळ्यात नदीची पातळी वाढत असल्याने अनेकदा विद्यार्थ्यांना शाळेत जाणे कठीण होत असल्याने त्याचे होणारे शैक्षणिक नुकसान, या संदर्भात तेथील पालकांनी वारंवार प्रशासनाकडे अर्ज विनंत्या करून त्याकडे होत असलेले दुर्लक्ष, परिणामी त्यांच्यात निर्माण झालेले असंतोषाचे व संतापाचे वातावरण, याबाबत शासनाने केलेली व करावयाची कार्यवाही, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका.”</p>	कित्ता	२०	

(१)	(२)	(३)	(४)
(८०)	<p>“आज संपूर्ण देशात स्वातंत्र्यदिनाचा अमृत महोत्सव साजरा करत असतांना श्री. दोलत दरोडा, वि.स.स.</p> <p>शहापूरातील (जि.ठाणे) १२ आदिवासी गावपाड्यांमध्ये रस्तेच नसल्याची बाब माहे ऑगस्ट, २०२२ रोजीच्या सुमारास निर्दर्शनास येणे, गावपाड्यावर जाण्यासाठी साधे रस्तेही नसल्याने ग्रामस्थांना मुख्य बाजारपेठ गाडण्यासाठी रोज सात ते आठ कि.मी. ची पायपीट करावी लागणे, शालेय विद्यार्थी, आबालवृद्ध तसेच गरोदर महिला व रुग्णांना अनेक अडचणींना सामरे जावे लागणे, पावसाळ्यात येथील रस्त्यावर चिखल व पाणी जमा झाल्यान मोठमोठे नाले तथार होऊन पाणी वाहणे, यामुळे तेथील आदिवासींना नेहमीच अनेक अडचणींना सामरे जावे लागणे, या संदर्भात प्रशासनाकडे तक्रार करूनही कोणतीच कार्यवाही होत नसल्याने त्यांच्यात निर्माण होत असलेले असंतोषाचे व संतापाचे वातावरण, याबाबत शासनाने केलेली व करावयाची कार्यवाही, याबाबत शासनाची प्रतिक्रिया व भूमिका.”</p>	दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली	
(८१)	<p>“नाशिक-निफाड-येवला प्रमुख राज्यमार्ग क्र.२ मृत्यूचा सापडा बनल्यामुळे सर्वश्री छगन भुजबळ, अजित पवार, दि. ११ ऑगस्ट, २०२२ रोजी रस्त्यावर नागरिकांनी आंदोलन केलेले असणे, या जयंत पाटील, दिलीप वळसे-पाटील, रस्त्यावर मोठमोठे खड्डे पडल्याने नागरिकांमध्ये तीव्र संताप व्यक्त केला जात धनंजय मुंडे, डॉ. जितेंद्र आळ्हाड, वि.स.स. असणे, अतिवृष्टीमुळे राज्यात अनेक ठिकाणी रस्त्यांची दुरावस्था होवून वाहनाचे अपघात वाढलेले असणे, त्यातून नागरिकांच्या जीवाला धोका निर्माण झालेला असणे, आशियाई विकास बँक अर्थसहाय्य अंतर्गत नाशिक-औरंगाबाद रस्त्याच्या कामाला प्रशासकीय मान्यता देऊन काम चालू करणेबाबत स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी दि. २३ जुलै, २०२२ रोजी वा त्या सुमारास शासनाकडे निवेदनाद्वारे मागणी</p>	कित्ता	४४

(१)	(२)	(३)	(४)
	<p>केलेली असणे, नाशिक-निफाड-येवला-वैजापूर-ओरंगाबाद रस्ता प्र.रा.मा क्र.२ या चौपदरी रस्त्याची पिंपळस (ता.निफाड, जि.नाशिक) ते येवला या भागात कि.मी १७९/०० ते २३५/०० दरम्यान अत्यंत बिकट अवस्था झालेली असणे, हा रस्ता मुंबई व मराठवाड्याला जोडणारा प्रमुख रस्ता असणे, या रस्त्यावरून मोठ्या प्रमाणात द्राक्ष व कांदा या शेतीमालाची वाहतूक होत असणे, तसेच येवला येथील सुप्रसिद्ध पैठणी निर्मिती स्थळ व विचूर येथील वायनरी आणि औद्योगिक वसाहत या रस्त्यालगत असणे, सदर रस्त्याची अनेक ठिकाणी खडे पडून चाळण झालेली असणे, आशियाई विकास बँकेच्या अर्थसहाय्यामधून या रस्त्याची सुधारणा करण्याचे प्रस्तावित असणे, या रस्त्याचा ADB अंतर्गत DPR-२२ मध्ये समावेश झालेला असणे, या रस्त्याला आशियाई विकास बँक अर्थसहाय्यात महाराष्ट्र रस्ते सुधारणा प्रकल्पांतरात प्रशासकीय मान्यता देऊन निधी उपलब्ध करून देण्याची आवश्यकता असणे, त्याचबरोबर अतिवृष्टीमुळे दुरावस्था झालेल्या रस्त्यांच्या दुरुस्तीसाठी तातडीने भरीव निधी उपलब्ध करून देण्याची आवश्यकता, यावर शासनाने कराववाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”</p>		१०८
(८२)	<p>“सार्वजनिक बांधकाम विभागाने त्याचे पत्र दि. २३ जुलै, २०२२ अन्वये अर्थसंकल्पीय सर्वश्री छगन भुजबळ, अजित पवार, दिनांक कामांना दिलेली स्थागिती तात्काळ उठाविण्याबाबत राज्यातील लोकप्रतिनिधींनी जयत पाटील, दिलीप वळसे-पाटील, २५ ऑगस्ट, २०२२ दि. ४ ऑगस्ट, २०२२ रोजी वा त्या सुमारास शासनाकडे निवेदन दिलेले असणे, धनंजय मुंडे, डॉ. जितेंद्र आळ्हाड, वि.स.स. रोजी चर्चा झाली सार्वजनिक बांधकाम विभागाने त्याचे पत्र जाक्र-आरएमआर-२०२२/प्र.क्र १२४/ रस्ते-१, दि. २३.०७.२०२२ अन्वये अर्थसंकल्पित असलेल्या रा.मा.प्रजिमा.इ.मधील ज्या कामांच्या निविदा मागविण्यात आल्या मात्र कायदेश दिलेले नाहीत किंवा कायदेश देऊनही कामे सुरु झाली नाहीत अशा कामांना शासनाने पुढील</p>		

(१)	(२)	(३)	(४)
	<p>आदेश होईपर्यंत स्थगिती दिलेली असणे, सदर बाब ही अतिशय बेकायदेशीर व नियमबाबू असणे, राज्याचा अर्थसंकल्प हा विधिमंडळ अधिवेशनामध्ये मंजूर झालेला असणे, विधीमंडळ अधिवेशनामध्ये मंजूर झालेल्या कामांना विधिमंडळाच्या निर्दर्शनास न आणता स्थगिती देणे हे बेकायदेशीर असणे, त्यामुळे नियमबाबू स्थगिती दिलेल्या सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या अर्थसंकल्पीय कामांची स्थगिती तात्काळ उठवण्याची आवश्यकता, यावर शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया.”</p>		
(८३)	<p>“ठाणे जिल्ह्यातील ग्रामीण परिसरातील तसेच पाड्यातील अनेक शाळांची डॉ. जितेंद्र आळ्हाड, सर्वश्री अजित पवार, दिनांक दुरावस्था झालेली असून जिल्हा परिषद शाळा थोकादायक स्थितीत असल्याची जयंत पाटील, छगन भुजबळ, २५ ऑगस्ट, २०२२ गंभीर माहिती ॲप्पल आठवड्यात उघडकीस येणे, या दिलोप वळसे-पाटील, हसन मुश्तीफ, रोजी चर्चा झाली शाळांमध्ये शेकडो विद्यार्थी शिक्षण घेत असून त्याच्या सुरक्षिततेचा गंभीर प्रश्न अनिल पाटील, यशवंत माने, शेखर निकम, निर्माण झालेला असणे, शाळांच्या पडक्या भिंती, गळकी छते, वर्गात येणारे दिपक चक्राण, वि.स.स.</p> <p>पाणी, खिडक्यांची दुरावस्था, भिंतीना पडलेल्या भेगा, तुटलेले पत्रे, अशा बिकट अवस्थेत असलेल्या शाळांमध्ये प्रतिकुल परिस्थितीत शिक्षण घ्यावे लागत असणे, सदर शाळांची दुरुस्ती, पुनर्बाधणी करून सुस्थितीत ठेवण्यासंदर्भात आवश्यक उपाययोजना करण्यासाठी स्थानिक लोकप्रतिनिधी, सामाजिक संघटनांनी मा.मुख्यमंत्री, मा.सार्वजनिक बांधकाममंत्री तसेच मा.मुख्याधिकारी, जिल्हा परिषद ठाणे, जिल्हा परिषदेचे शिक्षणाधिकारी यांचेकडे अलिकडील काळात वारंवार मागणी केलेली असतांना यासंदर्भात आवश्यक कार्यवाही करण्यास होत असलेली दिरंगाई, टाळाटाळ, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, परिणामी ठाणे जिल्ह्यातील नागरिकांमध्ये पसरलेला तीव्र असंतोष, संताप तसेच चिडीची</p>	३०८	

(१)	(२)	(३)	(४)
	<p>भावना, धोकादायक अवस्थेत असलेल्या शाळांची कामे करण्यासाठी प्रशासकीय पातळीवर कोणतेही गांभिर्य नसणे, धोकादायक शाळांमध्ये पुढील काळात एखादा अपघात होऊन आपत्कालीन स्थिती होणार असणे, त्यामुळे दिवसेंदिवस सदरचा प्रश्न गंभीर बनत चाललेला असून विद्यार्थ्यांच्या सुरक्षा धोक्यात येत असल्याने नागरिकांमध्ये निर्माण झालेले चिंतेचे तथा हवालादिल वातावरण, यासंदर्भात युद्धपातळीवर कार्यवाही करण्यास प्रशासनाचे हेतुपुरसर दुर्लक्ष होत असल्याने, सदर गंभीर प्रकरणी शासनाने वेळीच हस्तक्षेप करून तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना आणि शासनाची प्रतिक्रिया.”</p>		
(८४)	<p>“जिल्हा जालना येथील अंबड तालुक्यातील सुमारे १९५ रास्त भाव दुकानदार सर्वश्री नारायण कुचे, सुनिल प्रभू, दिनांक यांनी माहे नोव्हेंबर, २०२१ मध्ये तहसील कार्यालयात अन्नधान्य यांची मंजुरी वि.स.स. घेऊन बँकेतील भरलेली चलन संबंधित प्रशासनाकडे मुदत पूर्वी सादर केली असणे, परंतु चलन भरलेल्या सर्व १९५ रास्त भाव दुकानदार यांच्या पैकी फक्त १५९ दुकानदार यांनाच संबंधित धान्य पुरवठा करणा-या यंत्रणा यांनी नियमीत योजनेचे धान्य वितरित, पोच केल्याचे आढळून येणे, परंतु उर्वरित ३६ रास्त भाव दुकानदार यांना अन्नधान्य पुरवठा आद्यपही संबंधित वितरण प्रशासनाने केला नसल्याचे, हा धक्कादायक प्रकार उघडकीस आला असणे, तसेच पंतप्रधान गरीब कल्याण अन्न योजना यातील मोफत वाटप करण्यात येणारे धान्य माहे नोव्हेंबर, २०२१ चे अंबड तालुक्यातील सुमारे १९५ स्वस्त धान्य दुकानदार यांचे पैकी फक्त १६ रास्त भाव दुकानदार यांनाच वितरित करण्यात आले असल्याचेही निर्दर्शनास येत असणे, परंतु उर्वरित सुमारे १७९ दुकानदार यांना आद्यपही अन्नधान्य वितरित केले नसल्याचेही निर्दर्शनास येत असणे, तसेच अशा घटना</p>	दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली	८०

(१)	(२)	(३)	(४)
-----	-----	-----	-----

वारंवार घडत होते असल्याने माहे फेब्रुवारी, २०२२ मध्ये ही अंबड तालुक्यातील १९५ स्वस्त धान्य दुकानदार यांनी चलन भरूनही फक्त ५४ दुकानदार यांनाच धान्य वितरित करणेत आले असून उर्वरित १४५ दुकान धारकांना धान्य वितरित केले नसणे, तसेच प्राथान्य कुटुंब लाभार्थी व अंत्योदय अनुदान योजनेतून गहू वितरित केल्याचेही निर्दर्शनास येत असणे, तसेच अंबड तालुक्यातील स्वस्त धान्य दुकानात माहे एप्रिल, २०२२ मध्ये पुरवठा विभाग प्रशासनाने फक्त तांदूळच वितरीत करण्यात आला परंतु गहू मात्र आद्यपही वितरित केला नसल्याचे ही निर्दर्शनास येत असणे, तसेच अंबड तालुक्यातील स्वस्त धान्य पुरवठा करणारे दुकानदार अन्न धान्य लागणारे परमिट, किंवा मागणी पाहिजे असणरे मालाचे मूल्य, संबंधित पुरवठा विभागात देतात परंतु प्रत्यक्षात मात्र धान्य वितरक करणारे प्रशासनातील अधिकारी, कर्मचारी हे मात्र दुकानदार यांनी भरल्याचे चलना (पावती) प्रमाणे धान्य वितरण करत नसल्याचे ही आढळून आले असणे, तसेच सदरील धान्य वितरण करतांना शासकीय वाहनातून नेताना परमिट प्रमाणे मोजून देत नसल्याचेही गंभीर प्रकार वारंवार घडत असल्याचेही निर्दर्शनास आले असणे, तसेच अंबड तहसील प्रशासनाच्या मनमानी कारभारामुळे स्वस्त धान्य दुकानदार यांनी चलन वेळेत भरूनही धान्यच उशिरा दिल्यामुळे धान्य वाटप करण्यात अनेक अडचणींना सामोरे जावे लागत असल्याचे ही आढळून येत असणे, परिणामी माहे जून २०२२ महिन्याचा डाटा ई-पॉस मशीनवर दिनांक ३०/०७/२०२२ पर्यंत उपलब्ध असल्याने, काही दुकानदार यांना आधी जून महिन्याचा धान्याचा पुरवठा माहे जुलै ला वितरित करण्यात आल्यामुळे अडचणींचा सामना करावा लागत असणे, परिणामी अंबड तालुक्यातील

(१)	(२)	(३)	(४)
	<p>१९५ स्वस्त धान्य दुकानदार यांनी अंबड तालुका स्वस्त धान्य दुकान दार संघटना यांचे कडे धाव घेऊन न्याय देण्याचीही मागणी करण्यात येणे, तसेच उपरोक्त संघटना यांनी वरील प्रकार बाबत समर्थित तहसील प्रशासनाकडे विचारणा व वारंवार विनंती करूनही आद्यप स्वस्त धान्य दुकानदार यांना कोणताही न्याय मिळाला नसणे, परिणामी उदासीन तहसील प्रशासनामुळे पुरवठा करणा-या भ्रष्ट येन्नेमुळे स्वस्त धान्य दुकानदार याच्या वर होणा-या अन्यायामुळे गोरगरीब जनतेला मात्र वेठीस धरले जात असणे, तसेच उपरोक्त प्रकारामुळे सामान्य जनतेला उपाशीपोटी जीवन व्यतीत करावे लागत असून जनतेच्या रोषाला मात्र स्वस्त धान्य दुकानदार यांना सामोरे जावे लागत असणे, परिणामी शासनाने या प्रकरणी त्वरित लक्ष घालून दर महिन्याला अन धान्य सुरक्षीत पुरवठा व्हावा व (ई-पॉस मशीन प्रणाली मध्ये सुधारणा करावी अशीही मागणी जनतेतून व स्वस्त धान्य दुकानदार यांचे कडून वारंवार करणेत येत असणे, परंतु शासनाने अद्यापी अंबड स्वस्त धान्य दुकानदार प्रकरणी कोणतीही कारवाई केली नसल्याने स्वस्त धान्य दुकानदार व सामान्य जनमानसात शासनाच्या प्रति तीव्र असंतोष निर्माण झाला आहे, परिणामी शासनाने तातडीने कारवयाची कारवाई व शासनाची प्रतिक्रिया.”</p>		४०
(८५)	<p>“कृषि विभागाकडुन राबविण्यात येत असलेली नानाजी देशमुख कृषि संजिवनी श्री. रणधीर सावरकर, वि.स.स. योजना अधिक प्रभावी व सक्षम करण्याची आवश्यकता असणे, विदर्भ व मराठवाड्यातील वाढते तापमान, लहरी व अपुरे पर्जन्यमान हवामान प्रतिकूलता व पर्यावरणीय असंतुलनामुळे मुख्यत्वे कृषी क्षेत्रात होत असलेली पीछेहाट, विदर्भ मराठवाडा प्रदेशातील दुष्काळ बाधित गावांसाठी तसेच विदर्भ पूर्णा</p>	दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली	

(१)	(२)	(३)	(४)
-----	-----	-----	-----

नदीच्या खो-यातील खारपाण पटुठ्यातील सुमारे १०० गावातील जागतिक बँकेच्या अर्थसाड्याने शासन राबवीत असलेला नानाजी देशमुख कृषी संजीवनी प्रकल्प प्रभावीपणे राबविण्याची निर्माणझाल्याची संभाव्य स्थिती, विदर्भाच्या विकासाच्या आड येऊ पाहणा-या तापमान बदलाची स्थिती उद्भवणे, बदलते हवानाम व वाढते तापमान याचा सर्वाधिक फटका विदर्भाच्या विकासाला बसण्याची शक्यता असा जागतिक बँकेच्या दक्षिण आशियाई देशांच्या सादर अहवालातील नोंदविण्यात आलेले निष्कर्ष, त्यामुळे विदर्भाचा विकास दर घसरून विदर्भ प्रदेशातील लोकांना गरिबी व कष्टमय जिवन या बाबत सदर अहवालातून दिलेला इशारा पुढे येणे, संभाव्य पर्यावरणीय परिणामांना सामरें जाण्यासाठी हवामान बदलाशी जुळवून घेणे, हवानाम अनुकूल कृषी पद्धती प्रोत्साहन देऊन शेतक-यांचे कृषी उत्पादन व आर्थिक सुरक्षा वाढविणे, हवामान अनुकूल कृषी तंत्रज्ञान विकसित करून त्याचा प्रचार प्रसार करणे, प्रामुख्याने पश्चिम विदर्भातील सर्वात कमी व घटत असलेले दरडोई उत्पन्न, रोजगाराच्या संधी निर्माण करण्याची गरज, मृद व जलसंधारणाची कामे मोठ्या प्रमाणात करणे, जमिनीत कर्बाचे प्रमाण वाढविणे, उशिरा सुरु होत असलेला मान्सून, असंतुलित व कमी पर्जन्य, असंतुलित पर्यावरण या बाबी केन्द्रस्थ ठेऊन प्रकल्प नियोजन, आग्नेयी व अंमलबजावणी परिस्थिती करिता नानाजी देशमुख कृषी संजीवनी प्रकल्प सेध्यान्तिक, संशोधनात्मक व नाविन्यपूर्ण पद्धीतीने राबविण्यासाठी प्रकल्पाची व्याप्ती व कार्यविस्तार करण्याची निर्माण झालेली सद्य स्थिती या वर शासनाची भूमिका व करावयाची कार्यवाही.”

(१)	(२)	(३)	(४)
(८६)	<p>“राज्यात अनेक ठिकाणी गोदामात कोट्यावधी रूपयांची मुदत संपलेली किटकनाशके श्रीमती यामिनी जाधव, डॉ. जितेंद्र आळ्हाड, असणे, त्यामुळे शेतक-यांच्या पिकांवर अश्या मुदत बाह्य किटकनाशकांची सर्वश्री अजित पवार, जयंत पाटील, २५ ऑगस्ट, २०२२ फवारणी केल्यावर योग्य परिणाम दिसून न आल्याने शेतक-यांच्या पिकांवर छगन भुजबळ, दिलीप वळसे-पाटील, रोजी चर्चा झाली किडीचा प्राईभेव तसेच राहून पिकांचे नुकसान होऊन नेराश्यामुळे शेतक-यांच्या हसन मुश्रीफ, अनिल पाटील, यशवंत आत्महत्या होणे, अश्याप्रकारे घटनेची सुचना मिळाल्याने दिनांक ०९/०७/ माने, शेखर निकम, दिपक चव्हाण, २०२० रोजी वा त्यासुमारास भिंवंडी गुन्हे शाखेने जिल्हा कृषी गुणवत्ता नियंत्रकाच्या रोहित पवार, राजन साळवी, राजेश एकडे, मदतीने घातलेल्या धाडीत भिंवंडी येथिल न्यू टावरे कंपाऊंड येथील गोदामात अंडे. यशोमती ठाकूर, सर्वश्री बळवंत पेस्ट कंट्रोल ऑफ इंडिया लि. ह्या कंपनीची २६ हजार ८८० किलो वजनाची वानखडे, अमित झनक, सुरेश वरपुडकर, ७४ लाख १९ हजार रूपयांची किटकनाशके जप्त करण्यात येणे, अश्याप्रकारे वि.स.स.</p> <p>राज्यात अनेक जिल्ह्यात गोदामात अश्या मुदत बाह्य किटकनाशकांचा साठा दडवला असल्याची भिती व्यक्त होत असणे, मुदत बाह्य किटकनाशकांची विक्री कृषी केंद्रान मार्फत होत असल्यामुळे राज्यातील शेतक-यांच्या मध्ये तिव्रस्वरूपाचा असंतोष खदखदने, मुदत बाह्य किटकनाशकांची विक्री कृषी केंद्रान मार्फत होऊन शेतक-यांचे नुकसान होऊ नये म्हणून वेळीच पावले उचलण्याची आवश्यकता विचारात घेता शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाह व उपायोजना.”</p>	दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२	
(८७)	<p>“राज्यात शिक्षक पात्रता परिक्षेत (टीईटी) गैरप्रकार व गैरव्यवहार करून सुमारे सर्वश्री सुनिल प्रभू, अजित पवार, ७ हजार ८७४ विद्यार्थी पात्र ठरल्याचा तसेच अनेक विद्यार्थ्यांनी बनावट टीईटी जयंत पाटील, छगन भुजबळ, प्रमाणपत्र सादर करून नोकरी मिळविल्याचा गंभीर व धरकादायक प्रकार दिलीप वळसे-पाटील, हसन मुश्रीफ, नुकताच उघडकीस येणे, आरोग्यसेवक भरती प्रकरणाचा पुणे पोलीस तपास धनंजय मुंडे, डॉ. जितेंद्र आळ्हाड, करीत असतानाच टीईटी परिक्षेत घोटाळा झाल्याचे स्पष्ट होणे, सदर प्रकरणात श्री. राजेश टोपे, डॉ. राजेंद्र शिंगणे,</p>	कित्ता	८०

(१)	(२)	(३)	(४)
<p>परिक्षा घेणारे खाजगी कंपन्यांचे संचालक, परिक्षा देणारे विद्यार्थी आणि परिक्षा कुमारी आदिती तटकरे, सर्वश्री अनिल परिषदेचे अधिकारी यांनी आर्थिक संगनमताने घोटाळा केल्याचे उघडकीस पाटील, प्रकाश सोळंके, धर्मरावबाबा आल्यानंतर यामध्ये दोर्षीना अटक करण्यात येणे, सर्व ७ हजार ८७४ विद्यार्थ्यांची आत्राम, राजू कारेमोरे, मनोहर चंद्रिकापूरे, प्रमाणपत्रे रद्द करण्यात येऊन त्यांच्यावर टीईटी परिक्षा देण्यास कायमस्वरूपी इंद्रनिल नाईक, चंद्रकांत नवघरे, बंदी घालण्यात येणे, परंतु, सदरहू टीईटी घोटाळ्याची व्याप्ती व्यापक स्वरुपात संदिप क्षिरसागर, बाठासाहेब आजवे, असल्यामुळे सदर प्रकरणाची अमलंबजावणी संचालनालयाकडून (ईडी) समांतर शेखर निकम, राजेश पाटील, रोहित पवार, चौकशी होण्याच्या वृत्तामुळे सदरहू घोटाळा प्रकरणाचा तपास ऐरणीवर येणे, अंड. माणिकराव कोकाटे, सर्वश्री मकरंद सदर प्रकरणात परिक्षा आयुक्तांसह अनेकांचा संबंध असलेल्या या प्रकरणातून जाधव-पाटील, बबनराव शिंदे, संबंधित यंत्रणात भ्रष्टाचाराची किड खोलवर गेली असल्याचे साडेसात हजाराहून प्राजक्त तनपूरे, दिलीपराव बनकर, अधिक उमेदवार पात्र उरल्याचे निर्दशनास आल्यानंतर दिसून येणे, यामुळे बाबासाहेब पाटील, वि.स.स.</p> <p>राज्यातील लाखो उमेदवारांच्या करिअरशी संबंधित प्रकरणांनी भरती प्रक्रियेची विश्वासाहंताच धोक्यात आणण्यात येणे, आदिच सरकारी नोक-या झपाटव्याने कमी होत असताना जे आहेत त्यासाठी किती तरी पटीने अधिक अर्ज शासनास प्राप्त होणे, शेकडांमधील जागांसाठी लाखोंच्या संख्येने उमेदवारांचे अर्ज येत असणे, यातूनच काही लाख रुपयांची लाच देऊ भ्रष्टाचाराच्या संधी उपलब्ध होणे, सदरहू व्यापक प्रमाणात असलेल्या टीईटी घोटाळ्याची सखोल चौकशी करून अशा प्रकारचे घोटाळे होऊ नये याकरिता ठोस कठोर उपाययोजना करण्यासाठी शासनाने तातडीने कार्यवाही करण्याची आवश्यकता, याकडे झालेले शासनाचे अक्षम्य दुर्लक्ष, परिणामी टीईटी परिक्षा उत्तीर्ण झालेल्या पात्र विद्यार्थ्यांवर झालेला व होत असलेला अन्याय, यामुळे जनतेत निर्माण झालेला तीव्र</p>		४०	

(१)	(२)	(३)	(४)
	अंसतोष व संतापाचे वातावरण, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व प्रतिक्रिया”		
(८८)	“जुलै २०२२ व त्या सुमारास सोलापूर जिल्ह्यातील श्री. भास्कर बाबर माध्यमिक श्री. समाधान अवताडे, वि.स.स. शिक्षणाधिकारी यांनी केलेल्या मनमानी कारभाराचा व भ्रष्टाचाराचा प्रश्न ऐरणीवर येणे, सोलापूर जिल्ह्यातील पंढरपूर येथील लोकशाहीर अण्णाभाऊ साठे प्रश्नालेतील मुख्याध्यापक भगवान महाडिक आणि संस्था यांच्यामध्ये वाद सुरु असणे, यातूनच मुख्याध्यापक भगवान महाडिक यांना संस्थेने सेवामुक्त केलेले असणे, त्या विरोधात मुख्याध्यापक श्री. महाडिक यांनी शाळा न्यायाधीकारणाकडे अपील दाखल केलेले असणे, त्यानंतर माध्यमिक शिक्षणाधिकारी, सोलापूरयांनी १६ फेब्रुवारी २०२२ रोजी संस्थेने केलेल्या कारवाई विरोधात सेवामुक्त मुख्याध्यापक महाडिक यांना शाळेत हजर करून घेण्याचे आदेश दिलेले असणे, या आदेशाच्या विरोधात संस्थेने मा. उच्च न्यायालयात रीट याचिका दाखल केलेली असणे, हे प्रकरण न्यायप्रविष्ट असतानाही माध्यमिक शिक्षणाधिकारी यांनी अधिकाराचा गैरवापर करून संस्थेने सेवामुक्त केलेले मुख्याध्यापक भगवान महाडिक यांना हाताशी धरून संगणमताने सुमारे २९ लाख २५ हजार ५५ रुपये इतक्या रकमेचा गैरव्यवहार केलेला असणे, त्यामुळे त्यांना निलंबित करून त्यांच्यावर कायदेशीर कारवाई करावी अशी तक्रार संस्थेने पुणे येथील शिक्षण उपसंचालकांकडे केलेली असणे, या अगोदर देखील माध्यमिक शिक्षणाधिकारी, सोलापूर यांचे विरोधात अनेक भ्रष्टाचाराची व मनमानी कारभाराची तक्रारी प्राप्त असणे, या तक्रारीची दखल घेऊन उपसंचालक श्री औंदुंबर उकिरडे यांनी श्री. भास्कर बाबर माध्यमिक शिक्षणाधिकारी, सोलापूर	दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली	२९३

(१)	(२)	(३)	(४)
	<p>यांची चौकशी करण्यासाठी द्विस्तरीय चौकशी समिती नियुक्ती केलेली असणे, पंधरा दिवसांमध्ये चौकशी करून तसा अहवाल शिक्षण उपसंचालक कार्यालयाकडे सादर करण्याचे आदेश देखील दिलेले असणे, परंतु अद्याप सदर प्रकरणी कोणतीही कार्यवाही झालेबाबतची दिसून न येणे यामुळे येथील स्थानिकांमध्ये व विशेषत: संबंधित संस्थेच्या पदाधिकारी व कर्मचारी यांच्यामध्ये प्रशासनाबाबतीत अन्यायाची व अविश्वासाची भावना निर्माण होणे, याबाबतीत शासनाने संबंधित माध्यमिक शिक्षणाधिकारी, सोलापूर यांची उघड चौकशी लावून यांचेवर करावयाची निलंबनाची कारवाई व उपाययोजना.”</p>		
(८९)	<p>राज्यातील ग्रामीण आणि शहरी भागांमध्ये पहिली ते आठवी आणि दहावीपर्यंत श्री. विनोद निकोले, वि.स.स. विद्यार्थ्यांची मोठ्या प्रमाणात गळती झाल्याचे शिक्षण विभागाच्या निर्दर्शनास येणे, राज्यातील ०३ ते १८ वयोगटातील शाळाबाबू मुलांच्या शोधमोहिमेसाठी तब्बल तीन वर्षांनंतर शालेय शिक्षण विभागाने शासन निर्णय जारी करून राज्यात दि. ०५ जुलै, २०२२ पासून ते २० जुलै, २०२२ पर्यंत असे १५ दिवस “मिशन झिरो ड्राप आऊट” नावाच्या शोधमोहिमेसाठी शिक्षण विभागाने कालबद्ध कायर्क्रम आखलेला असणे, महाराष्ट्र राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषदेकडून माहे मार्च, २०२१ मध्ये, सुमारे २४ हजारांहून अधिक शाळाबाबू मुली-मुले शिक्षणापासून वंचित असणे, त्यामुळे संविधानाने प्रत्येक बालकाला शिक्षणाच्या प्रवाहात आणणे ही शासनाची असलेली जबाबदारी, या बालकांना शिक्षणाच्या प्रवाहात आणण्यात यावे परंतु सदर कायर्क्रमाची शासनाकडून होत नसलेली अंमलबजावणी, यासाठी शिक्षण विभागातर्फे “मिशन झिरो ड्राप आऊट”</p>	दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली	४०

(१)	(२)	(३)	(४)
-----	-----	-----	-----

नावाच्या शोधमोहिमेद्वारे कार्यक्रमाची योग्यरीतीने अंमलबजावणी व्हावी यासाठी राज्यात मुलांच्या व कामगाराच्या प्रश्नावर काम करणा-या स्वयंसेवी संस्थांची प्रत्येक जिल्हास्तरावर मदत घेऊन महापालिका व ग्रामीण भागातील रेल्वे स्थानक, बसस्थानके, सर्वजनिक ठिकाणे, बाजार तळ, ग्रामीण भागातील दगडखाणी, साखर कारखाने, बालमजूर, स्थलांतरीत कुटुंबे, बांधकामस्थळे, शेतमजूर, वस्त्या, विटभट्टीसारख्या उद्योगात शाळाबाबू मुलांचे सर्वेक्षण व्हावे, तसेच शिक्षणाचा मूलभूत हक्क प्राप्त व्हावा यासाठी जिल्हा परिषदेच्या इतर यंत्रणांना सामावून सर्वंत्र भागात शाळाबाबू मुलांचे सर्वेक्षण योग्य पद्धतीने होण्याचे मत ज्येष्ठ शिक्षण तज हेरंब कुलकर्णी यांनी व्यक्त करणे, महाराष्ट्र राज्य शैक्षणिक संशोधन व प्रशिक्षण परिषदेकडून माहे मार्च, २०२१ मध्ये, शिक्षणापासून वंचित असलेल्या शाळाबाबू मुलांचे सर्वेक्षणात ठाणे जिल्हातील शहापूर, अंबरनाथ, कल्याण, भिवंडी, मुरबाड या पाच तालुक्यात सर्व विटभट्ट्या, दगडखाणी, बांधकामाची ठिकाणे, रेल्वे स्टेशन, झोपडपट्टी, हॉटेल इत्यादी ठिकाणी शाळाबाबू मुलांचा शोध घेण्यासाठी मोहीम हाती घेण्यात येऊन या मोहिमेत पाच तालुक्यातील ६३ मुले व ७८ मुली अशी एकूण १४१ शाळाबाबू मुलांना शिक्षणाच्या प्रवाहात आणण्यात आले असल्याचे निर्दर्शनास आलेली बाब, शाळाबाबू मुलांच्या सर्वेक्षणाबाबत राज्यातील संघटनांनी राज्याचे शालेय शिक्षण व क्रीडा मंत्री व सचिव यांच्याकडे माहे जुलै, २०२२ रोजी लेखी पत्राद्वारे केलेली मागणी त्यावर शासनाने केलेली वा करावयाची तातडीची कार्यवाही आणि शासनाची प्रतिक्रिया.”

(१)	(२)	(३)	(४)
(९०) “मलकापूर जिल्हा बुलढाणा येथील” दि मलकापूर अर्बन बँकेच्या राज्यभरात सुमारे २८८शाखा असून सुमारे एक हजार कोटीच्या वर ठेवी असताना संचालक मंडळाच्या अपराताफरीबाबत शासनास प्राप्त तक्रारी व लोकप्रतिनिधी या नात्याने मी तत्कालीन उपमुख्यमंत्री यांचेकडे केलेल्या पाठपुराव्यापुळे दिनांक २७ नोव्हेंबर, २०२१ पासून रिझर्व बँकेने मलकापूर अर्बन बँकेवर निर्बंध लावलेले असणे, सुरुवातीला हे निर्बंध सहा महिन्यासाठी असताना त्यास आणग्यांनी तीन महिन्यांची मुदतवाढ देण्यात येऊन रुपये पाच लक्ष पर्यंत ठेवी असलेल्या ठेवीदारांना आरबीआयच्या निर्देशाप्रमाणे संरक्षित करण्यात आल्यामुळे त्या ठेवीदारांच्या ठेवी बँकेद्वारे परत करण्यात येत असणे, तथापि रुपये पाच लक्षच्या वर ठेवीदारांना मात्र निराशा पदरी पडल्याने प्रचंड आर्थिक अडचणीचा सामना करावा लागत असणे, संचालक मंडळाच्या अंदारुंद कारभाराबद्दल यापूर्वी देखील पुराव्यासह सविस्तर तक्रार दाखल केलेली असणे, ज्यामध्ये विशेषत: बँकेचे तत्कालीन संचालकाचे मोठे बंधू यांचे निधन सन २०१० मध्ये झाल्यानंतर देखील सन २०१३ पर्यंत त्यांची पावर ऑफ ऑटर्नी हेतू पुरस्सर वापरण्यात येऊन जवळच्या व नात्यातील लोकांना क्षमतेपेक्षा जास्त कर्ज वाटप करण्यात आलेले असणे, सन २०१९ मध्ये बँकेला ऑडिट मध्ये “ड” वर्ग मिळालेला असणे, तसेच बँकेची आर्थिक परिस्थिती प्रचंड खालावल्यामुळे मागील तीन वर्षांपासून भागधारकांना लाभांश देखील देण्यात आलेला नसणे, सहकार आयुक्त व निर्बंधक कार्यालयाच्या मार्गदर्शक सूचनांना डावलून स्वतःच्या मुलाला अध्यक्षपदी विराजमान करणे तसेच बँक डबर्घाईला जाताच त्याचा राजीनामा न घेताच पुन्हा स्वतः अध्यक्षपदी विराजमान होणे, जवळच्या व	दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली	८८	

(१)	(२)	(३)	(४)
	<p>नात्यातील लोकांना क्षमतेपेक्षा जास्त कर्ज वाटप करणे, संस्थेतील कर्मचा-यांच्या नावावर भरमसाठ कर्जाची उचल करणे, म्हाडा व शक्ती दूध प्रकरणांत सर्वसामान्य अर्जदारांच्या नावे परस्पर कर्ज उचलणे हे व असे अनेक गंभीर स्वरूपाचे आरोप पुराव्यासह तकारीमध्ये करण्यात आलेले असल्याने तत्काळ संचालक मंडळ बरखास्त करण्याची आवश्यकता आणि लाखो ठेवीदारांना त्यांच्या कष्टाचा व हक्काचा पैसा त्वारित मिळवून देण्यासंबंधी शासनाने उचलावयाची पावले व करावयाची कार्यवाही.”</p>		
(९१)	<p>“व्दारकादास मंत्री नागरी सहकारी बँक मर्या, बीड या बँकेच्या भारतीय रिजर्व डॉ. भारती लक्ष्मेकर, वि.स.स बँकेच्या तपासणीसह विशेष लेखा परिक्षणात अनेक गंभीर आक्षेप नोंदविण्यात येणे, मंत्री बँकेचे संचालक मंडळ बरखास्त करून रिजर्व बँकेने प्रशासकाची नियुक्ती करणे, दि.९ मार्च २०२२ पासून बँकेविरुद्ध कलम ३५-अ नुसार आर्थिक निर्बंध जारी होणे, बँकेच्या तत्कालीन अध्यक्ष व इतरांविरुद्ध २२९ कोटी रुपयांच्या अपहर प्रकरणी बीड पोलिसात गुन्हा दाखल होणे, आर्थिक गुन्हे शाखा, बीड यांच्याकडून गुन्ह्याच्या तपासात अक्षम्य हलगर्जीपणा सह दिरंगाई होणे, तकारदाराने गुन्ह्याचा तपास राज्य आर्थिक गुन्हे शाखेकडे सोपविण्याची मागणी करणे, धनादेश न वटवता २३१ कोटी रुक्कमेची उचल, संशयास्पद भरणा व त्याचा विनियोग या बाबत पोलिसांनी कोणताही तपास केलेला नसणे, वर्षानुवर्षे शाखा येणे-देणे या शिर्षाखाली सुरु असलेला गैरव्यवहार संगणमताने पाठिशी घालणा-या लेखा परिक्षक, तत्कालीन जिल्हा विशेष लेखापरिक्षक यासह चाचणी लेखा परिक्षकांना गुन्ह्यात अद्याप सहआरोपी करण्यात आलेले नसणे, बँकेचे तत्कालीन अध्यक्ष व त्यांच्या कुटूंबिय व नातेवाईकांशी संबंधित संस्था व व्यवसाय यांच्यामध्ये झालेल्या आर्थिक व्यवहाराबाबत कोणतीही</p>	दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली	८० ६७

(१)	(२)	(३)	(४)
	<p>कारवाई झालेली नसणे, बँकेचे फॉरेंसिक ऑडिट करण्यास अक्षम्य दिरंगाई होणे, ऐपत नसणा-या व्यक्तित्व्या नावाने बनावट फर्म व व्यवसाय दाखवून कर्ज उचल केल्याप्रकरणी बँकेचा विश्वासघात करणा-या ३३ कर्जदारांना बँक प्रशासकांनी नोटीस देणे, या ३३ कर्जदारांची पोलिसांनी अद्याप कोणतोही चौकशी केलेली नसणे, बनावट कर्जदारांनी उचल केलेल्या ६३ कोटी रकमेच्या विनियोगाबाबत पोलिसांनी कोणताही सखोल तपास किंवा मनीट्रेल केलेला नसणे, कर्ज रकमेचा विनियोग यापेकी श्री. गरड यांच्या नावे बँकेच्या तत्कालीन अध्यक्षांनी कोटवधी रुपये कर्ज उचलून अपहार केल्याची तक्रार पोलिसांकडे देवूनही अद्याप गुन्हा नोंद झालेला नसणे, गुन्ह्यातील आरोपी तीन महिन्यांपासून अंतरीम जामीनवर असतानाही पोलिसांनी त्यास कोणताही विरोध न करणे, आरोपींनी नाममात्र व्याजदाराने अपहारीत रकमेपेकी काही रक्कम बँकेत भरणा करणे, भरणा केलेल्या संशयित रक्कमांची चौकशी करण्याची आवश्यकता असणे, सर्वसामान्य ठेवीदर, छोटे व्यावसायिक यांच्या ठेवी मंत्री बँकेत सुरक्षित नसणे, बँकेचे तत्कालीन अध्यक्ष व इतरांनी संगणमताने सर्वसामान्यांच्या पैशांचा अपहार केलेला असणे, द्वारकादास मंत्री नागरी सहकारी बँकेतील गैरव्यवहार प्रकरणी दोषीविरुद्ध कडक कारवाई करून गुन्ह्यातील तपासकामी झालेल्या अक्षम्य विलंबास जबाबदार असणा-याविरुद्ध शासनाने करावयाची तातडीची कार्यवाही व शासन प्रतिक्रिया.”</p>		२०
(९२)	<p>“मा. सर्वोच्च न्यायालयाने आरक्षण देण्याचा बाटीया आयोगाचा अहवाल श्री. सुनिल प्रभू, वि.स.स. स्वीकारून ओबीसी समाजाला २७ टक्के आरक्षण देण्यास दि. २०.७.२०२२ रोजी मान्यता दिल्यामुळे राज्यातील स्थानिक स्वराज्य संस्थांमधील ओबीसी</p>	<p>दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली</p>	

(१)	(२)	(३)	(४)
-----	-----	-----	-----

आरक्षणासह निवडूनका घेण्याचा मार्ग खुला होणे, मात्र ओबीसी आरक्षण राज्यातील ८ महापालिकांसह ५ जिल्ह्यामध्ये ओबीसी आरक्षण २७ टक्क्यापेक्षा कमी मिळणार असल्याने त्याठिकाणी फेर सर्वेक्षण करण्याची लोकप्रतिनिधींनी नुकतीच शासनाकडे मागणी करण्यात येणे, बांटीया आयोगाने प्रत्यक्षात ओबीसींची लोकसंख्या ५२-५४ टक्के असताना आयोगाने ३७ टक्के लोकसंख्या असल्याचा निष्कर्ष काढून लोकसंख्या कमी दाखविण्यात येणे, यामुळे भविष्यात शासकीय अधिकारी यांच्याकडून केलेले सर्वेक्षण हे शासकीय सर्वेक्षण असून त्यातील निष्कर्ष हे निधीवाटप अणि ओबीसींच्या शैक्षणिक किंवा नोकरीतील आरक्षणासाठी विचारात घेतले जाऊ शक्त असल्याने, यामुळे भविष्यात ओबीसी समाजावर अन्याय होणार असल्याची शक्यता असणे, बांटीया आयोगाने मतदारांच्या यादीतील मतदारांच्या अडणावावरून ओबीसी लोकसंख्या अंदाजे निश्चित केली असल्याने या कार्यपद्धतीला सर्व पक्षीय नेत्यांनी तीव्र विरोध दर्शविला असून आकडेवारीतील ही तफावत दूर करण्यासाठी घरोघरी जाऊन सर्वेक्षण करण्याची मागणी लोकप्रतिनिधींनी शासनाकडे करणे, ओबीसींची लोकसंख्या आयोगाने कमी दाखविल्यामुळे भविष्यात या समाजावर अन्याय होण्याची शक्यता असणे, ओबीसी समाजाच्या लोकसंख्येच्या आकडेवारीतील तफावतीबाबत आक्षेप असल्यास पुन्हा सर्वेक्षण किंवा अभ्यास करण्याची तयारी मा.विद्यमान उपमुख्यमंत्री महोदयांनी याआधीच जाहीर करण्यात येणे, म्हणून राज्यातील काही जिल्हे व शहरामध्ये ओबीसी समाजाचे प्रमाण निश्चित करण्यासाठी शासनाने तातडीने फेर सर्वेक्षण करण्याबाबोबरच ओबीसी समाजाला कायमस्वरूपी न्याय मिळण्यासाठी प्रत्यक्ष जाती निहाय जनगणना करणे हा एकमेव उपाय असून याबाबत राज्य

(१)	(२)	(३)	(४)
	<p>सरकारने केंद्र सरकारसोबत समन्वय साधून तातडीने कार्यवाही करण्याची नितांत आवश्यकता, याकडे झालेले शासनाचे अक्षम्य दुर्लक्ष, परिणामी ओबीसी समाजामध्ये निर्माण झालेले असंतोषाचे व संतापाचे वातावरण, याबाबत शासनाने तातडीने करवायची कार्यवाही व प्रतिक्रिया.”</p>		
(९३)	<p>“महाराष्ट्र दारुबंदी कायदा ची प्रभावीपणे अंमलबजावणी तसेच दोषसिद्धीचे श्री. अभिमन्यु पवार, वि.स.स.</p> <p>प्रमाणामध्ये सुधारणा करण्यासाठी वेळेवेळी शासनाकडून कार्यवाही होत आलेली असणे, परंतु महाराष्ट्र दारुबंदी कायद्याचा विचार करता दरवर्षी महाराष्ट्रामध्ये सरासरी १ लक्ष गुन्हे दाखल होत असून फक्त नागपूर परिक्षेत्राचा विचार करता सरासरी २४,००० गुन्हे दाखल होत असून या कायद्यामध्ये दोषसिद्धीचे प्रमाण लक्षात घेता १% पेक्षा कमी असणे, महाराष्ट्र दारुबंदी कायद्याखाली दाखल झालेल्या प्रत्येक सौम्य/गंभीर गुन्ह्यामध्ये एफ.आय.आर., पंचनामा, मुद्रेमाल जप्ती, FSL रिपोर्ट प्राप्त करणे व गुन्ह्यांचे सविस्तर तपास करून न्यायालयामध्ये दोषारोप घटनास्थळ पत्र सादर करावे लागत असणे, त्याचबरोबर न्यायालयाकडून प्रत्येक गुन्ह्याचा निपटारा करण्यात येत असणे, गुन्हा दाखल झाल्यानंतर तपास करण्याकरीता काही दिवस ते काही महिन्याचा कालावधी लागत असणे, न्यायालयामध्ये सदर गुन्ह्याची केस चालाविण्यासाठी काही महिन्याचा कालावधी लागत असणे, त्याचबरोबर केसची न्यायालयीन सुनावणी होवुन निकाल लागेपावेतो काही महिन्याचा कालावधी लागणे, यासंपुर्ण प्रकिये दरम्यान जप्त केलेला मुद्रेमाल पोलीस स्टेशनमध्ये जमा असणे, या प्रकियाकरीता बराच कालावधी जात असून सुध्दा विविध कारणास्तव गुन्हे शाबीतीचे प्रमाण ०.५७ याप्रमाणे अल्प असणे, यावरून प्रचलीत कार्यपद्धतीद्वारे करण्यात येणारी कार्यवाही</p>	दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली	८०

(१)

(२)

(३)

(४)

प्रभावी ठरत नसल्याचे दिसुन येत असणे, या कायद्याची परिणामकारक अंमलबजावणी करण्यामध्ये अपराध हे कोणतीही जोखीम न पत्करता उच्च लाभ मिळविण्याचे झालेले असल्याने अडचणी निर्माण होत असणे, त्याचप्रमाणे मोठ्या संख्येमध्ये दाखल होणा-या दारुबंदी गुन्हयामुळे गंभीर गुन्हयाचा तपासाच्या व अभियोग चालविण्याच्या गुणवत्तेवर परिणाम होत असणे, महाराष्ट्र दारुबंदी कायदा हा एक सामाजिक कायदा असुन जेव्हा संघटीत गुहेगारी टोळ्या करून मोठ्या प्रमाणात दारुची निर्माती, विक्री, वाहतुक व तस्करी संघटीतरित्या केली जाते, तेव्हा त्यांचेविरुद्ध कटोरपणे कार्यवाही करणे गरजेचे असणे, त्याचबरोबर अशा गुन्हयाचे गांभीर्यपुरवक व गुणात्मक तपास करून गुहेगाराना कडक शिक्षा होणे आवश्यक असणे, तथा लहान गुन्हयाकरीता एफ.आय.आर. दाखल करणे, तपास करणे, दोषारोपपत्र न्यायालयात पाठविणे व खटला चालविणे याकरीता लागणारे मनुष्यबळ कमी करून गुन्हे शाबीतीचे प्रमाण कमीतकमी ६०% ते ८०% नी वाढविणे, शिक्षेच्या सुनिश्चीतीची खात्री करणे, लोकांना दारुबंदी कायद्याचे तरतुदीचे उल्लंघन करण्यापासून थांबविण्यासासाठी महाराष्ट्र दारुबंदी कायद्यात सुधारणा करणे आवश्यक असणे, दारुबंदी कायद्याखालील अपराध हे केवळ कमी जोखीमेचे व उच्च लाभ मिळविण्याचे झालेले असणे, ज्यामुळे, गुहेगारांमध्ये शिक्षा होण्याचा धाक नाहीसा झाल्याने दिवसेंदिवस त्यांचे धाडस वाढत असणे, त्यामुळेच, दारुबंदी कायद्यामधील तरतुदीचे योग्य आणि प्रभावी अंमलबजावणीसाठी शिक्षेच्या सुनिश्चीततेची खात्री करणे आणि या कायद्याचे तरतूदीमध्ये सुधारणा करणे सद्यस्थितीचा विचार करता अधिक महत्वाचे झालेले

(१)	(२)	(३)	(४)
	असणे, दारुबंदी कायद्याची परिणामकारक अंमलबजावणी करून दारुबंदी कायद्याखाली दाखल गुन्ह्यांत अभियोगांच्या प्रक्रियेमध्ये सुलभता आणणे, गंभीर/ गुणात्मक आणि किरकोळ/लहान प्रकरणामध्ये भेद करणे तसेच किरकोळ/ लहान प्रकरणाकरीता अभियोगाची क्रियारिती सुकर करणे, उपलब्ध माहीतीचे आधारावर विश्लेषण करून पोलीस , अभियोजन पक्ष व न्यायालय या संस्थेवरील कामाचा भार कमी करणे या आणि इतर सुधारणा करणे गरजेचे असणे, तसेच सामाजिक दृष्ट्या विचार करता राज्यातील प्रत्येक गावातील अनेक कुटुंब दारुच्या वाढते प्रमाण व गैर प्रसार यामुळे उधवस्त झाली असून गावातील महिलांचा दारु बंदी व दारुच्या वाढत्या प्रसाराला नेहमी विरोध राहीला असणे, यादृष्टीने शासनाने तातडीने महाराष्ट्र दारुबंदी कायदा-१९४९ ची प्रभावीपणे अंमलबजावणी होण्यासाठी कायद्यात सुधारणा करण्याबाबत करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना.”		४४
(१४)	“नंदुरबार जिल्ह्यात गेल्या अडीच वर्षात साडेनऊ हजार बालविवाह झाल्याची श्री. अतुल भातखळकर, श्रीमती मेघना धक्कादायक माहिती माहे ऑगस्ट २०२२ मध्ये निर्दर्शनास येणे, तसेच मुंबई, साकोरे-बोर्डीकर, वि.स.स. कांदिवली या शहरी भागातही बालविवाहाची घटना घडल्याचे निर्दर्शनास येणे, त्यामध्ये पेशाअभावी मुलींची लग्न लावून जबाबदारीतून सुटका करून घेण्याकडे कल असल्याचे निर्दर्शनास येणे, त्यामध्ये बालविवाह रोखण्यासाठी राज्यात अनेक कठोर कायदे करण्यात आले असतानाही त्याची अंमलबजावणी मात्र होत नसल्याचे निर्दर्शनास येणे, त्यामुळे राज्यात बालविवाह रोखण्यासाठी जनजागृती करण्याची गरज असणे, याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही उपाययोजना व शासनाची प्रतिक्रिया.”	दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली	

विवरण क्रमांक - ३६

लक्ष्मेधी सूचनेवर अधिक माहिती सभागृहासमार ठेवणे

(म.वि.स. नियम १०५ अन्वये)

निरंक

***

विवरण क्रमांक - ३७

शासकीय ठराव (म.वि.स. नियम ११० अन्वये)

अ. क्र.	मंत्री	विषय	सभागृहात चर्चा झाल्याचा दिनांक	शेरा	
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	
१	श्री. एकनाथ शिंदे मा. मुख्यमंत्री	ज्याअर्थी, नागरी विमानचालन महासंचालक, नागरी विमानचालन मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली यांनी कार्यालयीन ज्ञापन क्रमांक ए. व्ही. २४०११/ १/९५-व्ही. बी. (खंड सहा), दिनांक ६ जुलै २००७ द्वारे नवी मुंबई, महाराष्ट्र येथे सार्वजनिक-खाजगी भागीदारीतून (पीपीपी) नवीन (ग्रीनफिल्ड) विमानतळ उभारण्यास तत्त्वतः मान्यता दिली आहे ; आणि ज्याअर्थी, नवी मुंबई येथील उक्त विमानतळाला “ लोकनेते दि. बा. पाटील नवी मुंबई विमानतळ ” असे नाव देणे इष्ट आहे आणि त्या प्रयोजनार्थ, राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांची मान्यता मिळाल्यानंतर, असा प्रस्ताव, भारत सरकारच्या नागरी विमानचालन मंत्रालयाकडे पाठवणे आवश्यक आहे ; त्याअर्थी आता, महाराष्ट्र विधानसभा नियमांच्या नियम ११० नुसार महाराष्ट्र विधानसभा याद्वारे, नवी मुंबई येथील उक्त विमानतळाला “ लोकनेते दि. बा. पाटील नवी मुंबई विमानतळ ” असे नाव देण्याची शिफारस भारत सरकारला करते.	२५ ऑगस्ट २०२२	ठराव एकमताने संमत झाला.	पृष्ठ

विवरण क्रमांक - ३७—(पुढे सुरु)

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
२ श्री. एकनाथ शिंदे मा. मुख्यमंत्री	ज्याअर्थी, केंद्र सरकारच्या गृह मंत्रालयाचे पत्र क्र. ५३/११० दिनांक ११ सप्टेंबर १९५३ मधील दिनांक ११/४/२००५ अन्वये सुधारित केलेल्या मार्गदर्शक तत्वानुसार गाव व शहर इत्यादींचे नाव बदलण्याचे अधिकार केंद्र शासनास आहेत, औरंगाबादचे छत्रपती संभाजी नगर विभाग तालुका तसेच जिल्हाशहर असे नामांतर करण्यास दिनांक १६/७/२०२२ रोजीच्या मंत्रिमंडळ बैठकीत मंजुरी देण्यात आली आहे. आणि ज्याअर्थी, औरंगाबादचे छत्रपती संभाजी नगर विभाग, जिल्हा, तालुका तसेच शहर असे नामांतर करणे इष्ट आहे आणि त्या प्रयोजनार्थ असा राज्य विधान मंडळाच्या दोन्ही सभागृहांची मान्यता मिळाल्यानंतर भारत सरकारच्या गृह मंत्रालयाकडे प्रस्ताव पाठविणे आवश्यक आहे. त्याअर्थी आता, महाराष्ट्र विधानसभा नियमांच्या नियम ११० नुसार महाराष्ट्र विधानसभा याद्वारे “औरंगाबादचे छत्रपती संभाजी नगर असे नामांतर करण्याची शिफारस भारत सरकारला करते.”	२५ ऑगस्ट २०२२	ठराव एकमताने संमत झाला.	४५
श्री. एकनाथ शिंदे, मा. मुख्यमंत्री	ज्याअर्थी, केंद्र सरकारच्या गृह मंत्रालयाचे पत्र क्र. ५३/११०, दिनांक ११ सप्टेंबर १९५३ मधील दिनांक ११/४/२००५ अन्वये सुधारित केलेल्या मार्गदर्शक तत्वानुसार गाव व शहर इत्यादींचे नाव बदलण्याचे अधिकार केंद्र शासनास आहेत, उस्मानाबाद शहराचे धाराशीव जिल्हा, तालुका तसेच शहर असे नामांतर करण्यास दिनांक १६/७/२०२२ रोजीच्या मंत्रिमंडळ बैठकीत मंजुरी देण्यात आली आहे ;	२५ ऑगस्ट २०२२	ठराव एकमताने संमत झाला.	

विवरण क्रमांक - ३७—(पुढे सुरु)

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		<p>आणि ज्याअर्थी, उस्मानाबाद शहराचे धाराशीव जिल्हा, तालुका तसेच शहर असे नामांतर करणे इष्ट आहे आणि त्या प्रयोजनार्थ राज्य विधान मंडळाच्या दोन्ही सभागृहांची मान्यता मिळाल्यानंतर, असा प्रस्ताव, भारत सरकारच्या गृह मंत्रालयाकडे पाठविणे आवश्यक आहे;</p> <p>त्याअर्थी आता, महाराष्ट्र विधानसभा नियमांच्या नियम ११० नुसार, महाराष्ट्र विधानसभा याद्वारे, “ उस्मानाबाद शहराचे धाराशीव असे नामांतर करण्याची शिफारस भारत सरकारला करते.”</p>		
मा. उद्योग मंत्री		<p>ज्याअर्थी, भूमिसंपादन, पुनर्वसन व पुनर्वसाहत करताना उचित भरपाईचा आणि पारदर्शकतेचा हक्क अधिनियम, २०१३ (२०१३ चा ३०) (यात यापुढे ज्याचा निर्देश, “भूमिसंपादन अधिनियम” असा केला आहे) महाराष्ट्र राज्याला लागू असताना, त्याच्या कलम १०५क च्या पोट-कलम (२) मध्ये अशी तरतूद आहे की, राज्य शासनास, राज्य विधानमंडळाच्या दोन्ही सभागृहांनी ठराव संमत केल्यानंतर, शासकीय राजपत्रातील अधिसूचनेद्वारे, असा निरेश देता येईल की, पहिल्या अनुसूचीनुसार नुकसानभरपाईचे निर्धारण करण्याशी संबंधित असणा-या भूमिसंपादन अधिनियमाच्या कोणत्याही तरतुदी, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास अधिनियम, १९६१ (१९६२ चा महा. ३) (यात यापुढे ज्याचा निर्देश, “मओवि अधिनियमाचा समावेश असलेल्या ” असा केला आहे) पाचव्या अनुसूचीमध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या अधिनियमिर्तीखालील भूमी संपादन करण्याच्या प्रकरणांना लागू होतील, किंवा यथास्थिति, ज्यामुळे नुकसानभरपाई कमी होणार नाही किंवा नुकसानभरपाई, पुनर्वसन व पुनर्वसाहत</p>	२५ ऑगस्ट २०२२	ठराव एकमताने संमत झाला. ₹ ५५

विवरण क्रमांक - ३७—(पुढे सुरु)

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
		यांच्याशी संबंधित असलेल्या भूमिसंपादन अधिनियमाच्या तरतुदींचे सौम्यीकरण होणार नाही अशा अधिसूचनेमध्ये विनिर्दिष्ट करण्यात येतील अशा अपवादांसह किंवा फेरबदलांसह लागू होतील;		
		आणि ज्याअर्थी, अशी अधिसूचना काढल्यावर, उक्त कलम १०५क च्या पोट-कलम (१) च्या तरतुदीनुसार, भूमिसंपादन अधिनियमाच्या तरतुदी, पाचव्या अनुसूचीमध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या अधिनियमिर्णालोल भूमि संपादन करण्यासाठी लागू असणार नाही;		
		आणि ज्याअर्थी, सन २०१९ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्रमांक २७ द्वारे सुधारणा करण्यात आलेल्या, मराओवि अधिनियमामध्ये अशी तरतूद आहे की, जिल्हाधिका-यास, नुकसानभरपाईची रक्कम निर्धारित करताना, भूमिसंपादन अधिनियमाच्या कलम २६ ते ३० यामध्ये अंतर्भूत असलेल्या तरतुदी आणि इतर संबंधित तरतुदी, त्यामध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या फेरबदलांस अधीन राहून, मार्गदर्शक राहतील;		८६
		आणि ज्याअर्थी, मराओवि अधिनियमाच्या तरतुदीनुसार प्रदेय असलेल्या नुकसान भरपाईशिवाय, महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळाने, त्याच्या दिनांक २६ ऑगस्ट २०१९ च्या परिपत्रकाद्वारे, सर्वसमावेशक पुनर्वसन धोरण, २०१९ तयार केले आहे;		
		आणि ज्याअर्थी, नुकसानभरपाई व पुनर्वसना संबंधीच्या मराओवि अधिनियमाच्या आणि तयार केलेल्या उक्त धोरणाच्या तरतुदी, भूमिसंपादन अधिनियमाच्या नुकसानभरपाईच्या व पुनर्वसनाच्या तरतुदीपेक्षा अधिक लाभदायक आहेत;		

विवरण क्रमांक - ३८
अशासकीय ठराव
(म.वि.स. नियम १०६ अन्वये)

(१) एकूण आलेले ठराव	-	१५१
(२) अमान्य झालेले ठराव	-	३७
(३) मान्य झालेले ठराव	-	११४

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव	प्राथम्यक्रमानुसार चर्चेला आलेले ठराव	चर्चेचा दिनांक	शेरा
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१. श्री. प्रताप अडसड, वि.स.स.	“ राज्यातील सुशिक्षित बेरोजगारांचे वाढते प्रमाण व त्यांच्यात रोजगाराअभावी निर्माण झालेले वैफल्य लक्षात घेता बेरोजगारांची समस्या परिणामकारक पद्धतीने सोडविण्यासाठी सेवायोजन आणि रोजगार व स्वयंरोजगार कार्यालये अधिक कार्यक्षम करण्यासाठी तसेच संबंधित प्रश्नावर उपाययोजना सुचिविण्यासाठी विधिमंडळाच्या दोन्ही सभागृहातील सदस्यांची एक संयुक्त समिती स्थापन करण्यात यावी, अशी शिफारस ही विधानसभा शासनास करीत आहे.”	२५ ऑगस्ट, २०२२	दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२	१५१
२. श्री. चेतन तुपे, वि.स.स.	“राज्यातील पुणे, नाशिक, कोल्हापूर, औरंगाबाद, अमरावती आणि इतर २५ ऑगस्ट, महानगरपालिकामधील लोकसंघेत झालेली भरमसाठ वाढ, नव्याने निर्माण झालेल्या मोठ्या वसाहती, त्यामुळे निर्माण होणा-या कच-याची योग्य विल्हेवाट लावण्याची निर्माण झालेली गंभीर समस्या, लगतच्या ग्रामीण परिसरात महानगरांमधील कचरा टाकताना या कच-यावर योग्य प्रक्रिया न झाल्यामुळे	२०२२	दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२	चर्चा झाली नाही.

विवरण क्रमांक - ३८—(पुढे सुरु)

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
३. डॉ. अशोक उड्के, वि.स.स.		<p>कचरा डेपोच्या परिसरातील नागरिकांच्या आरोग्यास निर्माण झालेला धोका, होणारे प्रदूषण, त्यामुळे ग्रामीण भागात कचरा टाकण्यास ग्रामस्थांचा होणारा तीव्र विरोध, या बाबींना आढा घालण्यासाठी राज्य पातळीवर स्वतंत्र कचरा प्रक्रिया आणि कचरा व्यवस्थापन महामंडळ स्थापन करण्यात यावे, अशी शिफारस ही विधानसभा शासनास करीत आहे.”</p> <p>“राज्यात राष्ट्रीय व राज्य महामार्गावर मोठ्या प्रमाणात होत असलेले अपघात, २५ ऑगस्ट, २०२२ अपघातस्थळी अपघातग्रस्तांवर उपचार करण्यासाठी शासकीय रुग्णालये नसणे, या अपघातग्रस्तांवर उपचार करण्यासाठी राज्यमार्ग, राष्ट्रीय महामार्गावर सार्वजनिक आरोग्य विभागाच्या माध्यमातून लहान-लहान उपचार केंद्रे सुरु करणे, सदरची उपचार केंद्रे सुरु झाल्यास तेथे वैद्यकीय अधिकारी, स्टाफ नर्सेस व इतर कर्मचारी यांची नेमणूक केली गेली तर सुशिक्षित बेरोजगारांना रोजगार मिळणे, राज्यातील बेरोजगारी दूर होण्यास मदत होणे, तसेच अपघातग्रस्तांना वेळीच उपचार मिळणे, यासाठी राज्यमार्ग व राष्ट्रीय महामार्गावर प्रत्येक ५० कि.मी. अंतरावर एक उपचार केंद्र उघडण्यात यावे, अशी शिफारस ही विधानसभा शासनास करीत आहे.”</p>	<p>आला परंतु चर्चा झाली नाही.</p> <p>दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आला परंतु चर्चा झाली नाही.</p>	

विवरण क्रमांक - ३९

समिति नियुक्त केरप्पाबाबत प्रस्ताव
(म.वि.स. नियम १९४ अन्वये).

निरंक

* * * * *

विवरण क्रमांक - ४०

समिती नियुक्त करण्याबाबत प्रस्ताव (सर्वसाधारण)
(म.वि.स. नियम १६३ अन्वये).

निरंक

* * * * *

विवरण क्रमांक - ४१

महाराष्ट्र विधानसभा

विशेषाधिकारभंग सूचनांसंबंधी माहिती

सन २०२२ मधील विधानसभेच्या तृतीय (पावसाळी) अधिवेशनामध्ये विधानसभा विशेषाधिकार कक्षाकडे प्राप्त झालेल्या

विशेषाधिकारभंगाच्या सूचनांचे विवरणपत्र.

अ. क्र.	सूचना क्रमांक	सूचना देणारे	सूचनेचा विषय	सूचना सभागृहात मांडल्याचा दिनांक	सद्यःस्थिती
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
१	१०९	श्री. सदा सरवणकर, वि.स.स. दिनांक २४ ऑगस्ट, २०२२	श्री. किरण दिघावकर, तत्कालीन सहायक आयुक्त, जी-उत्तर विभाग, मुंबई ^१ महानगरपालिका यांचेविरुद्ध सूचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, सन्माननीय विधानसभा सदस्य श्री. सदा सरवणकर यांच्या माहिम मतदार संघात कोविड-१९ या जागतिक महामारीचा मोठ्या प्रमाणावर प्रादुर्भाव झालेला असताना मनपा जी-उत्तर विभागाचे तत्कालीन सहायक आयुक्त, श्री. किरण दिघावकर यांना कोरोनावरील उपाययोजना करणेसंदर्भात तसेच इतर प्रकरणी अनेक सूचना व पत्रे देऊनही त्यांनी व्यक्तीश: दखल घेऊन एकदाही चर्चा किंवा बैठक घेवून कोणतीही कार्यवाही केली नसल्याने झालेला सन्माननीय सदस्यांचा विशेषाधिकार भंग व अवमान हा होय.”	पुढील कार्यवाहीसाठी नस्ती सादर करण्यात आली.	पुढील कार्यवाहीसाठी नस्ती सादर करण्यात आली. ^१
२	११०	श्री. राजेंद्र पाटणी, वाशिम जिल्ह्यातील पाणीपुरवठा विभागाचे कार्यकारी अभियंता/उप अभियंता वि.स.स. दिनांक २४ ऑगस्ट, २०२२	व कनिष्ठ अभियंता यांचेविरुद्ध दिलेली विषेशाधिकार भंगाच्या सूचनेत उपस्थित केलेला मुख्य मुद्दा म्हणजे, “वाशिम जिल्ह्यातील विविध कामांचा भूमिपूजन सोहळा मंगळवार, दिनांक २३ ऑगस्ट, २०२२ रोजी राष्ट्रवादी कांग्रेसच्या माध्यमातून आयोजित करण्यात आला होता. सन्माननीय सदस्य	पुढील कार्यवाहीसाठी नस्ती सादर करण्यात आली.	

विवरण क्रमांक - ४१

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
-----	-----	-----	-----	-----	-----

हे वाशिम जिल्हा विधानसभेतील लोकप्रतिनिधी असताना सदर कार्यक्रमाचे निमंत्रण त्यांना देण्यात आले नाही तसेच सदर कार्यक्रम पत्रिकेवर व राष्ट्रवादी पक्षाच्या माध्यमातून काढण्यात आलेल्या होर्डिंगज स्थानिक आमदार म्हणून कुठेही सन्माननीय सदस्य यांचा नामोल्लेख करण्यात आला नसल्याने झालेला सन्माननीय सदस्यांचा विशेषाधिकार भंग व अवमान हा होय.”

२३४

विवरण क्रमांक - ४२

सांविधिक प्रस्ताव

(म.वि.स. नियम २९० अन्वये)

निरंक

विवरण क्रमांक - ४३
अंतिम आठवडा प्रस्ताव
(म.वि.स. नियम २९२ अन्वये)

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव	विषय	चर्चा झाल्याचा दिनांक
(१)	(२)	(३)	(४)
१	सर्वश्री अंजित पवार, बाळासाहेब 'राज्याची ढासळलेली कायदा व सुव्यवस्था, हत्या, घरफोड्या, जुगार व अपहरणाच्या थोरात, आदित्य ठाकरे, जयंत गुन्ह्यांना आळा घालण्यात आलेले अपयश, ज्येष्ठ नागरिकांच्या फसवणुकीच्या पाटील, नाना पटोले, पृथ्वीराज गुन्ह्यात झालेली वाढ, गुटखाची तस्करी, वाहतूक, साठवण व विक्री जोमात सुरु चक्हाण, अशोकराव चक्हाण, असणे, अल्पवयीन मुले, मुली व महिलांवरील अत्याचाराच्या घटनांमध्ये झालेली छगन भुजबळ, दिलीप वळसे- वाढ, पोलिसांच्या बेदरकार वृत्तीमुळे गोंदिया जिल्ह्यात एका महिलेवर नराधमांनी पाटील, विजय वडेड्यावार, अजय वारंवार केलेला अत्याचार, पुणे जिल्ह्यातील मावळ तालुक्यातील कोथूर्ण गावातील चौधरी, धनंजय मुंडे, डॉ. नितीन अल्पवयीन मुलीवर अमानुष अत्याचार करून मृतदेह झुडपात फेकून दिलेला राऊत, सर्वश्री राजेश टोपे, असणे, संपूर्ण देश स्वातंत्र्याचा अमृत महोत्सव साजरा करीत असताना औरंगाबाद सुनिल प्रभू, अॅड. यशोमती जिल्ह्यातील कन्हड तालुक्यातील १७ वर्षीय अल्पवयीन मुलीवर सहा नराधमांनी ठाकूर, सर्वश्री हसन मुश्रीफ, अत्याचार केल्याची घटना उघडकीस आलेली असणे, अशाचप्रकारच्या घटना अमित देशमुख, डॉ. राजेंद्र बीड, मावळ, मुंबई व अन्य ठिकाणी एकामागोमाग एक घडल्यामुळे महिला, मुली शिंगणे, अॅड. के.सी.पाडवी, यांच्यात पसरलेले भीतीचे व चिंडीचे वातावरण, त्यातच ठाणे येथे महिला पोलीस सर्वश्री भास्कर जाधव, कर्मचा-याने केलेली आत्महत्या, डान्सबारला आळा घालण्यात आलेले अपयश, बाळासाहेब पाटील, खुद मुख्यमंत्र्यांच्या ठाण्यातील निवासस्थानापासून हाकेच्या अंतरावर कोपरी, कापुरबाबाडी डॉ. जितेंद्र आव्हाड, सर्वश्री व इतर परिसरात डान्सबार सुरु असल्याची बाब माध्यमांनी उघडकीस आणलेली सुनिल केदार, संजय बनसोडे, असणे, सायबर गुहेगारांनी अनेकांना घातलेला गंडा, मुंबईतील खार येथे दिवसाठवळ्या	२४ व २५ अॅगस्ट २०२२ रोजी	चर्चा झाली.

विवरण क्रमांक - ४३ (पुढे सुरू)

(१)	(२)	(३)	(४)
सुरेश वरपुडकर, अनिल पाटील, गोळीबार करून दहशत निर्माण करण्याचा केलेला प्रयत्न, गुंड टोळ्यांनी रईस शेख, प्रकाश सोळंके, उचल खाल्ल्याने निर्माण झालेले दहशतीचे वातावरण, सत्ताबदल झाल्यानंतर मनोहर चंद्रिकापुरे, धर्मरावबाबा सत्तारूढ पक्षाच्या लोकप्रतिनिधी व कार्यकर्त्त्याकडून शासकीय अधिकारी आत्राम, दौलत दरोडा, दत्तात्रय यांना करण्यात आलेली मारहाण तसेच चिथावणीखोर वक्तव्यांमुळे कायदा भरणे, सर्वश्रीमती सुलभा खोडके, व सुव्यवस्था बिघडण्याची निर्माण झालेली शक्यता, सरकारपुरस्कृत गुंडाराजचं प्रतिभा धानोरकर, कु. आदिती होत असलेलं उदात्तीकरण, कोथरुड, पुणे येथे कामगाराला वरिष्ठ पोलीस तटकरे, डॉ. विश्वजीत कदम, अधिका-याकडून लाथाबुक्याने करण्यात आलेली अमानुष मारहाण, भ्रष्टाचार, कु. प्रणिती शिंदे, सर्वश्री रणजित खंडणी व अन्य अनियमितांसाठी निलंबित करण्यात आलेल्या काही कांबळे, दिलीपराव बनकर, वरिष्ठ पोलीस अधिका-यांना चौकशी पूर्णत्वास जाण्याअगोदरच सेवेत संजयमामा शिंदे, राजु कारेमोरे, घेतल्याने प्रामाणिक अधिका-यांचे झालेले खच्चीकरण तसेच भ्रष्ट अधिका-यांचे शेखर निकम, सुनिल भुसारा, वाढलेले मनोबल, मागील काळात सामाजिक तेढ निर्माण करण्याच्या नितीन पवार, श्रीमती सरोज घटना घडल्या असून त्यास कारणीभूत असलेल्यांविरुद्ध कारवाई करण्याची अहिरे, सर्वश्री रोहीत पवार, आवश्यकता असणे, मुंबई व आसपासच्या परिसरात अंमली पदार्थाचा राजन साळवी, चंद्रकांत नवघरे, झालेला सुळसुळाट, रेल्वे हड्डीतील गुन्हेगारीत झालेली प्रचंड वाढ, आमदारांना कैलास गोरंट्याल, विकास मंत्री पद देण्याचे अमिष दाखवून दलालांमार्फत आर्थिक गेरव्यवहार केल्याची ठाकरे, डॉ. राहुल पाटील, सर्वश्री बाब उघडकीस आली असून लोकप्रतिनिधींभोवती संशयाचे वातावरण धीरज देशमुख, वैभव नाईक, निर्माण झाले असल्यामुळे एसआयटी नेमून तपास करण्याची आवश्यकता अमित झनक, कुणाल पाटील, असणे, पोलीस कर्मचा-यांच्या घरांच्या प्रश्नासंदर्भात घेण्यात आलेल्या कैलास घाडगे-पाटील, प्रकाश निर्णयांची अंमलबजावणी होत नसणे, मुंबई व उपनगरात सीसीटीव्ही	४३		

विवरण क्रमांक - ४३ (पुढे सुरू)

पुनर्वाप्ती
५२८-६०५८

(१)	(२)	(३)	(४)
			<p>फातर्पेकर, राजू आवळे, जितेश कॅमेरे बसविण्याचा प्रकल्प दोन वर्षांपासून रेंगाळलेला असणे, तसेच, मुंबईतील अंतापूरकर, नितीन देशमुख, झोपडपडी पुनर्विकासाच्या योजना, सेसच्या इमारतीच्या पुनर्विकास योजना उदयिंग राजपूत, सुभाष थोटे, आणि अन्य पुनर्विकास अनेक वर्षांपासून विविध कारणामुळे अर्धवट स्थितीत शिरीषदादा चौधरी, पी.एन. रखडलेला असून विस्थापित झालेल्या रहिवाशांना विकासकांकडून घरभाडे पाटील-सडोलीकर, रमेश देखील अदा केले जात नसणे, झोपडपडी पुनर्विकास करताना एक अधिक कोरगांवकर, सहसराम कोरोटे, एक मजला असल्यास पहिल्या मजल्यावरील रहिवासी मालमत्ता कर, लाईट मानसिंग नाईक, अतुल बेनके, बिल भरत असल्यामुळे त्यांनाही पात्र समजून लाभ देण्याचा निर्णय घेण्याची दिपक चळाण, श्री. अमिन आवश्यकता असणे, मुंबई व राज्यातील इतर अनेक भागात, विशेषत: पटेल, अँड. अशोक पवार, ठाण्याच्या प्रवेश मार्गात खड्डेमय रस्त्यामुळे वाहतुक खोळंबून सर्वसामान्याना सर्वश्री. अस्लम शेख, आशुतोश होणारा प्रचंड त्रास, मुंबईच्या पश्चिम व पूर्व द्रुतगती महामार्गावर सकाळी व काळे, इंद्रनिल नाईक, कृतुराज सायंकाळी होणारी वाहतूक कोंडी, अपदातांचे वाढलेले प्रमाण, नगरपालिका पाटील, डॉ किरण लहामटे, श्री व महानगरपालिका प्रभाग रचना बदल करण्याच्या सरकारच्या निर्णयामुळे चेतन तुपे, श्रीमती जयश्री जाधव, यंत्रणेवर पडलेला प्रचंड बोजा, खर्चात झालेली वाढ व राजकीय कारणासाठी सर्वश्री झीशान सिद्धीकी, दिलीप निर्णय घेतला असल्याबाबत जनतेच्या मनात शंका निर्माण झाली असणे, मोहिते-पाटील, प्राजक्त तनपुरे, अनावश्यक बुलेट ट्रेनकरिता मुंबई व आसपासच्या कोट्यवधी रुपयांच्या बबनराव शिंदे, बाबासाहेब जागा कवडीमोल भावाने दिल्या जाणे आणि शासकीय तिजोरीवर नाहक पाटील, बाळासाहेब आजबे, सहा हजार कोटी रुपयांचा बोजा पडला असणे, पर्यावरण तज्ज्ञ व मकरंद जाधव-पाटील, अँड. पर्यावरणप्रेमींचा ठाम विरोध असतानाही आरे येथे कारशेड उभारण्याकरिता माणिकराव कोकाटे, सर्वश्री पुन्हा बेकायदेशीररित्या झाडे तोडण्याचे काम सुरू केलेले असणे, तसेच</p>

८५

विवरण क्रमांक - ४३ (पुढे सुरू)

(१)	(२)	(३)	(४)
यशवंत माने, रविंद्र वायकर, राज्यात कोविड विषाणू प्रादूर्भाव पुन्हा जोर धरु लागला असणे आणि मंकी राजेश पाटील, प्रा. वर्षा पॉक्स, झिका व्हायरस, लेप्टो व मलेरीया, हत्तीरोग, स्वाईन फ्ल्युच्या आजारांनी गायकवाड, सर्वश्री संग्राम थोपटे, थैमान घातले असताना प्रतिबंधात्मक उपाययोजना राबविण्यात सरकारला संग्राम जगताप, संजय जगताप, अपयश आलेले असणे, पालघर जिल्ह्यातील मोखाडा तालुक्यातील एका संदिप क्षिरसागर, सुनिल राऊत, आदिवासी गर्भवती महिलेला आरोग्य व दळणवळणाच्या सुविधा वेळेत न सुनिल शेळके, सुनिल टिंगरे, मिळाल्याने नवजात जुळ्या मुलांचा डोळ्यादेखत झालेला दुर्दैवी मृत्यू, राज्यात श्रीमती सुमन पाटील, सर्वश्री ४६ दिवस विभागाला मंत्री नसल्यामुळे एकंदरीत सार्वजनिक आरोग्य व्यवस्थेचा हिरामण खोसकर, अण्णा उडालेला बोजवारा, तसेच राज्यात शालेय शिक्षण विभागामार्फत शिक्षकांच्या बनसोडे, बळवंत वानखेडे, टीईटी परीक्षेत, निवड व भरती प्रक्रियेत सनदी अधिकारी, संचालक, संस्था वि.स.स.	४४		

चालक व त्यांचे पदाधिकारी यांचे आर्थिक हितसंबंध असल्याची गंभीर बाब निर्दर्शनास आलेली असणे, लोकप्रतिनिधींच्या मुला-मुलींच्या नावाचा समावेश असल्याचेही उघड झालेले असताना सदर लोकप्रतिनिधीला मंत्रिमंडळात स्थान दिल्यामुळे राज्यात तीव्र असंतोष पसरला असणे, तसेच पेट्रोल व डिझेलची केलेली प्रचंड वाढ आणि केंद्र व राज्यसरकारच्या चुकीच्या धोरणामुळे, प्रचंड प्रमाणात वाढलेली महागाई, परिणामी हातावर पोट असणा-या, गरीब, सामान्य नागरिकांना दैनंदिन जीवन जगणे मुश्किल झाले असणे, याबाबत शासनाने करावयाची उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी. '

विवरण क्रमांक ४४

आंतम आठवडा प्रस्तावावरील चर्चे संबंधातील अधिक माहिती
सभागृहासमार ठेवणे

(म.वि.स. नियम २९२ अन्वये

निरंक
***

विवरण क्रमांक ४५

सार्वजनिक हितसंबंधातील इतर बाबतीतील प्रस्ताव

(म.वि.स. नियम २९३ अन्वये)

(१)	प्राप्त झालेल्या सूचनांची संख्या	-	०२
(२)	मान्य सूचनांची संख्या	-	०२
(३)	चर्चा झालेल्या सूचनांची संख्या	-	०२

अ. क्र.	सदस्यांचे नाव	विषय	चर्चा झाल्याचा दिनांक
(१)	(२)	(३)	(४)
१.	सर्व श्री अजित पवार, “ सन २०२२ च्या माहे जुलै-ऑगस्ट महिन्यात प्रामुख्याने विदर्भ व मराठवाड्यासह बाळासाहेब थोरात, भास्कर राज्यातील इतर भागात मोठ्या प्रमाणावर अतिवृष्टी झाली असून निरायती व जाधव, जयंत पाटील, नाना पटोले, पृथ्वीराज चव्हाण, पेक्षा जास्त लोकांना आपल्या प्राणास मुकावे लागले असणे, विदर्भातील गडचिरोली, अशोकराव चव्हाण, छगन भुजबळ, आदित्य ठाकरे, दिलीप वळसे-पाटील, विजय वडेढीवार, अजय चौधरी, धनंजय मुंडे, डॉ. नितीन राऊत, अँड. यशोमती ठाकूर, सर्वश्री अबु आजमी, हसन मुश्तफी, अमित देशमुख, डॉ. राजेंद्र हजारे ठिक्क व तुषार सिंचन संच वाहून गेले असून त्यात मातीचा गाळ जाऊन शिंगणे, अँड. के.सी.पाडवी,	१८, २२ व २३ ऑगस्ट, २०२२ रोजी	चर्चा झाली.

विवरण क्रमांक ४५ (पुढे सुरू)

(१)	(२)	(३)	(४)
डॉ. जितेंद्र आव्हाड, सर्वश्री सुनिल केदार, संजय बनसोडे, सुनिल प्रभू, सुरेश वरपुडकर, अनिल पाटील, रईस शेख, प्रकाश सोळके, मनोहर चंद्रिकापुरे, धर्मरावबाबा आत्राम, दौलत दरोडा, दत्तात्रय भरणे, सर्वश्रीमती सुलभा खोडके, प्रतिभा धानोरकर, कु. आदिती तटकरे, डॉ. विश्वजीत कदम, कु. प्रणिती शिंदे, सर्वश्री रणजित कांबळे, दिलीपराव बनकर, संजयमामा शिंदे, राजु कारेमोरे, शेखर निकम, सुनिल भुसारा, नितीन पवार, श्रीमती सरोज अहिरे, सर्वश्री रोहीत पवार, राजन साळवी, चंद्रकांत नवघरे, कैलास गोरंट्याल, विकास ठाकरे, डॉ. राहुल	बसविण्यास अनुदान देय नसल्यामुळे शासनाने सदरची अट शिथिल करण्याची आवश्यकता असणे, अतिवृष्टीत राज्यातील हजारो हेक्टर शेतजमीन वाहून व खरडून गेल्याने त्या पुर्णपणे नापीक होण्याची भीती निर्माण झाली असणे, अनेक विहिरी गाळाने भरुन नादुरुस्त झाल्या असणे, मोठे ओढे व नदी, नाले यांनी आपली पात्रे बदलल्याने काठावरील सुपीक जमीन नापीक झाली असणे, सततच्या पावसाने काही जिल्ह्यातील पुलांचे तसेच पांदण रस्ते, ग्रामीण व प्रमुख जिल्हा मार्ग मोठ्या प्रमाणावर नादुरुस्त झाले असून मोठ्या खड्डुयांमुळे अपघात होणे, अनेक गावे अजुनही तालुक्याच्या संपर्कात आलेली नसणे, अनेक गावात विजेचे खांब अद्यापही पडलेले असणे आणि ट्रान्सफॉर्मर व विद्युत वाहिन्या नादुरुस्त होऊन वीज वितरण व्यवस्था पुर्णत: कोलमडलेली असणे, पुराचे पाणी घरात शिरल्याने घर, जनावरांचे गोठे, दुकान, टप-या यांची मोठ्या प्रमाणावर पडऱ्यड होणे, बराच काळ पाणी घरात राहिल्याने काही घरे पुर्णपणे ढासळलेली असून गाई-गुरांसह इतर पशुधन पाण्यामध्ये वाहून गेलेले असणे, मजुरांना या सर्व काळात व पुढील काही काळ मजुरी मिळणार नसल्यामुळे विशेष बाब म्हणून मजुरांना त्यांच्या झालेल्या नुकसानीसाठी आर्थिक मदत करण्याची आवश्यकता असणे, शासनाने तातडीने लक्ष न दिल्याने नाउमेद होऊन अनेक शेतक-यांनी आत्महत्या केलेल्या असणे, अनेक भागातील धरणे पूर्ण क्षमतेने भरुन ओसंडून वाहत असून भविष्यात पूरपरिस्थिती निर्माण झाल्यास या भागाचे पुन्हा नुकसान होण्याची शक्यता असणे, जलसंपदा विभागाने आताच पूर परिस्थिती नियंत्रणाचे नियोजन करणे आवश्यक	बसविण्यास अनुदान देय नसल्यामुळे शासनाने सदरची अट शिथिल करण्याची आवश्यकता असणे, अतिवृष्टीत राज्यातील हजारो हेक्टर शेतजमीन वाहून व खरडून गेल्याने त्या पुर्णपणे नापीक होण्याची भीती निर्माण झाली असणे, अनेक विहिरी गाळाने भरुन नादुरुस्त झाल्या असणे, मोठे ओढे व नदी, नाले यांनी आपली पात्रे बदलल्याने काठावरील सुपीक जमीन नापीक झाली असणे, सततच्या पावसाने काही जिल्ह्यातील पुलांचे तसेच पांदण रस्ते, ग्रामीण व प्रमुख जिल्हा मार्ग मोठ्या प्रमाणावर नादुरुस्त झाले असून मोठ्या खड्डुयांमुळे अपघात होणे, अनेक गावे अजुनही तालुक्याच्या संपर्कात आलेली नसणे, अनेक गावात विजेचे खांब अद्यापही पडलेले असणे आणि ट्रान्सफॉर्मर व विद्युत वाहिन्या नादुरुस्त होऊन वीज वितरण व्यवस्था पुर्णत: कोलमडलेली असणे, पुराचे पाणी घरात शिरल्याने घर, जनावरांचे गोठे, दुकान, टप-या यांची मोठ्या प्रमाणावर पडऱ्यड होणे, बराच काळ पाणी घरात राहिल्याने काही घरे पुर्णपणे ढासळलेली असून गाई-गुरांसह इतर पशुधन पाण्यामध्ये वाहून गेलेले असणे, मजुरांना या सर्व काळात व पुढील काळ मजुरी मिळणार नसल्यामुळे विशेष बाब म्हणून मजुरांना त्यांच्या झालेल्या नुकसानीसाठी आर्थिक मदत करण्याची आवश्यकता असणे, शासनाने तातडीने लक्ष न दिल्याने नाउमेद होऊन अनेक शेतक-यांनी आत्महत्या केलेल्या असणे, अनेक भागातील धरणे पूर्ण क्षमतेने भरुन ओसंडून वाहत असून भविष्यात पूरपरिस्थिती निर्माण झाल्यास या भागाचे पुन्हा नुकसान होण्याची शक्यता असणे, जलसंपदा विभागाने आताच पूर परिस्थिती नियंत्रणाचे नियोजन करणे आवश्यक	४५

विवरण क्रमांक ४५(पुढे सुरु)

(१)	(२)	(३)	(४)
पाटील, सर्वश्री धीरज देशमुख, असणे तसेच कोकणामध्ये ऐन पीक लावणी करण्याच्या वेळी जवळपास १५ वैभव नाईक, अमित झनक, दिवस पाऊस नसल्याने भात व नागली पिकाची रोपे सुकून जाणे, तर महाराष्ट्रातील कुणाल पाटील, कैलास घाडगे- काही भागामध्ये पर्जन्यमान कमी असल्याने झालेली पिकांची हानी व संभाव्य पाटील, राजू आवळे, जितेश पाणीटंचाई निर्माण होणे, एकंदरीतच विदर्भ, मराठवाडा व इतर भागातील अतिवृष्टीमुळे अंतापूरकर, नितीन देशमुख, पिके, फळपिके, शेतजमीनी, रस्ते, विजव्यवस्था, घरे यांच्या नुकसानीसाठी शासनाने उदयसिंग राजपूत, सुभाष धोटे, जाहीर केलेली मदत अत्यंत तुटपुंजी असून अनेक घटकांचा त्यात समावेश शिरीषदादा चौधरी, पी.एन. झालेला नसणे, अतिवृष्टी झालेल्या भागात अद्यापही रु. ५० हजार सानुग्रह पाटील-सडोलीकर, सहसराम अनुदानाचे वाटप न करणे, शासनाने कोरडवाहूसाठी हेक्टर ७५ हजार रुपये कोरोटे, बाळासाहेब पाटील, तसेच फळपिकांसाठी हेक्टरी दीड लाख रुपयांचे तसेच सर्व घटकांचा समावेश राजेश टोणे, वि.स.स. <p>करून त्यांना ठोस मदत जाहीर करण्याची आवश्यकता, शेतक-यांनी खरीप हंगामाकरिता पीक कर्ज घेतलेले असून अतिवृष्टीमुळे कर्ज परतफेड करणे त्यांना शक्य नसणे, या हंगामासाठी घेतलेल्या कर्जाचीही कर्जमाफी करण्याची लोकप्रतिनिर्धारीची व शेतक-यांची आग्रही मागणी असणे, तथापि, शासनाकडून याबाबत दुर्लक्ष होत असल्यामुळे शेतक-यांमध्ये पसरलेली नाराजी, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी.”</p>	४५		

विवरण क्रमांक ४५(पुढे सुरु)

(१)	(२)	(३)	(४)
२.	<p>ॲड. आशिष शेलार, सर्वश्री “मुंबई ही भारताची आर्थिक राजधानी असून मुंबई शहराच्या तसेच एमएमआर भागातील भरतशेट गोगावले, अमित मुलभूत पायाभूत सुविधांची दूरवस्था झालेली असणे, मुंबई शहरामध्ये गृहनिर्माण किंवा साटम, महेंद्र थोरवे, योगेश परिवहन (गतीशीलता) हे महत्वाचे मुद्दे असून मुंबई शहराकरिता २८६ कि. मी. च्या सागर, सदानंद सरवणकर, मेट्रोचे काम धीम्या गतीने झाल्याची बाब निदर्शनास येणे, परिणामी मेट्रोचा खर्च १० अंतुल भातखळकर, प्रताप हजार कोटीने वाढणे, झोपडपट्टी पुनर्वसन प्राधिकरणाच्या माध्यमातून १५ लाख घरे सरनाईक, संजय केळकर, उपलब्ध होण्याची आवश्यकता असताना फक्त २ लाख घरांची निर्मिती होणे, भ्रष्टाचारामुळे प्रकाश सुर्वे, सुनिल राणे, झोपडपट्टी पुनर्विकास प्रकल्प प्रलंबित असून त्यामध्ये कोणत्याही प्रकारची प्रगती न श्रीमती मनिषा चौधरी, होणे, सन २०११ पर्यंत सर्व झोपडपट्टीतील घरांना प्रधानमंत्री आवास योजनेतर्गत घरे श्री. मंगेश कुडाळकर, श्रीमती यामिनी जाधव, सर्वश्री दिलीप लांडे, महेंद्र दळवी, नितेश राणे, कॅ. आर तमिल सेल्वन, श्री. राम कदम, श्रीमती विद्या ठाकूर, सर्वश्री कालिदास कोठबकर, पराग शाह, मिहिर कोटेचा, गणपत गायकवाड, किसन कथोरे, प्रशांत ठाकूर, सिद्धार्थ शिरोळे, श्रीमती माधुरी मिसाळ, सर्वश्री दादाराव केचे, गणेश नाईक, विनोद अग्रवाल, विस्तार.</p>	<p>२३ व २४ ऑगस्ट, २०२२ रोजी चर्चा झाली.</p>	

विवरण क्रमांक ४५(पुढे समाप्त)

(१)	(२)	(३)	(४)
		<p>मुंबईकरांच्या स्वप्नातील मुंबई दृष्टोत्पतीस न येणे, रस्ते, चरभरणी, उद्यान, बाजार तसेच कोविडमध्ये सुळ्हा मोठ्या प्रमाणात गैरव्यवहार उघडकिस आला असून गेल्या २५ वर्षातल्या मुंबई महापालिकेच्या आर्थिक व्यवहाराची मा. उच्च न्यायालयाच्या निवृत्त न्यायाधीशामार्फत चौकशी करण्याची तसेच विशेष सीएजी (कॅग) आँडिट करण्याची आवश्यकता, गेल्या २ महिन्यांमध्ये मुंबई महानगरपालिकेच्या संगणक खरेदीमध्ये घोटाळा झाल्याची बाब निर्देशनास येणे, मुंबई महानगरपालिका शाळेतील विद्यार्थ्यांना आवश्यक २७ वस्तू अद्यापर्यंत मिळालेल्या नसणे, त्यामुळे मुलांच्या शिक्षणावर होणारा दुष्परिणाम, तसेच मुंबईची मेट्रो ही मास ग्रीन ट्रान्सस्पोर्टेशन सिस्टीम असून मेट्रोचे काम थांबल्यामुळे मुंबईच्या पर्यावरणाचा झालेला -हास तसेच पर्वई तलावामध्ये सायकल ट्रॅक करण्याचा अट्टाहास, मुंबई शहराच्या कच-याची वैज्ञानिक पद्धतीने विल्हेवाट होत नसल्यामुळे मुंबईचे वातावरण व हवामान प्रदुषित होणे, मुंबई शहरातील शासकीय जमिनीवर असलेल्या गृहनिर्माण सोसायट्यांना आकाररण्यात आलेला अकृषक कर पूर्णपणे वगळण्याची आवश्यकता, मुंबईच्या कोळीवाडा व गावठाणाकरिता वेगळा ठीसीआर तयार करण्याची प्रक्रिया प्रलंबित राहिल्यामुळे मुंबईचे कोळीवाडे व गावठाणांची झालेली दुरवस्था, मुंबई शहरामध्ये पोलिसांची संख्या कमी असल्यामुळे खास कसऱ्ण मुंबई पोलिसांची भरती करण्याकरिता स्वतंत्र यंत्रणा राबविण्याची आवश्यकता, नोव्हेंबर, २०१९ ते जून २०२२ या कालावधीमध्ये गृह विभागात मोठ्या प्रमाणात झालेला भ्रष्टाचार, गैरव्यवहार व अनियमितता झालेली असून यासंदर्भात शासनाने करावयाची कारवाई व उपाययोजना.</p>	४४

२४५

विवरण क्रमांक ४६

नियम २९३ अन्वये सार्वजनिक हितसंबंधाच्या बाबीवर चर्चेबाबत
आधिक माहिती सभगृहाच्या पटलावर ठेवणे

निरंक

२४६

विवरण क्रमांक ५
श्वेतपत्रिका सभापृष्ठाच्या पटलावर ठेवणे
निरंक

६४८

विभाग अमांक २८
मो विभाजन
निरंक

विवरण क्रमांक ४९

दिनांक १७ ऑगस्ट, २०२२ ते २५ ऑगस्ट, २०२० या कालावधीत प्राप्त

तारोंकित/अतारोंकित/अन्तर्सूचना प्रेसन व प्रेसनातून उद्भवलेल्या

अर्धा-तास चर्चा यावरीत कार्यवाहीचे विवरण प्रत.

तारोंकित प्रेसन

१.	तारोंकित प्रेसनाच्या प्राप्त झालेल्या सूचना	४८१५
२.	कार्यवाहीसाठी घेतलेले तारोंकित प्रेसन	३४०७
३.	स्थीरकित झालेले तारोंकित प्रेसन	२५१
४.	सभागृहात तोडी उत्तरीत झालेले तारोंकित प्रेसन	२३
५.	तारोंकित तोडी उत्तरीत झालेले तारोंकित करण्यात आलेले प्रेसन	१२८७
६.	अस्वीकृत केलेले तारोंकित प्रेसन	४३१
७.	बस्तुस्थिती व सदस्य खुलासा विचारण्यात आलेले प्रेसन	०
८.	स्वीकृत अपात	५६
९.	समिलित तारोंकित प्रेसन	१३८२
१०.	मा. सदस्यांनी मागे घेतलेले प्रेसन	-
११.	जादा तारोंकित प्रेसन	१४०८

अत्यं मूचना प्रश्न

१. प्राप्त झालेले एकुण अल्पमूचना प्रश्न
२. स्वीकृत झालेले अल्पमूचना प्रश्न
३. अतारांकित स्वीकृत झालेल्या अल्पमूचना
४. उत्तरीत झालेले अल्पमूचना प्रश्न
५. अस्वीकृत केलेले अल्पमूचना प्रश्न
६. विभागासु खुलासा विचारातले अल्पमूचना प्रश्न
७. सामिलित अल्पमूचना प्रश्न

३   ५   १   १   १   ३

तारांकित प्रश्नाच्या उत्तरातून उद्भवलेल्या अर्धा तास चर्चेच्या सूचना

१. प्राप्त झालेल्या अर्धा-तास चर्चेच्या एकूण सूचना १

२. मान्य झालेल्या सूचना

३. गत सत्रातील प्रलोक्त अर्धा-तास सूचना ० ५

४. चर्चा झालेल्या सूचना ० ०

५. सदस्य अनुपस्थितीमुळे चर्चा न झालेल्या सूचना ० ०

६. सदस्यात्म स्थगितीमुळे चर्चा न झालेल्या सूचना ० ०

७. बॅलटमध्ये आलेल्या अर्धा-तास चर्चेच्या सूचना ० ०

८. विद्यमान सत्रातील प्रलोक्त अर्धा-तास चर्चेच्या सूचना ० ०

९. अस्वीकृत झालेल्या सूचना ३ ०

मूळ अतारांकित प्रश्न

१. या सत्रात आलेल्या मूळ अतारांकित प्रश्न सूचनांची संख्या

२. स्वीकृत झालेले प्रश्न ७३

३. अस्वीकृत प्रश्न ४२

४. विभागास खुलासा विचारण्यात आलेले प्रश्न ४२

५. सम्मिलित प्रश्न ४२

६. कायव्हाही मुरुळ असलेले प्रश्न ०

७. उत्तरीत झालेल्या प्रश्नांची संख्या (अता. यादी क्र. ११ ते १०२)

(मागील सत्रातील स्वीकृत प्रश्नासह) ४५०

विवरण क्रमांक ५०
तारांकित व अतारांकित प्रश्नासंबंधी माहिती

अ. क्र.	प्रश्न	तारांकित	अतारांकित		एकूण <small>मूळ अतारांकित तारांकित स्वीकृत प्रश्नातून वेळेअभावी झालेले अतारांकित प्रश्न</small>		
			मूळ अतारांकित	तारांकित स्वीकृत प्रश्नातून			
			(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१	प्राप्त झालेल्या सूचना	४४१५	७३	-	४४८८		
					(४४१५+७३)		
२	स्वीकृत	२५१	४३	-	२९४		
					(२५१+४३)		
३	स्वीकृत व्यपगत	५६	-	-	५६		
४	अतारांकित स्वीकृत	१२८७	-	-	१२८७		
५	अस्वीकृत	४३१	१३	-	४४४ (४३१अ१३)		
६	सम्मिलीत, जादा प्रश्न विभागाकडे निर्देशित केलेले व सदस्यांनी मागे घेतलेले इत्यादी	२७९०	१७	-	२८०७ (२७९०+१७)		
७	प्रश्न तोंडी उत्तरित	२३	-	--	२३		

विवरण क्रमांक - ५१

तारीकेत प्रश्नांची विभाग निहाय सांख्यिकीय माहिती

विभाग (१)	आलेले प्रश्न (२)	कार्यवाहीत घेतलेले प्रश्न (३)	जादा (४)	समिलीत (५)	अस्वीकृत (६)	अताराकित स्वीकृत (७)	विभाग / सदस्याकडे निर्दिशित केलेले (८)	ताराकित स्वीकृत (९)	तोडी उत्तरीत (१०)	सदस्य अनुपरिथीतगुणे झालेले अताराकित त (११)	वेळे अभावी अताराकित (१२)	मासे घेतलेले (१३)	स्वीकृत व्यपगत (१४)	तोडी उत्तरा च्या शेकडा प्रमाण (१५)	शेष (१६)
सामान्य प्रशासन, (माजी सेनिकांचे कर्त्याण,/ राजांशिष्टाचार, माहिती तंत्रज्ञान, माहिती व जनसंपर्क	१०३	६०	४३	१७	१४	२५	०	१	०	०	१	०	३	०%	
गृह (परिवहन, बंदरे व राज्य उत्पादन शुल्क)	५०३	४९४	८१	१६०	४०	१९६	०	१०	०	०	१०	०	८	०%	
महसूल व वन (पुनर्वर्सन व मदत कार्य, भुकंप पुनर्वर्सन)	४४४	३६१	८३	१५४	३६	१४८	०	१५	२	०	१३	०	८	१३.३३ %	
कृषि, पशुपत्रवर्धन, दुधविकास आणि भूत्प्रबद्धताय (फ्लोत्यादन)	११४	१६५	२१	५७	२६	५५	०	०	०	०	०	०	७	०%	
शालेय विक्रीण व ग्रीडा	३२४	२२५	११	१३०	१६	६५	०	१२	०	०	१२	०	२	०%	

नामविकास	७९३	३४२	३७७	८६	४३	७८५	०	२२	०	०	२१	०	४	४.४८%	
वित्त व नियोजन	५५	५२	१३	२४	१	८	०	१	०	०	१	०	०	०%	
सार्वजनिक बाधकाम	१८६	१४६	४०	२६	३०	६७	०	१७	२	०	१५	०	६	११.१६%	%
जलसंपद, लाभसेत्र व खारभूमि विकास	१२६	११	३५	१६	२३	३८	०	१३	०	०	१३	०	१	०%	
विद्यो व न्याय	५७	१	८	२	३	३	०	०	०	०	०	०	१	०%	
उद्योग, कर्जा, कामगार व खणिकम्, नविन व नवीकरणीय कर्जा	२४३	११७	४६	६५	३५	१०	०	२६	३	०	२३	०	१	११.५३%	%
ग्रामविकास	१६६	१२७	३९	२६	२७	६०	०	१३	१	०	१२	०	१	७.६४%	
मृद व जलसंधरण	४१	२१	१२	४	५	१८	०	२	०	०	२	०	०	०%	
अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण	७६	६३	१३	२४	१४	१८	०	६	०	०	६	०	१	०%	
नियोजन व (रोजगार हार्मी योजना)	४२	३६	६	१५	२	१६	०	०	०	०	०	०	३	०%	
सामाजिक चाय व तिशेष सहाय्य	११३	८८	२५	३५	१२	३२	०	१	०	०	१	०	०	०%	
संसदीय कार्य	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०%	
गृहनिर्माण	२८२	११९	१६३	६३	१	३२	०	११	२	०	११	०	४	१८.९८%	
पाणीपुरवठा व स्वस्थता	८४	५५	२९	२१	४	१६	०	१३	३	०	१०	०	१	२३.०४%	%
सार्वजनिक आरोग्य	३०७	२२०	८७	११६	११	६५	०	११	४	०	१५	०	१	२१.५२%	%

वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये	१०९	८१	२८	४४	६	११	०	११	१	०	१०	०	१	१.०१%	
आदेवासी विकास	७७	६९	८	३०	१०	१५	०	१४	१	०	१३	०	०	१२.८५	
पर्यावरण व वातावरणीय बदल	८१	६२	११	२८	७	१८	०	१	०	०	१	०	०	०%	
सहकार, पणन व वस्त्रोदयग	१५	८४	११	३१	१६	२१	०	८	०	०	८	०	०	०%	
उच्च व तंत्र शिक्षण	१७०	१२०	५०	८६	६	११	०	८	२	०	६	०	१	२५%	
महिला व बाल विकास	१४९	११७	३२	८९	२	१८	०	७	१	०	६	०	१	१४.२८	
कौशल्य विकास व उद्योजकता	२	२	०	०	१	१	०	०	०	०	०	०	०	०%	
पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य	८२	६२	२०	१८	१०	३२	०	२	०	०	२	०	०	०%	
अल्पसंख्याक विकास, औकाफ	७	१	६	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०%	
मराठी भाषा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०		०%	
बहुजन कल्याण विभाग	२४	२०	४	७	४	७	०	२	०	०	२	०	०	०%	
एकूण	४८१५	३४०७	१४०८	१३८२	४३१	१२८७	०	२५१	२३	०	२२८	०	५६	१.१६%	

***

विवरण क्रमांक ५२

मुळ अंतरालांकित प्रश्नांची विभाग निहाय सांख्यिकीय माहिती

अ. क्र.	विभाग	आलेल्या प्रश्नांची संख्या	अस्वीकृत	मागे घेतलेले	सम्मिलीत	विभाग / सदस्या कडे निर्देशित केलेले	स्वीकृत	शेरा
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)	(९)
१	सामान्य प्रशासन (माजी सैनिकांचे कल्याण व राजशिष्टाचार)	-	-	-	-	-	-	--
२	गृह (परिवहन, बंदरे व राज्य उत्पादन शुल्क)	३	२	-	१	-	-	--
३	महासूल व वन (पुनर्वसन व मदतकार्य, भुक्तप पुनर्वसन)	१	१	-	३	-	५	--
४	कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धविकास आणि मत्स्यव्यवसाय (फलोत्पादन)	३	१	-	-	-	२	--
५	शाळेय शिक्षण व क्रीडा	१	-	-	-	१	-	--
६	नगरविकास	१०	१	-	३	-	६	--
७	वित्त व नियोजन	३	-	-	१	-	२	--
८	सार्वजनिक बांधकाम	४	२	-	-	-	२	--
९	जलसंपदा व लाभक्षेत्र विकास, खारभूमी	१	१	-	२	-	६	--
१०	विधी व न्याय	-	-	-	-	-	-	--
११	उद्योग, ऊर्जा व कामगार व खनिकर्म, नविन व नवीकरणीय ऊर्जा	८	१	-	२	-	५	--

१२	ग्रामविकास	-	-	-	-	-	-	-	--
१३	मृद व जलसंधारण	१	-	-	-	-	-	१	--
१४	अन्न,नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण	१	-	-	-	-	-	१	--
१५	नियोजन (रोहयो)	१	१	-	-	-	-	०	--
१६	सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य	१	-	-	-	-	-	१	--
१७	संसदीय कार्य	-	-	-	-	-	-	-	--
१८	गृहनियमण	२	-	-	-	-	-	२	--
१९	पाणीपुरवठा व स्वच्छता	१	-	-	-	-	-	१	--
२०	सार्वजनिक आरोग्य	६	-	-	३	-	-	३	--
२१	वैद्यकीय शिक्षण व औचित्य द्रव्ये	६	२	-	-	-	-	४	--
२२	पर्यावरण	-	-	-	-	-	-	-	--
२३	सहकार, पणन व वस्त्रोदयग	१	-	-	-	-	-	१	--
२४	उच्च व तंत्र शिक्षण	१	-	-	१	-	-	-	--
२५	महिला व बाल विकास	१	१	-	-	-	-	-	--
२६	कौशल्य विकास व उद्योजकता	-	-	-	-	-	-	-	--
२७	पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग	१	-	-	-	-	-	१	--
२८	अल्पसंख्याक विकास व ओकाफ विभाग	-	-	-	-	-	-	-	--
२९	मराठी भाषा	-	-	-	-	-	-	-	--
	बहुजन कल्याण विभाग	-	-	-	-	-	-	-	--
	एकूण	७३	१३	-	१६	१	४३	-	--

विवरण क्रमांक ५३

अल्पावधी सूचना प्रश्नांसंबंधी कार्यवाहीचे विवरण

आलेल्या सूचनांची संख्या	अस्वीकृत शासनाकडे	सदस्यांकडे	संमिलीत	स्वीकृत	उत्तरित	सदस्यांनी मागे	सदस्य	सभागृहात घेतलेल्या अल्पसूचना	अनुपस्थिती उत्तरीत झालेल्या सूचनांचे शेकडा प्रमाण
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)	(९)	(१०)
६	५	-	-	१	-	-	-	-	-

विवरण क्रमांक ५४

तोंडी उत्तरीत झालेल्या तारांकित स्वीकृत प्रश्नांचे विवरणपत्र

अ. क्र.	तारांकित प्रश्न	सदस्यांचे नाव	विषय	उत्तराचे दिनांक
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१.	४६२८६	श्री. राजेश रघुनाथ पाटील व इतर वि.स.स.	पालघर जिल्ह्यात हत्तीरोगाचा वाढता प्रादुर्भाव रोखण्यासाठी करावयाच्या उपाययोजना.	१८ ऑगस्ट, २०२२
२.	४५५१३	श्री. लक्ष्मण पवार व इतर वि.स.स.	मौ. बक्करवाडी (ता.जि.बीड) येथील एका महिलेचा अवैध गर्भपातामुळे झालेला मृत्यू.	१८ ऑगस्ट, २०२२
३.	४४७१४	श्री. भिमराव तापकीर व इतर वि.स.स.	पुणे येथील रुबी हॉल क्लिनिक रुग्णालयात किडणी प्रत्यारोपण प्रकरणी झालेला गैरप्रकार.	१८ ऑगस्ट, २०२२
४.	४४५७७	श्री. कुणाल पाटील व इतर वि.स.स.	राज्यातील परिचारिकांच्या विविध मागण्यांची पुरता करण्याबाबत	१८ ऑगस्ट, २०२२
५.	४६०६६	श्री. संजय पांडुरंग शिरसाट वि.स.स.	शासकिय औषधनिर्माणशास्त्र महाविद्यालय, औरंगाबाद येथील संशोधक मार्गदर्शकांच्या रिक्त जागांबाबत.	२२ ऑगस्ट, २०२२
६.	४४६८५	श्री. प्रशांत ठाकूर व इतर वि.स.स.	रायगड जिल्ह्यातील पाणी टंचाई दूर करण्याबाबत	२२ ऑगस्ट, २०२२
७.	४७२०३	श्रीमती संदिप क्षिरसागर, वि.स.स.	बीड जिल्ह्यात टँकरने पाणीपुरवठा करण्याच्या कामात झालेली अनियमितता	२२ ऑगस्ट, २०२२
८.	४५२३८	कॅप्टन आर सेल्वन व इतर वि.स.स.	दाभोन (ता. डहाणू, जि. पालघर) गावातील कांढोलपाड्यात निर्माण झालेली पाणी टंचाई.	२२ ऑगस्ट, २०२२

विवरण क्रमांक ५४—(पुढे सुरु)
तोंडी उत्तरीत झालेल्या तारांकित स्वीकृत प्रश्नांचे विवरणपत्र

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
९.	४६८२९	श्री. नामदेव ससाणे, वि.स.स.	टेंभी (ता. महागाव, जि.यवतमाळ) येथील सावित्रीबाई फुले कन्या विद्यालय आणि नवभारत प्राथमिक शाळेत मध्यान्ह भोजनामध्ये प्लास्टिकचा तांदूळ आढळून आल्याबाबत.	२२ ऑगस्ट, २०२२
१०.	४७८८८	श्री. शिरीष चौधरी व इतर वि.स.स.	कोरेनामुळे दोन्ही पालकांचे निधन झालेल्या विद्यार्थ्यांचे पदवी वा पदव्युत्तर पर्यंतचे शिक्षण शुल्क माफ करण्याबाबत.	२२ ऑगस्ट, २०२२
११.	४४५६२	श्री. सुनील राणे व इतर वि.स.स.	राज्यातील विकासकांनी वेळेत पूर्ण न केलेल्या गृहप्रकल्पांची महारेराने जाहीर केलेली सुधारित यादी.	२३ ऑगस्ट, २०२२
१२.	४५७६३	श्री. सुभाष देशमुख, वि.स.स.	कंठेहळ्ळी (ता. अककलकोट, जि. सोलापूर) शिवारातील वनक्षेत्रातून बेकायदेशीर मुरुम उपसा केल्याबाबत.	२३ ऑगस्ट, २०२२ रु
१३.	४४८२१	श्रीमती नमिता मुंडडा, वि.स.स.	अंबाजोगाई (जि. बीड) येथील नगरपारिषद हड्डीतील नाली बांधकामात मुख्याधिकारी व नगराध्यक्ष यांनी संगनमताने केलेला गैरव्यवहार.	२३ ऑगस्ट, २०२२
१४.	४५४७७	श्री. योगेशदादा कदम, वि.स.स.	शिरसोली (ता. दापोली, जि. रत्नागिरी) येथील पुल वाहतुकीसाठी धोकादायक झाल्याबाबत.	२३ ऑगस्ट, २०२२
१५.	४६०३०	श्री. कालीदास कोळंबकर व इतर वि.स.स.	डॉ.बिवली (जि. ठाणे) येथिल खोणी आणि शिरढोण गावात म्हाडाच्या अत्यल्प उत्पन्न गटासाठी बांधण्यात आलेल्या सदनिकांचा ताबा मिळण्याबाबत.	२३ ऑगस्ट, २०२२
१६.	४७८४७	श्री. श्रीनिवास वनगा, वि.स.स.	मुंबई-वडोदरा एक्स्प्रेसवेचे काम करणा-या कंपनीने रस्त्याचे काम करताना नैसर्गिक नाले बंद केल्याबाबत.	२३ ऑगस्ट, २०२२

विवरण क्रमांक ५४—(पुढे समाप्त)
तोंडी उत्तरीत झालेल्या तारांकित स्वीकृत प्रश्नांचे विवरणपत्र

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१७.	४४८९०	श्री. सुनिल राणे, वि.स.स.	चिपळूण (जि. रत्नागिरी) वशिष्ठी नदीला आलेल्या महापूरामध्ये नुकसान झालेल्या नुकसानग्रस्तांना भरपाई देण्याबाबत.	२४ ऑगस्ट, २०२२
१८.	४८७२८	श्री. राणाजगजितांसिंह पाटील, वि.स.स.	मौजे सकनेवाडी शिवारात (ता. जि. उस्मानाबाद) वीज कंपनीने केलेल्या निकृष्ट दर्जाच्या कामाबाबत.	२४ ऑगस्ट, २०२२
१९.	४४७८५	श्री. कुणाल पाटील, वि.स.स.	राज्यातील आदिवासी जिल्ह्यातील बालक आणि माता यांचे आरोग्य सुरक्षित ठेवण्यासाठी नवसंजीवनी योजना सुरू करण्याबाबत.	२४ ऑगस्ट, २०२२
२०.	४५८६४	श्री. अभिमन्यु पवार, वि.स.स.	लातूर जिल्ह्यातील शेती पंपाना अखंडीत वीज पुरवठा करण्याबाबत.	२४ ऑगस्ट, २०२२
२१.	४६७५७	श्री. राजेंद्र पाटणी, वि.स.स.	खापरदरी ते सावरगाव कान्होबा (ता. मानोरा, जि. वाशिम) येथील नादुरुस्त असलेल्या रस्त्याचे आणि पुलाचे बांधकाम करणेबाबत.	२५ ऑगस्ट, २०२२
२२.	४५१७६	श्रीमती यामिनी जाधव, वि.स.स.	दक्षिण मुंबईतील बोहरी मोहल्ला, भेंडीबाजार येथील इमारतीचे बांधकाम सुरू असताना लिफ्ट कोसळून झालेली दुर्घटना.	२५ ऑगस्ट, २०२२
२३.	४८८२८	श्री. रईस शेख, वि.स.स.	सिरोंचा (जि. गडचिरोली) तालुक्यात “माझी कन्या भाग्यश्री ” योजनेसाठी अनुदान देण्याबाबत.	२५ ऑगस्ट, २०२२

४०८

विवरण क्रमांक ५५

अर्धा-तास चर्चा

(म.वि.स. नियम १४ अन्वये प्रश्नातून उद्भवणा-या सूचना)

एकूण प्राप्त झालेल्या सूचना	१
मान्य झालेल्या सूचना	०
चर्चा झालेल्या सूचनांची संख्या	०
अमान्य झालेल्या सूचना	१
पुढील अधिवेशनासाठी पुढे ढकलण्यात आलेल्या सूचना	५

अनु- क्रमांक	अर्धा-तास चर्चा सूचना	प्रश्न क्रमांक	सदस्यांचे नाव	विषय	स्थिती
	(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
१	४०	१०९५	श्री. अभिमन्यु पवार	ग्रामीण भागातील शासकीय जमिनीवरील अतिक्रमण नियामाकुल करणेबाबत.	स्वीकृत
२	३०	३४३५५	श्री. सुनील राणे	मुंबई उपनगरातील - बोरीवली (प.) विभागातील चारकोप व गोराई येथील शासकीय भूखंडावर अतिक्रमण होत असल्याबाबत.	स्वीकृत
३	३२	३८४०	श्री. राहूल कुल	राज्यातील २७९२० ग्रामपंचायतीमध्ये काम करीत असलेल्या सुमारे ६० हजार कर्मचारी असून या कर्मचा-यांना न.प. व जि.प. कर्मचा-यांप्रमाणे वेतनश्रेणी, कलम ६१ मध्ये सुधारणा करण्यात यावे, ३. ग्रामपंचायत कर्मचा-यांना निवृत्ती वेतन लागू करणे, उपदान लागू करणे, सुधारित किमान वेतन लागू करणे व वेतनाबाबत असलेली वसुलीची अट रद्द करणे वगैरे मागण्या.	स्वीकृत

विवरण क्रमांक ५५

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
४	७३	३९९८४	श्री. सुनिल राऊत	मोजे निळजे मा. कल्याण, जि. ठाणे येथील सर्वे क्र.११ हिस्सा क्र. ९, सर्वे क्र. १३, १४, १५ व १६ हिस्सा क्र. १ अ व १ ब या भूखंडावरील रेन्टल हॉसिंग योजनेअंतर्गत प्रकल्पाच्या विकासकांने शासनास सदनिका देण्याची इमारत न बांधता नियमांचे उल्लंघन करून विक्रीची इमारत बांधून करोडो रुपयांचा केलेल्या गैरव्यवहार प्रकरणाची चौकशी लावणेबाबत.	स्वीकृत
५	३८	५९८८	श्री. प्रकाश आबिटकर	राज्यातील ग्रामपंचायतीकडे कार्यरत असणा-या कर्मचा-यांना पात्रतेनुसार वर्ग ३ व वर्ग ४ ची देणे, आकृतिबंधाची अट रद्द करून सर्व ग्रामपंचायतीना १०० टक्के अनुदान देण्यासह मासिक १५ हजार रुपये वेतन देण्याची मागणी.	स्वीकृत
६	१	३८९७०	श्री. भिमराव तापकीर	फायनान्स कंपनीच्या एजंटांची गुंडगिरी होत असल्याबाबत	अस्वीकृत

४६

विवरण क्रमांक ५६

प्रसनांच्या उत्तरातून उद्भवणा-या पुरोशा सार्वजनिक महत्वाच्या बाबीविषयी
महाराष्ट्र विधानसभा नियम १४ अन्वये अर्धा-तास चर्चा उपस्थित
करण्यासाठी आलेल्या सूचनांचे विवरणपत्र

अनुक्रमांक	तपशील	संख्या
(१)	(२)	(३)
१.	एकूण प्राप्त झालेल्या सूचनांची संख्या	१
२.	गत सत्रातील प्रालीबत असलेल्या सूचनांची संख्या	५
३.	स्वीकृत झालेल्या सूचनांची संख्या	-
४.	अस्वीकृत झालेल्या सूचनांची संख्या	१
५.	समागृहत चर्चा झालेल्या सूचनांची संख्या	-
६.	समागृहत संस्थांनी झाल्यामुळे कार्यवाहीत न घेतलेल्या सूचना	-
७.	सदस्यांनी मागे घेतलेल्या सूचना	-
८.	कालबाब्दार स्थून सदस्यांना परत केलेल्या सूचनांची संख्या	-
९.	कामकाज पात्रकवर दाखवण्यात आलेल्या परतु पुढे ढकलण्यात आलेल्या सूचनांची संख्या	५
१०.	सदस्यांच्या अनुपस्थितीमुळे चर्चा होऊ शकली नाही अशा सूचनांची संख्या	-
११.	समागृहत बैठक न झालेल्या सूचनांची संख्या	-
१२.	सदस्यांच्या अनुपस्थितीमुळे चर्चा न झालेल्या सूचनांची संख्या	-

विवरण क्रमांक ५७

प्रश्नांसंबंधी विशेष माहिती

अनुक्रमांक (३)	प्रश्नांसंबंधी विशेष माहिती (२)	तपशील (२)	संख्या (३)	
			१	२
१.	प्रश्नोत्तरे ठेवलेल्या बैठकीची संख्या		६	
२.	प्रश्नोत्तरे न ठेवलेल्या बैठकीची संख्या		१	
३.	प्रश्नांची मुऱ्याचना देणा-या सदस्यांची संख्या		१५०	
४.	तोंडी उत्तरे दिलेल्या प्रश्नांची संख्या		२३	
५.	कोणत्याही एका दिवशी तोंडी उत्तरे दिलेल्या प्रश्नांची कमात संख्या		६	
६.	कोणत्याही एका दिवशी तोंडी उत्तरे दिलेल्या प्रश्नांची किमान संख्या		३	
७.	तोंडी उत्तरे दिलेल्या प्रश्नांची सरासरी		१.१६ %	
८.	उत्तरात उल्लेखित साचिवांच्या कार्यालयात ठेवलेल्या विवरणांची संख्या	-	-	

विवरण क्रमांक ५८

महाराष्ट्र विधानसभा

वैधानिक प्राधिकाराखाली विधानसभेसमर्थ ठेवलेल्या कागदपत्रांची यादी

तृतीय (पावसाळी) अधिवेशन, २०२२

टीप :- (१)

अनुक्रमांक १ ते १० वरील अधिसूचना सन २०२२ च्या प्रथम (अर्थसंकल्पीय) अधिवेशन कालावधीत महाराष्ट्र विधानसभेसमर्थ ठेवलेली आल्या होत्या. पांजु संघ (५) यांचे अधिसूचनांमध्ये केलेल्या संबंधित अधिनियमातील तरतुदीतुसार या अधिवेशनात देखील किंवा या अधिसूचनांमध्ये केलेला करता गेल दिला त्या रद्द करता येतील.

(२) यादीच्या संघ (५) यांचे निर्दिष्ट केलेल्या संबंधित अधिनियमाच्या तरतुदीतुसार संघ (२) मध्ये उल्लेखिलेल्या ज्या नियमात फेरफार करता येतील किंवा ते रद्द करता येतील, त्या नियमात फेरफार करण्यासंबंधीच्या प्रस्तावाच्या सूचना, महाराष्ट्र विधानसभा नियम, २० अन्वये देता येतील.

अ.क्र.	विषय	अधिसूचना विधानमंडळ	अधिसूचना सचिवालयास सादर	अधिसूचना शास्त्राचा दिनांक	अधिसूचना विधानसभेत तेवण्यासाठी वैधानिक प्राधिकार
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
१.	महाराष्ट्र विनाअनुदानात खाजगी खालील संस्था (पूर्णवेळ शेक्षणिक संस्था) व देखील किंवा ते रद्द करता येतील किंवा ते रद्द करता येतील, त्या व्यावसायिक पदव्युत्तर वैद्यकीय व दंतवेद्याक प्रवेशाचे विनियमन) नियम, २०१६ करणारी अधिसूचना द्रमांक १२१५ प्र.क्र.४१२) १५/शिक्षण-२, दिनांक ११ एप्रिल, २०१६.	खाजगी २७ डिसेंबर, २०२१	खाजगी २८ डिसेंबर, २०२१	खाजगी शेक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) २०१५ च्या कलम २३ च्या पाट - कलम (२) अन्वये.	महाराष्ट्र विनाअनुदानात खाजगी व्यावसायिक पदव्युत्तर वैद्यकीय व दंतवेद्याक प्रवेशाचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ च्या कलम २३ च्या पाट - कलम (२) अन्वये.
२.	महाराष्ट्र विनाअनुदानात खाजगी खालील संस्था (पूर्णवेळ शेक्षणिक संस्था) व्यावसायिक पदव्युत्तर वैद्यकीय व देखील किंवा ते रद्द करता येतील किंवा ते रद्द करता येतील, त्या पठनचक्रमांच्या प्रवशाचे विनियमन) नियम, २०१६ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक ६७/६८/शिक्षण-२, दिनांक २०१६.	खाजगी २७ डिसेंबर, २०२१	खाजगी २८ डिसेंबर, २०२१	खाजगी शेक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क यांचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ च्या कलम २३ च्या पाट - कलम (२) अन्वये.	महाराष्ट्र विनाअनुदानात खाजगी व्यावसायिक पदव्युत्तर वैद्यकीय व दंतवेद्याक प्रवेशाचे विनियमन) नियम, २०१६ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक ६७/६८/शिक्षण-२, दिनांक १८ ऑगस्ट, २०१६.

३.	महाराष्ट्र विनाअनुदानित व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था भौतिकपचार (एम.पी.टी.पर.), व्यावसायोपचार ऑँडियोलॉजी, स्पीच व लॅग्चेज पैथोलॉजी (एम.ए.एस.एल.पी.) आणि प्रॅस्टोटिक्स व ऑर्थोटिक्स [एम.एस्टी.(पी. अॅड ओ.) यांमधील पूर्णविळ व्यावसायिक पदव्युत्तर पदवी पाठ्यक्रमाच्या प्रवेशाचे विनियमन] नियम, २०१६/ करणारी अधिसूचना क्रमांक सीईटी प्रासिद्ध ३५१६/ प्र.क्र.२१९८/ १६/ शिक्षण -२, दिनाक १८ एप्रिल, २०१७.	२७ डिसेंबर, २०२१	२८ डिसेंबर, २०२१	महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी शैक्षणिक संस्था (प्रवेश व शुल्क याचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ च्या कलम २३ च्या पोट - कलम (२) अन्वये.
४.	महाराष्ट्र विनाअनुदानित व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (पूर्णविळ व्यावसायिक पदवीपूर्वे आयुर्वेद, युनानी, समाचिकित्सा, व्यवसायोपचार, स्पीच थेरेपी, प्रोस्टेटिक आणि ऑर्थोटिक्स परिचर्या पाठ्यक्रमाच्या प्रवेशाचे विनियमन) नियम, २०१६/ करणारी अधिसूचना क्रमांक एमईडी १०१६/ प्र.क्र. ६९ / १६ / विकाशना-२, दिनाक १९ ऑगस्ट, २०१६.	११ जानेवारी, २०२२	३ मार्च, २०२२	महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी शैक्षणिक संस्था(प्रवेश व शुल्क याचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ च्या कलम २३ च्या पोट - कलम (२) अन्वये.
५.	महाराष्ट्र विनाअनुदानित व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (आयुर्वेद, युनानी व होमिओपॅथी (समाचिकित्सा) पाठ्यक्रमाच्या पदव्युत्तर प्रवेशाचे विनियमन) नियम, २०१६/ प्रासिद्ध करणारे अधिसूचना क्रमांक सीईटी ३५१६/ प्र.क्र. ७७९/ १६/ विकाशना-२, दिनाक ०६ आॅक्टोबर, २०१६.	११ जानेवारी, २०२२	३ मार्च, २०२२	महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी शैक्षणिक संस्था(प्रवेश व शुल्क याचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ च्या कलम २३ च्या पोट - कलम (२) अन्वये.
६.	महाराष्ट्र विदेशी मद्य (आयात व निर्यात) नियम, १९६३ (सुधारणा) नियम, २०२१ प्रासिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक डिवायर्स ०५२१ / प्र.क्र.६१/राजेश-२, दिनांक २५ ऑक्टोबर, २०२१.	१ फेब्रुवारी, २०२२	३ मार्च, २०२२	महाराष्ट्र दारबंदी अधिनियम, कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये.

<p>९.</p> <p>मुंबई विरेशी मद्द व शुज्ज्वल मधार्क (वाहनुक शुल्क) (सुधारणा) नियम, २०२१ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक एमआयएस १०२५/ प्र.क्र. १८५</p>	<p>१ फेब्रुवारी, २०२२</p>	<p>३ मार्च, २०२२</p>	<p>महाराष्ट्र दाखळंडी अधिनियम, कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्ये.</p>
<p>१.</p> <p>महाराष्ट्र येच मद्द (फिरकोळ विक्रीची कमाल किमत) (सुधारणा) नियम, २०२१ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक एमआयएस-१०२५/प्र.क्र. १८५/राऊऱ्यू-२, दिनांक १८ नोव्हेंबर, २०१९.</p>	<p>१ फेब्रुवारी, २०२२</p>	<p>३ मार्च, २०२२</p>	<p>महाराष्ट्र दाखळंडी अधिनियम, कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्ये.</p>
<p>१०.</p> <p>महाराष्ट्र विनाअनुदानित व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (पूर्णवेळ व्यावसायिक पदवीर्वद्वारा वैदिकीय व दंत प्रवेशाचे विनियमन) (सुधारणा) नियम, २०१६ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक एमईडी - १०१६/प्र.क्र. ६४/१६/विकाशण -२, दिनांक २ सप्टेंबर, २०१६.</p>	<p>१८ फेब्रुवारी, २०२२</p>	<p>३ मार्च, २०२२</p>	<p>महाराष्ट्र विनाअनुदानित व्यावसायिक शैक्षणिक संस्थाप्रवेश व शुल्क याचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ च्या कलम २३ च्या पोट - कलम (२) अन्ये.</p>
<p>११.</p> <p>महाराष्ट्र विनाअनुदानित व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था (पूर्णवेळ व्यावसायिक पदवीर्वद्वारा वैदिकीय व दंत प्रवेशाचे विनियमन) (सुधारणा) नियम, २०१७ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक एमईडी १०१६/प्र.क्र. ६४/१६/विकाशण -२, दिनांक १८ एप्रिल, २०१७.</p>	<p>१८ फेब्रुवारी, २०२२</p>	<p>३ मार्च, २०२२</p>	<p>महाराष्ट्र विनाअनुदानित व्यावसायिक शैक्षणिक संस्थाप्रवेश व शुल्क याचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ च्या कलम २३ च्या पोट - कलम (२) अन्ये.</p>

<p>१६. महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी संस्था (रूपवेळ व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था) संस्था (रूपवेळ व्यवसायोपचार, स्पीच थेरेपी, प्रोस्ट्रेटिक समिक्षकता, आयुर्वेद, युनानी, औतिकापचार, व्यवसायोपचार, स्पीच थेरेपी, प्रोस्ट्रेटिक अंथोरीटिस आणि परिचया पाठ्यक्रमाच्या प्रवेशाचे विनियमन) (तुसरी सुधारणा) नियम,२०२० प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक एमईडी- १०७/ प्रक.८५/ १६/ विकाप -२, दिनांक १३ आंवटाबर, २०२०.</p>	<p>२३ फेब्रुवारी, २०२२ ३ मार्च, २०२२ महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था(व्येशा व शैक्षणिक संस्था)व्येशा व शुल्क याचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ च्या कलम २३ च्या पोट - कलम (२) अन्वये.</p>
<p>१७. महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी संस्था (रूपवेळ व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था) संस्था (रूपवेळ व्यवसायिक पदव्युत्तर वैद्यकीय व दंतवैद्यकीय पाठ्यक्रमाच्या प्रवेशाचे विनियमन) (सुधारणा) नियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक सीईटी- ३५७७प्र.क्र.१६४भाग.७१७/ विकाप-२, दिनांक १६ सार्वेकर २०१९.</p>	<p>२५ फेब्रुवारी, २०२२ ३ मार्च, २०२२ महाराष्ट्र विनाअनुदानित खाजगी व्यावसायिक शैक्षणिक संस्था(व्येशा व शुल्क याचे विनियमन) अधिनियम, २०१५ च्या कलम २३ च्या पोट - कलम (२) अन्वये.</p>
<p>१८. महाराष्ट्र ग्राहक संरक्षण (ग्राहक तकार निवारण आयोग) नियम, २०२२ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक ग्रासं-२०२०/ प्रक.४३/ ग्रासं-४, दिनांक १८ फेब्रुवारी,२०२२.</p>	<p>२५ एप्रिल, २०२२ १७ ऑगस्ट, २०२२ ग्राहक संरक्षण अधिनियम,२०१९ च्या पोट-कलम १०५ च्या पोट-कलम (२) अन्वये.</p>
<p>१९. महाराष्ट्र विद्युत नियमक आयोग [ने. इअॉन खराडी इमार्स्टवर प्रा.लिं.च्या एमआयडीसी नोंदेल यार्क, सळ्डे क्र. ७७ खराडी, पुणे येथील माहिती तंत्रज्ञान व माहिती तंत्रज्ञानवर आधारित स्वाविषयक विशेष आर्थिक क्षेत्रासाठी लागू असलेल्या वीज वितरण परवान्याच्या विशिष्ट अटी (इअॉन एसईझेड केज-१) विनियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक विविजिता/ तांत्रिका/ परवाना अटी/ इअॉन केज १/ २०२७/ ०२६३, दिनांक १५ जुन, २०२९.</p>	<p>२५ एप्रिल, २०२२ १७ ऑगस्ट, २०२२ विद्युत अधिनियम २००३ च्या कलम १८२ अन्वये.</p>

२०.	महाराष्ट्र विधुत नियामक आयोग मि. इओन खराडी इन्फ्रास्ट्रक्चर प्रा.लि.च्या सहें क्र. ७२ खराडी, पुणे येथील माहिती तंत्रज्ञान व माहिती तंत्रज्ञानवर आधारित सेवा विषयक विशेष आर्थिक क्षेत्रासाठी लागू असलेल्या वीज वितरण प्रवाचनाच्या निश्चिक अंदी इओन एसई- झोडे [फेज-२] विनियम, २०२१ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक मविनिआ/ तांत्रिक/ प्रवाचना आटी/ इओन केज २/ २०२१, दिनांक १५ जून, २०२१.	२ मे, २०२२	१७ ऑगस्ट, २०२२	विधुत आधिनियम २००३ च्या कलम १८२ अन्वये.
२१.	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग (विचार विनियमापासून सूट) विनियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक एमपीएससी, १११७/ प्र.क्र.३२२/ आठ, दिनांक ५ मार्च, २०१९.	२० मे २०२२	१७ ऑगस्ट, २०२२	भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद ३२० च्या कलम (५) अन्वये.
२२.	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग (विचार विनियमापासून सूट) (दुसरी सुधारणा) विनियम, २०१९ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक पीरससी. १११९ / प्र.क्र.४२/ आठ, दिनांक २२ मे, २०१९.	२० मे, २०२२	१७ ऑगस्ट, २०२२	भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद ३२० च्या कलम (५) अन्वये.
२३.	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग (विचार विनियमापासून सूट) विनियम, २०२० प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक मलोआ. १११७/ प्र.क्र.३२६/ आठ, दिनांक ३ मार्च, २०२०.	२० मे, २०२२	१७ ऑगस्ट, २०२२	भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद ३२० च्या कलम (५) अन्वये.
२४.	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग (विचार विनियमापासून सूट) विनियम, २०२१ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक एमपीएससी ११२७/ प्र.क्र.१४७/ आठ, दिनांक २६ नोव्हेंबर, २०२१.	२० मे, २०२२	१७ ऑगस्ट, २०२२	भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद ३२० च्या कलम (५) अन्वये.
२५.	महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग (विचार विनियमापासून सूट) (सुधारणा) विनियम, २०२२ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक एमपीएससी. ११२७/ प्र.क्र. २३४/ आठ, दिनांक २४ कोक्षुवारी, २०२२.	२० मे, २०२२	१७ ऑगस्ट, २०२२	भारतीय संविधानाच्या अनुच्छेद ३२० च्या कलम (५) अन्वये.

२६.	मुंबई विदेशी मद्य (सुधारणा) नियम, २०२२ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीमीए-११७/प्र.क्र.२४९/साझेशु-२, दिनांक ८ एप्रिल, २०२२.	२७ मे, २०२२	१७ ऑगस्ट, २०२२	महाराष्ट्र दाखलंडी अधिनियम, कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्यथे.
२७.	मुंबई विदेशी मद्य (तुसरी सुधारणा) नियम, २०२२ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीडल्युआर-३२०/प्र.क्र.६८ (भाग-१)/(२)साझेशु-३, दिनांक ४ मे, २०२२.	२९ जुलै,२०२२	१७ ऑगस्ट, २०२२	महाराष्ट्र दाखलंडी अधिनियम, कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्यथे.
२८.	महाराष्ट्र बीअर व वाईन निर्मिति (सुधारणा) नियम, २०२२ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीडल्युआर-०३२०प्र.क्र.६८/(भाग-१) / (१)साझेशु-३, दिनांक ४ मे, २०२२	२९ जुलै,२०२२	१७ ऑगस्ट, २०२२	महाराष्ट्र दाखलंडी अधिनियम, कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्यथे.
२९.	विशेष परवाने आणि अनुज्ञादी (तिसरी सुधारणा) नियम, २०२२ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीडल्युआर-०३२०/ प्र.क्र.६८ / (१) / (३) साझेशु-३, दिनांक ४ मे, २०२२.	२९ जुलै,२०२२	१७ ऑगस्ट, २०२२	महाराष्ट्र दाखलंडी अधिनियम, कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्यथे.
३०.	महाराष्ट्र देशी मद्य (तुसरी सुधारणा) नियम, २०२२ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक ०३२२/प्र.क्र. ६९/ साझेशु-३, दिनांक २० मे, २०२२.	२९ जुलै,२०२२	१७ ऑगस्ट, २०२२	महाराष्ट्र दाखलंडी अधिनियम, कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्यथे.
३१.	महाराष्ट्र देशी मद्य (तिसरी सुधारणा) नियम, २०२२ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक ०१२१/प्र.क्र. १५५(१)/ दिनांक ३१ मे, २०२२.	२९ जुलै,२०२२	१७ ऑगस्ट, २०२२	महाराष्ट्र दाखलंडी अधिनियम, कलम १४३ च्या पोट-कलम (४) अन्यथे.

३२.	महाराष्ट्र पें मद्द (फिरकोळ विक्रीची कमाल किंतु निर्धारण) (सुधारणा) नियम, २०२२ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीडब्ल्युआर-१०२७/प्र.क.१६९/ सात्यु-३, दिनांक १३ जून, २०२२.	२९ जुलै, २०२२	१७ ऑगस्ट, २०२२	महाराष्ट्र दाखळंदी अधिनियम, कलम ४४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये.
३३.	विशेष परवाना आणि अनुज्ञाप्ती (दुसरी सुधारणा) नियम, २०२२ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीप्र॒ ११७/प्र.क. २४८/सात्यु-२, दिनांक ८ एप्रिल, २०२२.	११ ऑगस्ट, २०२२	१७ ऑगस्ट, २०२२	महाराष्ट्र दाखळंदी अधिनियम, कलम ४४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
३४.	महाराष्ट्र देशी मद्द (सुधारणा) नियम, २०२२ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीप्र॒ ११७/प्र.क.२४८/सात्यु-२, दिनांक ८ एप्रिल, २०२२.	११ ऑगस्ट, २०२२	१७ ऑगस्ट, २०२२	महाराष्ट्र दाखळंदी अधिनियम, कलम ४४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये
३५.	महाराष्ट्र ताडी दुकाने (अनुज्ञाप्ती) आणि ताडी झाडे (छेदणा) (सुधारणा) नियम, २०२२ प्रसिद्ध करणारी अधिसूचना क्रमांक बीप्र॒ ११७/प्र.क.२४८/सात्यु-२, दिनांक ८ एप्रिल, २०२२.	११ ऑगस्ट, २०२२	१७ ऑगस्ट, २०२२	महाराष्ट्र दाखळंदी अधिनियम, कलम ४४३ च्या पोट-कलम (४) अन्वये

विधान भवन:
मुंबई,
दिनांक १७ ऑगस्ट, २०२२.

राजेन्द्र भागवत,
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानसभा.

विवरण क्रमांक ५९

महाराष्ट्र विधानसभा

तृतीय (पावसाळी) अधिवेशन, २०२२ च्या कार्यावलीचे पुस्तकी पत्र

कार्यावलीतील बाब ख्रमांक "अकरा" सभागृहस्मारे ठेवण्यात आलेल्या कागदांचा
यादीचे पुस्तकी पत्र (अनुक्रमांक "३५" "नंतर मुढील बाबी वाचाव्यात.)

अ.क्र	विषय	विधानसभेत ठेवण्यात आलेला दिनांक	विधानसभेत ठेवण्यासाठी बैधानिक ग्राहिकार
(१)	(२)	(३)	(४)

अधिसूचना

निरंक

विविध महामंडळाचे अहवाल इत्यादी कागदपत्रे

३६)	श्री बिठुल लक्ष्मणी मोदीर समिती, पंढरपूर यांचा सन २०२०-२०२१ या आर्थिक वर्षाचा लेखापारिक्षण अहवाल व त्यावरील अनुपालन अहवाल	२२ ऑगस्ट, २०२२	पंढरपूर मोदीर अधिनियम, १९७३ च्या नियम ४९ च्या पोटानियम (१) व (२) अन्वये
३७)	महाराष्ट्र राज्य हतमाग महामंडळ मर्यादित नागपूर यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा प्रापासाचा वार्षिक अहवाल आणि विरोध पत्रके	२२ ऑगस्ट, २०२२	कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम ३९५ च्या पोट-कलम (१) प्रभाल खडं (व) अन्वये,
३८)	परिचम महाराष्ट्र विकास महामंडळ मर्यादित, पुणे यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा	२२ ऑगस्ट, २०२२	कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम ३९५ च्या पोट-कलम (१)

	पश्चासावा वार्षिक अहवाल		मधील खंड (ब) अन्वय,
३५)	कोकण विकास महामंडळ मर्यादित, मुंबई यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा प्राप्तासावा वार्षिक अहवाल	२२ ऑगस्ट, २०२२	कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम ३१५ च्या पोट-कलम (१) मधील खंड (ब) अन्वय,
४०)	महिला आर्थिक विकास महामंडळ यांचा सन २०२०-२०२१ चा सेहेचाळीसावा वार्षिक अहवाल	२२ ऑगस्ट, २०२२	कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम ३१४ च्या पोट कलम (२) अन्वये
४१)	डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद याचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा चौसत्यावा वार्षिक अहवाल	२३ ऑगस्ट, २०२२	महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ च्या कलम ३३६ (२) अन्वये,
४२)	गांधीसंत तुकडोजी महाराज नागपूर विद्यापीठ, नागपूर यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा चौसत्यावा वार्षिक अहवाल	२३ ऑगस्ट, २०२२	महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ च्या कलम ३३६ च्या पोट-कलम (२) अन्वये,
४३)	स्थामी ग्रामनंद तोरं मराठवाडा विद्यापीठ, विणुपुरी, नांदेड यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल	२३ ऑगस्ट, २०२२	महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१३ च्या कलम ३३६ च्या पोट-कलम (२) अन्वये,
४४)	महाराष्ट्र पेट्रोकेमिकल्स महामंडळ मर्यादित यांचा सन २०१८-२०१९ चे सन २०१९-२०२० या वर्षाचा अनुक्रमे अंडोतीसावा व एकोणचाळीसावा वार्षिक अहवाल	२३ ऑगस्ट, २०२२	कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम ३१५ च्या पोट-कलम (१) मधील खंड (ब) अन्वये,
४५)	शहर च औद्योगिक विकास महामंडळ महाराष्ट्र मर्यादित (सिडको) यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा एकोणप्रत्यासावा वार्षिक अहवाल	२४ ऑगस्ट, २०२२	कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम ३१५ च्या पोट-कलम (१) मधील खंड (ब) अन्वये,
४६)	काविकुलगारु कालिदास संस्कृत विश्वविद्यालय, रामटेक यांचा सन २०१९-२०२० चे सन २०२०-२०२१ या वर्षाचे वार्षिक	२४ ऑगस्ट, २०२२	काविकुलगारु कालिदास संस्कृत विश्वविद्यालय (विद्यापीठ) अधिनियम, १९९७ च्या कलम ८३ अन्वये,

अहवाल			
४७) संत गाडगे चाबा अमरवती विद्यापीठ यांचा मन २०२०-२०२१ या वर्षाचा अडतोसावा वार्षिक अहवाल	२४ ऑगस्ट, २०२२	महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ च्या कलम ३३६, च्या पोट-कलम (२)	अन्येही,
४८) साक्षात्कारावृत्ते पुणे विद्यापीठ, पुणे यांचा मन २०२०-२०२१ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल	२४ ऑगस्ट, २०२२	महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ च्या कलम ३३६, च्या पोट-कलम (३)	अन्येही,
४९) शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापुर यांचे मन २०१९-२०२० व २०२०-२०२१ या वर्षाचा अनुक्रमे सतावशावा व अडूवशावा वार्षिक अहवाल	२४ ऑगस्ट, २०२२	महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ च्या कलम ३३६, च्या पोट-कलम (२)	अन्येही,
५०) महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, गढ़वाली यांचा मन २०२०-२०२१ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल	२४ ऑगस्ट, २०२२	महाराष्ट्र कृषि विद्यापीठ अधिनियम, १९८३ च्या कलम ६९ अन्येही,	
५१) डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, रायगोली, निरुली यांचा मन २०१७-२०१८ व सन २०१८-२०१९ या वर्षाचे लेखा परिक्षण अहवाल	२४ ऑगस्ट, २०२२	महाराष्ट्र कृषि विद्यापीठ अधिनियम, १९८३ मधील कलम ५५ (३) अन्येही,	
५२) वसंतरब नाईक मरात्वाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी यांचे मन २०१६-२०१७ ते मन २०१९-२०२० या वर्षाचे वार्षिक लेखे व लेखा परिक्षण अहवाल	२४ ऑगस्ट, २०२२	महाराष्ट्र कृषि विद्यापीठ अधिनियम, १९८३ च्या कलम ५५ (३) अन्येही,	
५३) महाराष्ट्र गज्ज बियाणे महामंडळ मर्यादित, अकोला यांचा मन २०१६-२०१७ ते मन २०१९-२०२० या वर्षाचे अनुक्रमे चाळीसावा, एकोचाळीसावा, बेचाळीसावा, त्रेचाळीसावा व	२४ ऑगस्ट, २०२२	केंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम ३१५ च्या पोट-कलम (१) मधील खंड (ब) अन्येही,	

चय्येचाळीसाचा वार्षिक अहवाल		
५४) महाराष्ट्र राज्य माहिती आयोग यांचा दिनांक १ जानवारी, २०१९ ते ३१ डिसेंबर, २०१९ या कालावधीतील चोदाचा वार्षिक अहवाल	२५ ऑगस्ट, २०२२	माहितीचा अधिकार अधिनियम, २००८ मधील कलम २५ च्या पोट-कलम (ए) अन्यें,
५५) गोदावरी मराठवाडा पाटवंधरे विकास महामङ्डळ, औरंगाबाद यांचा सन २०१७-१८ च सन २०१८-१९ या वर्षांचा स्वतंत्र लेखा अहवाल	२५ ऑगस्ट, २०२२	गोदावरी मराठवाडा पाटवंधरे विकास महामङ्डळ अधिनियम, १९९८ च्या कलमम ४७ च्या पोट-कलम (ए) अन्यें,
५६) महाराष्ट्र राज्य वौज निर्मिती कंपनी मध्यांदित याचा सन २०२०-२१ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल	२५ ऑगस्ट, २०२२	कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम ३१५ च्या पोट-कलम (३) मधील खंड (ब) अन्यें,
५७) महाराष्ट्र राज्य विद्युत मङ्डळ सूखधारी कंपनी मध्यांदित याचा सन २०१९-२० या वर्षाचा पंचरात्रा वार्षिक अहवाल	२५ ऑगस्ट, २०२२	कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम ३१५ च्या पोट-कलम (३) मधील खंड (ब) अन्यें,
५८) महाराष्ट्र गृहनिमण च क्षेत्रविकास शाखाकर्णा यांचा सन २०१२-२०१३, सन २०१३-२०१४, सन २०१४-२०१९ च सन २०१९-२०२० या वर्षाचे वार्षिक प्रशासन अहवाल	२५ ऑगस्ट, २०२२	महाराष्ट्र गृहनिमण च क्षेत्रविकास शाखाकर्णा यांचा कलम १७० च्या पोट-कलम (३) अन्यें,
५९) महाराष्ट्र राज्य विद्युत वितरण कंपनी मध्यांदित यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा सोल्वाचा वार्षिक अहवाल	२५ ऑगस्ट, २०२२	कंपनी अधिनियम, २०१३ मधील कलम ३१५ च्या पोट-कलम (३) अन्यें,
६०) महाराष्ट्र निव्हृत नियामक आयोग यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा वार्षिक लेखा अहवाल	२५ ऑगस्ट, २०२२	विद्युत अधिनियम, २००३ च्या कलम १०४ च्या पोट-कलम (४) अन्यें,
६१) शिवाशाही पुनर्वसन प्रकल्प मध्यांदित यांचा सन २०१५-२०१६ च २०१६-२०१७ या वर्षाचा अनुक्रमे सतराचा वार्षिक अहवाल	२५ ऑगस्ट, २०२२	कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम ३१५ च्या पोट-कलम (३) मधील खंड (ब) अन्यें,

६३) गांडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली यांचा सन २०२०-२१ या वर्षाचा वार्षिकलेखे अहवाल	२५ ऑगस्ट, २०२२	महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ च्या कलम १३५ च्या पोटकलम (४) अन्वये,
६४) कवयित्री बाहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव यांचा सन २०१९-२० व सन २०२०-२१ या वर्षाचे लोखा पारिषद्या अहवाल	२५ ऑगस्ट, २०२२	महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ च्या कलम १३५ च्या पोटकलम (४) अन्वये,
६५) महाराष्ट्र गांधीय विधि विद्यापीठ, मुंबई यांचा सन २०१५-२०१६ ते सन २०१९-२०२० या वर्षाचे वार्षिक अहवाल	२५ ऑगस्ट, २०२२	महाराष्ट्र गांधीय विधि विद्यापीठ अधिनियम, २०१४ च्या कलम ३७ (२) अन्वये,
६६) श्रीमती नाथोबाई दामोदर ठाकरसी महिला विद्यापीठ, मुंबई याचा दिनांक १ एप्रिल, २०१५ ते ३१ मार्च, २०१६, १ एप्रिल, २०१६ ते ३१ मार्च, २०१७, १ एप्रिल, २०१७ ते ३१ मार्च, २०१८ व १ एप्रिल, २०१८ ते ३१ मार्च, २०१९ या कालावधीचे लेखापारिषद्या अहवाल	२५ ऑगस्ट, २०२२	महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ च्या कलम १३५ च्या पोटकलम (४) अन्वये,
६७) सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे यांचे सन २०२०-२०२१ या वर्षाचे वार्षिक लेखे आणि सांवधानिक लेखापारिषद्या अहवाल	२५ ऑगस्ट, २०२२	महाराष्ट्र सार्वजनिक विद्यापीठ अधिनियम, २०१६ च्या कलम १३५ च्या पोटकलम (४) अन्वये,
६८) महाराष्ट्र राज्य वर्कोदार्या महामंडळ मायादित यांचा सन २०१८-२०१९ या वर्षाचा त्रैपक्षवा वार्षिक अहवाल	२५ ऑगस्ट, २०२२	कंपनी अधिनियम, २०१३ च्या कलम ३१५ च्या पोटकलम (१) मधील खंड (ब) अन्वये,
६९) महाराष्ट्र सागरी मेडल याचे सन २०१७-२०१८, मन २०१८-२०१९ व सन २०१९-२०२० या वर्षाचे प्रशासकीय अहवाल	२५ ऑगस्ट, २०२२	महाराष्ट्र सागरी मेडल अधिनियम, १९९६ च्या कलम ११२ च्या पोटकलम (२) अन्वये,
७०) महाराष्ट्र सागरी मेडल यांचा सन २०१७-२०१८, २५ ऑगस्ट, २०२२ महाराष्ट्र सागरी मेडल अधिनियम, १९९६ च्या कलम ११२ च्या पोटकलम (२) अन्वये,	२५ ऑगस्ट, २०२२	महाराष्ट्र सागरी मेडल अधिनियम, १९९६ च्या कलम ११२ च्या पोटकलम (२) अन्वये,

	२०२० या वर्षाचा स्फतंत्र लोखापरक्षा अहवाल		८९ च्या पट-कलम (२) अन्य,
७०)	महत्मा गांधी गष्ट्याया ग्रामीण रोजार हमी योजना - महाराष्ट्र यांचा सन २०२१-२०२२ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल	२५ ऑगस्ट, २०२२	महाराष्ट्र रोजार हमी अधिनियम, १९७७ च्या कलम ४ च्या पोट-कलम (३) च्या उपखंड (चार) अन्ये,
७१)	राजीव गांधी विशान व तेंशान आयोग यांचा सन २०२०-२०२१ या वर्षाचा वार्षिक अहवाल	२५ ऑगस्ट, २०२२	राजीव गांधी विशान व तेंशान आयोग अधिनियम, २००४ च्या कलम १८ व १९ अन्ये,
७२)	महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ यांचा सन २०१९-२०२८ व सन २०८८-२०९९ या वर्षाचा अनुक्रमे छपतावा व सतावशावा वार्षिक अहवाल	२५ ऑगस्ट, २०२२	महाराष्ट्र औद्योगिक विकास अधिनियम, १९६१ च्या कलम ५५ च्या पोट-कलम (३) अन्ये,

विधान भवन,
मुंबई,
दिनांक : २५ ऑगस्ट, २०२२

राजेन्द्र भगवत्,
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानसभा.

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

अमाधारण भाग एक - मध्य उप-विभाग

संख्या ८, अंक ४० | गोपनीय, आगोस्ट २०, २०२२ भारत प्र. ३, फ़ाके ११४४ | पृष्ठ ३, क्रमांक : संख्या ५००

अमाधारण क्रमांक ५९

प्राधिकृत प्रकाशन

अर्थशाला

महाराष्ट्र विधानभवन चालिकालय

चित्रनाम भवन, मुंबई ४०० ०३२,
दिनांकित २५ ऑगस्ट, २०२२.

भारताचे चालिकालय

जनकेंद्र इंडियाचे—सर्वांगीन्या राज्यालयात झालील आश्चे
“मे, भाजे नित कांगड्याचे, महाराष्ट्राचे राज्यालय, भारताचा

सर्वांगीन्या अनुसन्धान १५६, छठ (२), उप छठ (२) क्रीडे
मता प्रदत्त कामगारांना अधिकाराचा वापर करून,
यादवं गुरुवार, दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी होणाऱ्या
समग्रहाच्या कोकणाचा समाप्तिवार्षिक महाराष्ट्र विधानसभेचे
अविवेचन सर्वांगीत करीत आहे.

भारताचे सरिंधर

जनकेंद्र इंडियाचे—महाराष्ट्राचा राज्यालयात झालील आद्या

“मे, भाजे नित कांगड्याचे, महाराष्ट्राचे राज्यालय, भारताचा

सर्वांगीन्या अनुसन्धान १५६, छठ (२), उप छठ (२) क्रीडे
मता प्रदत्त कामगारांना अधिकाराचा वापर करून,
यादवं गुरुवार, दिनांक २५ ऑगस्ट, २०२२ रोजी होणाऱ्या
समग्रहाच्या कोकणाचा समाप्तिवार्षिक महाराष्ट्र विधानसभेचे
अविवेचन सर्वांगीत करीत आहे.

भास्तु निहिं कोणारी,
महाराष्ट्राचे राज्यपाल.”

भास्तु निहिं कोणारी,
महाराष्ट्राचे राज्यपाल.”

राजेन्द्र ग. भागवत,
प्रभात सामाजिक,
महाराष्ट्र विधानसभा.

राजेन्द्र ग. भागवत,
प्रभात सामाजिक,
महाराष्ट्र विधानसभा.

आम एक (माझ्या) —१९?

ON BEHALF OF GOVERNMENT PRINTING STATIONERY AND PUBLICATION, PRINTED AND PUBLISHED BY DIRECTOR,
ROPENDRA DINESH MORE, PRINTED AT GOVERNMENT CENTRAL PRESS, 21-A, NITALI SUBHASH ROAD, CHARNI ROAD,
MUMBAI, 400 004 AND PUBLISHED AT DIRECTORATE OF GOVERNMENT PRINTING STATIONERY AND PUBLICATIONS,
21-A, NITALI SUBHASH ROAD, CHARNI ROAD, MUMBAI 400 004. EDITOR: DIRECTOR, RUPENDRA DINESH MORE.

शासकीय मञ्चवर्ती मुद्रणालय, मुंबई

